

ספר

הנהגות ראש השנה

הנהגות נוראות ונפלאות איך להתנהג במושך כל ימי ראש השנה הקדוש, כדי לזכות להצליח דרכו במושך כל השנה, ויזכה להפתב ולהחתם בכתיבה וחתימה טובה בספרן של צדיקים.

מאת הרב הגאון הצדיק, חסידא ופרישא, עמוד האמונה, מנורה השוהרה, המגלה והמפרסם אמתת מציאותו ותברך לכל העולם בלו.

מרן מוהרא"ש זכותו יגן עלינו

בנויי ומיסד על-פי דברי רבינו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון, ברצינא קדישא עלאה, אדוננו מורנו ורבונו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגיס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

הובא לדפוס ע"י חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תוכב"א

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים
To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41 Street
718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Rd.
347-733-7551

היכל הקודש בלומינגראוו
Heichal Hakodesh Bloomingrove
24 Merriewold Ln S
845-379-1161

בארץ ישראל
מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב

שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהתייסדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל

רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225

טלפון רב קווי 04-6708356

פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site:
www.breslevcenter.com

לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at: amazon.com

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-248-1651

הנהגות ראש השנה

ז	ענין ראש השנה
יח	ליל זכור ברית
כא	סליחות
כז	ערב ראש השנה
ס	תפלת מנחה
עג	הכנה למעריב
עד	תפלת ערבית
קז	סדר השלחן
קל	סדר חצות
קלב	סדר קימה
קלד	סדר תפלת שחרית
קמה	סדר קריאת התורה
קמט	סדר תקיעת שופר
קסה	סדר תפלת מוסף
קעד	סדר תפלת המנחה
קעז	סדר תשליך
קפז	סדר תפלת ערבית ושחרית ליום השני
קפט	סדר קריאת התורה ליום השני
	סדר תקיעת שופר ותפלת מוסף
קצג	ותפלת מנחה ליום השני

ראש כל שנה ושנה צנה להתקבץ על ציונו
אומנה, להתפלל עמו יחד ברננה, ולצעק על
נפילת המלכות בכונה...

שומרים זאת תלמידיו מדי שנה בשנה
להתראות לפניו, שוכרים על זה מניעות
עצומות, כי הוא תקונם המיוחד לפני יודע
תעלומות...

(מתוך שיר ידירות לרבי יצחק בריטער הי"ד)

הַקְדָּמָה

הִנֵּה לְפָנֶיךָ, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל
לְהַתְנַהֵּג בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, וְהַכֹּל מִלְּקֹט
מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהַר"ת ז"ל, מִתְּבַל בְּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים מִשׁ"ס בְּבָלִי, יְרוּשָׁלַּיִם, וְכָל הַמְּדַרְשִׁים וְסִפְרֵי
הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים, וּמִכְתָּבֵי הָאֲרִיז"ל. וְאֵל תִּהְיֶה בְּטֶלֶן
בְּעֵת הַזֹּאת, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, רַק רְאֵה לְסֵלֶךְ אֶת דַּעְתְּךָ
וְחִכְמָתְךָ וּבִינְתְּךָ לְגַמְרֵי (עֵינֵי לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
קכג), וְאִזּוּ דִּיקָא תַּצְלִיחַ. וְעַלֶיךָ לְדַעַת כִּי הַכֹּל תִּלְוֵי כְּפִי
הָרֹאשׁ, כִּי גּוֹפָא בְּתַר רִישָׁא אֲזֵלָא (עֲרוּבִין מֵא.), וְהַשָּׁנָה
הַיָּא גַם-כֵּן כְּדַגְמַת אָדָם שְׁלָם עִם כָּל הָאֵיבָרִים, כְּמוּבָא
(סֵפֶר וַיְצִירָה), וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא הָרֹאשׁ שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה,
וְעַל-כֵּן כְּפִי שְׁמִתְנַהֲגִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כֵּן מִתְנַהֲגִים כָּל
הַשָּׁנָה; וְלִכֵּן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, מַה לְפָנֶיךָ,
וּבִפְרָטִיּוֹת שִׁזְכָּה אוֹתְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת עֲלִיוֹנָה
וְנוֹרָאָה כְּזוֹ לִהְיוֹת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיֶּקֶרִים, חֲסִידֵי
בְּרִסְלָב, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, מְקוֹם גְּנוּזְתוֹ שֶׁל בּוֹצִינָא
עֲלֵאָה, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ, קֹדֶשׁ
הַקְּדוּשִׁים, רַבְּנוּ רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרִסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ,
אֲשֶׁר רַק הוּא יוֹדֵעַ מַה זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ
תְּלוּוִים וְעוֹמְדִים עַל הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלוֹ (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן
תה); לִכֵּן בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָךְ לְשַׁמֵּחַ מְאֹד מְאֹד. אַךְ
אֲבִקְשֶׁךָ, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, מֵאַחַר שֶׁבָּאָה לָךְ הַנְּסִיעָה
הַזֹּאת בְּמִמּוֹן וּבְדָמִים, שֶׁהִרְבָּה הִרְבָּה בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת

דמים ומניעות כָּבֵד סְבִלַת בְּשִׁבִיל הַנְּסִיעָה הַזֹּאת, וְעַד
 שְׁהִנְעֵתָ לְכָאן רְאִיתָ הִרְבֵּה נְסִים שֶׁנַּעֲשׂוּ עִמָּךְ, עַל-כֵּן
 רָאָה אִיךָ לְנַצֵּל אֶת הַיָּמִים הַנּוֹרְאִים הָאֵלּוּ בְּטוֹב
 וּבְנִיעִימִים, וְתַחֲטֹף טוֹב נִצָּחִי, וְתִבְרַח מִכָּל מִינֵי הַבְּלִי
 הַבְּלִים שֶׁל פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שָׁקֵר הַמְצוּיִים בְּעוֹלָם, וְזָכוֹר
 תִּזְכֹּר שֶׁלֹּא בָּאתָ לְכָאן כְּדֵי לְהַחְזִיק בְּמַחְלָקָת אוֹ
 לְהִתְעַרֵּב בְּרִיב לֹא לָךְ, אוֹ לְהִתְנַפֵּחַ וּלְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל
 רִיחָךְ, אִם כָּבֵד מְסֻרֶת נִפְשָׁךְ וּבָאתָ לְכָאן, רְאֵה לְשִׁמְעַע אֶל
 דְּבָרֵי אֵלּוּ בְּסִפֵּר הַזֶּה בְּתַמִּימוּת וּבְכַשִּׁיטוּת גְּמוּרָה,
 וְתִקֵּים אֶת כָּל הַנְּאֻמֵּר כָּאן, וְתִבְלֶה רֵב הַזְּמַן בְּצִיּוּנוֹ
 הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּשִׁיחָה — זוֹ תַּפְלָה, אֵלּוּ יִתְבָּרֵךְ,
 וּבְכִסּוּפִין וּבְרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזְ דִּיקָא
 תִּרְגִּישׁ רֹאשׁ הַשָּׁנָה אַחֵר לְגַמְרִי, וְכֵן תִּזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה
 וּמִתְקָה, שָׁנָה מְלֵאָה טוֹב אִמְתִּי וְנִצָּחִי, כִּי סוּף כָּל סוּף
 לֹא יִשָּׂאֵר מֵאֲתָנוּ כְּלוּם, רַק מֵה שֶׁנִּזְכֶּה לְחַטֹּף בָּזָה
 הָעוֹלָם הָעוֹבֵר כְּצֵל צְפוּר הַפּוֹרֵחַ בְּאֵוִיר; וְעַל-כֵּן רְאֵה,
 אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְהִתְחִיל עוֹד עִכְשָׁו כָּאן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה
 בְּאוֹמֵן אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל, וְתוּכַל לְקַחַת עִמָּךְ אֶת הַרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה לְכָל הַשָּׁנָה; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמָּטָה אֶזְרָן קִשְׁבַת אֶל
 דְּבָרֵינוּ אֵלּוּ הַמוּבָאִים בְּסִפֵּר הַזֶּה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים,
 וַיִּזְכֶּה לְהַפְּלֵל בְּחֵי הַחַיִּים, מִלֶּךְ יַחֲדֵי חֵי הָעוֹלָמִים.

ספר

הנהגות ראש השנה

ענין ראש השנה

א.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר רבנו ז"ל
אמר (שיחות ה"ן, סימן ב'): טוב מאד להשליף עצמו
על השם יתברך, ולסמך עליו, ודרך פשפא היום,
אני מוסר כל התנועות שלי ושל בני והתלויים בי
על השם יתברך, שיהיה הכל כרצונו יתברך, וזה
טוב מאד, גם אזי אין צריך לדאג ולחשב כלל אם
מתנהג כראוי אם לאו, מאחר שסומך עליו יתברך,
ואם הוא יתברך רוצה בענין אחר, הוא מרצה
להתנהג בענין אחר כרצונו יתברך, וכן כשמגיע
שבת או יום-טוב, אזי אני מוסר כל ההתנהגות וכל

העניינים והתנועות של אותו השבת או היום-טוב להשם יתברך, שיהיה הכל כרצונו יתברך, ואזי איך שמתנהג באותו השבת ויום-טוב, שוב אינו חושב וחושש כָּלֵל — שְׁמָא לֹא יֵצֵא יְדֵי חוּבָה בְּהִנְהֻגַת קִדְשֵׁת אוֹתוֹ הַיּוֹם, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר מִסֵּר הַכֹּל לַיהוָה יִתְבָּרֵךְ, וְסָמַךְ עָלָיו יִתְבָּרֵךְ לְבַד (וְצִין שֵׁם, סִימָן רַלח); וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים עֲכָשׁוּ, שֶׁנִּכְנָסֶת שָׁנָה חֲדָשָׁה, שֶׁתֹּאמֶר בְּפֹה מְלֵא גִסְחַת: "הַרִינִי מִקְשָׁר עֲצָמַי" וְכוּ', לְכֹל הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְכוּ', וְתִרְחִיב אֶת הַדְּבוּר כְּפִי צָחוֹת לְשׁוֹנֵךְ, וְתִמְסַר עֲצָמֶךָ הֵינּוּ אֶת מַחְשַׁבְתֶּךָ, דְּבוּרֶיךָ וּמַעֲשֶׂיךָ, וְאֶת כָּל אֱלוֹ הַתְּלוּיִים בְּךָ וְכוּ' לְגַמְרֵי אֱלֹוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִבְקַשׁ וְתִתְחַנֵּן, שְׁלֵבֵל תַּעֲבֹר עַל רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, כָּל הַשָּׁנָה, רַק תְּהִיָּה כְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה מוֹעִיל מְאֹד מְאֹד; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמוֹסֵר מוֹדְעָה בְּתַחֲלַת הַשָּׁנָה לְכֹל הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא רוֹצֵה רַק לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיוֹת נִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכֹל מַחְשַׁבָּה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שֶׁיְהִי, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּנֶגֶד רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, יִהְיֶה בְּטָלִים וּמְבֹטְלִים כְּלֵא מִמֶּשׁ, וְיִוצֵיא מִשְׁפָּתוֹ אֶת כָּל הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים הַטּוֹבִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ, וְרוֹצֵה וְחַפֵּץ

לעשות בזו השנה החדשה, ובודאי יפעל הכל לטובה, פי מעלת המוציא את רצונותיו וכסופיו לטובה מתוך פיו — אין לתאר ואין לשער כלל (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימנים לא, סו; ובלקוטי הלכות, אומנין, הלכה ד'). אשרי מי שיהיה חזק בזה, ועל-ידי זה יכתב ויחתם בכתובה ויחתימה טובה.

ב.

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין לך עוד דבר גדול יותר מלהיות אצל רבנו ז"ל לראש השנה, ובפרוש גלה לנו ואמר (תיי-מוה"ר"ן, סימן תג): הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי, מאחר שהמקרבים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרבים אלי, שיהיו כלם על ראש השנה, איש לא יעדר, פי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה. והזהיר לעשות כרוז, שכל מי שסר למשמעתו ומקרב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש, ומי שזוכה להיות על ראש השנה, ראוי לו לשמח מאד מאד, "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, פי חדות ה' היא מעונכם" (נחמיה ח, י), וזה

נאמר על ראש השנה; ועל-כן אשרי מי שמוסר את
 נפשו, ובא אל הקבוץ הקדוש של אנשי שלומנו,
 חסידי ברסלב, המתקבצים יחד בעיר אומן לראש
 השנה, ומתפלל יחד עמָהֶם, ומשתטח על ציונו
 הקדוש, אשר זה היה רצונו ז"ל, שיבואו אצלו
 לראש השנה גם אחר הסתלקותו, ואמר שאין דבר
 גדול מזה, הינו מלהיות אצלו לראש השנה, כי
 יכולים אז אנשים לקבל תקונים, אשר בכל השנה
 לא היה אפשרי שיהיה להם תקון בשום אופן,
 אף-על-פי-כן בראש השנה יכולים אפלו הם לקבל
 תקון, אף-על-פי שבכל השנה אפלו הוא בעצמו
 ז"ל לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם
 יכולים לקבל תקונים, כי אמר שהוא עושה בראש
 השנה ענינים ותקונים, אשר בכל השנה גם הוא
 אינו יכול לעשות (עין תי-מורה"ו, סימן תו); והעקר
 — לבא בתמימות ובפשטות גמורה לקבל מרבנו
 ז"ל את כל התקונים שלו, ואל יערב בתוך הקבוץ
 הקדוש שום פוליטיקה של הבל המצויה עכשו של
 מי בראש וכו', אלא תחבר עצמך אל תלמידי רבנו
 ז"ל האמתיים, הנראים והשלמים, אשר אינם

חפצים בשום דבר, רק בעבודת השם יתברך, ורוצים להכליל בו יתברך, ורק עמם תתפלל ואליהם תתחבר. ולמען טובתך הנצחית, ברח ממנין כזה שיש שם לצים, אשר אינם חפצים בעבודת השם יתברך כלל, רק סתם באו לשם טיול, אשר בודאי מה טוב ומה נעים גם להם, שהם עושים את הטיול לאומן על ראש השנה, ובודאי גם הם יזכו לתקון מרבנו ז"ל, כי מתוך שלא לשמה בא לשמה (פסחים נ:), אבל אתה, אהובי, בני היקר, ראה להתפלל במנין נפרד רק עם יראים ושלמים, עובדי השם אמתיים, שאינם חפצים בשום הכלים, רק בעבודת השם יתברך, להכליל לגמרי רק בו יתברך, ואם לא תוכל להוציא מהכח אל הפעל לבא אל ציון רבנו ז"ל על ראש השנה, אל תפל בדתך, חס ושלום, בעבור זה, אלא תשתדל לעשות מנין בעירך ובמקומך דיקא, ותקבץ עשרה מאנשי שלומנו, ותחזקו את עצמכם באהבה, אחוה ורעות, ותקשרו את עצמכם אל רבנו ז"ל, ואז ימשכו עליכם כל התקונים שזוכים לקבל ממנו בראש השנה. כי בפרוש גלה לנו מוהרנ"ת ז"ל,

אשר בכל מקום שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו, חסידי ברסלב, יהיה במקום שיהיה, ראוי לנסע מסוף העולם ועד סופו, ולדחף את ראשו ביניהם, ודבר זאת לענגן ראש השנה; ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, מה לפניך, שאיך שהוא תתפלל כל ימי חייך בראש השנה במנגן עם אנשי שלומנו, חסידי ברסלב, תלמידי רבנו ז"ל האמתיים, החפצים רק בעבודת השם יתברך, ואינם רוצים שום הבל מהבלי העולם הזה, ואז נכון יהיה לך ובטוח, שתזכה להמשיך עליך את התקונים מרבנו ז"ל לכל השנה.

ג.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר בראש השנה צריך להיות חכם, שיחשב רק מחשבות טובות, שייטיב השם יתברך עמנו (עין שיחות-הר"ן, סימן כא), ובשביל זה נוסעים לצדיקים לראש השנה, כדי לזכות לקדשת ולטהרת המוח והמחשבה, וזה אי אפשר כי אם פשבאים אל צדיקים אמתיים לראש השנה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריא), כי

אז מתקבצים ומתיחדים שלשה ראשים יחד, הינו הצדיק הוא בחינת 'ראש' (שמות ל, יב): "ראש בני ישראל", וראש השנה הוא גם-כן בחינת 'ראש', כי הוא ראש כל השנה, ובו נדון האדם (ראש השנה טז), וכל אחד בא עם ראשו שהוא מוחו ונדעתו ומתשבתו, ועל-ידי-זה נתקבצים שלשה ראשים, ונעשה מזה מה שנעשה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צד); ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, להיות חכם גדול כל ראש השנה, ותשמר את מחשבתך מאד מאד, ותחשב רק מחשבות טובות, שבוודאי יהיה טוב, ובוודאי תזכה לצאת השנה הזאת מכל צרותיך ויסוריך ומכאוביך, ותזכה שימלא הקדוש-ברוך-הוא את כל משאלותיך לטובה, פי העקר תלוי במחשבה, כי במקום שאדם חושב — שם כל האדם (עין שם, חלק א', סימן כא); ועל-כן תחשב רק מחשבות טובות במשך כל ראש השנה, ותשמר את עצמך מכל מיני מחשבות זרות והרהורים רעים, ורק תכניס בדעתך שהכל יהיה טוב, ואז

בְּאֵמֶת יִהְיֶה לָךְ טוֹב כָּל הַשָּׁנָה, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה
צָרִיכִים לְשׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַמַּחְשְׁבוֹת.

ד.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שְׂרַבְנוּ ו"ל
הַזְהִירְנוּ מְאֹד לֹא לְדַבֵּר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה מֵה שְׂאִין
צָרִיכִים, וְאָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן כא): בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה
בַּיּוֹם הַרְאֲשׁוֹן צָרִיכִים לְמַעַט בְּדַבּוֹר מְאֹד מְאֹד,
וְאָמַר שְׂאֲדָם גְּדוֹל צָרִיף לְדַקְדָּק בְּזֵה בְּיֹתֵר, וְעַל-כֵּן
הוּא אֵינוֹ אוֹמֵר בַּיּוֹם הַרְאֲשׁוֹן אֶפְלוּ הַפִּיּוֹט, רַק מֵה
שְׂיִסָּד רַבִּי אֶלְעָזָר הַקָּלִיר, אֲכַל שְׂאָר הַפִּיּוֹט אֵינוֹ
אוֹמֵר, מַחְמַת שְׂאֲדָם גְּדוֹל צָרִיף לְדַקְדָּק אֲזוּ בְּיֹתֵר,
לְבָלִי לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבּוֹר שְׂאֵינוֹ מִכְרַח; וְכֵן נוֹהֲגִים
אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵינוּ מִדּוֹר דּוֹר לֹא לְדַבֵּר בְּמִשְׁפָּחָה כָּל רֹאשׁ
הַשָּׁנָה שׁוֹם דְּבּוֹר, וּמִקְבָּלִים עַל עֲצָמָם תַּעֲנִית
דְּבּוֹר, כִּי אֲזוּ הוּא יוֹם הַדִּין הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא, וְדָנִים
אֶת הָאָדָם עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְגִלְגָּה לָנוּ רַבְנוּ ו"ל בְּשֵׁם
הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, אֲשֶׁר קָדָם כָּל גִּזּוֹר דִּין
שְׂרוּצִים לְגִזּוֹר עַל הָאָדָם, שׁוֹאֲלִין אֶת הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ,
וְהוּא דִּין אֶת הַדִּין עַל עֲצָמוֹ (עַן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א').

סימן קיג), הינו שאדם מדבר על מישהו מה שמדבר, או שואלים אותו: מה אתה אומר על פלוני שעשה דבר זה, והוא פוסק ואומר שמגיע לו כך וכך וכדומה, ואינו שם על לב, שאז הוא דן את עצמו, כי הקדוש-ברוך-הוא מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, ודן את הדין כפי שאדם דן את עצמו; ועל-כן צריך לשמור מאד את הדבור כל השנה, ובפרטי פרטיות בראש השנה, שאז ספרי החיים וספרי המתים פתוחים (ראש השנה לב.), ועל-כן צריכים לשמור אז מאד מאד על הדבור, לא לדבר מה שאינו צריך, ובפרטיות מאחר שאת עצמו הוא דן אז, ולכן נוהגים אנשי שלומנו לקבל על עצמם תענית דבור במשך כל ראש השנה, ואשרי מי שמתנהג עצמו בהנהגה טובה זו.

ה.

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר רבנו ז"ל גלה לנו, שצריכים להיות שמחים בראש השנה, גם צריכים לבנות בראש השנה (עין שיחות-הר"ן, סימן כא). ובאמת שניהם תלויים זה בזה, כי צריכים

לשמח מאד מאד בראש השנה, שזכינו להתקבץ יחד אנשי המלך, ולבכות הרבה מאד "היכן הוא המלך" (עין ספורי-מעשיות, מעשה יב). ורבנו ז"ל גלה לנו, שעקר מעלת הבכיה — כשהיא מחמת שמחה וחרוה, ואפלו החרטה טוב מאד שתהיה מחמת שמחה, שמרב שמחתו בהשם יתברך, הוא מתחרט ומתגעגע מאד על שמרד נגדו בימים הראשונים, ותתעורר לו בכיה, מחמת רב השמחה, וזה עקר מעלת הבכיה — שתהיה מחמת שמחה. וזה "בכיה" ראשי תבות: ב'שמך י'גילון כ'ל ה'יום (תהלים פט, יז), שעקר הבכיה, שתהיה מחמת שמחה בשמו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעה). ואמר האריז"ל (פרי עץ חיים, שער תפלת ראש השנה, פרק ד): מי שאינו בוכה בימים האלה, אין נשמתו טובה ושלמה כלל, וכשאדם מתעורר ובוכה בעצמו, ידע שאז דנים את נשמתו, ואף על גב דאיהו לא חזי מזליה חזי [אף-על-פי שהוא לא רואה, מזלו רואה], ועל-כך יתעורר אז בתשובה שלמה, ויבקש רחמים על נפשו, כי מעלת הבכיה — אין לתאר ואין לשער כלל. וכמאמרם ז"ל (ברכות לב): אף-

על-פי ששערי תפלה ננעלו, שערי דמעות לא ננעלו; ועל-כן כשאדם בוכה ומתפלל, אז תפלתו נתקבלת לרחמים ולרצון, כמובא בזהר הקדוש (שמות קסה.): ופאה חלקיה דהאי בר נש דאושיד דמעין קמיה קדשא בריה הוא בצלותיה וכו' [אשרי חלקו של האדם הזה ששופך דמעות לפני הקדוש-ברוך-הוא בתפלתו], עין שם; ורבנו ז"ל גלה לנו (שיחות-הר"ן, סימן פז), אשר עקר הבכיה להיות בבחינת (שמות ב, ו): "והנה נער בוכה" — שייסק כל חקמתו ושכלו, ויבכה לפני השם יתברך על נגעי לבבו ומכאוביו, ועל-ידי-זה יקים אצלו מיד (שם): "ותחמל עליו", כמובא בתקונים (תקון יב); ועל-כן אשרי מי שזוכה לבכות הרבה בראש השנה, ועקר הבכיה שתהיה מרב שמחה שהוא זוכה לשוב בתשובה אמיתית, אשר אין לך עוד שמחה גדולה יותר משמחה זו; כי בזה העולם עובר על האדם מה שעובר וזעירין אינון שזוכין לחשב היטב על אחריתם, ועל-כן בזה שהוא באמת שב בתשובה אמיתית, ומתפלל יחד עם הקבוץ הקדוש המתקבצים עצמם להתפלל בהתקשרות לרבנו ז"ל,

בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ רְאוּי לֹ לְשַׁמַּח, אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי לֹא יִזוּז
 מִשָּׁם עַד שְׂיִמְחִלוּ לֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; אֲשֶׁרֵי מִי
 שְׁשַׁמַּח וּבֹכָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא.

ליל זכר ברית

א.

צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר נוֹהֲגִים
 לְרֹאִים וְשַׁלְמִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה לַהֲיֹת עֲרִים בְּלִילָה
 הָאֲחֵרוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָה הַבַּת מֶלֶךְ אֶת
 הַשָּׁנִי לְמֶלֶךְ, שְׁתַּבַּחַר לְעֶצְמֶךָ מְקוֹם, וְתִשָּׁב שָׁם שָׁנָה
 אַחַת, וְכָל הַשָּׁנָה תִּתְגַּעְגַּע אַחֲרֵי לְהוֹצִיא אוֹתִי, וּבְכָל
 זְמַן שְׂיִהְיֶה לָךְ פְּנָאִי, תִּתְגַּעְגַּע וְתִבְקֶשׁ וְתִצְפֶּה
 לְהוֹצִיא אוֹתִי מִהַמְקוֹם שְׂאִינוּ טוֹב, רַק שְׁלֹא תִישֵׁן,
 וְלֹא תִשְׁתֶּה יַיִן כְּדֵי שְׁלֹא תִישֵׁן, כִּי הָעֶקֶר הוּא הַשָּׁנָה
 (עֵינ סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה א'), שְׁהַנְשָׁמָה אוֹמַרְתָּ לְאָדָם,
 שְׂיִבַּחַר לְעֶצְמוֹ מְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וּבְכָל
 יוֹם כְּשֵׁישׁ לֹ רַק אֵיזָה זְמַן פְּנוּי יִהְיֶה רַק מִתְגַּעְגַּע

ומבקש ומצפה להוציאה משם, שזה כלל ענין
 ההתבודדות, שהזיכרון רבנו ז"ל על זה יותר מכל
 העבודות, דהינו שירגיל את עצמו ללכת למקום
 פנוי שאין שם בני-אדם, ויש יח ויספר את כל אשר
 עם לבבו אליו יתברך, ויבקש רחמים ותחנונים על
 נפשו, שיחוס וירחם עליו לצאת מהגלות המרה
 שגלגל בה, וזה יעשה בכל יום ויום חק קבוע,
 שיבוא אליו יתברך, וידבר ויש יח ויספר את כל
 אשר עם לבבו בפרטי פרטיות באשר ידבר איש אל
 רעהו והבן אל אביו, וכך יתנהג כל השנה כלה,
 וכשיבוא היום האחרון, דער אונטערשטן טאג פון
 דעם יאר, שישתדל להיות ער וישמר את עצמו
 מאד מהשנה, כי העקר הוא השנה, גישט פאר
 שלאפן [לא להרדם], כי בלילה האחרון של השנה
 יכולים לפעל דברים נשגבים עד מאד; ועל-כן
 אשרי מי ששומר את הלילה הזה, ומתבודד הרבה
 עמו יתברך, ועושה חשבון הנפש מה עשה כל
 השנה ואיך בלה כל יום וכל לילה במשך כל השנה,
 וירבה בתחנונים ויבקש רחמים ויתודה ויפיוסו
 יתברך בכל מיני פיוסים, ואז בודאי תזכה נשמתו

לחזור בראש השנה אל אביה, שהוא מלך מלכי
 המלכים הקדוש-ברוך-הוא. ואל תקל בעיניך,
 אהובי, בני הנהגה זו, כי הלילה הזה הוא לילה
 קדוש, עליון ונורא, ומה שקלקלו כל השנה וכן מה
 שלא הספיקו לתקן בימי אלול, יכולים לתקן דיקא
 בלילה זה. ולך ראה מה שכתב הסבא קדישא, איש
 האלקים, רבנו בעל "ישמח משה" (פרשת נצבים), וזו
 לשונו: רחמנא לבא בעי (סנהדרין קו.), בזה הלילה
 הנשאר יפשפש במעשיו, וישים אל לבו הטוב, גדל
 מריו, ויתחרט בחרטה גדולה, ויפל מלא קומתו
 ארצה בינו לבין קונו, ויזעק מרה: "אוי לי מה
 עשיתי, כזאת וכזאת עשיתי, והנני מתחרט בחרטה
 גדולה מאד ומאד באמת ובלב שלם". ויקבל עליו
 בכל לב שלא ישוב עוד לתעותוֹעיו כל ימי חייו,
 ויהיה אצלו כיתד שלא ימט, ויתודה בבכי גדול,
 ויבקש מחילה וסליחה ממלך מוחל וסולח, ומה
 שצריך תקון — יתקן, כפי אשר יגיד לו רופא
 נפשות, ובין אדם לתברו לתקן, אז יהיה קונה
 עולמו בשעה אחת ויגיע לחפצו במעט זמן אשר
 ישאר בידו, עין שם; ועל-כן אל תהיה בטלן,

אהובי, בני היקר, ודיקא בלילה הזה אל תבלה בשטיות, רק ברח לך אל ציון רבנו ו"ל, ושם תתבודד ותבקש על נפשך, ותרכה ברחמים ובתחנונים, ותאמר סליחות, והאל הסולח לכל יסלח גם לך.

סליחות

א.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, פי מעלת אמירת סליחות אין לתאר ואין לשער כלל, כי אז כשאדם קם קדם אור היום, ואומר סליחות אל הקדוש-ברוך-הוא, זה מאד מקבל ומרצה בשמים, ובפרט בימי אלול. וזה שנוהגים ישראל, שמתחילים לומר סליחות במוצאי-שבת קדם ראש השנה, וכמו שאומרים אז: "במוצאי מנוחה קדמנוך תחלה", כי עקר הכת לבא לפניו לתברך בחסאינו המרבים, ולבקש "סלח נא", הוא רק בכת

שבת־קדש, שאז חוזרים ומחזירים לצדיק האמת, שהוא בחינת משה, את הכתרים שלקחו מעם ישראל, שהוא בחינת "נעשה ונשמע", שעל־ידי־זה עקר המשכת החסד העליון מחדש בכל שנה, שהיא מתנה טובה שהקדוש־ברוך־הוא נותן לעם ישראל, ועל־ידי־זה הוא סולח לעוונותיהם (עין לקוטי־הלכות, מתנה, הלכה ה', אות כ'). ועקר אמירת הסליחות שאומרים אז הוא בחינת תמימות ופשיטות בלי שום חכמה כָּלֵל, כי מסלקים את חכמתנו המדמית לגמרי, ובאים ומבקשים ממנו יתברך, שיחוס וירחם עלינו, ונבטל את כל חכמתנו המדמית וכל מיני ישות וגאות שיש בנו, כי אז בעת הסליחות הוא הזמן המסגל לזה, שאדם יסלק את דעתו ויבקש רחמים ותחנונים בתמימות ובפשיטות ממנו יתברך, שתתגלה עליו מלכותו שרק הוא יתברך מלך, ורק מלכותו אנו מקבלים, ואנו עוקרים מעצמנו את כל בחינת ישות וגאות, שהוא בחינת "אנא אמלך", אלא אנו מבקשים ממנו יתברך שהוא ימלך עלינו, שזה הסליחות שאנו מקדימים קדם ראש השנה (עין לקוטי־הלכות,

נטילת ידים שחרית, הלכה ג, אות ה). ועקר הסליחות זה רק כדרך עני העומד בפתח, ומבקש רחמים ותחנונים על נפשו, כי כך צריכים לבא ולבקש ממנו יתברך בעת הסליחות, כדרך העני שעומד בפתח, ומבקש רחמים ותחנונים, כי כל קדשת ראש השנה היא קדשת המחין, שזוכין אז למחין חדשים, באורי התורה שנפתחים אז, וזה אי אפשר להמשיך, כי אם על-ידי רחמים ותחנונים.

ועל-כן קדם ראש השנה דיקא מתחילים לקום ולבקש ולהתחנן ברחמים ובתחנונים ובסליחות אליו יתברך, שיחוס וירחם עלינו, וישפיע עלינו מחין חדשים בראש השנה, שנוקה להבין את התורה הקדושה, כי אי אפשר לזכות לקדשת ראש השנה, אלא כשמקדימין קדם בבקשת סליחות ופיוטים (עין לקוטי-הלכות, דברים הנוהגים בסעודה, הלכה ד, אות ג). ועקר שלמות סליחות ומחילת עוונות הוא מבחינת תליסר תקוני דיקנא, שהם י"ג [שלש-עשרה] מדות של רחמים, שלמד הקדוש-ברוך-הוא את משה שיתפלל לפניו, ורק בזה תלויה המחילה

והסליחה, ועל-כּן מרבים אַז בעת הסליחות פעם אחר פעם לומר י"ג מדות הרחמים (עין לקוטי-הלכות, תולעים, הלכה ג', אות ג'). פי הי"ג מדות של רחמים שזכה משה להמשיך בעולם, שהשם יתברך למדו סדר תפלה, ונתעטר כשליח צבור, ואמר לו: "כדרך שאני עומד ומתפלל, כך יהיו עושים בני בעת צרה". וזה הענין שאנו אומרים וחוזרים פעם אחר פעם ב"ג מדות הרחמים, כדי להמשיך עלינו מתנת חנם ממנו יתברך, שיחוס וירחם עלינו וימחל לנו (עין לקוטי-הלכות, מתנה, הלכה ה', אות יז); ולכן ראה, אהובי, בני הקר, להתעורר מאד בכל ימי הסליחות, ובפרט עכשו בערב ראש השנה, שאז מרבים מאד בסליחות, ובפרט אצל אנשי שלומנו, אשר כל תחנה, תפלה ובקשה אומרים אותה לאט לאט מלה במלה בהתעוררות רבה, ובפרט י"ג מדות הרחמים שאומרים את זה בנגון מיוחד ובדבקות עצומה: "אל הורית לנו לומר שלש עשרה, וזכור לנו היום ברית שלש עשרה" וכו', כאשר נוהגים אנשי שלומנו להדגיש תבות אלו מאד, פידוע לכל מי שזכה כבר להיות פעם בערב

ראש השנה בסליחות אצל אנשי שלומינו, שיש אז התעוררות גדולה מאד; ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, להתעורר עכשו בעת אמירת הסליחות, ותכונן מה שאתה אומר, באפן שתזכה לשוב בתשובה אמיתית, ותקבל עליך על מלכות שמים שלם בראש השנה; אשרי מי שאומר סליחות בהתעוררות גדולה מאד, ואז טוב לו כל השנה, כי כפי שמקדים עצמו קדם ראש השנה, כן יזכה להמשיך עליו סליחה ומחילה ביום ראש השנה, ובפנט עכשו בסליחות של הלילה האחרון של השנה, הנקרא: "זכר ברית", שאנו מעוררים את זכות עקבת יצחק, ראוי להתעורר מאד ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לבלות את הלילה הנורא הזה עם תפילות תחנונות ובקשות, ובפנטיות הסליחות תאמר בהתעוררות גדולה, ואל תחטף, רק לומר לאט לאט, ובפנטיות כשאתה מזכיר את י"ג מדות הרחמים, תאמרם בכונה גדולה ובהתעוררות עליונה, כי תכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה יז): ברית כרותה לי"ג מדות הרחמים, שאינם חוזרים ריקם; ואמרו (שומר טוב, תהלים צג): י"ג מדות

בתורה שהקדוש-ברוך-הוא מרחם בקן את ישראל; וכן אמרו (תנא דבי אליהו זוטא, פּרָק ו'): אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַשָּׁה, אֵין אַתָּה יָכוֹל לַעֲמֹד עַל כָּל מַדוּתִי, אֲלֹא הֲרִינִי מוֹדִיעֶךָ מְקַצֵּת מַדוּתִי, כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה בְּנֵי-אָדָם אֶף-עַל-פִּי שֶׁאֵין בָּהֶם תְּהִלָּה וְשִׁבְחָה שֶׁל תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים לֹא בְּמַעֲשֵׂה יְדִיהֶן וְלֹא בְּמַעֲשֵׂה יָדַי אֲבוֹתֵיהֶן, אֲלֹא רַק בְּשִׁבִיל שֶׁהֵן עוֹמְדִין וּמוֹדִין וּמְבָרְכִין וּמְשַׁבְּחִין וּמְרַבִּין תַּחֲנוּנִים לְפָנַי, אֲנִי גּוֹזֵק לָהֶם, וְכוּפֵל לָהֶם מְזוֹנוֹתֵיהֶן, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קב, יח): "פָּנָה אֶל תְּפִלַּת הָעֹרֵעַר וְלֹא בְּזֶה אֶת תְּפִלָּתָם". וְכֵתִיב (שְׁמוֹת לג, יט): "וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבִי עַל פָּנֶיךָ", טוֹבִי לֹא נֹאמַר אֲלֹא כָּל טוֹבִי, אֲלוֹ הֵן י"ג מַדוּת וְכוּ', עֵין שֶׁם; וְעַל-כֵּן רֹאֶה לְאֹמְרָם בְּכוֹנֵה גְדוּלָּה עַד מְאֹד, וְלֹא תִזוּז מִשָּׁם עַד שִׁכְפְּרוּ לָךְ.

עֶרֶב רֵאשׁ הַשָּׁנָה

א.

בְּנֵי, בְּנֵי! הַגִּיעַ הַיּוֹם הַמֵּיחָל שְׁאֲנוּ מְחַכִּים וּמְצַפִּים לוֹ כָּל הַשָּׁנָה, וְהוּא עֶרֶב־רֵאשׁ־הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר רָבְנוּ ז"ל אָמַר (תּוֹרַת מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁה): אֲנִדְעָרַע וְוֹאֲלֵטֶן זִיף גִּוּוֹיִנְטֶשֶׁן אַזוֹי אַ רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְוִי בֵּי אֹנְזוּ עֶרֶב רֵאשׁ הַשָּׁנָה [אֲנָשִׁים אַחֲרִים הָיוּ רוֹצִים שְׂיִהִיָּה לָהֶם רֵאשׁ הַשָּׁנָה כְּמוֹ עֶרֶב־רֵאשׁ־הַשָּׁנָה שְׂיִשׁ אֲצִלְנוּ], כִּי אֲצֵל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ זוֹהִי עֲבוּדָה מְיַחֲדָת בְּעֶרֶב־רֵאשׁ־הַשָּׁנָה, שְׁאֲזוּ מְכִינִים אֶת עֲצָמָם הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב לְקִרְאָת הַיּוֹם הַנּוֹרָא וְהַנֶּפְלָא רֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רָבְנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אָמַר בְּפִרוּשׁ: כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עוֹמְדִים וְתִלּוּיִים עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי; וְאָמַר (תּוֹרַת מוֹהַר"ן, סִימָן תֵּה): הָרֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי הוּא חֲדוּשׁ גְּדוֹל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ, שְׁאִין הַדְּבָר הַזֶּה בִּירוּשָׁה מְאֹבֹתִי, וְכִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִתֵּן לִי זֹאת בְּמִתְנָה, שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵהוּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה; וְאָמַר (שָׁם, סִימָן תו): מָה אָמַר לָכֶם, אִין דְּבָר גְּדוֹל מְזֵה, הִינּוּ מְלֵהוּת אֲצִלוּ עַל

ראש השנה; ואמר בזו הלשון: "ווי אזוי זאל איך אייך זאגן קיין גרעסערס דער פון איז ניט פאר האגין, איי אנדערע גוטע יודין זאגן ניט אזוי איז נאך א קשיא" (כאומר הלא בלא זה כפר מקשים עליו קשיות הרבה, ותהיה קשה עוד קשיה זאת גם-כן, מה שהקפיד כל-כף להיות אצלו על ראש השנה דיקא). ועל-כן עכשו בערב ראש השנה הקדוש והנורא הממשמש ובא, הוא הזמן האחרון לשוב בתשובה אמיתית, בתשובה שלמה, ולהכין את עצמו לקבל את כל התקונים הנוראים והנפלאים שרבנו ז"ל עושה עם כלליות כל העולמות ובפרט בעולם הזה, ובפרטי פרטיות עם אנשיו, ועל-כן ערב ראש השנה הוא אצל אנשי שלומנו ענין אחר לגמרי, התעוררות נוראה ונפלאה מאד; ולכן ראה, אהובי, בני, להתעורר באמת עכשו בערב ראש השנה בתשובה אמיתית, ותזכר את גדל הזכות הנוראה שנפלה בחלקך, שזכית להתודע מרבי נורא ונפלא כזה, העוסק לתקן את כל אנשיו, כמו שהתבטא פעם אחת ואמר לאנשי שלומנו (עין תי"מ מהר"ן, סימן דש): מה אתם יכולים

לעשות תשובה, וכי מספיקים ימיכם וכחכם פלכם לתקן פגם אחד ממה שקלקלתם, רק אני עושה תשובה בשבילכם, ויש לאל ידי לתקן הכל, כל מה שקלקלתם עד הנה, רק העקר מצתה לא תעשו עוד וכו'. צמד וראה והשתומם, רבי רחמן כזה, אשר מוסר את גפשו בעבור כל אחד ואחד מאנשיו, ומכניס בו הרהור תשובה כזה, עד שמקבל עליו הכל, ומבטיח שהוא יתקן את כל מה שקלקל בזה העולם, אם יתעורר בתשובה, ויקבל קבלה חזקה, שכבר לא יחזר אל שטיותיו וכו'; ואמר (שם, סימן שי): כמה צלם אלקים היו מנחים ברפוש, שאני הוצאתים מהרפוש ומהטיט ומהבוץ שהיו שם, פי נראה בחוש, שהמתקרבים אלי גשפנה פניהם, ובא עליהם פנים של יהודי, בחינת 'צלם אלקים', הלא יש אצלי אנשים שאיני יודע אם השאול תחתית הנה די להם, פי גם השאול תחתית הנה קטן לפניהם, שאם הנה אפשר להם לחתור תחת השאול תחתית, היו חותרים גם שם, להכניס יותר ויותר, ועל ידי נתקרבו אליו יתברך בהתקרבות כזו, עד שאינם מסיחים דעתם לגמרי מתברך, ונכללים

במקום שנכללים, וזה הפח של רבנו ז"ל; ועל-כן
 ראה, אהובי, בני היקר, עכשו בערב ראש השנה
 להתעורר באמת בתשובה אמתית, ותהיה מוכן
 לקבל את תקוני רבנו ז"ל, שימשיך עליך בראש
 השנה הקדוש והנורא הזה, ובפירטי פרטיות שאתה
 נמצא אצלו באומן, שכל-כף בקש שנבוא אליו
 לראש השנה.

ב.

בני, בני! מוהרנ"ת ז"ל אמר (לקוטי-הלכות,
 רבית, הלכה ה', אות יא), שצריכים כל ישראל לפייס
 אחד את חברו קדם ראש השנה שיהיה שלום גדול
 בין ישראל, כי העקר הוא השלום, שהיא אחדות
 אמתית, שהוא עקר החיים. ובאמת השלום הוא
 עקר החיים, כי עקר המחלקת על-ידי אחיות
 השקר, שנמשך מבחינת רבוי ושנוי דעות, וזה עקר
 עבודת ראש השנה, שהיא תחלת הבריאה,
 שצריכים לבטל השקר בשושו, על-ידי עצם
 התגלות מבחר ראש האמת, כמו שכתוב (תהלים קיט,
 סק): "ראש דברך אמת", שזה סוד ראש השנה,

'ראש' דיקא, 'ראש' דברך אמת, פי רב בעלי
 מחלקת, דרך כל אחד לומר שאצלו האמת, ושכל
 מחלקתו רק בשביל האמת, ובפרט עתה בעוונותינו
 הרבים, שנתקים (ישעיה נט, טו): "ותהי האמת
 נעדרת", שנעשית האמת עדרים עדרים, וכל אחד
 אומר שאצלו האמת, אבל אף-על-פי-כן האמת
 היא אחת, ומי שחפץ באמת לאמתה, מתפלל
 להשם יתברך שיזכה לאמת באמת, הוא יכול
 להפיר היכן האמת האמתית, כי האמת עד לעצמה,
 ועקר המחלקת היא רק מחמת הרחוק מאחד,
 שמשם אחיזת השקר, כי מי שאינו מבטל השקר
 בשרשו, יכול לטעות אחר-כך מאד, ולהפך השקר
 לאמת והאמת לשקר, כמו שכתוב (ישעיה ה, כ-כא):
 "הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע, שמים חשף
 לאור ואור לחשף, שמים מר למתוק ומתוק למר,
 הוי חכמים בעיניהם ונגד פניהם נבנים", ומשם
 נמשכת כל המחלקת שבעולם, ומי שרוצה להציל
 ולמלט נפשו מאש המחלקת, שהיא גרועה מהכל,
 עקר הצלתו על-ידי האמת, שהוא שלום, כמו
 שכתוב (מלכים-ב כ, יט): "שלום ואמת יהיה בימי",

פי כְּשִׁיסְתַּפֵּל עַל הָאֵמֶת לְאִמְתָּהּ, בּוֹדֵאי יִבְרַח
 עַל-כָּל-פָּנִים מִמַּחְלֶקֶת, פִּי אֶף-עַל-פִּי שְׁלֵא יִזְכֶּה
 לְהַשִּׁיג וְלִידַע הֵיכֵן הָאֵמֶת, מַחֲמַת שְׁלֵא הִתְיַגֵּעַ
 בְּעִבּוּדָתוֹ כְּרְאוּי, כִּי לְזִכּוֹת לְעֵצָם הָאֵמֶת לִידַע הֵיכֵן
 הָאֵמֶת, צְרִיכִים יִגִּיעַה גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת
 הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יָמִים וְשָׁנִים, אֲבָל עַל-כָּל-פָּנִים אִם
 חִפְץ בְּאֵמֶת, יִשְׁתַּדֵּל שְׁלֵא יִהְיֶה רוּדֵף וְחוֹלֵק עַל
 אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים וְעוֹבְדֵי ה', וְלֹא יַעֲסֹק בְּמַחְלֶקֶת
 וּרְדִיפוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, לְרֵדֵף אַחֵר אֲנָשֵׁי אֵמֶת,
 אֶף-עַל-פִּי שְׁנֹדְמָה לוֹ לְהַפְּךָ כְּאִלוֹ הַצֹּדֵק עֲמוֹ,
 וּכְאִלוֹ עָלְיוֹ לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּמַחְלֶקֶת וּבְמַרְיבוֹת,
 וּכְאִלוֹ הוּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת זֶה שְׁעוֹזֵר לְאֵמֶת. אֵל, בְּנִי,
 אֵל תִּכְנִיס עֲצָמְךָ בְּמַחְלֶקֶת וּבְמַרְיבוֹת, כִּי מֵה לָךְ כָּל
 הַצָּרָה הַמְּרָה הַזֹּאת הַנִּקְרָאת מַחְלֶקֶת, אֲשֶׁר הִרְבֵּה
 הִרְבֵּה כְּבָר הִרְגָה הַמַּחְלֶקֶת, וְאֲבָדוּ אֶת שְׁנֵי
 הָעוֹלָמוֹת גַּם יַחַד; וְעַל-כֵּן רָאֵה לְעֵסֶק עֲכָשׁוּ רַק
 בְּתַקוּן גַּפְשֶׁךָ, וְזִכּוֹר תִּזְכֹּר כִּי "הָאֵמֶת וְהַשְׁלוֹם
 אֶהְיֶה" (זְכוּרָה ח, יט), כִּי אֵמֶת הוֹלֶכֶת רַק עִם שְׁלוֹם,
 כִּי הֵם שְׁנֵי אוֹהֲבִים, וְלִכֵּן אִם אֵתָּה רוֹאֵה מְקוֹם
 שְׁחוּלָקִים עַל זוּלָתוֹ, תִּדַע, בְּנִי, כִּי שָׁם אֵין אֵמֶת

שהוא שמו של הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (ירמיה י, י): "וה' אלקים אמת"; ועל-כן אהובי, בני הקר, עכשו בערב ראש השנה ראה לפיכך את כל אחד ואחד שפגמת נגדו, ותשים את גאותך בקרן זווית, ותמסר את נפשך לילך ולבקש מחילה, סליחה וכפרה נגד מי שפגמת או את מי שקללת, או למי שנשבעת וכדומה, שכל זה הוא סוד התרת נדרים קדם ראש השנה, שצריכים להתחרט היטב על כל פנויי נדרים ושבועות וקונמות שנדר או נשבע או קלל, או הכניס בשמתא את מישהו, ולכן נוהגים קדם פניסת ראש השנה הקדוש והנורא להתיר נדרים, כמו שכתב האריז"ל (פרי עץ חיים, שער ראש השנה): יתיר נדרו קדם ראש השנה. ומתקבצים עדה קדושה של תלמידי חכמים להתרת נדרים ושבועות, ומה טוב ומה נעים אם יש עדה קדושה של עשרה אנשים, ויפרט לפניהם את הנסח שאומרים אז: "שמעו נא, רבותי, דינים ממחים, כל נדר או שבועה או אסור או קונם או חרם שנדרתי או נשבעתי בהקיץ או בחלום" וכו' וכו', וכן יודיע שהוא מבטל מכאן ולהבא כל הנדרים וכל

השבועות וכו' וכו', וכן תאמר את היהי רצון, שכל
 הקללות וארורים ונדויים ונדופים וחרמות
 והשמתות, שקללתי או שהרהרתי או שנדרתי או
 שהחרמתי וכו' וכו', שהכל יהיו בטלים ומבטלים,
 ותבקש חרטה מהם. והעקר בעת שאתה אומר את
 סדר הנסח הזה; אהובי, בני, תקבל על עצמך,
 שמהיום והלאה לא יהיה לך שום עסק עם אחרים,
 ואל תקלל את אף אחד, ואל תהיה לך שום מחלקת
 ומריבות עם שום בני-אדם, כי עון המחלקת גדול
 מאד מאד, עד שאמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה
 יח. ג): כמה קשה המחלקת, שבית-דין של מעלה
 אין קונסים אלא מִבֵּן כ' ובית-דין של מטה מִבֵּן
 י"ג, ובמחלקת של קרח תינזקות בני יומם נשרפו
 ונבלעו, ואמרו (שם): כמה קשה מחלקת, שכל
 העוֹזֵר במחלקת, הקדוש-ברוך-הוא מאבד את
 זכרו, ואמרו (שיר השירים רבה ה): תנו דעתכם שלא
 תשנאו זה את זה ולא תחררו זה עם זה, שלא
 יאמרו מלאכי השרת לפניו יתברך: תורה שנתת
 להם, אינם עוסקים בה, ויהי איבה ומחלקת
 ותחרות ביניהם; ועל-כֵּן ראה, אהובי, בני היקר,

עכשו בערב ראש השנה בשעה שאפה עוסק
 בהפרת נדרים, שלא יהיה מהשפה ולחויץ, אלא
 תבין היטב מה שאפה אומר, וקדם לזה לך ותפייס
 את מי שאפה יודע, שקללת אותו או החרמת אותו
 או אפה שונא אותו, כי על כל רגע ונדקא ששונאים
 את בר ישראל עוברים, רחמנא לישזבן, על לאו של
 "לא תשנא את אחיך בלבבך", שעל-די-זה אין לו
 חלק באלקי ישראל, כמובא בזהר הקדוש (פרשת
 קרח קעו): מחלקת פלוגתא דשלום, ומאן דפליג על
 שלום פליג על שמא קדישא בגין דשמא קדישא
 שלום אקרי [מחלקת זה חציה של שלום, ומי
 שחולק על שלום, חולק על השם הקדוש, כי השם
 הקדוש נקרא שלום]; ועל-כן מי שאינו משלים עם
 בר ישראל, הוא חולק על הקדוש-ברוך-הוא
 בעצמו, רחמנא לישזבן, וענשו קשה מאד מאד.
 ואיך תפנס, אהובי, בני, לבקש עכשו ממנו יתברך
 על חיים בשעה שיש לך קנאה ושנאה ותחרות
 ומחלקת עם זולתך, וכן נדרת ונשבעת והחרמת?
 על-כן, אהובי, בני, עשה זאת, איפוא, וברח לך
 עכשו אל כל מי שאפה יודע שפגמת נגדו, ותפל

לפניו, ותתחנן לו, שימחל לך, ואתה מקבל על עצמך שלא לעשות שום רע, וכן בעת שאתה אומר סדר התרת נדרים, תכונן פרוש המלות היטב, מה שאתה אומר, שלא תהיה סתם אמירה בעלמא, כי כמה וכמה פעמים בשנה, האדם קופץ ונשבע או נותן תקיעת כף, שכל זה בכלל שבועות, ועון השבועות חמור מאד מאד, עד שחכמינו הקדושים הקפידו על זה מאד מאד, ואמרו (מדרש תנחומא, פרשת מטות): המועל בשבועות כופר בהקדוש ברוך הוא, ואין לו מחילה לעולם, ואמרו (ויקרא רבה ו, ג): דברים שאין האש שורפם שבועת שוא מכלתם; עמד וראה והתבונן גדל חמור האסור של שבועות ונדרים, קללות וחרמות, שאחד מקלל את זולתו או מחרימו, או נשבע או נודר שלא ידבר עמו, שעל עוונות אלו צריכים תכף-ומיד לשוב עכשו בערב ראש השנה; ולכן ראה, אהובי, בני היקר, מה לפניך, וברח לך מפל מיני הבלים וכל מיני מחלקת וקנאות ושנאות מזולתך, ומה יש לך עם זולתך, ראה להתחרט באמת עכשו, ותשוב בתשובה אמתית, ותשתדל שיהיה שלום בינך לבין

כָּל כָּלל נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לָךְ
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל, כִּי לֹא מֵצָא הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא כְּלִי מַחְזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל אֲלֵא הַשְּׁלוֹם,
 שְׁנֹאֲמַר (תְּהִלִּים כט, יא): "ה' עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יִבְרַךְ
 אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם" (עֲקָצִין ג, יב), וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית בָּהּ ל, ו): גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם, שְׁאִפְלוּ
 יִשְׂרָאֵל עוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה וְשָׁלוֹם בִּינֵיהֶם, אָמַר
 הַמָּקוֹם כְּבִיכּוֹל אֵינִי יָכוֹל לְשַׁלֵּט בִּינֵיהֶם, בִּיּוֹן
 שְׁשָׁלוֹם בִּינֵיהֶם; עֲמַד וּרְאָה וְהִתְבּוֹנֵן מַה מַּעֲלַת
 הַשְּׁלוֹם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל; וְאָמְרוּ (וַיִּקְרָא בָּהּ ט, ט):
 גְּדוֹל שְׁלוֹם שְׁכָל הַבְּרָכוֹת וְטוֹבוֹת וְנִחְמוֹת
 שְׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיאֵן עַל יִשְׂרָאֵל חוֹתָמִים
 בְּשָׁלוֹם, וְאָמְרוּ (שָׁם): גְּדוֹל שְׁלוֹם, שְׁכַשְׁמֶלֶךְ
 הַמְּשִׁיחַ בָּא אֵינּוּ פּוֹתֵחַ אֲלֵא בְּשָׁלוֹם; וְעַל-כֵּן רָאָה,
 אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיֵּקָר, לַעֲשׂוֹת עֲכָשׁוּ שְׁלוֹם עִם כָּלֵם,
 וּבִפְרֹט בְּבִיתְךָ רָאָה שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם, וְאִפְלוּ שְׁהִיָּה כְּבָר
 מִהַ שְׁהִיָּה, רָאָה לְמַחֵל הַכֹּל, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם
 בְּבִיתְךָ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אֲבוֹת דְּרַבִּי גַמְו, פָּרָק
 כח): כָּל הַמְּשִׁיחַ שְׁלוֹם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, מַעֲלֶה עָלָיו
 הַכְּתוּב כָּאֵלוּ מְשִׁיחַ שְׁלוֹם בְּיִשְׂרָאֵל עַל כָּל אֲחֵד

ואחד, לפי שכל אחד ואחד מלך בתוך ביתו, וזה עקר פננת התרת נדרים ושבויעות וקונמות וחרמות קדם ראש השנה, הכל כדי לעשות שלום בין עם ישראל, וגדול הוא השלום ששמו של הקדוש-ברוך-הוא נקרא שלום (שבת י), ולא ברא הקדוש-ברוך-הוא את העולם אלא על מנת שיהיה שלום בין הבריות (במדבר נבא יב, א); ועל-כן ראה, אהובי, בני הקר, לעשות עכשו שלום, ובזכות זה תזכה שתקבל תפלתך לרחמים ולרצון.

ג.

בני, בני! עכשו בערב ראש השנה זכר מה שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן ריד): ערב ראש השנה ראוי לתן על פדיון; ועל-כן ראה, אהובי, בני הקר, להשתדל עכשו בערב ראש השנה לחפש ולבקש בין אנשי שלומנו הקרים איש צדיק הדבוק בו יתברך, ונכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ותשתדל לתן לו על פדיון. וכבר אמר רבנו ז"ל (עין תי-מוהר"ן, סימן תקלט), שטוב מאד לתן בכל עת על פדיונות לצדיקים, אפלו שלא בעת צרה, חס

ושלום. וספר מכמה אנשים ממדינת קיר"ה
 (הונגריה), שרגילים מאד להרבות בנתינת פדיונות
 תמיד, ואמר, שאלו היה לו איש צדיק שיהיה ראוי
 לעשות לו פדיון, היה נותן לו על פדיון בכל יום
 ובכל עת. ודבר מזה הרבה, כי פדיונות הם דבר
 גדול מאד. ובפרט עכשו, אהובי, בני, שרבנו ז"ל
 אמר לנו בפרוש, שבערב ראש השנה ראוי לתן על
 פדיון, ראה לעשות כל מיני פעולות שבכולם לתן
 עכשו פדיון לאחד שדבוק בו יתברך, ואפלו איזה
 סכום קטן ופעוט, העקר שתתן צדקה לפדיון.
 ומעלת נתינת פדיונות עולה על הכל, כי ענין
 הפדיון הוא דבר נורא ונפלא מאד כמובא בדברי
 רבנו ז"ל (שם, סימנים מא, קפ): כשהצדיק עושה
 הפדיון מניח ידיו על הממון, ומכונן מה שמכונן
 וכו', על-ידי-זה ממתיק הדינים, עין שם; ואמר
 רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רטו): דע שיש
 כ"ד [עשרים וארבעה] מיני פדיונות, כי יש כ"ד
 בתי דינים, וכנגד כל בית-דין ובית דין יש פדיון
 מיחד להמתיק הדין שיש שם, על-כן לפעמים אינו
 מועיל הפדיון שעושים, כי לא כל אחד ואחד יודע

הכ"ד פְּדִינֹת, וְאֶפְלוּ אִם יוֹדֵעַ אוֹתָם, אֵינּוּ עוֹשֶׂה
 כְּלוּם, וְעַל-כֵּן כְּשֵׁאִינּוּ עוֹשֶׂה הַפְּדִיּוֹן הַמְיָחֵד לְאוֹתוֹ
 הַדִּין, עַל-יְדֵי-זֶה אֵינּוּ מוֹעִיל, אִךְ דַּע שֵׁשׁ פְּדִיּוֹן
 אֶחָד שְׁכּוֹלֵל אֶת כָּל הַכ"ד בְּתֵי דִינִים, וְיִכּוֹל
 לְהַמְתִּיק כָּל הַכ"ד בְּתֵי דִינִים, וְלִזֶּה הַפְּדִיּוֹן צָרִיךְ
 עֵת רְצוֹן, בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת מִצַּח הַרְצוֹן כְּמוֹ בְּשֶׁבֶת
 בְּמִנְחָה וְכוּ', אִךְ אֶפְלוּ הַצְּדִיקִים לְאוֹ כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ
 זֶה הַפְּדִיּוֹן, וְלֹא נִמְצָא כִּי אִם חַד בְּדָרָא שֵׁיֵדַע זֶה
 הַפְּדִיּוֹן וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; עַל-כֵּן הַזְּמַן הַמְּסֻגָּל לְתַת
 לְפְדִיּוֹן הוּא עֹכְשׁוֹ עָרֵב רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ
 וְ"ל בְּפְרוּשׁ לְתַת עַל פְּדִיּוֹן, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה
 וּלְהַתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ שִׁיזְכֶּהוּ לְתַת פְּדִיּוֹן לְצַדִּיק
 הָאֱמֵתִי הַדְּבּוּק בְּתֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִכְלָל לְגַמְרֵי
 בְּאֵין סוּף, וְיוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת פְּדִיּוֹן עִם כָּל הַפְּנּוֹת; כִּי
 בְּאֵמַת הַפְּדִיּוֹן שְׁנוֹתָנִים כְּסָף לְחַכְמִים אֱמֵתִיִּים,
 שֶׁהֵם עוֹשִׂים פְּדִיּוֹן עַל כָּל מִינֵי יִסּוּרִים וְדִינִים
 שְׂבָאִים עַל הָאָדָם, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי כָּל הַיִּסּוּרִים
 וְהַדִּינִים נִמְשָׁכִים מִבְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר, וְעַל-כֵּן
 נוֹתְנִים מִמּוֹן לְחַכְמֵי הַדּוֹר הָאֱמֵתִיִּים, וְהַמְמוֹן הוּא
 שְׂמָאֵל, בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר, וְהַחֲכָם הַדְּבּוּק בְּתֵי

החיים בו יתברך הוא כסדר, שהוא בחינת חכמה, כי החכם נכלל לגמרי באין סוף, ועל-כן בזה שנותנים לו צדקה למען המתקת הדינים, על-ידי זה חוזר ונעשה עמו הכל כסדר (עין לקוטי-הלכות, פדיון בכור, הלכה ג', אות ו'), כי עקר כל הצרות והיסורים והמרירות שהאדם סובל בחייו, הוא מחמת שאין הולך לו כסדר, ובחינת שלא כסדר הוא לכל אחד ואחד כפי עניניו, זה אינו מוצא את זווגו, ועל-כן הולך לו שלא כסדר, וזה יש לו זווגו ואין לו שלום-בית, ועל-כן הולך לו שלא כסדר, זה יש לו שלום-בית אבל אין לו ילדים, ועל-כן הולך לו שלא כסדר, וזה יש לו ילדים אף הם חולים, רחמנא לצלן, ועל-כן הולך לו שלא כסדר, וזה אין לו פרנסה כלל והוא מלא חובות, ועל-כן אין הולך לו כסדר, וזה מלא צרות ויסורים ומכאובים, חרופים וגדופים שסובל, ועל-כן הולך לו שלא כסדר, ובזה שהוא בא אל החכם האמתי שנקלל בחי החיים בו יתברך, ואינו מסיח דעתו כרגע ממנו יתברך, ועולה למקום שעולה, על-ידי זה הוא זוכה לבחינת כסדר בתכלית השלמות שאין

שלמות אחריה, וכשנותנים פדיון לצדיק וחסכם פנה, על-ידי-זה נמשך גם עליו בחינת כסדר, ונמתקים ממנו כל הדינים, ועל-כן אין לתאר ואין לשער מעלת הפדיון שנותן ממון לצדיקי אמת, כדי לפדות נפשו ונפש יוצאי חלציו מכל מיני צער וחולאות ויסורים, חס ושלום, על-ידי הממון דיקא שנותן להצדיק שהוא הרב האמת (עין לקוטי-הלכות, פדיון בכור, הלכה ה', אות ד'); ולכן ראה, אהובי, בני הקר, עכשו בערב ראש השנה להשתדל לתן על פדיון, שנה בחינת הצדקה, שמוכא שצריכים להרבות בערב ראש השנה לתן הרבה צדקה, שכל זה הוא בכלל מעות על פדיון, כי מעלת הצדקה שנותנים לתלמיד חכם היא תורה ממש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רד), ועל-כן אל תהנה בטלן, אהובי, בני, אלא תפזר את מעותיך עכשו בערב ראש השנה לצדיקים אמתים, ותבקש ותתפלל לפניו ותברך, שלא תכשל בעניינים שאינם מהגונים (עין בבא קמא טז:), אלא ראה לתן על פדיון לצדיק וחסכם אמת, הדבוק בו ותברך, ואין לו שום רצון מבלעדי רצונו ותברך, כי הוא נכלל לגמרי ברעוא

דרעוין, ברצון שברצונות, ועל-ידי-זה שתתן לו
 מעות בעבור פדיון, והוא אינו צריך את מעותיך
 כלל, כי אינו צריך לכסף כלל, אלא עושה מהכסף
 מה שעושה, ובפרט שעוסק עם הכסף לגלות
 ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, אשר אין לך
 עוד פדיון יותר גדול מזה, כשנותנים לאחד הזוכה
 לגלות ולפרסם את דעת האמת בעולם, ולהעלות
 משמד לרצון, דהינו אפלו אלו האנשים שנפלו כבר
 בעמקא דתהומא רבה, עד שהגיעו לשמד, רחמנא
 לישזבן, והחכם והצדיק הזה יכול לרדת אליהם
 ולהעלותם עד רצון שברצונות, רענא דרעוין, לו
 דיקא ראוי לתן על פדיון; אשרי מי שמוצא חכם
 וצדיק כזה לתן לו פדיון בערב ראש השנה.

ד.

עכשו, אהובי, בני הנקר, רויך וברח לך אל ציון
 רבנו ז"ל, אשר עכשו הזמן הכי מבחר לבוא אל
 הצדיק ולעסק שם בודוי דברים, ולספר שם את כל
 מה שעבר עליך מיום שאתה זוכר את עצמך עד
 הרגע הזה, כי עכשו בערב ראש השנה צריכין

לבוא אל קברי הצדיקים, והוא עת רצון גדול
 בשמים כשבאים אל קברי הצדיקים הקדושים אשר
 בארץ המה, ובפרטיות אצל רבנו ז"ל, אשר מאד
 מאד רצה שנבוא אליו. ומעלת קברי הצדיקים
 בערב ראש השנה אין לתאר ואין לשער כלל, פי
 עקר התקון הוא על-ידי צדיקים שוכני עפר, שהם
 גדולים במיתתם יותר מבחייהם (חלין ז:), שעל ידם
 זוכין לקשר את העולם הזה אל העולם הבא,
 להוציא מהכח אל הפעל ענינו בזה העולם (עין
 לקוטי-הלכות, הכשר בלים, הלכה ד', אות לג); ועל-פן
 נוהגים ללכת בערב ראש השנה לצדיקים הגדולים
 במעלה נוראה ונפלאה מאד, פי עקר התקון להשיב
 הכל לשורו, הוא רק על-ידי גדולי הצדיקים אחר
 הסתלקותם, אשר אז הם מגיעים לשלמות מעלתם,
 להשיב נשמתם למקום שנטלה משם, ועולין מעלה
 מעלה, ועל-ידי-זה יש להם כח לרדת מטה מטה,
 לעלות ולהגביה את כל הירודים והנפולים שנפלו
 בעוונותיהם ובחטאייהם המרבים (עין לקוטי-הלכות,
 רבית, הלכה ה', אות ח'), ובזה שבאים אל קברי
 הצדיקים בערב ראש השנה, ושוחים בפנים לפניו

יתברך, על-ידי-זה ממשיך על עצמו יראה על-אף
 לירא ולפחד ממנו יתברך, כי כשבאים אל קברי
 הצדיקים בערב ראש השנה, על-ידי-זה נופל על
 אדם פחד ואימה גדולים (עין לקוטי-הלכות, בכור בהמה
 טהורה, הלכה ד', אות ה'), ועל-כן באים אז אל קברי
 הצדיקים בערב ראש השנה דיקא, כי רק גדולי
 מבחרי הצדיקים שוכני עפר, יכולים להמשיך את
 החסד הנפלא על כל מי שחטא בזה העולם,
 וימשיך עליו רחמי יתברך שימחל לו (עין לקוטי-
 הלכות, מתנה, הלכה ה', אות יא); ועל-כן, אהובי, בני
 היקר, דיקא עכשו כשאתה נמצא בציון רבנו ז"ל,
 ראה להתודות ודוי דברים, כי מעלת הודוי לפני
 הצדיק — אין לתאר ואין לשער כלל, אשר דיקא
 על ידו תזכה להוציא את כל העוונות מעצמותיך,
 כי העוונות חקוקים על העצמות מעבר אל עבר,
 ויבזה שמתודים אליו יתברך, מוציאים את כל
 העוונות החקוקים על עצמותיו, וזוכים להכלל
 באין סוף ברוך הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
 ד'), כי על-ידי שזוכים להתודות לפני הצדיק,
 יוצאים כל העוונות מן העצמות ונעשין כלי לקבל

בו אור האין סוף ברוך הוא, ובפּרטיִות אלו אֲשֶׁר זוכים לבוא בעֶרְב ראש השנה על קברו הקדוש שֶׁל רבנו ז"ל בעיר אומן, אֲשֶׁר מֵאֵד מֵאֵד בַּקֶּשׁ מֵאַתְּנוּ שֶׁנִּבְּוֵא אֵלָיו, צָרִיךְ שֶׁיִּדְעוּ שֶׁהַצְדִּיק עוֹסֵק גַּם עִכְשָׁו בְּתַקוּנָם וּלְהַעֲלוֹת אֶת נַפְשׁוֹתָם וּלְחַדְשָׁם לְטוֹבָה, וּנְמַשִּׁיךְ עֲלֵיהֶם הַתְּגִלוֹת הַתּוֹרָה מְאֹרְיָתָא דְעִתִּיקָא סְתִימָאָה, לְכֹל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ (עין פּרָפְרָאוֹת לַחֲכָמָה עַל הַלְקוּטֵי־מִתְבָּרֵן, חֶלֶק א', סִימָן יג), כִּי הַיְהוּדִי דְבָרִים לְפָנָי הַצְדִּיק נֶעֱשֶׂה גַם עִכְשָׁו, כְּשֶׁבָאִים אֶל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וּמְרַבִּים שָׁם בְּתַפְלוֹת וּבַקְּשׁוֹת, וְדוּיִים וּפְיוּסִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת שֶׁצָּנָה וּבַקֶּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיִּבּוֹאוּ אֵלָיו לְהַשְׁתַּטֵּחַ עַל קְבְּרוֹ, וְהַבְטִיחַ שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל בְּתַקְנָתוֹ כְּמוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ (עין שָׁם, סִימָן ד'); וּבַפְּרֹוֹשׁ אָמַר פֶּעַם לְבַתּוֹ בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, בְּשַׁעַה שֶׁדָּבַר עִמָּה מֵעַנְיָן הַסְּתַלְקוֹתוֹ: מִיַּתַּת הַצְדִּיק הִיא כְּמוֹ מִי שֶׁיּוֹצֵא מִחֶדֶר אֶחָד לְחֶדֶר אַחֵר, וְהַמְשִׁיל אֹז לְבַתּוֹ עַל עֲצָמוֹ, כְּמוֹ שֶׁאַנִּי עָתָה בְּחֶדֶר זֶה, וְאַחֲר־כֵּן אֲנִי יוֹצֵא מִחֶדֶר זֶה וְנוֹכְנֵס לְחֶדֶר הַשְּׁנַי וְסוֹגֵר הַדֶּלֶת אַחֲרַי, אִם אֶתְּבֹאֵי לְיַד הַדֶּלֶת וְתַצְעֲקֵי: "אָבִי, אָבִי", לֹא אֲשַׁמַּע דְּבָרֶיךָ? ! (עין שִׁיחֹת־הַבָּרֵן, סִימָן קנו);

ורבנו ז"ל רמז כָּבֵר אֶז שִׁבּוּאוֹ אֶל צִיּוּנוֹ הַקְּדוּשׁ,
 וַיִּתְפַּלְלוּ וַיִּבְקְשׂוּ עַל נַפְשָׁם, וְהִבְטִיחַ שְׂיַעֲשֶׂה לָנוּ
 טוֹבָה גְּדוּלָּה; וְעַל-כֵּן עֲכָשׂוּ בְּעֶרְב־רֵאשׁ הַשָּׁנָה,
 אַהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, כְּשֵׁאתָה נִמְצָא בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל,
 אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, אֶלָּא רֵאֵה לְנֹצֵל אֶת הַזְּמַן הַיֶּקֶר
 הַזֶּה שֵׁאתָה נִמְצָא בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְתִתְחִיל
 לְהַתּוֹדוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל מַה שְּׁעָשִׂיתָ, כִּי מַעֲלַת
 הַדְּרָוּי דְּבָרִים עוֹלָה עַד אֵין סוּף, וְאִי אֶפְשָׁר לְתַאֲר
 וּלְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל אֶת מַעֲלַת הָעֲנִיָּן שֶׁאֲדָם מִתּוֹדָה
 לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל מַה שְּׁעָשִׂה, וְצוּעַק וּמְבַקֵּשׁ
 רַחֲמִים שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלָיו, עַד שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (תּוֹרַת כֹּהֲנִים, פֶּרֶשֶׁת בַּחֲקוּתִי): מִיָּד שֶׁמִּתּוֹדִים
 עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, מִיָּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם; כִּי
 תִּכְףּ-וּמִיָּד כְּשֵׁאֲדָם מִתּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יַד־יָזוּה
 מוֹצִיא אֶת כָּל הַצְּרוּפִים הָרָעִים שֶׁנִּצְטָרְפוּ וְנִחְקָקוּ
 בְּתוֹךְ עֲצָמוֹתָיו, וְזוֹכָה לְהַכְּלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא;
 וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ
 כָּלֵל, וּבִפְרֹט עֲכָשׂוּ בְּעֶרְב־רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבָא וְעוֹמֵד
 בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד בִּקְשָׁנוּ
 שְׁבִיחָהּ אֲצִלוֹ, וְעוֹמֵד וּמִתּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל

מעשיו, ומקבל עליו קבלה חזקה שמהיום והלאה
 כבר לא יחזור לשטיותיו והבלייו, לחטאיו, עונותיו
 ופשעיו, ומתחרט חרטה גמורה, ומקבל על עצמו
 קבלות חזקות, שמהיום והלאה כבר יזכה לעשות
 רצונו ותברך, כי אינו זו משם עד שמוחלים לו על
 כל עוונותיו. וכמו שאמרו בזהר הקדוש (פרשת פנחס
 ולא): מאן דמפרש חובוי כל דינין בדלין מניה [מי
 שמפרש את חובותיו כל הדינין נפטרין ממנו],
 וזוכה להפתב לחיים טובים; אשרי מי שאינו מבטל
 את הזמן היקר הזה, רק עומד ומתודה, שאז לא
 יזוו משם עד שימחלו לו על כל עוונותיו.

ה.

בני, בני! עכשו פשגמרת את הודוי דברים
 ואת השיחה בינך לבין קונך, ופשכת לבך אליו
 ותברך, ראה לתן ולגדר פרוטה לצדקה לזכות רבנו
 ז"ל, שבפרוש גלה לנו, שנתן פרוטה לצדקה
 בעבור הזכרת נשמתו הקדושה. ובזו הלשון אמר:
 "און וועט געבן א פרוטה לצדקה פון מייניט
 וועגן" [ושינתן פרוטה לצדקה למענין], ותתחיל

לומר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הפללי', שגלה ותקן רבנו ז"ל בשביל תקון פגם הברית, אשר הוא תקון נורא ונפלא מאד מאד, אשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר אמירת העשרה מזמורי תהלים האלו שהם 'תקון הפללי', אם יאמרם, אז יניח עצמו לארץ ולרחב, ויבדאי יושיע לזה האדם האומרם. ואמר אז בזו הלשון, שבפאות יוציא אותו מהגיהנום, אפלו אם יהיה אותו אדם איך שיהיה, אפלו אם עבר מה שעבר, רק מעתה יקבל על עצמו שלא ישוב לאולתו, חס ושלום (עין חיי-מוהר"ן, סימן רכה); והפליג רבנו ז"ל מאד מאד בענין אמירה על קברו עשרה קפיטלך תהלים, הנקראים 'תקון הפללי', ואמר, פי התקון הזה לא נודע מיום בריאת העולם, ועל-כן העשרה קפיטלך תהלים ההם, זהו דבר יקר ונפלא ומועיל מאד. ויחד שני עדים פשרים, שני תלמידיו צדיקים קדושים, האחד: ר' אהרן מברסלב, והשני: ר' נפתלי מנעמרוב, ולקח אותם לעדות, וכך אמר: פי ימלאו ימיו, אזי אחר הסתלקותו, מי שיבוא על קברו, ויאמר שם אלו העשרה קפיטלך תהלים,

הנקראים 'תקון הפללי', ויתן קדם פרוטה לצדקה, אפלו אם גדלו ועצמו עונותיו וחטאיו מאד מאד, חס ושלום, אזי אתאמץ ואשתדל לארץ ולרחב להושיעו ולתקנו, ואני חזק מאד בכל הדברים שלי, אך בזה אני חזק ביותר, שאלו העשרה קפיטלך תהלים מועילים מאד מאד. וצוה שיגלו את אלו העשרה קפיטלך תהלים לכל העולם, ואמר, שאף-על-פי שהוא דבר קל לומר עשרה קפיטלך תהלים, אף-על-פי-כן גם זה יהיה כבוד מאד לקיים, וכמה וכמה צדיקים גדולים שרצו לעמד על תקון זה, ונתנגעו למצא לזה תקון, וקצתם לא ידעו כלל מה ענין זה, וקצתם התחילו לידע קצת בענין תקון זה, ונסתלקו לעולמם באמצע עסוקם בזה ולא גמרו, ולי עור השם יתברך שזכיתי לעמד על זה בשלמות.

וענין ה'תקון הפללי', לומר העשרה מזמורי תהלים, הוא דבר חדש לגמרי, חדוש נפלא, כי הוא תקון נורא ונפלא מאד מאד, כי זה התקון גדול ונורא מאד, ואם יאמרו בכונה פראוי, בודאי מה

טוב, אף גם האמירה בצממה מסגלת מאד (עין שיחות ה"ן, סימן קמא); בני, בני! אתה נמצא עכשו בציון רבנו ז"ל, תאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הפללי' בהתעוררות רבה, ותשפך את נפשך אליו יתברך, ותאמרם מלה במלה, כי היש צדיק בעולם שהבטיח הבטחה פל-כף חזקה עם שני עדים, שמי שיאמר העשרה מזמורי תהלים האלו, אפלו אם גבהו ועצמו עוונותיו וחסאיו מאד מאד, חס ושלום, ישתדל לארץ ולרחב להושיעו ולתקנו ולעזרו להוציאו מן השאול תחתית ומתחתיו?! ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לא להיות בטלן, אלא תבטל את שכלך לגמרי, ותאמר עכשו העשרה מזמורי תהלים האלו לאט לאט מלה במלה, ותשפך נפשך אליו יתברך, וכשתגמר, אם תרצה תוסיף גם את התפלה שתקן מוהר"ן ת"ז"ל, אשר אנשי שלומנו היו רגילים לומר, שהעשרה מזמורי תהלים הם הנתוח שרבנו ז"ל עושה באדם ומוציא ממנו את הרע והזהמה שנכנסו בו, והתפלה של מוהר"ן ת"ז"ל היא המים שרוחצים את הדמים והזהמא שיצאו; ועל-כן היו רגילים אנשי שלומנו

לומר גם את התפלה, אף על-כל-פנים אם אי אפשר לה לומר את התפלה, תאמר רק העשרה מזמורי תהלים אשר זה הוא תקון גמור. ורבנו ז"ל הפליג מאד מאד באמירת העשרה מזמורים אלו; ועל-כן, אהובי, בני היקר, אם אתה כבר עומד בציון רבנו ז"ל, אל תהיה בטלן, ותשפך נפשך בעשרה מזמורי תהלים אלו אליו יתברך, ונכון יהיה לךך ובטוח שלא תזוז משם עד שימחל לך הקדוש-ברוך-הוא. פי רבנו ז"ל הבטיח הבטחה חזקה עם שני עדים כשרים, שמי שיאמר את העשרה מזמורי תהלים אלו, בודאי ימחלו לו על הכל. ואמר אז, שאף-על-פי שזהו דבר קל מאד לומר עשרה קפיטלך תהלים, אף-על-פי-כן גם זה יהיה כבד לקים. ואנחנו רואים בחוש שזה נתקיים בשלמות, פי מזלזלים ביותר באמירת עשרה מזמורי תהלים אלו; ועל-כן, אהובי, בני היקר, אם אתה כבר נמצא פה בציון רבנו ז"ל, ראה לומר עכשו את העשרה מזמורי תהלים, ואם תוכל לומר גם את התפלה הקדושה — מה טוב ומה נעים, וכן תעשה בכל פעם שתבא אצל ציון רבנו ז"ל,

תתחיל עוד פעם לומר העשרה מזמורי תהלים
 בהתחדשות חדשה, ותתן קדם פרוטה לצדקה,
 ותזכיר שמו הקדוש של רבנו ז"ל. ורבנו ז"ל אָמר,
 שיהיה לו תענוג גדול כשיבואו אל ציונו הקדוש
 ויתנו פרוטה לצדקה, ויאמרו שם את העשרה
 מזמורי תהלים (עין חיי-מוהר"ן, סימן קסב). ורבנו ז"ל
 דבר הרבה מהמעלה שבר ישראל יבוא אל קברו
 הקדוש, ויאמר שם את העשרה מזמורי תהלים
 בהתעוררות הלב, ויהיה לו תענוג גדול מזה, ועשה
 תנועות בגופו ובצעמותיו אַז, ואמר שיהיה לו
 חלוץ עצמות בקברו כשיאמרו תהלים על קברו,
 ויהיה לו נחת רוח ושעשועים גדולים ותענוג גדול
 מזה; אשרי מי שמקים את דבריו. ולכן, אהובי, בני
 היקר, אתה נמצא עכשו בציון רבנו ז"ל, ראה לנצל
 את הזמן היקר שיש לך, ותאמר את היתקון
 הכללי, ותשפך שיח ותפלה לפניו יתברך, שיחוס
 וירחם עליך, ויוציאך מן השאול תחתית
 ומתחתיו שנפלת לשם, ואז נכון לך יהיה ובטוח,
 שהכל יתקן.

.ו

בְּנֵי, בְּנֵי! אַף שְׁזָכִיתָ כָּבֵד לְהַתְּנוּדוֹת אֱלֹהֵי
 יִתְבָּרַךְ, וְאַמְרַתְּ אֶת הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים שֶׁהֵם
 'תְּקוּן הַכְּלָלִי' בְּהַשְׁתַּפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ וּבִשְׁבוּרֵן לֵב
 וּבִבְכִיָּה וּבַהֲתַעֲוֹרוֹת גְּדוּלָּה, עִם כָּל זֹאת רְאֵה,
 אֱהוּבֵי, בְּנֵי הַיְקָר, לְנֹצֵל מְאֹד מְאֹד אֶת הַזְּמַן הַיְקָר
 שְׁאַתָּה נִמְצָא כָּאֵן בְּאוֹמֵן, וּבְכָל רִגַע שֵׁישׁ לָךְ פְּנָאֵי,
 רוּץ וּבְרַח לָךְ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וּבְכָל פַּעַם שֶׁתְּבוֹא
 לְשֵׁם, תִּתְחִיל מִחֲדָשׁ לְהַתְּנוּדוֹת אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ,
 וְתִתְחִיל בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה לֹאמֵר הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי
 תְּהִלִּים, כִּי הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים הָאֵלֶּה, שֶׁהֵם
 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', הֵם תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, שֶׁעוֹד
 לֹא גָלָה אַף אֶמְנוּ בְּעוֹלָם, וְרַבְּנוּ ו"ל הַבְּטִיחַ
 בְּהַבְּטָחָה כְּזוֹ עִם שְׁנֵי עֲדִים כְּשָׂרִים, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 טוֹבָה לְמִי שִׁיאֲמָרָם, וְעַל-כֵּן בְּכָל פַּעַם שְׁאַתָּה בָּא
 אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, תֹּאמְרָם בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה
 כְּאֵלֶּה לֹא אֲמַרְתָּ אֶת זֶה מִיָּמֶיךָ, כִּי בְּכָל פַּעַם בְּפַעַם

שאומרים את זה, זהו תקון נורא ונפלא מאד, ואל תאבה ואל תשמע לשום ברקה שבעולם שאומרת אחרת, כי העקר להיות תמיד בקבר הצדיק, ואלו בראש השנה כשאתה בא שמה, תאמרם בכל פעם בהתחדשות חדשה, כי מעלת הנסיעה שנוסעים אל קברי הצדיקים היא בראש השנה דיקא, כי מקום מנוחת הצדיקים שם כלולים כל המקומות של כל אחד ואחד, כי במקום מנוחתו של הצדיק, שם נמשכת קדשת פסא הכבוד, ועל-כן כל אחד ואחד יכול למצא שם את מקומו ולשוב להשם יתברך (עין לקוטי-הלכות, עולה, הלכה ד', אות ח'), וגם בראש השנה צריכין להיות בציון רבנו ו"ל, ולהתעורר שם בתשובה שלמה, ולומר העשרה מזמורי תהלים, כי גם בימי ראש השנה מסגל ביותר להתקבץ יחד על קברי הצדיקים האמתיים, כי אז עקר העלאת הכבוד דקדשה שגדל ביותר על-ידי רבוי עם, שהשם יתברך מתפאר עם נשמות ישראל המתקבצות יחד על קברי הצדיקים האמתיים (עין לקוטי-הלכות, החובל בחברו, הלכה ג', סעיף כ'); ועל-כן בכל פעם שאתה בא מחדש אל ציון רבנו ו"ל,

תתעורר עוד פעם בהתעוררות דקדושה, ותשפך את נפשך אליו יתברך, ותתודה לפניו יתברך כל מה שעבר עליך, ותבקש רחמים ותחנונים בזכות הצדיק הקדוש הגנוז פה ושל כל הצדיקים הקדושים, ותעורר עליך רחמים רבים, רחמים עליונים, ובכל פעם תאמר את העשרה מזמורי תהלים בהתחדשות חדשה. העקר ראה, אהובי, בני הזקר, לעשות זאת בכל עת שאתה מבלה בציון רבנו ז"ל, כי בעוונותינו הרבים, הסמ"ך-מ"ם גדול כל-כך, שמתפשט במניעות ובעכובים בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, בכלליות — הוא מעלים ומסתיר את כל עגן ציון רבנו ז"ל, כי אם היו בני-אדם יודעים את מעלת ציון רבנו ז"ל ואל מה יכולים לזכות על ידו, היו רצים ובורחים ובאים לציון רבנו ז"ל, ומבקשים ומתחננים על תקון נפשותם, כי הלא אין עוד צדיק בעולם שהבטיח הבטחה כזו עם שני עדים, שאם יאמרו העשרה מזמורי תהלים האלו, אזי אפלו אם עצמו וגבהו חטאייהם ופשעיהם, יוציאם מן השאול תחתית ומתחתיו, והעיד על זה עם שני עדים נאמנים,

ועל-פן עושה הסמ"ך-מ"ם מה שעושה להעלים
 ולהסתיר מעיני כל את ציון רבנו ז"ל, שיהיה קל
 בעיני כלם הענין הזה של אמירת העשרה מזמורי
 תהלים 'תקון הכללי', ולא יאמינו ולא ירצו לבא
 ולא ירצו לאמרם. ועוד זאת, שאפלו מי שפךר פן
 זוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל, הסמ"ך-מ"ם אורב
 עליו מאד מאד, ובפרטיות על הקבוץ הקדוש של
 אנשי שלומנו, לבלבלם בכל מיני הבל והבלי
 הבלים, העקר שישפחו למה פאנו לכאן, והסמ"ך-
 מ"ם אורב מאד מאד בנכלי ערמומיות, ורוצה
 להכשיל במחלקת ובמריבות ובחלוקי דעות,
 והעולה על הכל להתנפח בוכוחים ולדבר דברים
 של מה בכך, העקר לשכח על מה באו, ובפרטי
 פרטיות מתפשט הסמ"ך-מ"ם על כל אחד ואחד
 שישל בראיות אסורות, חס ושלום, וישפח איפה
 הוא נמצא, ומתלבש את עצמו במצוות, כאלו זה
 בא לעוררו ולחזקו, ומתחיל לדבר ולפטפט עמו,
 עד שיוצאים ומדברים לשון-הרע ורכילות וליצנות
 ודברים בטלים, עד שבאים אחר-כך לידי
 הסתכליות רעות והרהורים רעים, ושוכחים לגמרי

אֶל מִי בָאוּ וְעַל מַה בָּאוּ וְלָמָּה בָּאוּ וְהִיכֵן הֵם
 נִמְצְאִים; וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, אֱהוּבִי, בְּנֵי
 הַיָּקָר, אַף שֶׁזֶּזוּ זְכוֹת גְּדוּלָּה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל
 כָּל הַשָּׁנָה, כִּי בְּכָל פַּעַם בְּפַעַם שְׂזוּכִין לְבֹא אֶל רַבְּנוּ
 ז"ל, הוּא תִקְוֶן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, אֲבָל בְּיוֹתֵר
 הַזְהִירֵנוּ לְבֹא אֵלָיו לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנוֹרָא.
 וְעַל-כֵּן אִם כָּבֵד זְכִיתָ לְבֹא, רֵאֵה לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן
 הַיָּקָר שֵׁשׁ בִּידְךָ, וְאֵל תְּבַלְּבֵל אֶת עַצְמְךָ מִשׁוּם
 בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, וְתִסְגֹר אֶת עֵינֶיךָ וְאַזְנֶיךָ וּפִיךָ, שֶׁלֹּא
 תִסְתַּכֵּל בְּשׁוּם מְקוֹם, רַק עֵינֶיךָ וְלִבְךָ יִהְיוּ אֲצִלוּ
 יִתְבַרְךָ, וְאֵל תֵּאבְּהָ לְשִׁמְעַע שׁוּם דְּבַר מִשׁוּם בְּרִיָּה,
 אֲלֵא תִכְנִים אֲזַנֶיךָ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִצְיִית לְכָל מַה
 שֶׁרַבְּנוּ ז"ל מִבְּקֵשׁ אוֹתָנוּ, וְתִשְׁמֹר אֶת פִּיךָ מְאֹד
 מְאֹד לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ, אֲלֵא שְׁפֹךְ אֶת
 נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבַרְךָ, וְכִךָ תַעֲשֶׂה כָּל יְמֵי חַיֶיךָ,
 שֶׁתְּבוֹא לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְתִבְלֶה שֵׁם
 אֶת הַיָּמִים הַמוֹעֲטִים שֵׁשׁ לָךְ, וְתִנְצֵל אוֹתָם הֵיטֵב
 הֵיטֵב, כִּי כָּל הַשָּׁנָה תְלוּיָה וְעוֹמְדָת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה
 הַזֶּה, וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, אֱהוּבִי, בְּנֵי
 הַיָּקָר, לְבַל תִּהְיֶה בְטָלָן, אֲלֵא תִנְצֵל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר

שִׁישׁ לָךְ, וּבְכָל פַּעַם שֶׁתְּבוֹא מִחֲדָשׁ אֶל רַבְּנוּ ו'ל, תִּתְחִיל לְהִתְנוּדוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתֹאמַר אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים, וְאֲזִי תִגְרַם תַּעֲנוּג וְשַׁעֲשׂוּעַ גָּדוֹל לְרַבְּנוּ ו'ל, וְכֵן תִּזְכֶּה שֶׁהוּא יִתְקַנֵּךְ בְּתִקּוֹן גָּמוּר. וְזִכֹּר הֵיטֵב דְּבַר זֶה, כִּי תִצְטָרֵךְ לְזֶה כָּל הַזְּמַן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְעוּ אוֹתָךְ בְּשׂוֹם הַטְּעִיּוֹת וּבְשׂוֹם שְׁקָרִים, וְתִדַּע שֶׁאֵין לָךְ שׂוֹם דְּבַר בְּחֵיף רַק רַבְּנוּ ו'ל בְּעֲצֻמוֹ, שֶׁהוּא הַרְבֵּי שֶׁהִבְטִיחַ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמִי שֶׁיָּבוֹא אֵלָיו, יִתְקַנֶּה בְּתִקּוֹן כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יִשְׁאַר אֲצִלוֹ שׂוֹם רָשָׁם שֶׁל חֲטָא; וְעַל-כֵּן, אֶהְיֶה בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר שֶׁזָּכָה אוֹתָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבִּי אֲמֵת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, רַבִּי אֲשֶׁר מִבֵּין אוֹתָךְ, לְמָה תַּעֲזֹב אוֹתוֹ וְתִחְלִיף אוֹתוֹ בְּעַבּוּר שְׁטִיּוֹת וּבְעַבּוּר לְשׁוֹן-הַרְעָה וּרְכִילוֹת, וּפְחִים, מִחֲלָקֵת וּמְרִיבוֹת, שֶׁהִפְלִי הִבֵּל וּרְעוֹת רוּחַ, יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְהִחְזִיק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וְאֲזִי תִרְאֶה אֶת גְּדֻלַּת הַתּוֹעֵלֶת שֶׁתְּהִיָּה לָךְ כָּל הַשָּׁנָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי הִתְעוֹרְרוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת שֶׁתִּקְבַּל כְּאֵן אֲצִל רַבְּנוּ ו'ל, תּוֹעִיל לָךְ לְכָל הַשָּׁנָה.

תפלת מנחה

.א.

בני, בני! עכשו הגיע זמן תפלת המנחה, אשר ידוע שאדם צריך להזהר כל השנה בתפלת מנחה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו:): לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה, שפן אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה, פי אז בעת תפלת המנחה הדינים שורים בעולם, ואדם מבהל ומבלבל מאד מאד, וצריכין רחמים רבים שישא באמונה ברוחה ומזככת בו יתברך, פי בבקר כשאדם קם אז האמונה אצלו מזככת וברורה עד מאד, כמו שכתוב (איכה ג): "חדשים לבקרים רבה אמונתך", וככל בקר מתחדשת האמונה ברבוי מפלג, וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב) על פי הזהר (משפטים צה): נפקת בצפרא ומתפסא ביממא [יוצאת בבקר ומתפסה ביום]; הינו בצפרא בבקר האמונה יוצאת בכח גדול, והאדם מחדש את עצמו

בְּאִמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, לֹא־כֵן בְּאִמְצַע הַיּוֹם
 כְּשֶׁאָדָם טְרוּד בַּפְּרִנְסָתוֹ וּבַעֲסָקוֹ הַגְּשָׁמִי אֲזַי נִתְפַּסֵּית
 הָאִמוּנָה וְנִשְׁפַּחַת מִן הָאָדָם, וּבַפְּרָט אַחַר הַצְּהָרִים
 לַעֲת נְטוֹת צְלִילֵי עָרֵב, שְׂאֵז דְּרָכּוֹ שֶׁל הָאָדָם לִהְיוֹת
 מְבֹהֵל וּמְבַלְבֵּל מְאֹד, וְעַל־כֵּן הַדִּינִים שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת
 וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת מִתְגַּבְּרִים עַל הָאָדָם, וְאֲזַי צָרִיךְ לְמַסֵּר
 אֶת נַפְשׁוֹ בְּיוֹתֵר עַל מַדַּת הָאִמוּנָה, כִּי דִיְקָא בְּעֵת
 שְׁחֻשָׁךְ לְאָדָם וּמֵר לוֹ, וְהוּא מְבֹהֵל וּמְבַלְבֵּל, אֲזַי
 עָלְיוֹ לְהַשְׁלִיךְ וְלִזְרֹק אֶת עֲצָמוֹ אֶל תּוֹךְ הָאִמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה, וְלִסְלַק מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַחֲכָמוֹת שֶׁל הַבָּל
 שְׂנֵדְבָקוֹ בּוֹ, שֶׁהֵם חֲכָמוֹת הַטָּבַע, וְלִהְתַּחַזֵּק בְּאִמוּנָה
 בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבַּרְךָ. וְזוֹ הִיְתָה עֲבוּדָתוֹ שֶׁל
 אֱלֹהֵי הַנְּבִיא בְּשַׁעַה שֶׁהִתְפַּשְׁטוּ עוֹבְדֵי הַבַּעַל, וְרָצוּ
 לְהַכְנִיס אֶת הַטָּבַע בְּעוֹלָם, וְלִסְלַק אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ
 יִתְבַּרְךָ מִן הָעוֹלָם, אֲזַי לָחַם כְּנֶגְדָם אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, עַד
 שֶׁהֲצִרְכוּ כָּלֵם לְהוֹדוֹת וְלִצְעַק (מַלְכִים א יח): "הַיְיָ" הִיא
 הוּא הָאֱלֹקִים", כִּי דִיְקָא בְּעֵת תְּפִלַּת הַמִּנְחָה, שְׂאֵז
 הַדִּינִים מִתְגַּבְּרִים עַל הָאָדָם, שֶׁהֵם כָּלֵל הַבְּלָבוּלִים
 וְהַסְּפָקוֹת, הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת, אֲזַי דִיְקָא צְרִיכִין
 לְהִתְפַּלֵּל אֲלֵיוֹ יִתְבַּרְךָ תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּבַחֲיַנַּת דִּין, כְּמוֹ

שעשה אליהו הנביא, ועל-ידי-זה הדין נמתק
 בשרשו ונתגלה גלוי אלקותו יתברך, עד שצועקים
 "הוי"ה הוא האלקים", הינו שהשגחתו יתברך
 מלבשת בתוך הטבע, והטבע הוא כסא ולבוש
 להשגחה; ולכן צריכין להזהר ביותר בתפלת
 המנחה, כי אז הוא זמן דינים שיכולות להכנס
 באדם אילו מחשבות של כפירות ואפיקורסות,
 כאלו "כחי ועצם ידי עשו לי את החיל הזה" (דברים
 ח, יז), אבל כשעומד אז להתפלל אליו יתברך, הוא
 ממתיק את כל הדינים וכל הקלפות, ונתגלה
 אלקותו יתברך. ועל-כן הזהירונו חכמינו הקדושים
 ביותר על תפלת המנחה כל השנה, כדי להמתיק
 את הדין המתגבר על האדם אז דיקא, כי בכל יום
 יום בעת תפלת המנחה הוא בחינת ראש השנה
 (לקוטי הלכות, תפלת מנחה, הלכה א'), כי יצחק תקן
 תפלת מנחה (ברכות כו:), וראש השנה הוא פחד
 יצחק, ועל-כן דיקא אז צריכין להזהר בתפלה
 בכונה גדולה, כדי להמתיק את כל הדינים, שמשם
 נמשכים הכפירות והאפיקורסות, ועל-כן תקנו
 סמוך למנחה דיקא, שלא להתחיל בשום מלאכה

ובאכילה סמוך לה, פן ישפח להתפלל, ואז דיקא
 חששו לזה, שאז דינים שורים על האדם מרב
 בלבולים שהיו לו באמצע היום בעבודתו ובטרחתו
 בעסקי העולם הזה, עד שיכול לשפח ממנו יתברך;
 ועל-כן צריכין להזהר בתפלת המנחה כל השנה,
 כדי להמתיק את הדינים, ולא יחשב פרגע שיש
 איזה טבע. ודבר זה שיהיה כל השנה, שאדם צריך
 למסור את גפשו ביותר על תפלת המנחה שתקן
 יצחק, יותר מכל התפלות, שאז דרך האדם שהוא
 מבהל ומבלבל מאד, ולכן צריכין להשתדל
 להתפלל מקדם, ובפרט הרבה קדם השקיעה, כדי
 שלא יחשוף לו הלילה, והכל כדי להמתיק ממנו את
 הדינים שלא יפל בבחינת שנה, שכל זה הוא סוד
 ראש השנה, שהוא סוד הדין, סוד הדורמיטא,
 שהוא השנה, ועל אחת כמה וכמה פשעברה כבר
 שנה שלמה, ואוחזים כבר במנחה האחרונה של
 השנה, תפלת המנחה של ערב ראש השנה, אתה,
 אהובי, בני, צריך ביותר להתעורר בהתעוררות
 גדולה ונוראה ועליונה מאד לבקש ולהתחנן אליו
 יתברך איך עברה עליך כל השנה בכל יום אחר

הצִּהָרִים עַת תּפֹּלֶת הַמִּנְחָה, כְּמָה וְכְמָה יָמִים הִיִּיתָ עֲסוּק בְּעִסְקָךָ, וְשִׁכַחְתָּ לְגַמְרֵי לְהַתְּפַלֵּל מִנְחָה, וְכְמָה פְּעָמִים הַתְּפַלֵּלְתָּ כְּכֹר אַחַר הַזְּמַן, וְכְמָה יְרִידוֹת וּבִלְבוּלִים הָיוּ עָלֶיךָ כָּל הַשָּׁנָה לִפְנוֹת עָרַב בְּעַת תּפֹּלֶת הַמִּנְחָה, עַד שֶׁנִּתְבַּלְבְּלָה לְךָ כָּל תּפֹּלְתְךָ, אֲשֶׁר רַק אַתָּה וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדְעוּ. וְלִכֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בְּעַת תּפֹּלֶת הַמִּנְחָה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁל הַשָּׁנָה, אַתָּה יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל אִם תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְךָ, וְתַרוּץ תִּכְוֶה-וּמְיָד לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וְתַחֲבֵר עֲצֻמְךָ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים הַנּוֹהֲגִים לְהַתְּפַלֵּל אֶת תּפֹּלֶת הַמִּנְחָה הָאֲחֵרוֹנָה בְּעוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל, וְאִין לְךָ מָה לְמַהֵר וְלִחְטֹף אֶת תּפֹּלְתְךָ, אֲדַרְבֵּה עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן שֶׁתָּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כָּל הַתּפִּלוֹת הַפְּגוּמוֹת שֶׁלָּךְ בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנָה. וְלִכֵּן נּוֹהֲגִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים לְהַזְרִיף בְּתּפֹּלֶת הַמִּנְחָה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁל הַשָּׁנָה מְאֹד מְאֹד כְּפִי הַנִּסְחָ שֶׁלָּנוּ, בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, מֵאַחַר שֶׁזוֹ הַתּפִּלָּה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁל הַשָּׁנָה, וְהִיא גַם הַכְּנָה לְקִרְאת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה הַנּוֹכְנֶסֶת וּבָאָה, וּבְתּפִלָּה זוֹ תּפֹּלֶת הַמִּנְחָה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁל הַשָּׁנָה מִתְקַנְיִם אֶת כָּל הַתּפִּלוֹת הַפְּגוּמוֹת שֶׁל

כַּל הַשָּׁנָה; וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לֹא לִהְיוֹת
 בְּטֵלָן, אֲלֹא עֲכָשׁוּ לַפְּנוֹת עָרֵב אֶל תְּבִלָּה אֶת הַזְּמַן
 בְּשׁוּם שְׂטִיּוֹת, אֲלֹא רוּץ לָךְ אֶל בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְתַכְיִן
 אֶת עֲצָמְךָ לַתְּפִלַּת הַמִּנְחָה, וְתַתְּפִלֵּל בְּכֹנֶנָה גְּדוּלָּה
 עַד מְאֹד, מְלָה בְּמְלָה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר הַיָּקָא, וְאִם תּוּכַל
 גַּם בְּבִכּוּיֹת עֲצוּמוֹת — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר מֵה
 שְׁנַעֲשֶׂה מִזֶּה, כִּי כְּשֶׁאָדָם מִתְּעוֹרֵר עֲכָשׁוּ אֵלָיו
 יְתִבְרֹךְ, הוּא גֹרֵם שְׁעִשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעְלָה, כִּי
 הֵתְעוֹרְרוֹת בַּתְּפִלַּת הַמִּנְחָה אָמְרוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
 הַיָּקָרִים, הִיא כָּבֵר הַכְּנָה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשׁ,
 וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (עֵין תַּיִר מוֹהֲר"ן, סִימָן
 שֶׁה): אֲתָרִים הָיוּ מְאַחֲלִים לְעֲצָמָם רֹאשׁ הַשָּׁנָה כְּזֶה
 כְּמוֹ אֲצִלְנוּ עָרֵב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל אֲצִל
 אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הִיְתָה הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה בְּעָרֵב רֹאשׁ
 הַשָּׁנָה עַל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל בְּכֻלָּל, וּבְפֶרֶט בַּתְּפִלַּת
 הַמִּנְחָה, שָׂאז הַלֵּב כָּבֵר נִמְסֵ לְגַמְרֵי מֵרֵב יְרָאָה וּפְחַד
 מֵאִימַת יוֹם הַדִּין הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא שְׁנִכְנַס וּבָא.

ב.

אהובי, בני היקר! פותחים את תפילת המנחה באמירת מזמור ק"ז שבתהלים: "הודו להנ"ה כי טוב כי לעולם חסדו", בן המנהג אצל אנשי שלומנו [עין מטה אפרים (סימן תקפ"א, סעיף נ"ז), דהנוהגים לאמרו בכל ערב שבת, יאמרוהו גם בערב ראש השנה, לפי שהמזמור מיסד על הארבעה שצריכים להודות, ואומרים גאולי הנ"ה, שהוא רומז גם על פדות הנפש, ואוילים מדרך פשעם, שהוא מעורר הלב לתשובה, וכן הוא בסדור יעב"ץ], והנה המזמור הזה תקן הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע לאמרו בכל ערב-שבת-קדש, ואמר מוהרנ"ת ז"ל הטעם (לקוטי-הלכות, ברכות הודאה, הלכה ו'), שהארבעה צריכים להודות, שהם: חולה, יורדי הים, יוצא מבית האסורים, הולכי מדבריות, זה סובב על כל אדם בכל ששת ימי המעשה, שאדם טרוד בעסקיו, בעסקי העולם הזה, והוא בכלל חולה — מרבוי חטאיו ובלבולו והרפתקאותיו שעוברים עליו בהיותו מערב בגשמיות הכלי העולם הזה, וכן הוא בכלל יורדי

הַיָּם — שֶׁהֵם עֲסָקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׂאָדָם טוֹבֵעַ בַּיָּם
הַתְּאוֹת וְכוּ' וְהַגְּשָׁמִיּוֹת שְׁלוֹ, וְכֵן הוּא בְּכָל־ל יוֹצֵא
בֵּית הָאָסוּרִים — שֶׁהוּא אָסוּר בְּתְאוֹתָיו וּבְמִדּוֹתָיו
הַרְעוֹת כָּל שְׁשַׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, וְכֵן הוּא בְּכָל־ל הוֹלְכֵי
מִדְּבָרִיּוֹת — כִּי כָּל שְׁשַׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה הוּא
מִסְתּוֹבֵב בְּדַרְכָּיִם וּבַעֲשִׂיּוֹתָיו הַגְּשָׁמִיּוֹת, שֶׁמִּסְתּוֹבֵב
רְחוּק מִן הַקִּדְשָׁה, וּמַעֲרָב בֵּין הַגּוֹיִים, וּכְשֶׁבֵּא
עָרֵב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ וְרָץ לַמִּקְוָה, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּבִגְדֵי שַׁבַּת,
וְרָץ לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ וּמִקְבֵּל עַל עֲצֻמוֹ קֹדֶשׁת שַׁבַּת,
אֲזַי כּוֹל לֹאמֵר אֵת הַמְזֻמּוֹר הַזֶּה שֶׁמְרַמְזִים בּוֹ
הָאֲרָבֵעָה שְׂצָרִיכִים לַהֲוֹדוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת נד:), כִּי תִכְף־וּמָיֵד כְּשֶׁמִּקְבֵּל עַל
עֲצֻמוֹ קֹדֶשׁת שַׁבַּת אַחַר שֶׁעָבְרוּ עָלָיו שְׁשַׁת יָמֵי
הַמַּעֲשֶׂה, וְהוּא בְּכָל־ל חוֹלֵה מִתְּאוֹתָיו וּמִדּוֹתָיו
הַרְעוֹת, וְיֵרֵד לְעַמְקֵי הַיָּם וְנִטְבָּע שָׁם, וְהִזָּה אָסוּר
בְּבֵית הָאָסוּרִים בְּחֻמְרֵיּוֹת וּבְגְשָׁמִיּוֹת, וְהִסְתּוֹבֵב
בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ, בְּמִדְּבָרִיּוֹת שֶׁל הֶבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,
וְעָכְשׁוּ כְּשֶׁזֹּכָה לְעִבּוֹר עַל שְׁשַׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, וְאֵינוֹ
מֵיָאֵשׁ אֵת עֲצֻמוֹ כָּל־ל, אֶלֶּא רָץ אֶל תּוֹךְ הַשַּׁבַּת, אֲזַי
רְאוּי לֹא לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל

כֹּל הַחֶסֶד חָנָם שְׁעָשָׂה עִמּוֹ, שְׁאַחַר שְׁעָבְרוּ עָלָיו
 שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה, וְהָיָה חוֹלָה וְיָרַד לַיָּם, וְיָשָׁב
 בְּבֵית־הָאֲסוּרִים וְהֵלֵךְ בְּמַדְבָּרִיּוֹת, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן
 הוּא נִשְׁאַר יְהוּדֵי מֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְחוֹזֵר אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ וְאֵינוֹ מִתְנַאֵשׁ כְּלָל, אֲלֵא מִקְּבֵל עַל עֲצֻמוֹ
 קִדְשֵׁת שַׁבָּת, בְּזָה בְּעֲצֻמוֹ רְאוּי לוֹ לִתֵּן תּוֹדָה
 וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא; וְעַל־כֵּן תִּקַּן הַבַּעַל־
 שֵׁם־טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע לומר בְּכָל עֶרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ
 אֶת הַמְזֻמּוֹר הַזֶּה, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁעָבְרָה עַל
 הָאָדָם שָׁנָה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד יוֹדֵעַ אֶת
 נִגְעֵי לִבּוֹ וּמְכַאֲבֵיו מִמָּה שְׁעָבַר עָלָיו כָּל הַשָּׁנָה,
 שְׁהָיָה חוֹלָה בְּתַאוּתָיו וּבַמַּדוּתָיו הַרְעוּת, וְנִטְבָּע
 בַּיָּם הַתַּאוּת שְׁלוֹ, וְהָיָה אֲסִיר בְּכֹלָא יִצְרוֹ, שְׁהָיָה
 מְכוֹר אֵלָיו לְגַמְרֵי כָּל הַשָּׁנָה, וְהִסְתַּוְּבַב כָּל הַשָּׁנָה
 בְּדַמְיוֹנוֹת וּבַהֲבָלִים כְּמוֹ בְּמַדְבָּר שְׁמָמָה, בְּיַדֵּי
 צְרִיכִין לומר עֲכָשׁוּ אֶת הַמְזֻמּוֹר הַזֶּה בְּהַתְּעוֹרְרוֹת
 גְּדוֹלָה עַד מְאֹד. וְכִמוֹ שֶׁגֵּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות־
 הַר"ן, סימן ער), שֶׁבְּאַמִּירַת "הוֹדוּ" יְכוּלִים לְשַׁבֵּר לְבוֹ
 מְאֹד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבּוֹ,
 וְלִבֵּן תְּפָרֵשׁ עַל עֲצֻמּוֹ כָּל פְּסוּק וּפְסוּק בְּהַתְּעוֹרְרוֹת

גדולה עד מאד, ובפּרטיית בפּסוקי "ויצַעקו אֶל הַנְּיָ"ה בצר להם" (שְׁנֵה צוֹעֲקִין וּבוֹכִים אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ מְאֹד בְּנִגּוּן הַיְדוּעַ, וּמְסִימִים בְּנִחְמָה "וּמְצוֹקוֹתֵיהֶם יִצִּילֵם" "וּמְצוֹקוֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם"); אֲשֶׁרִי מִי שְׁאוּמֵר עֲכָשׁוּ בְּעֶרְבַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶת הַמְזֻמּוֹר הַזֶּה בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה, וּמִתְבוֹנֵן הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּכָל פְּסוּק וּפְסוּק בְּמָה שְׁאוּמֵר, וּמְפָרְשׁוּ עַל עֲצֻמוֹ, וְאִז, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, כְּשֶׁתִּגִּיעַ אֶל הַפְּסוּק הָאַחֲרוֹן: "מִי חָכֵם וַיִּשְׁמֹר אֵלָהּ וַיִּתְבוֹנְנוּ חֲסֵדֵי הַנְּיָ"ה", כְּכֹר תִּהְיֶה לְזֶה מְשֻׁמְעוֹת אַחֲרַת לְגַמְרִי, "מִי חָכֵם וַיִּשְׁמֹר אֵלָהּ", הֵינּוּ אֶת הָאַרְבָּעָה מֵיְנֵי הַיְדוּאוֹת שֶׁהוֹדִיתָ עֲכָשׁוּ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהוֹצִיאָךְ מִכָּל מִיְנֵי מַחֲלוֹת וְחֲלָאִים, וְהַצִּילְךָ מֵהֵימָּה הַסּוֹעֵר שֶׁל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהוֹצִיאָךְ מִבֵּית הָאֲסוּרִים, וְעִבְרַתְךָ אֶת כָּל הַמְדַבְּרִיּוֹת עַד שֶׁהִנְעַתָּ הֵנָּה אֶל עִיר אוֹמֵן, מְקוֹם צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אִזִּי "וַיִּתְבוֹנְנוּ חֲסֵדֵי הַנְּיָ"ה", תִּתְבוֹנֵן, אֶהוּבִי, בְּנֵי, בְּעֲצֻמָּךְ אֶת גְּדֻלַּת הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעִבְרָה עֲלֶיךָ שָׁנָה עִם מְרִירוֹת כּוֹז, וַיִּסּוּרִים וְצָרוֹת וְהִרְפַּתְקָאוֹת וַיְרִידוֹת וַנְּפִילוֹת

וכו', ועברת על הכל, והנה אתה נמצא כאן בעיר
 אומן בקבוץ של אנשי שלומנו, זה הוא חסדי
 הנו"ה באמת, ותתן תודה להקדוש-ברוך-הוא על
 זה.

ג.

אהובי, בני! תתחיל לומר את סדר הקרבנות
 בכנונו: גדולה מלה במלה מתוך הסדור, ותציר
 בדעתך שאתה נמצא בבית-המקדש, ורואה את
 עבודת הכהנים, איך שנוטלים ידיהם ורגליהם מן
 הפיור, ומקריבים את קרבן התמיד של בין
 הערבים, ומקטירים את הקטרת, שאז תהיה
 לאמירתך משמעות אחרת לגמרי, כשתציר בדעתך
 איך אתה רואה את הכהנים עובדים את עבודתם
 בבית-המקדש, ותצטרף אליהם בתשוקה עצומה
 ונוראה מאד, ותכף-ומיד תאמר מזמור קמ"ה:
 "אשרי יושבי ביתך" וגו', ותכונן היטב בכל פסוק
 ופסוק, אשר כל פסוק ופסוק הוא שבח אחר
 שמשבחים ומפארים את הקדוש-ברוך-הוא. ואם
 אמרתי לפרש לך כל פסוק ופסוק את גדל הפגנות

והשמות היוצאים מראשי תבות וסופי תבות, והשבחים התלויים בהם, אזי תקצרנה המון יריעות, אלא זאת עשה, לפרש כל פסוק ופסוק על עצמו, ותכונן פרוש המלות, וכשתגיע אל הפסוק: "צדיק הו' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו", תתעורר מאד מאד, ותדע שאין יודעים כלל, ותזרק מעצמך את כל הקשיות והספקות והעקמומיות שסבבו אותך כל השנה, ותדע אשר אין יודעים כלל, אלא כל מה שעבר עליך כל השנה, הפל לפל תחקק בדעתך היטב היטב, כי "צדיק הו' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו", ותכף-ומיד ראה להתפלל את תפלת השמונה-עשרה, ובכל ברכה וברכה תכונן היטב אל פרוש המלות, ותסלק את כל מחשבתך מכל הבלי העולם הזה, ותקשר את עצמך אל תבת התפלה, ותאמר כל ברכה וברכה עם האמת שלך דיקא, שאז יאיר לך אור הקדוש-ברוך-הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים: ט, קיב), ותשפך לבך כמים, ותשפח עכשו מכל הבלי העולם הזה, ותזכר היטב שאתה עומד ושופך לבך ונפשך אליו יתברך, ואתה נמצא עכשו בעולם אחר לגמרי, בעולם

העליון וכו' וכו', ותאריך בתפלת שמונה-עשרה מאד, ותשפף לבד פמים, שכל התפלות והברכות הפגומות שעברו עליך כל השנה, עכשו יתעלו ויתקנו, כמו שפרש רבנו ז"ל את הפסוק (דברים ג): "ואתחנן אל הו'ה בעת ההיא לאמר", הינו כשתגיע העת ההיא ויהיה בבחינת לאמר, אז יעלה את כל התפלות והבקשות שהתחנן אליו יתברך כל השנה (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן צט); ועל-כן תדע, אהובי, בני, שעת תפלת המנחה האחרונה של השנה, היא העת ההיא שמסגלת להעלות כל התפלות הפגומות של כל השנה; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, אלא מתפלל את תפלת המנחה האחרונה של כל השנה בהתעוררות גדולה מאד, ובוכה ומבכה שמים וארץ על עצמו, שתכלה שנה וקללותיה, ותחל שנה וברכותיה.

הַכְּנָה לַמַּעֲרִיב

אהובי, בני! עכשו כשגמרת תפלת מנחה, ועדין נשאר קצת זמן ראה לגשת אל כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, ולהסתכל בפניו, כי כן נהג הרב הקדוש מטשהרין ז"ל, והיה רגיל לומר, אשר בעת הקבוץ הקדוש שלנו בראש השנה, מאירים פני רבנו ז"ל אצל כלליות אנשי שלומנו היקרים שבאו אל הקבוץ; ועל-כן אם רוצים לראות את פני רבנו ז"ל, ראוי ונכון להסתכל עכשו בפני כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, וכן ראוי ונכון לבקשו עוד פעם מחילה וסליחה, ושיעזר לו להתפלל על נפשו בראש השנה, כי על-ידי הכלליות נתוספת בהם אהבה זה לזה, ואז מתעוררין אלו לאלו ואומרין זה לזה ומזכירים זה את זה: "אחי, שמא שבקת איזו מדה בעולם הנה שעדין היא מושלת עליך, ואין אתה יכול להתגבר עליה, וניתי אנא וניחרביה, הינו שאסיע לכלות את המדה הזאת ממך". ומשיבים: "פוק חזי גבורתא דמרך", בא וראה כחו

הגדול של הצדיק והחכם, שהוא יכול להעלות גם הנפש שלי המנחת בעמקא דתהומא רבא ולתקנה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יג), ותכף-ומיד תאמר את הפיוט: "אחות קטנה" בהתעוררות גדולה מאד, ותכון פרוש המלות שסובב על נשמתך ועל נשמות ישראל שהלכו בגולה, ונפלו אל תוף בור ובית-פלא, ועובר עליה ועליהן צרות ויסורים, וענשים קשים ומרים, ודינים ומכאובים וכו' וכו', ומסיימים בשמחה גדולה: "תחל שנה וברכותיה".

תפלת ערבית

.א.

בני, בני! עכשו כשנכנס ראש השנה אשר ספרי החיים והמתים פתוחים לפניו יתברך, צריכין לרעד ולפחד מאד מאד מצד אחד, כי מי יודע מה נגזר עלינו, ומצד שני צריכין לשמח מאד מאד,

שזכינו לבא אל הקבוץ הקדוש של רבנו ז"ל, אשר ידוע שרבנו ז"ל האריך מאד מאד בתפלת ערבית עד כדי כך, שהיו אנשי שלומנו מספיקים ללכת הביתה ולאכל את הסעודה, ולחזור אל בית מדרשו של רבנו ז"ל, ועדין מצאוהו עומד בתפלת העמידה. ופעם אחת התבטא: את אנשי אני משתדל להעביר לפני בית-דין של מעלה קדם, ולכן אף שמצד אחד צריכין לירא ולפחד מאד מאד מאימת הדין הקדוש והנורא, אבל מצד שני צריכין לשמח מאד מאד, שזכינו להצטרף אל הקבוץ הקדוש של רבנו ז"ל; ועל-כך ראה להתעורר ליראה מצד אחד, ובשמחה וחדנה מצד שני, ותתחיל להתפלל תפלת ערבית בכונה גדולה מאד מלה במלה. ועקר התפלה צריך להיות כדי לבנות את בחינת המלכות דקדושה, הינו להמליך על עצמו אמתת מציאותו יתברך, כי כל זה הוא סוד ראש השנה — עלית המלכות, להמליך על עצמו רק את הקדוש-ברוך-הוא, ולידע ולהודיע ולהודע אשר אין בלעדיו יתברך כלל. וזו כל העבודה הקדושה בראש השנה — להמשיך

אמונה ברוחה ומזככת, שעל-ידי-זוה עקר התגלות מלכותו, ועל-ידי-זוה משלימים כל הבריאה (לקוטי הלכות, אומגין, הלכה ד', אות ח'). ועקר האמונה אי אפשר לקבל כי אם על-ידי צדיקי הדור, שהם שומרי הברית, כי האמונה תלויה בברית, וכמו שכתוב (תהלים פט, כט): "ובריתי נאמנת לו", וצדיק הוא מאן דנטר ברית (עין תקוני-זהר, דף יח:), ועל-בן נוסעים לצדיקי אמת לראש השנה, כי הם בונים את האמונה הקדושה להחדיר בנשמות ישראל, שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא; ועל-בן על קטב זה צריכה להיות כל תפלתך, ותפרש לעצמך את כל סדר התפלה בגלוי אלקות, ואז יאירו לך תבות התפלה באפן אחר לגמרי.

ב.

"ברכו את הנו"ה המברך" ברוך הנו"ה המברך לעולם ועד", כי זה עקר התכלית בשביל זה נברא העולם, הינו בשביל האדם שנוברא ביום הזה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (זהר אמר ק:): בראש השנה נברא האדם, ועקר תכלית בריאתו

הנה, שיברך ויהלל תמיד את הנו"ה ברוך הוא, כי אין עוד תכלית אחרת בנה העולם, אלא להודות ולהלל ולברך ולשבח ולפאר את הבורא ותברך שמו שברא הכל, זו היתה תכלית בריאת האדם בראש השנה דיקא — כדי להשלים את הבריאה הצריכה תקון. והתקון הוא על-ידי אמונה שהיא שלמות כל הדברים, כי האמונה בעצמה היא בחינת המלכות, שצריכין לחזור ולמסור את המלוכה להקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ולידע שרק הוא מושל ומנהיג בעולם, ועל-כן עלינו לברך אותו תמיד, וכל מה שרק נארע עם האדם עליות וירידות, יקשרום אליו ותברך, אשר "בחקמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים ומחליף את הזמנים ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו", כי כל אלו השנויים שעוברים על האדם הארת המחין וחשכות המחין, הכל ממנו ותברך, שזה "גולל אור מפני חשך וחשך מפני אור", כי כל מה שעובר על האדם, הוא רק כדי לקרבו יותר אליו ותברך, ועל-כן צריך כל בר ישראל לחזק את עצמו בכל מה שעובר עליו, לא להתיאש בשום פנים ואפן,

ואפלו שמגיע לזמנים חשובים, ונדמה לו כאלו
 אבד מנוס ותקנה ממנו, והכל כבר נחשף בערו,
 ואף פעם לא יראה אור, עליו להתחזק ודיקא אז
 באמונה ברורה ומזככת, לידע, להודיע ולהודיע,
 שאין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם
 אלופו של עולם, ואף שעכשו חשף לי, עם כל זאת
 עלי לידע אשר בכל ההעלמות וההסתרות גם שם
 הוא יתברך מסתתר, ואסור לפל ביאוש כלל, אפלו
 שנדמה לו שהיה לו פעם טוב והאיר לו, ועכשו
 נחשכו ממנו כל האורות, עליו לידע אשר הוא
 יתברך "מעביר יום ומביא לילה", כי תענוג תמידי
 אינו תענוג, ועל-כן מפיל את האדם מלמעלה,
 שהיה עד עכשו בבחינת אור יום, ומעביר אור יום
 מהאדם, ומביא עליו חשף הלילה, והכל לראות
 איך יתחזק בשעת החשף וההעלמה וההסתרה,
 ולראות אם ישפיל לעשות הבדלה בין יום ובין
 לילה, "ומבדיל בין יום ובין לילה", כי כשמאיר
 לאדם אורו יתברך שהוא בחינת אור יום, אז הכל
 הולך לו כסדר, ורץ רק אליו יתברך, ושש ושמת,
 אבל תכף-ומיד כשנחשף מהאדם אורו יתברך,

שהוא בחינת חֶשֶׁךְ הַלַּיְלָה, אִזּוֹ הַכֹּל הוֹלֵךְ לוֹ שְׁלֵא
כְּסֹדֵר (לְקוּטֵי-מִוֶּהֶרֶן, חֶלֶק ב', סִימָן פב), וְעוֹלָיִם עַל
דַּעְתּוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-
אָדָם שֶׁנִּפְלוּ כָּל-כֶּף בְּדַעְתָּם בַּעַת הַחֲשֻׁכוֹת
וְהַהֶסְתֵּרָה, שֶׁכָּבַר אֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְהַבְדִּיל בֵּין יוֹם
וּבֵין לַיְלָה, כִּי מֵרַב יְרִידָתָם וּנְפִילָתָם וְחֲשֻׁכוֹתָם, הֵם
מֵהַפְּכִים הַכֹּל, עַד שֶׁהֵם מִחֲלִיפִים אֶת הָאוֹר בְּחֶשֶׁךְ
וְאֶת הַחֶשֶׁךְ בְּאוֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה ה, כ): "הוּ
הָאֲמָרִים לָרַע טוֹב וְלְטוֹב רָע, שָׁמַיִם חֶשֶׁךְ לְאוֹר
וְאוֹר לְחֶשֶׁךְ" וְגו', וְעַל זֶה אָנוּ מִתְפַּלְלִים "וּמַבְדִּיל
בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה", שֶׁנִּדְעַע מֵהוּ כְּסֹדֵר וּמֵהוּ שְׁלֵא
כְּסֹדֵר, מֵהוּ אוֹר וּמֵהוּ חֶשֶׁךְ, שְׁלֵא גִחְלִיף, חֵס
וְשְׁלוֹם, אוֹר בְּחֶשֶׁךְ וְחֶשֶׁךְ בְּאוֹר, וּבְכֹל מַצְבָּנוּ
וּמַעֲמָדְנוּ גִדַּע בִּידִיעָה בְּרוּךְהָ וּמְחַלְטֵת, אֲשֶׁר
"הַנִּי"ה צְבָאוֹת שְׁמוֹ, אֵל חַי וְקַיִם תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד", וְזוֹ נִקְרָאתָ עֲלֵיתָ הַמַּלְכוּת, לְהַמְלִיךְ
עַל עַצְמוֹ תָּמִיד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בֵּין כְּשֶׁאוֹר
בְּעֵדוֹ וּבֵין כְּשֶׁחֶשֶׁךְ לוֹ, תָּמִיד יִדַּע שֶׁאֲלוֹפוֹ שֶׁל
עוֹלָם גָּנוּז וּמְסֻתָּר, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן צְרִיכִין לְהַבְדִּיל
בֵּין אוֹר לְחֶשֶׁךְ, שְׁלֵא יִתְעַרֵּב אוֹר בְּחֶשֶׁךְ וְחֶשֶׁךְ

באור, שהם מעשיהם של צדיקים ומעשיהם של רשעים (בראשית ובה ב), שידע ההבדל ביניהם, ולא יעשה, חס ושלום, כמעשיהם, שהם כלל הכפירות והאפיקורסות, אלא עלינו לדעת שאסור לנו להתערב עמם כלל, רק לחפץ את הטוב ולעשות כמעשה הצדיקים, ואף שרואים עכשו הכל ההפוך, כי הצדיקים להם חשך וערב, עם כל זאת צריך לחזק את עצמו באמונה ברורה ומזככת, ולידע אשר הוא יתברך שם נמצא ומסתתר אצלו בכל מצביו, וזה שאנו מברכין: "ברוך אתה הו"ה המעריב ערבים", הינו בתקף ההעלם וההסתר והכסוי, שהוא בחינת ערב, גם שם אלופו של עולם מסתתר, ואנו מברכים אותו יתברך וממליכים עלינו את מלכותו, ולא גזוז ממנו כי הוא זה.

ג.

בני, בני! תדבק את עצמך בתבות התפלה שאתה מוציא מפיך ותקשר היטב את מחשבתך לדבוריך, וישמעו אזניך מה שפיך מדבר, אשר אין עוד ערבות ונעם יותר מזה, שתצית היטב למה

שאתה אומר: "אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת", פי הוא יתברך אוהב את כל בר ישראל, ולפני בריאת כל העולמות עלה כבר במחשבתו בכיכול לברא את עם ישראל, ואפלו מחשבתו של ישראל קדמה לכל דבר (בראשית ו' א), וחיביבין ישראל לפני הקדוש-ברוך-הוא יותר ממלאכי השרת (חלין צא:), ועל זה ראוי לה לשמח מאד מאד, שנבראת מורע ישראל, ואל תהיה שבור בעצמך כלל ומכל שכן שלא תחלש דעתך, אלא שמוח תשמח אשר "תורה ומצוות חקים ומשפטים אותנו למדת", ותקבל על עצמך עכשו קבלת התורה, שרק בשביל זה ברא הקדוש-ברוך-הוא את כל העולמות ואת האדם — כדי שיקבל את התורה, פי תנאי התנה הקדוש-ברוך-הוא עם מעשה בראשית: אם יקבלו בני את התורה — מוטב (שבת פח:); ועל-כן מאחר שעכשו "זה היום תחלת מעשיך", שנברא האדם בשביל שיקבל את התורה, לכן תבקש ותתחנן בכונה שלמה עכשו דיקא בעת בריאת העולם, "על-כן הו'ה אלקינו בשכבנו ובקומנו נשיח בתקיד, ונשמח בדברי

תלמוד תורתך ובמצוותיך לעולם ועד, כי הם תניינו
 וארך זמינו, ובהם נהגה יומם ולילה". תקבלה זהו
 תקבל על עצמך, בני, עכשו בקבלה אמיתית, שכל
 השנה תלמד תורתו ותברך ותקיים את מצוותיו
 ותברך, ועל ידי זה לא יסיר הקדוש ברוך הוא
 אהבתו ממך, כי הקדוש ברוך הוא אוהב את
 ישראל ואוהב את התורה, וכל מי שלומד תורה,
 ממשיך על עצמו השגחתו ותברך הפרטית (לקויטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן יג) והקדוש ברוך הוא אוהב
 אותו, שזה שאנו מתפללין: "ואהבתך אל תסיר
 ממנו לעולמים", מאחר שאנו מקבלין על עצמנו
 ללמד תורה ולא להפרד מהתורה יומם ולילה, ועל
 זה אנו מברכין: "ברוך אתה הו"ה אוהב עמו
 ישראל", המקיימים את התורה, ובה שאתה,
 אהובי, בני, תקבל על עצמך עכשו ללמד תורה,
 תמשך עליך שכינת עזו ותברך תמיד, כי כל מקום
 שהשך הקדוש ברוך הוא תורתו השך את
 שכינתו (שיר השירים רבה ו, יז), ויאהב אותך הקדוש-

ברוך הוא תמיד.

ד.

בני, בני! עליך לדעת, כמו שמצות קריאת שמע שהיא יחוד הבורא יתברך שמו, היא המצנה הראשונה לבחור צעיר שנכנס לעל המצוות, כמו-כן עכשו שנכנסת השנה החדשה, עליך לקבל על עצמך המצנה הראשונה של השנה שהיא אמירת קריאת שמע, יחוד הבורא יתברך שמו, ומעלת מצות קריאת שמע אין לתאר ואין לשער כלל, כי אז מתחדים כל העולמות יחד, ומתקשרת ומדבקת נשמתו בו יתברך ממש בלי שום פרוז כלל, ועל-כן תכונן מאד מאד בכל תבה ותבה של קריאת שמע, ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש תנחומא קדושים): לא תהא קריאת שמע קלה בעיניך, מפני שיש בה רמ"ח תבות כמנין איברים שבאדם, אמר הקדוש-ברוך-הוא: אם שמרת את שלי לקרות קריאת שמע בתקונה, אני אשמר את שלך — רמ"ח איברים שלך, ואמרו (זהר חדש): בר נש

דממליך קדשא בריך הוא על שמיא וארעא וארבע
 סטרי בהאי עלמא, הכי קדשא בריך הוא ממליך
 ליה על שמיא וארעא וארבע סטרין דההוא עלמא
 אנדם שממליך הקדוש-ברוך-הוא על שמים וארץ
 וארבע צדדי העולם בעולם הזה, כמו-כן הקדוש-
 ברוך-הוא ממליך אותו על שמים וארץ וארבע
 צדדי העולם הבא], ולכן דיקא עכשו בליל ראש
 השנה שמתחילים לעסק בתקון המלכות להמליך
 את הקדוש-ברוך-הוא על עצמו ועל כל העולם
 כלו, תכונן ביותר באמירת קריאת שמע, שהיא יחוד
 הבורא ותברך שמו, והיא המצנה הראשונה של
 השנה החדשה, ותדקדק באותיותיה מאד מאד.
 ואם היית יודע את גדל התענוג והשעשועים
 שנעשים בכל העולמות בשעה שבר ישראל אומר
 קריאת שמע בעולם הזה, היית רוקד מרכ שמחה,
 ומדקדק מאד מאד באמירתו, כי כתות כתות של
 מלאכי השרת עומדים עליו, ולא עוד אלא כל צבא
 השמים כוללים את עצמן עמו בעת אמירת קריאת
 שמע. כמו שאמרו בזהר (ואתחנן רסג): בשעתא
 דאתי בר נש ליחדא שמה דקדשא בריך הוא, כל

חילי שמיא פלהו קימין שורין שורין בגין לאתקנא ולאתפללא פלהו בההוא יחודא [בשעה שבא אדם ליחד שמו של הקדוש-ברוך-הוא, כל חילות השמים כלם עומדים שורות שורות, בגלל שרוצים להפקן ולהכלל כלם ביחוד ההוא], ואז נעשה יחודא עלאה ויחודא פתאה; ועל-כן ראה, אהובי, בני הקר, להזהר לבון באמירתך, קריאת שמע ובפרט עכשו בתחלת השנה, ותמשיך על עצמך אור וזיו וחיות לכל השנה.

ה.

בני, בני! ראה להמשיך לומר "אמת ואמונה", ותכון היטב היטב פרוש המלות, ותתן שבח והודאה להקדוש-ברוך-הוא "הפודינו מיד מלכים, מלכנו הגואלנו מכה כל העריצים, האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו, העושה גדולות עד אין חקר, נסים ונפלאות עד אין מספר, השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו". וצריך רק לקשר את מחשבתו לדבורו, ובזה כבר יאירו לה כל תבות התפלה כאבנים יקרות וציצים ופרחיב

יפים, עד שהם לא יעזבו אותך ללכת הלאה, כי בשעה שאדם אומר תבות התפלה, אזי הוא מלקט ציצים ופרחים ושושנים נאים, כאדם ההולך בשדה ומלקט שושנים ופרחים נאים אחד לאחד עד שעושה אגודה אחת וכו', והתבות מבקשות ומתחננות ממנו לבל תפרד מאתנו, כי איך תוכל להפרד מאתנו מגדל ההתקשרות והאהבה שיש בינינו, כי אתה רואה את יקרי ויפיי, זיוי, הדרי ותפארתי, ואיך תוכל לנתק עצמך ממני ולהפרד מאתי וכו' (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה), ותכונן היטב שהוציא אותנו ממצרים מבית עבדים, והעביננו בין גזרי ים סוף וטבע את כל רודפינו ושונאינו בתוך התהומות וכו' וכו', ועכשו אנו ממליכים אותו תברך כמו שעשו אבותינו, אשר "מלכותך הנו"ה אלקינו ראו בניך בוקע ים לפני משה זה אלי ענו ואמרו, הנו"ה ימלך לעולם ועד". ותסים: "ברוך אתה הנו"ה גאל ישראל", ותכונן שגם עכשו נזכה להגאל, כי עקר הגאולה תלויה בראש השנה, כי התנוצצות משיח שהוא עקר מלכות דקדושה שממשיכים וממליכים את הקדוש-

ברוך-הוא, מתגלית ביותר בראש השנה (לקויט-
הלכות, בכור בהמה טהורה, הלכה ד', אות ה').

ו.

בני, בני! באמרך ברפת השכיבנו תכונן היטב
היטב בכל תבה ותבה, כי על ברכה זו אמרו בזהר
הקדוש (תרומה קל), שיהיא לשמור את האדם מאד
מכל מיני מדיקים ומסטינים, וביותר תאריך באמרך
"ותקננו בעצה טובה מלפניך", שמאד מאד
הזהירנו רבנו ז"ל לומר את זה בכונה יוצאת מן
הכלל (עין שיחות-הר"ן, סימן רלח), כי זאת היא תפלה
יקרה מאד מאד, כי צריכין מאד לבקש רחמים
מהשם יתברך, שנוזפה שיתן לנו השם יתברך עצה
טובה שנוזפה לידע איך להתנהג בכל דבר, ועל-פן
מנהג אנשי שלומנו היקרים להאריך בתבות אלו,
וחוזרים עליהם כמה פעמים: "ותקננו בעצה טובה
מלפניך", כי פעם אחת שמע רבנו ז"ל שאחד חטף
תבות אלו, וענה ואמר רבנו ז"ל לזה שעמד אצלו:
הראית שפלוגי חטף במהירות אלו התבות:
"ותקננו בעצה טובה מלפניך"? הלא אלו התבות

צריכין להתפלל בהתעוררות גדולה ובכונה גדולה מעמקא דלבא מאד, והבן למעשה. ותסים "הפורש ספת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל", כי דיקא כשאדם זוכה לדבק עצמו בו יתברך, ומבקש ומתחנן לפניו יתברך שיתקנו בעצה שלמה, על-דייזה גמשה עליו צלו יתברך, "ובצל כנפיך תסתירני", שמתכסה בסתר צל כנפיו יתברך, ומאיר עליו אורו יתברך בגלוי, עד שהוא מספק עם אלקותו יתברך כסכה, כי מרב נעם וזיו ודבקות וחיית הוא מרגיש איך שהוא יתברך מסבב אותו לגמרי, עד שאינו רואה ואינו שומע ואינו מרגיש רק את אמתת מציאותו יתברך, כי הוא מספק בספת שלום ואוהב את כל בר ישראל, אשרי לו.

ז.

בני, בני! באמרך פסוק זה, ראה להתעורר בתשובה גדולה עד מאד: "תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב" (תהלים פא, ה), ודרשו חכמינו

הקדושים (ראש השנה ח:): איזהו חג שֶׁהַחֲדָשׁ
מִתְפַּסֵּה בוֹ? הֲיֵשׁ אוֹמֵר — זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה; וְאָמַר
רַבְנּוּ ו'ל (לקוטי"מותר"ן, חלק ב', סימן א'): אָנוּ רוֹאִים
רַחֲמָנוּתוֹ יְתָבָרַךְ בְּמָה שֶׁקָּבַע לָנוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין, בְּרֹאשׁ הַחֲדָשׁ, כִּי זֶהוּ חֹסֵד גְּדוֹל,
כִּי אֵיךְ הִזִּינוּ מְרִימִים פְּנִינוּ לְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה מֵאֵתוֹ
יְתָבָרַךְ, עַל־כֵּן עָשָׂה עִמָּנוּ חֹסֵד, וְקָבַע יוֹם הַדִּין
רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ, שְׂאֵז כַּכֵּיכּוֹל הוּא יְתָבָרַךְ
בְּעַצְמוֹ מִבְּקֵשׁ כַּפָּרָה, בְּכַחֲנִת: "הִבִּיאוּ עָלַי כַּפָּרָה"
הַנֶּאֱמָר בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(שְׁבוּעוֹת ט), וְעַל־כֵּן אֵין לָנוּ בּוֹשָׁה בְּיוֹם הַדִּין לְבַקֵּשׁ
כַּפָּרָה, מֵאַחַר שֶׁהוּא יְתָבָרַךְ בְּעַצְמוֹ מִבְּקֵשׁ אֵז
כַּפָּרָה. גַּם עַל־יְדֵי שֶׁהָשֵׁם יְתָבָרַךְ בְּעַצְמוֹ כַּכֵּיכּוֹל
בָּא לְיַדֵּי זֶה שִׁיִּצְטָרַךְ לוֹמַר: "הִבִּיאוּ עָלַי כַּפָּרָה",
הִינוּ שֶׁעָשָׂה דְבַר שֶׁהַצָּרַךְ לְהִתְחַרֵּט עָלָיו וְלוֹמַר:
"הִבִּיאוּ עָלַי כַּפָּרָה", עַל־כֵּן אֵין לָנוּ בּוֹשָׁה לְבוֹא
לְפָנָיו בַּחֲטָאֵינוּ, לְבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם כַּפָּרָה, לְהִתְחַרֵּט
עֲלֵיהֶם, כִּי גַם הוּא יְתָבָרַךְ עָשָׂה דְבַר שֶׁהַצָּרַךְ
לְהִתְחַרֵּט עָלָיו. גַּמְצָא שְׂאָנוּ רוֹאִים אֶת גְּדָל
רַחֲמָנוּתוֹ יְתָבָרַךְ, שֶׁקָּבַע רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ,

על-כֵּן הוא לְבַדּוֹ יִתְבַּרַךְ רְאוּי לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם, כִּי
 הוּא יִתְבַּרַךְ יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי
 כָּל הַמְקוֹמוֹת הֵם אֶצְלוֹ יִתְבַּרַךְ, כִּי הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, וְאִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ; וְעַל-כֵּן עֲכָשׁוּ אֱהוּבֵי,
 בְּנֵי הַיָּקָר, בְּשַׁעַה שְׁאַתָּה אוֹמֵר פְּסוּק זֶה, תִּתְעוֹרֵר
 בְּהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְתִחַשֵּׁב הֵיטֵב עַל הַחֶסֶד
 חָנּוּם שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִמָּנוּ, שֶׁבִּכְסֵה לְיוֹם
 חַגֵּנוּ אָנוּ תוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲז
 מִתְחַבְּרִים יַחַד חֲמָה וּלְבָנָהּ, שֶׁהֵם רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה, וְהוּא חֶסֶד גְּדוֹל מִמָּנוּ יִתְבַּרַךְ, כִּי אַחֲרַת אֵיךְ
 הֵינּוּ יְכוּלִים לְבַקֵּשׁ עַל עֲצֻמְנוּ כַּפָּרָה שְׁחֻטָּאנוּ,
 אֲבָל בְּזֶה שְׁאָנוּ רוֹאִים, שֶׁגַּם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 עָשָׂה דְּבַר כְּזֶה, שְׁאוֹמֵר: "הִבִּיאוּ עָלַי כַּפָּרָה",
 עַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ בָּאִים לְבַקֵּשׁ מִמָּנוּ יִתְבַּרַךְ שִׁימְחַל
 לָנוּ, עַל-כֵּן הוּא חֶסֶד שְׁרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא בְּרֹאשׁ
 חֹדֶשׁ (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, צִיצִית, הַלְכָה ג', אוֹת ז'), וְלִכֵּן
 צְרִיכִים לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד בְּעֵת אֲמִירַת הַפְּסוּק
 הַזֶּה, כִּי אֲז מְקֻשְׂרִים אֶת עֲצָמָם אֶל לְמַעְלָה מִן
 הַמְּקוֹם וּלְמַעְלָה מִן הַזְּמַן, כִּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא
 חֲמָה, וְרֹאשׁ חֹדֶשׁ הוּא לְבָנָהּ, וְעֲכָשׁוּ בְּשִׁתְּהַקְּדוֹשׁ-

ברוך-הוא יושב על כסאו לדון את העולם, נתיחדים ומתחברים החמה והלבנה, המקום אל למעלה מן המקום, ואז הקדוש-ברוך-הוא דן את כל אחד לכף זכות; פי כל החטאים והעוונות של האדם הם מתחת המקום, שנפל כל-כף בדעתו, עד שנדמה לו כאלו אין לו שום תקנה ותקנה בזה העולם, אבל כשאדם זוכה לעלות אל למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן, שאז מאיר אור זיו שכינת עזו ותברך, על-ידי-זה נמחלים לו כל עוונותיו, שנה כל ענין חבור חמה ולבנה יחד, ראש השנה בראש חודש, לחודש את השנה בסוד חיות חדשה, חיים ארפים (לקוטי-הלכות, תפלין, הלכה ד', אות כד), פי בראש חודש נתחדשת הלבנה ונתקן כל הפגם, וכשמתיחבר גם בראש השנה, אז מאירה החמה בתוך הלבנה, וזוכה לחיות חדשה, חיים ארפים; ועל-כן זהו חסד גדול מהקדוש-ברוך-הוא, שחבר יחד ראש חודש בראש השנה; ולכן באמרך, אהובי, בני, פסוק זה, תתעורר מאד מאד ותבכה מרב שמחה, מגדל החסד חנם שעשה הקדוש-ברוך-הוא, שחבר ראש השנה בראש חודש,

והוא "חק לישראל" בלי שום טעם, והוא "משפט לאלקי יעקב", כי עכשו הקדוש-ברוך-הוא דן ושופט את נשמות ישראל ברחמים רבים, כי הוא יתברך צשה כביכול דבר כזה שמתחרט, עד שאמר: "הביאו עלי כפרה על שמעטתי את הירח", וכזה אנו באים אליו יתברך, שישפט גם אותנו בחסד וברחמים, וימחל לנו; ועל-כן הוא דבר גדול שראש השנה הוא בראש חדש, שנה בפסה ליום חגנו, שאז תוקעים בשופר, והקדוש-ברוך-הוא שופט את עם ישראל בחסד וברחמים, כי נתיחדים חמה ולבנה יחד, ולכן ראוי מאד להתעורר באמירת פסוק זה.

ח.

בני, בני! עכשו אתה נכנס בהיכל קדשי קדשים, שהיא תפלת העמידה, ולכן ראוי לך להתעורר מאד מאד, ולכונן בכל מלה ומלה שאתה מוציא בשפתותיך בתפלת העמידה, כי עכשו אתה מנענע את כל העולמות, ותדע שבזה שאתה אומר את תפלת העמידה, אתה עומד לפניו יתברך ממש,

ולכן צריך שיראה ופחד יפלו עליך מאימת הדין
 הנוראה, ובפרטיות בשעה שאתה אומר "זכרנו
 לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים
 למענך אלהים חיים", תכונן שכל פונתך תהיה על
 חיים אמתיים ונצחיים, כי עקר החיים שאנו
 מבקשים בראש השנה הוא, שנוזפה לחיים אמתיים
 ונצחיים, שהם חיים של אמונה, חיים של דבקות
 הבורא (לקוטי-הלכות, תפלין הלכה ה', אות כג), כי בלי
 זה מה טעם יש בחיים, כי עקר החיים הוא רק
 הדבקות בו יתברך, כי ימי חיינו הבל וימי שנותינו
 כצל עובר, ועל-כן עקר הפונה בשעה שאנו
 מבקשים על חיים צריך להיות על חיים נצחיים,
 שנוזפה לחיים ארכים, חיים אמתיים, חיים שנוזפה
 לזכר תמיד ממנו יתברך, אשר אין עוד חיים
 טובים יותר מזה. ולכן תתעורר מאד מאד
 באמירתך תפלה זו: "זכרנו לחיים מלך חפץ
 בחיים, וכתבנו בספר החיים למענך אלהים חיים",
 שתכונן על חיים נצחיים, שתנוזפה ללמד את התורה
 הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו, ובלי התורה
 לא שוים החיים כלל (לקוטי-הלכות, סכה, הלכה ז', אות

א), ועל-פן רק חיי תורה נקראים חיים, ולכן אנו מבקשים ממנו יתברך, שיחוס וירחם עלינו, שנזכה ללמד את התורה הקדושה כל השנה, שהיא החיים האמתיים, חיים נצחיים, כי בלא זה אין שום טעם לחיים, וכן שנזכה להחזיק באמת, אשר זהו סם חיים (שם, ריבית, הלכה ה', אות י'), כי האמת היא עקר החיים, ולהפוך השקר הוא המות, ועל-פן צריכין עכשו לכונן היטב באמרו "זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר החיים למענך אלהים חיים", שיזכה להזכר בחיים נצחיים, ויעסק כל השנה בתורה, שנקראת תורת חיים, ויחזיק תמיד באמת, אשר אין עוד טוב מלהיות דבוק בחי החיים בו יתברך. וכן באמרך "מי כמוך אב הרחמן זוכר יצוריו לחיים ברחמים", תכונן היטב על גדל רחמנותו יתברך, שעשה עמך, אהובי, בני, שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, ובאת אל הקבוץ הקדוש שלו, אשר הצדיק הזה הוא רחמן אמתי (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), ומוריד את רחמנותו יתברך על כל תלמידיו, ומחדיר בהם חיים אמתיים, חיים נצחיים, שתמיד יזכרו ממנו יתברך, ולא יעזבו

אותו יתברך כרגע. ותמליך את הקדוש־ברוך־הוא
 עליך מרגע זה כל ימי חייה, "לדור ודור המליכו
 לאל, כי הוא לבדו מרום וקדוש", ותבקש הרבה
 ממנו יתברך, שיתקדש שמו על כל עם ישראל, כי
 (בבא קמא צב.): כל המתפלל על חברו הוא נענה
 תחלה. "ועל ירושלים עירך", לבקש ולהתחנן
 שנוקה להגאל בגאולה שלמה, "ועל מלכות בית
 דוד משיחך", כי בראש השנה אז הוא זמן הגאולה,
 לבקש על צמיחת קרן משיח (לקוטי־הלכות, בית
 הכנסת, הלכה ה', אות יד), ושיבנה בית־המקדש "ועל
 מכוון והיכלך", כי שם היא נקדת התחלת
 הבריאה, כי אבן שתיה משם השפת העולם (יומא
 ג:), ולכן דיקא עכשו הזמן להתפלל על בניית
 בית־המקדש, וכן שיפל פחד ואימה על כל
 הברואים, "ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך
 בלבב שלם", ושיתגלה כבודו יתברך וכבוד
 הצדיקים, ושימליך הקדוש־ברוך־הוא בעצמו בכל
 העולם בלו, שיראו רק את אמתת מציאותו יתברך,
 כי "קדוש אתה ונורא שמך ואין אלוה מבלעדך",
 וזה תכונן בתמימות ובפשיטות, ובפרט באמריך

"המלך הקדוש", שאז תדע שאתה ממליך את
 הקדוש-ברוך-הוא עליך ועל כל העולם כולו. וכן
 תכונן פרוש המלות, אהובי, בני היקר, מכל תפלת
 העמידה, בכל דבור ודבור שאתה אומר ומוציא
 משפתיך תכונן בכונה עצומה, ויתעורר לבבך
 בתשובה שלמה באמרך כל תפלה ותפלה, פי תדע
 שבשעה שאתה מוציא משפתיך התפלה, אתה
 מעורר ומנענע את כל העולמות, ומי יודע אם כל
 תקון העולמות לא תלוי בידך ובנשמתך, ועל-כן
 בשעה שאתה אומר "וידע כל פעול פי אתה
 פעלתו, וזבין כל יצור פי אתה יצרתו, ויאמר כל
 אשר נשמה באפו הויה אלהי ישראל מלך,
 ומלכותו בכל משלה", תתעורר מאד מאד אז, פי
 אתה מנענע את כל העולמות, ואל יהיו דברים אלו
 קלים בעיניך, פי אף פעם לא תדע מה שנעשה
 מתפלתך, ולכן תאמר את תפלתך עם אמת, שאז
 יאיר לך הקדוש-ברוך-הוא אורו הגנוז, פי על-ידי
 שאומרים את הדבורים עם אמת, על-ידי-זה
 נפתחים לו פתחים שיזכה לצאת מחשכות גלותו
 (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימנים ט, קיב), ובפרכטיות

בשעה שאתה מזכיר חיים: "וּכְתַב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ", "בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִנְסָה טוֹבָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת גְּזֵר וְנִכְתַּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם", תתעורר מאד מאד בבכייה עצומה, כי מי יודע מה נגזר עליך השנה הזאת, ובזכות הדמעות שתשפך ותזיל לפניו תברך, ותתחרט באמת על כל מה שעשית כל השנה, על ידי-זה תזכה שיכתב יתך הקדוש-ברוך-הוא בספר חיים, ותמשיך עליך פרנסה טובה וגזרות טובות, ישועות ונחמות, ואל יהיה קל ונגל בעיניך דבורים אלו, כי אם יהיה האדם יודע בראש השנה מה דנים אותו ואיך דנים אותו, מה שופטים אותו ואיך שופטים אותו, ומה מחכה לו השנה הזאת, לא יהיה נפרד מדבורי התפלה, אלא יהיה מכוון בכל תפלה ותפלה, והיה בוכה בכיות עצומות, ומבקש ומתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליו, והיה מקבל על עצמו קבלה אמיתית, שמהיום והלאה קבר יהיה איש פשר. בני, בני, אין אתה יכול לתאר ולשער מה נעשה עכשו בתפלת העמידה, שאתה נמצא בהיכל

קדשי קדשים, ועל-כן אל תהיה בטלן, ואל תסתפל על אחרים כלל, אתה אמר את תפלת העמידה בכונה גדולה מלה במלה, ואל תסתפל על קף שהשליח-צבור וכל המגן כבר גמרו את התפלה, אתה הדבק את עצמך בדבורי התפלה, כי תדע אשר בלילה זה מתחיל המשפט שלך. ותציר לעצמך כשאדם עומד לפני שופט שהולך לשפט אותו בין חיים למיתה, איך היה רועד ומפחד, ואיך היה מזדעזע מרב אימה ויראה, מה יהיה אתו ומה יגזרו עליו, כמו-כן עליך, אהובי, בני היקר, לדעת, שעכשו דנים אותך, ולכן ראה לומר מלה במלה בכונה גדולה מאד, וכל דבור ודבור מתפלת העמידה שיהיה אצלך עבודה בפני עצמה, ותשפך דמעות כמים ותרחץ פניך עם הדמעות, ואז נכון לך יהיה ובטוח, שתפלתך מתקבלת בשמים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לב:): שיערי דמעות לא ננעלו; ועל-כן בשעה שאדם שופך דמעות בשעת התפלה, אז הוא שובר ופותח את כל השערים שנסגרו בעדו, כי התפלה עם דמעות פותחת את כל השערים. ומוכא בזהר הקדוש

מעלת השופך דמעות בשעת תפלה, שפותח את כל השערים הנעולים לפניו, והתפלות שאדם מתפלל בדמעות קורעות כל גזר דין שלו. (עין פרשת ויחי רכג): כל בר נש דאושיד דמעין קמיה דקדשא בריך הוא אף על גב דאתגזר עליה עונשא, יתקרע ולא יכיל להאי ההוא עונשא לשלטאה ביה [כל בן-אדם ששופך דמעות לפני הקדוש-ברוך-הוא, אף-על-פי שגזר עליו ענש — נקרע, ולא יכול הענש הזה לשלט בו], עין שם; ועין בזהר (ויקרא כ): ואי איהו פריש לון קמי קודשא בריך הוא, קודשא בריך הוא חייס עליה ויתגברון רחמי על דינא, וכל שפן אי איהו בכי דהא כל פתיחין סתימין איהו פתח ואתקבל צלותיה וכו' (בתחלה אומר שם הזהר שאם אדם מכסה חטאיו ואינו מפרש אותם לפני הקדוש-ברוך-הוא, אין תשובתו ותפלתו מתקבלים, ואומר:) אבל אם הוא מפרש אותם לפני הקדוש-ברוך-הוא, הקדוש-ברוך-הוא חס עליו, ומתגברים הרחמים על הדינים, וכל שפן אם הוא בוכה, שהרי את כל הפתחים הסתומים הוא פותח, ומתקבלת תפלתו"], עין שם; ועין עוד

שם (תוימה קסה.): כל תרעין ננעלו ואסגירו ותרעין דדמעין לא אסגירו וכו', וכל אינון דממנן על אינון תרעין פלהו מתברין גזיזין ומנעולין ועיילין אינון דמעין, וזהיא צלותא עאלת קמי מלפא קדישא וכו', וזהיא צלותא לא אהדר בריקניא וקודשא בריך הוא חיים עליה, זכאה חולקיה דבר נש דאושיד דמעין קמי קודשא בריך הוא בצלותיה וכו' [כל השערים ננעלים ונסגרים, ושערי דמעה לא נסגרים, וכל אלו שהם ממנים על השערים האלו פלם שוברים ברזלים ומנעולים, ונכנסות אלו הדמעות והתפלה הזו נכנסת לפני המלך הקדוש... והתפלה הזו לא חוזרת ריקם, והקדוש ברוך הוא חס עליו, אשרי חלקו של הבן-אדם ששופך דמעות לפני הקדוש ברוך הוא בתפלתו], עין שם; הרי לך, בני, מעלת התפלות עם בכיות, ובפרט עכשו בשעה שספרי החיים וספרי המתים נפתחים, עליך להתעורר מאד מאד בתשובה, ולא תזוז משם עד שתרגיש כפי בחינתך שאתה שב בתשובה אמיתית, ואינך רוצה פבר שום רצונות אחרים, רק לשוב אליו ותברך ולהפלל באין סוף ברוך הוא,

להמליך על עצמך מלכותו יתברך, אשר אין למעלה מזה, ואז, אהובי, בני הקר, נכון לבך יהיה ובטוח שלא תזוז משם, עד שתקדוש-ברוך-הוא ימחל לך. ובפרט שאתה מתפלל ביחד עם תלמידי רבנו ז"ל, שהבטיחנו שיעשה מה שיעשה להמתיק מאתנו כל הדינים, ויוציאנו מכל הצרות והיסורים, וימשיך עלינו שנה טובה ומתקה.

ט.

צריך שתדע, אהובי, בני, שאמירת מזמור כ"ד בתהלים עכשו בליל ראש השנה, יש בזה סודות נוראים ונפלאים עד מאד, ומסגל מאד לפרנסה לכל השנה, ועל-פן תכון היטב היטב באמרך מזמור זה, כי פשומרים מזמור זה, מבקשים ומתחננים ממנו יתברך, שתתגלה קדשת ארץ ישראל, ויגאל את ארצנו הקדושה מהקלפות והסטרך אחרך שנדבקו בה, שנה פרוש: "לדוד מזמור להנניח הארץ ומלואה תבל ויושבי בה", שאנו מגלים ומפרסמים אשר אין בלעדיו יתברך כלל, הארץ היא ארץ ישראל, תבל זה חוץ לארץ

(כמו שפרש רש"י), הכל ממנו יתברך, ארץ ישראל היא נעם וחויץ לארץ הם חובלים (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ע"א), ועכשו, בעוונותינו הרבים, נתערב הנעם בחובלים, ולכן דיקא בכניסת ראש השנה אנו אומרים מזמור זה, לברר את הנעם מהחובלים (לקוטי-הלכות, תפלת המנחה, הלכה ו', אות יג), שאנו מבקשים ממנו יתברך, שיסיר את כל הקלפות והסטרא אחרא מארצנו הקדושה, ותתגלה מלכותו יתברך שמאירה בארץ ישראל (שם, דברים הנוהגים בסעודה, הלכה ד', אות א'); ובעוונותינו הרבים התפשטו שם הסטרא אחרא והקלפות, שעל-ידי זה נחסרת הפרנסה מעם ישראל, כי גלוי ההשגחה הוא רק בארץ ישראל, כמו שכתוב (דברים ת, ז"י): "כי הוי"ה אלקיך מביאך אל ארץ טובה, ארץ נחלי מים עינת ותהמות יצאים בבקעה ובהר, ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון, ארץ זית שמן ודבש, ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם, לא תחסר כל בה, ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב נחשת, ואכלת ושבעת וברכת את הוי"ה אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך"; כי כל השפעות

הפרנסה באות דיקא מארץ ישראל, ששם מאיר הנעם העליון, אבל תכף-ומיד כשמתגברים החובלים, שהם הסטרך אחרא והקלפות, המשכיחים את הקדוש-ברוך-הוא, כבר נחסרת הפרנסה, פי אלו הכופרים בהשגחתו הפרטי פרטית, ותולים ב"כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" (שם ת, יז), הם הרשעים והערכב רב המלעיגים מכל הקדוש לעם ישראל, ומעלימים ומסתירים ומכסים את אמתת מציאותו ותברך, ועל-ידי-זה נחסרה הפרנסה, ועל-כן דיקא עכשו בראש השנה כשאנו עוסקים בתקון המלכות, להמליך עלינו על מלכותו ותברך, על-כן אנו מבקשים ומתחננים ממנו ותברך, שתתגלה אלינו קדשת ארץ ישראל, ויתבטלו כל הקלפות והסטרך אחרא השולטים שם, אשר כל הצרות והיסורים באים מהם, וכל חסרון הפרנסה נמשך רק מהם. ולכן באמרך מזמור זה, תכון היטב היטב על כל פרט ופרט, ובכל פסוק ופסוק שאתה אומר, תכון פרוש המלות ותפרשן על עצמך, כי יש בהן סודות נוראים ונפלאים עד מאד, ויוצאים מהן שמות

וצדופים מראשי תבות וסופי תבות ואמצעי תבות; ואתה, בני, תכון פרוש המלות, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שיפתח את שערי ראשך ויכנס בך מלך הכבוד, שתמיד תמשיך על עצמך כבודו יתברך, ותדע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואז בו ברגע שתמליך על עצמך כבודו יתברך, ותכניס במח מחשבתך רק אמתת מציאותו יתברך, בזה בעצמו נגאלת ארץ ישראל מהקלפות והסטרא אחרא, ונתבטל כל הענין של "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה", ויתגלה אליך מלך הכבוד, ותמשך עליך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך, ותהיה לך פרנסה בשפע. ואחר-כך תאמר את התפלה על פרנסה, ותכון היטב היטב בתפלה זו, כי כל פרנסתך של כל השנה תלויה באמירת מזמור זה ויתפלה זו, כי בו מתגלה אשר הוא יתברך מלך "ומלכותו בכל משלה" (תהלים קג, יט), והארץ ומלואה תבל ויושבי בה — הכל ממנו יתברך, והוא יסד את הימים והנהרות, ואי אפשר לעלות אליו יתברך, אלא מי שהוא נקי כפים ובר לבב, שאין בידו שום גנבות

ושחיתות, ולכן תקבל על עצמך עכשו לשלם את כל החובות וכל הגנבות והשחיתות שעשית כל השנה, ותקבל על עצמך מהיום והלאה לא לעשות שום רע, אלא שיהיה לך נקיון פנים ובר לבב, ותשמר את עצמך משקרם, שאז תיקא תהיה נעשה כלי להמשכת מלך הכבוד, שיאיר עליך כבודו ותברך כל השנה, ועל ידי זה תמשך עליך פרנסה בשפע גדול.

י

עכשו, בני, אחר התפלה ראה לברך את כל בר ישראל: "לשנה טובה תכתב ותחתם לא לתור לחיים טובים ולשלום", ומעלת הברכה הזו אין לתאר ואין לשער כלל, כי כל המברך מתברך מפי אל עליון, ואצלו ותברך מאד מאד חשובות הברכות שאחד מברך את חברו, כי בזה שאדם מברך את חברו, מתלבש בו הקדוש ברוך הוא ומתברך בעצמו, כי כל המברך ישראל, כאלו מברך את השכינה (מנחומא נומי ה), ולכן הוא ענין גדול מאד מאד לברך בלילה הזה את כל בר

יִשְׂרָאֵל שְׂפוּגָשׁ: "לְשָׁנָה טוֹבָה תִּפְתָּב וְתַחַתֶּם
 לְאַלְתֵּר לַחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם", וְכֵן יִבְרַךְ אֶת אָבִיו
 וְאֶת אִמּוֹ, אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת יְלָדָיו, וְיִהְיֶה בְּאַנְפִּין
 נְהִירִין וּבִשְׂמֻחָה עֲצוּמָה, כִּי הַבְּרָכוֹת צָרִיךְ
 שְׂתִּהְיֶינָה בְּפָנִים מְאִירוֹת וּכְלָב שָׁלֵם. וְאֵל תֹּאמֶר:
 'מָה תוֹעִיל לִי בְּרֶפֶת חֲבֵרִי', כִּי כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (בְּרָכוֹת ז.), שֶׁלֹּא תִּהְיֶה בְּרֶפֶת הַדְּיוּט קְלָה
 בְּעֵינֶיךָ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְבָרֶךְ וּלְהַתְּבָרֵךְ מִכָּל בֵּר
 יִשְׂרָאֵל. וּבִפְרָט תִּגַּשׁ אֶל רַבֶּךָ שֶׁקָּרַב אוֹתְךָ אֶל
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ שֶׁיִּבְרַךְ אוֹתְךָ
 בְּשָׁנָה טוֹבָה וּמַתְּקָה, כִּי הַבְּרָכָה שֶׁרַבֶּךָ יִבְרַךְ אוֹתְךָ
 תִּתְקַּים, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בְּתַחֲלַת הַשָּׁנָה, שֶׁאִזּוֹ
 מִתְעוֹרְרֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת שֶׁל רַבֶּךָ, שֶׁמָּסַר אֶת נַפְשׁוֹ
 בְּעַבְדוּךָ כָּל הַשָּׁנָה, וְסָבַל מִמֶּךָ מָה שֶׁסָּבַל וְכוּ', עַד
 שֶׁקָּרַב אֵלָיו וְתִבְרַךְ וְכוּ', וְהִבִּיאֶךָ עַד הַמְּקוֹם הַזֶּה,
 וְלָכֵן רָאָה לְגַשֵּׁת אֵלָיו שֶׁיִּבְרַךְ אוֹתְךָ, וּכְבוֹדֵאֵי
 תִּתְבָּרֵךְ. וְכֵן אַתָּה, אֲהוּבִי, בְּנִי, כְּשֶׁהֵנָּךְ מְבָרֵךְ אֶת
 כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִהַשְּׁפָה וְלַחוּץ, אֲלֵא
 תִּקְבַּל עַל עֲצֻמָּךְ עֲכָשׁוּ אַחַת וּלְתַמִּיד מִצּוֹת עֲשֵׂה
 שֶׁל "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא יט, יח), שֶׁתֵּאֱהָב

את כל בר ישראל, ותהיה בשלום עמהם, כי אמרו חכמינו הקדושים (במדבר ובה יא, טז): אין הברכות מועילות כלום, אלא אם-כן שלום עמהם; ולכן בשעה שאמה מברך את זולתך "לשנה טובה תכתב ותחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום", שתהיה פונתך עם אמת, ואז המברך — יתברך מפי אל עליון.

סדר השלחן

א.

בני! בצאתך מבית-הכנסת, תלך מיד לביתך, ותשמח מאד מאד, ותבטח בהקדוש-ברוך-הוא שבודאי תפלתך תתקבל לרחמים ולרצון, ותכף-ומיד תקדש על היין, ותכונן היטב בשעת הקדוש, כי כל תבה ותבה יש בה שמות וצרופין ועושה רשם למעלה. וזכור תזכר, שאילן שאכל ממנו אדם הראשון גפן היה (ברכות מ.), על-כן עכשו הוא הזמן לתקן מה שקלקל, ותכונן להמשיך על עצמך

זין המשמר בענביו מששת ימי בראשית (ברכות
 לד:): וזין נתן בע' אותיות וסוד נתן בע' אותיות
 נכנס זין יצא סוד (עריבין סה.), כי יש סודות נוראים
 כשמקדש על הזין, ואם זוכה, אז ממשיך על עצמו
 עכשו בעת הקדוש ושתית הזין מחין עליונים
 ודבקות הבורא יתברך שמו, כי הכל נתקן על
 סודות ורזי דרזין, ואל יהיה קל בעיניך עגן
 הקדוש שאתה מקדש על הזין, ואמרו חכמינו
 הקדושים (במדבר ובה יג, טו): כשם שזין חשבוננו ע',
 כך יש ע' פנים בתורה, ועל-כן אם תכון בפשיטות
 להמליך עליך מלכותו יתברך, ולתקן את חטא
 אדם הראשון שהיה על-ידי הזין, על-ידי-זה
 ימשכו עליך גם-כן תקונים נוראים ונפלאים.
 והעולה על הכל תכון היטב בברכת "שהחנינו
 וקיימנו והגיענו לזמן הזה", ותהיה בשמחה נוראה
 ונפלאה שזכות להגיע ליום הקדוש והנורא הזה,
 ובפרט שאתה נמצא בקברו הקדוש של רבנו ז"ל
 בעיר אומן, גם על זה תכון בברכת "שהחנינו", כי
 זכות גדולה לאדם להיות בראש השנה בעיר אומן
 עם הקבוץ הקדוש של רבנו ז"ל, אשר מאד מאד

הזהירנו על זה יותר מהכל, ובפרוש אָמר, שְׁאַפְלוּ צדיקים אחרים לא הדגישו כל-כֶּף שִׁבּוּאוֹ אֲצֵלָם תְּלַמְּדֵיהֶם לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אָבֵל אֲנִי כֵן מְדַגֵּישׁ וּמְדַקְדֵק, שֶׁכָּל תְּלַמְּדֵי יְבוֹאוּ אֵלַי לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעַל-כֵּן בְּאִמְרָךְ "שֶׁהֲחִינּוּ וְקִיָּמְנוּ וְהִגִּיעְנוּ לְזִמְן הַזֶּה", תְּכַוֵּן מִלְבַּד שֶׁזְכִּינוּ עַל עֲצָם רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁאַנּוּ בְּכָלֵל נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָנוּ, תְּכַוֵּן בְּבִרְפַת "שֶׁהֲחִינּוּ" גַּם עַל זֶה שְׁאַנּוּ זוֹכִים לְהֵיוֹת בְּצִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל וְעַל קְבֻרוֹ הַקְּדוּשׁ בְּעִיר אוֹמֵן.

ב.

בְּנִי, בְּנִי! תִּרְאֶה לְטַל יְדִיד, וּתְכַרֵּךְ בְּרַפַּת "עַל נְטִילַת יָדַיִם" בְּכּוֹנֵנָה גְּדוּלָּה, וּתְכַרֵּךְ עַל פֶּת. וּמִנְהַג יִשְׂרָאֵל, שְׁאוּכָלִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לֶחֶם עִם דְּבֶשׁ (לְקוּטֵי הַלְכוֹת, נְטִילַת יָדַיִם, הַלְכָה ו', אוֹת צג), טוֹבָלִים פְּרוּסַת הַמוּצִיא בְּדֶבֶשׁ, כִּי עַקֵּר הָאֲכִילָה שֶׁל הָאָדָם צָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה בַּק לֶחֶם וּמֵלַח, כִּי "כֶּף הִיא דִּרְכָּה שֶׁל תּוֹרָה, פֶּת בְּמֵלַח תֹּאכַל" (אָבוֹת ו'), כִּי בְּאִמַּת בְּלֶחֶם וּבְמֵלַח כְּלוּלִים כָּל הַטְּעָמִים וְכָל הַמְּתִיקוֹת

של כל הפרות וכל המאכלים שבעולם, ועל-כן כל
 השנה צריכים להזהר מאד לא להרבות במעדנים,
 לא-כן בראש השנה אנו מטבילים פרוסת המוציא
 בדבש, לרמוז שאנו מתקנים עתה חטא אדם
 הראשון שהיה ביום זה, שעקר חטאו היה באכילה
 שאכל מעץ הדעת, וכן חטאי כל בני-אדם
 שצריכים לתקן עתה בראש השנה שהוא ראשון
 לעשרת ימי תשובה, לכן אנו אוכלים פרוסת לחם
 בדבש דיקא, פי דבש הוא תקף הגבורות שאנו
 ממתיקים עכשו את הפת והמלח, שיהיה נעשה
 בחינת מן, שנאמר בו (שמות טז, לא): "וטעמו
 כצפיחת בדבש", שהיו בו כל מיני מתיקות
 הטעמים, ועל-כן דיקא עכשו בראש השנה אנו
 מתקנים את חטא אדם הראשון שהיה בפת, כמו
 שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות מ.), ולכן אנו
 טובלים את הפת בדבש דיקא, כדי לתקן את חטא
 עץ הדעת ולקשרו אל עץ החיים, שיהיו לו החיים
 מתקים מדבש, וירגיש כל השנה מתיקות בדבש.
 ועל ראש השנה נאמר (נחמיה ח, י'): "אכלו משמנים
 ושתו ממתקים... פי חדות הני"ה היא מעוזכם", פי

עכשו הוא תקון חטא עץ הדעת, וזוכה להכלל
בעץ החיים.

ג.

בני, בני! צריך שתדע, שכל דבר שעושים
בזה העולם, כנגדו נעשה למעלה, כי באתערוותא
דלתתא אתער דלעילא (זהר לך פת.), ועל-כן
מדינא דגמרא, טוב לעשות סימנים בלילה זה,
ולאכל פרות וירקות המורים לשנה טובה ומתקה,
ושפכתו גזרי דיניך הרעים, וכל שונאיך יתבטלו,
ותכתב ותחתם בכתיבה וחתמה טובה, וכמאמרם
ו"ל (הוריות יב.): לעולם יהא רגיל למחזי [למיכל]
בריש שתא קרא ורוביא פרתו וסילקא ותמרי, וכן
נפסק בטור ובשלחן ערוך (ארח חיים, סימן תקפג, סימן
א); ועל-כן תזהר לקחת עכשו כל המינים האלו,
ותכון בפשיטות גמורה על כל מין ומין, ותבקש
ממנו יתברך בתפלת "יהי רצון" על דבר ששפך
אליו, תקח תפוח ותברך עליו ברפת "בורא פרי
העץ", ותטבלנו בדבש ותאכלנו, ותאמר: "יהי
רצון מלפניך הונ"ה אלהינו ואלהי אבותינו,

שתחדש עלינו שנה טובה ומתקה". ובענין התפוח
 יש בזה סודות נוראים פלאי פלאים, כי עכשו אנו
 מתקנים את חטאי אדם הראשון וחטאי כל הדורות
 שנפלו בשנה עמקה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס'),
 דיקא על-ידי שאכל התפוח נפל וחטפתו שנה,
 והנה ישן זמן מרבה מאד (עין ספורי-מעשיות, מעשה
 א'); ועל-כן עלינו לקחת עכשו תפוח דיקא, ולטבל
 אותו בדבש, כי עם ישראל משולים כתפוח,
 כמאמרם ז"ל (שבת פח.): מאי דכתיב (שיר השירים ב,
 ג): "כתפוח בעצי היער, בן דודי בין הבנים", למה
 נמשלו ישראל לתפוח? לומר לה, מה תפוח זה
 פריו קודם לעליו, אף ישראל הקדימו 'נעשה'
 ל'נשמע', ובזה שאוכלים תפוח, מעוררים חסדים
 ורחמים גמורים על נשמות ישראל, ונתעוררת
 זכותם שבעת קבלת התורה הקדימו 'נעשה'
 ל'נשמע', ואוכלים את התפוח מטבל בדבש, כי
 דבש הוא גבורות ובראש השנה כל התפלות הם
 בחינת דין, שמבקשים ומתחננים ממנו יתברך,
 שיחוס וירחם עלינו על-פי דין (לקוטי-הלכות, דברים
 היוצאים מן החי, הלכה ב', אות ח'). ועקר הדין הוא

שָׁאוּ בָּאִים בְּטַעֲנָה אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַקְדָּמָנוּ נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע, וְקַבְּלָנוּ עַל עֲצֻמְנוּ אֶת הַתּוֹרָה, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סָבַב בֵּינָּנוּ כָּל הָאֲמוֹת, וְאִךְ אֶחָד לֹא רָצָה לְקַחַת אֶת הַתּוֹרָה בְּעַבְיֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בְּלִילָה הָרִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אָנוּ מְעוֹרְרִים אֶת טַעֲנָתָנוּ, וּבָאִים וּמִבְקָשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּתַפּוּחַ, לְעוֹרֵר אֶת עֲצֻמְנוּ מִהַשָּׁנָה, לְזַכֵּר שְׁדִיקָא עַל-יְדֵי הַתַּפּוּחַ נִפְלְגוּ בְּשָׁנָה עֲמֻקָּה, וְעָשִׂינוּ אֶת הָעֵגֶל, עִם כָּל זֹאת רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא רִאשׁוֹן לְעֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּבַחֲיַנַּת דְּבִשׁ, שֶׁהוּא טְהוֹר מִטְּמָא, כִּי הַדְּבִשׁ יוֹצֵא מִהַדְּבוּרָה שֶׁהִיא טְמֵאָה, וְהַבְּרוּר הַזֶּה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצֻמוֹ (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, דְּבָרִים הַיוֹצֵאִים מִן הַיָּד, הַלְכָה ד', אוֹת מ"ה), וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבַרֵּר וּמוֹכֵף אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֶפְלוּ שֶׁנִּפְלוּ בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְלוּ, וְעָשׂוּ מִה שֶׁעָשׂוּ, בְּגִדְלָה כַּח הַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים הַנוֹרָאִים וְהַנִּפְלְאִים מְאֹד, הֵם יְכוּלִים לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִיַּדְתָּם וּנְפִילְתָּם, שְׁזָה סוּד (אִיב י"ד, ד'): "מִי יִתֵּן טְהוֹר מִטְּמָא לֹא אֶחָד", שְׁזָה סוּבֵב עַל דְּבִשׁ, כִּי דְּבִשׁ

יוצא מהטמא, ואף-על-פי-כן התירה התורה בלי שום תקון, כי נתברר מאליו על-ידי השם יתברך לבד, וזה באמת נפלאות תמים דעים, שאי אפשר להשיג כלל, "מי יתן טהור מטמא לא אחד", כי רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו יודע סוד התקון של האדם, כי בודאי השם יתברך עוסק בתקון העולם בעצמו תמיד, ובודאי הוא גומר תמיד ויגמר הכל כרצונו, כמו שכתוב (תהלים צב, ט): "ואתה מרום לעולם הוי"ה", פֶּרַש רַש"י: לעולם ידך על העליונה; ולכן צריכים לחזק את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, ואפלו שפבר עשה מה שעשה וחסא מה שחטא, אסור להתיאש כלל, כי הוא יתברך מוציא טהור מטמא דיקא. ואף שעובר עליך, בני, מה שעובר, ועברה עליך שנה קשה ומרה מאד, עם כל זאת עכשו בשעה שאתה טובל את התפוח בדבש, ראה לכון שגשמות ישראל נמשלו לתפוח, ומה תפוח זה פריו קודם לעליו, אף ישראל הקדימו 'נעשה' ל'גשמע', ואף שחטאו בחטא העגל, עם כל זאת עמקו מחשבותיו יתברך, ומוציא את האדם מעוונותיו אם עושה תשובה, כי

על כל עוונות שבעולם מועילה תשובה, אף-על-פי
 שעשה מה שעשה, ופגם מה שפגם, וקלקל מה
 שקלקל, אף-על-פי-כן מועילה תשובה על הכל,
 ואין לה דבר שעומד בפני התשובה. ולכאורה אי
 אפשר להבין ענין התשובה, מאחר שעל-ידי עברה
 מחריב ומקלקל, ועל-כן באמת שאלו לנבואה:
 חוטא מהו עגשו? והשיבה (יתקאל יח, ד): הנפש
 החטאת היא תמות (ירושלמי מכות ב, ו), אבל השם
 יתברך חנון ורחום הוא והקדים תשובה לעולם, כי
 הוא יתברך יודע גדלתו ורוממותו, כי אין מי
 שיודע ממנו יתברך, כי אם הוא לבדו, ועל-כן הוא
 יודע שאחר כל הקלקולים שמקלקל האדם
 בעוונותיו הרבים, ואף-על-פי-כן גומר הכל
 כרצונו, ועל-ידי סוד זה דיקא של "מי יתן טהור
 מטמא לא אחד", שדבר זה לא יכול להבין אף
 אחד רק אחד יחיד ומיוחד שהוא הקדוש-ברוך-
 הוא בעצמו, ותכף-ומיד כשפא האדם אליו יתברך,
 ומכניע את עצמו לפני השם יתברך, ומתחרט על
 העבר, ומקבל על עצמו שלא לעשות עוד מה
 שעשה, תכף-ומיד השם יתברך חומל עליו,

וממשיך עליו התקון מלמעלה, ששם בגובהו
 מרומים אין שום קלקול כלל, רק אדרבה מכל
 הדברים והירידות והנפילות איך שהם וכו' נעשים
 תקונים גדולים, שזה סוד התפוח שטובלים בדבש.
 ואמרו בזהר הקדוש (אחרי עד.): תפוח הוא מתיקא
 לכל; כי רחמיו יתברך עד אין סוף, ואם באמת
 חוזרים בתשובה, הקדוש-ברוך-הוא מקבל אותם,
 כי התפוח אית ביה ריחא דקיק משאר אילני
 וטעמיה מתיקא, כי הוא נבדל מכל פרות האילן.

ועל-כן בשעה שאוכלים תפוח מטבל בדבש,
 צריכים להזכיר לעצמו, שכל קלקול העולמות היה
 דיקא על-ידי התפוח, שאכל השני למלך ונפל לידי
 שנה עמקה, שעל-ידי-זה בא לידי חטאים ועוונות
 ופשעים, ועכשו דיקא כליל ראש השנה, שבאה
 אליו הבת מלך והקיצה אותו משנתו, שזה סוד
 הדורמיקא, סוד השנה, שנעשה בראש השנה,
 ונתעוררים מהשנה, הכל כדי לרמוז לאדם, שכמו
 שקלקל באכילת התפוח, עד שנפל בשנה עמקה
 וחסא במה שחטא, עכשו הוא לוקח את התפוח

וטובלו בדבש דיקא, שהוא דבר טהור היוצא מטמא, ועל-כּן דבש הוא חדוש, שהוא דבר היוצא מהטמא והוא טהור, שנה מרמז על סוד התשובה שהיא נפלאות תמים דעים, ואף אחד לא יכול להבין את זה, רק אחד יחיד ומיוחד, שנה סוד: "מי יתן טהור מטמא לא אחד", רק האחד יכול להבין את זה; ולכן, בני, ראה לאכל את התפוח מטבל בדבש, ותבקש ממנו יתברך שיחדש עליך שנה טובה ומתקה, ובאתערוותא דלתתא אתער מלעילא.

ואחר-כּך תקח רמון ותאמר: "יהי רצון מלפניך הו"ה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרבה זכיותנו ברמון", כי אמרו חכמינו הקדושים (ברכות נז:): אפלו ריקנין שבך מלאים מצוות ברמון, שגאמר (שיר השירים ו, ז): "כפלח הרמון רקתך מבעד לצמתך", ומובא בספרים הקדושים, כי ברמון יש תרני"ג גרעינים, ועל-ידי-זה שהקדוש-ברוך-הוא ברא בו בדיוק תרני"ג גרעינים ולא יותר, מוכח שבא לרמז על ישראל שמקימים תרני"ג מצוות, ואפלו בתוך ריקנים שבהם אין פחות

מתרין"ג מצוות, ויצריכים לכונן פי "רמון" עם ארבע אותיותיו גימטריה: "ברחמים", להמשיך על עצמו שהוא אינו הכי גרוע אלא על כל בר ישראל לחפש ולבקש בעצמו נקודות טובות (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רפב), כי אפלו אצל הגרוע שבגרועים, עדין יש אצלו נקודות טובות מצוות ומעשים טובים, שעל ידי זה בעצמו הוא נתעורר מהשנה העמקה שהוא לשן בה (לקוטי הלכות, השקמת הבקר, הלכה א', אות ו'), ובה שאוכלים רמון, שהוא מרמז על תרין"ג מצוות, מעוררים את הזכות, שאיך שהוא יש אצלו כמה גרעינים, כמה מצוות שעשינו כל השנה, אף שאנו רחוקים לגמרי לגמרי, ועשינו מה שעשינו, עם כל זאת איך יכול להיות שלא עשינו איזו מצוה ודבר טוב כל השנה, כי אפלו הריקנים שבך מלאים מצוות פרמון, וזה תכונן בעת אכילת הרמון.

ואחר-כך תאכל תמרים, ותאמר: "יהי רצון מלפניך הו"ה אלהינו ואלהי אבותינו שיתמו שונאינו ואויבינו ודאגותינו", ותכונן בפסוק (תהלים

צב, יג): "צדיק בתמר יפרח כארוז בלבנון ישגה",
 כי דיקא על-ידי גדל פח הצדיק תזכה לבטל את
 כל הדאגות שלך שבאים משונאך ואויבך, ועל-
 כן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות עצבות, סימן לה):
 תמרים מבטלים דאגה, כי בזה שאדם אוכל
 תמרים, יבטל ממנו את כל הדאגות שבאות עליו
 משונאיו ואויביו, והם יתבטלו לגמרי, ויש סודות
 נוראים באכילת התמרים שמבטלים את הדאגה, כי
 עקר הדאגה הוא שרואים שהשונאים מתגברים
 עליו, והם זוכים בדין, ואף שהצדק עמו, עם כל
 זאת הרשעים וקלי העולם זוכים בדין, שזה סוד
 (תהלים לו, ז): "מ'שפטיך ת'הום ר'בה", שהוא
 ראשי תבות: ת'מר', כי צריכים לדעת שאין
 יודעים כלל, עליו רק להסתיר את עצמו בצל ידיו
 יתברך (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה), שעל-ידי-זה
 ינצל משונאיו ואויביו, ועל-כן "תמר" בגימטריה:
 "דעת עליון", כי על-ידי אכילת תמרים מבטלים
 דאגה, כי זוכים לדעת עליונה, לדעת שאין יודעים
 כלל, ואפלו שרשעים זוכים בדין, עם כל זאת
 עלינו רק להסתיר את עצמנו בסתר צל כנפיו

יתברך, ואף שהרשעים זוכים בדין, עם כל זאת הצדיקים ממשיכים על עצמם יד הו"ה, ונתקיים אצלם (דברים לב, מא): "ותאחז במשפט ידי", שבתקף המשפט הם ממשיכים על עצמם ידו יתברך, בסוד (ישעיה נא, טז): "ובצל ידי כפיתיד", שאז דיקא נתבטלים כל שונאיו ואויביו לגמרי.

ואחר-כך תאכל סלק ותאמר: "יהי רצון מלפניך הו"ה אלהינו ואלהי אבותינו שישתלקו אויבינו ומלשיננו מעלינו". ואחר-כך תאכל כרתי, ותאמר: "יהי רצון מלפניך הו"ה אלהינו ואלהי אבותינו שיפרתו שונאיו לגמרי". ואחר-כך תקח גזר ותאכל, ותאמר: "יהי רצון מלפניך הו"ה אלהינו ואלהי אבותינו שתקרע רוע גזר דיננו, ויקראו לפניך זכיותינו". ואחר-כך תקח רוביָא, ותאמר: "יהי רצון מלפניך הו"ה אלהינו ואלהי אבותינו שיכבו זכיותינו".

בני, בני! אל יקלו בעיניך ענינים אלו, כי יש בהם סודות גדולים עד מאד, ולא באתי להאריך

לך, רק כמאן דמחוי במחוג, אבל יש בכל פרט
 ופרט סודות געלמים ונסתרים מה שעושים הלילה,
 כי מה שעושים הלילה קובע לכל השנה, ועל-כן
 אל יקלו בעיניך כל אלו הסימנים, ותשתדל להיות
 ולאכל בדרך ארץ גדול בעת הסעדה, ואל תדבר
 שום דבור, אלא תבונ שהאכילה הזאת תתקן את
 כל האכילות שאכלת כל השנה, ולא קשרת
 מחשבתך אל מעשיך; כי באמת בעת שהאדם
 אוכל, אז נתגלה יחוד הבורא ותברך שמו אפין
 באפין, בסוד (רות ב, יד): "לעת האכל גשי הלם",
 לעת האכל דיקא, הינו על-ידי אכל גשי הלום,
 שהוא יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן סב), ומי יודע מה אכלת כל
 השנה, שנה גרם לך שגפלת בכפירות ואפיקורסות,
 שיהיה לך מעקם בעקמומיות, ועל-כן דיקא בעת
 האכילה הזאת כשתאכל בדרך ארץ גדול, על-ידי-
 זה תתקן את כל האכילות מכל השנה.

אחר-כך תאכל דגים, כי אכילת דגים בשבת
 יום טוב, הם ענין גדול מאד מאד, כי דגים

מִרְמָזִים עַל דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים וְנִשְׁגָּבִים מְאֹד, וּבְדוֹר
הַמְּבוּל לֹא נִגְזְרָה גְזֵרָה עַל דְּגָיִם שְׂבִיִּם כִּי הֵם לֹא
חֲטָאוּ (קְדוּשֵׁי־נַג), וְהֵם מִרְמָזִים עַל נִשְׁמוֹת
הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם תָּמִיד דְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי דְגֵי יָמָא
לֵית כְּסוּתָא עַל עֵינָא וְלֵית גְּבִינִין עַל עֵינִין וְלֹא
גִימִין וְלֹא בְּעֵין נְטוּרָא עַל עֵינָא (זֶהר פְּנִחָס רַכֵּט:),
הַדְּגָיִם אֵינָם צְרִיכִים שְׁמִירָה עַל הָעֵינָיִם, וְאֵין לָהֶם
כְּסוּי עַל הָעֵינָיִם, כִּי הַדְּגָיִם שְׂבִיִּם מִים מְכֻסִּים, וְאֵין
עֵין הֵרַע שׁוֹלֵטת בָּהֶם (בְּרִכּוֹת כ.), וְעַל־כֵּן בְּאַכִּילְתָּךְ
דְּגָיִם תִּכְוֶן שִׁישְׂרָאֵל נְדָמִים כְּדָגִים, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל
(עֲבוּדָה זָרָה ג:): מַה דְּגָיִם שְׂבִיִּם, כִּיּוֹן שְׂעוּלִים
לִיבְשָׁה מִיַּד מֵתִים, אֵף בְּנֵי־אָדָם, כִּיּוֹן שְׂפּוֹרְשִׁים
מִדְּבָרֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת, מִיַּד מֵתִים; וְלִכֵּן תִּקְבַּל עַל
עֲצֻמָּךְ עֲכָשׁוּ בְּאַכִּילְתָּךְ אֶת הַדְּגָיִם, לֵהִיּוֹת תָּמִיד
מְסֻתָר בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, שֶׁהוּא בְּסוּד מַיִם, וְאֵין
מַיִם אֲלֵא תוֹרָה (בְּבֵא קָמָא יז.), שְׂכַל הַשָּׁנָה תִּתְכַּסֶּה
בְּאוֹר זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ הַנְּדָמָה לְמַיִם, וְתִלְמַד
אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּצֻמָּאוֹן חֲדָשׁ בְּכָל פַּעַם,
כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (בְּרֵאשִׁית וְבָה צו, ה): מַה דְּגָיִם הִלְלוּ
גְּדֻלִים בְּמַיִם, כִּיּוֹן שִׁיּוֹרְדַת טְפָה אַחַת מִלְּמַעְלָה,

מקבלים אותה בצמאון כמו שלא טעמו טעם מים מימיהם, כך הן ישראל גדלים במים בתורה, כיון ששומעים דבר חדש מהתורה מקבלים אותו בצמאון. ותכונן דג שהם ד' שמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, והג' פתרים שלהם: קס"א, קמ"ג, קנ"א, שנה סוכב על יוסף ששמר את הברית, ועל-כן אין עין הרע שולטת בשרו של יוסף (ברכות כ.). וכמו-כן מי שזוכה להכניס בדעתו תמיד את השמות האלו, הרי זה מתכסה בסתר צל כנפיו יתברך, וממשיך על עצמו אורו של משיח (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), וכשתאכל את הראש של הדג, תאמר: "יהי רצון מלפניך הו"ה אלהינו ואלהי אבותינו שנהיה לראש ולא לזנב", ותכונן על מה שאמרו דורשי רשומות לראש ראשי תבות: ל'עשות רצון אבינו שבשמים, כמו שהדגים לא חטאו בחטא המבול ונצלו ממי המבול, ועשו רצון אביהם שבשמים, כן אתה, בני, תעשה רצון אביך שבשמים, וכן כשתאכל ראש כבש תכונן לאילו של יצחק שקל ענין ראש השנה מעורר זכותו של יצחק, שנעקד על גבי המזבח, ומסר את נפשו

בַּעֲבוּרוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתֹאמַר: "יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ הַיְיָ הַ
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁנֵהִיָּה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב".
 וְחֻמְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (ראש השנה טז): אָמַר
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תִקְעוּ לְפָנַי בְּשׁוֹפָר שֶׁל אֵיל, כְּדִי
 שְׂאֲזַכִּיר לְכֶם עֲקֻבַּת יִצְחָק בֶּן אֲבְרָהָם, וְעַל-כֵּן
 כִּשְׂאֵתָה אוֹכַל רֹאשׁ כֶּבֶשׂ, תִּזְכֹּר זְכוּתוֹ שֶׁל יִצְחָק
 שֶׁמָּסַר אֶת נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר (שִׁבְתָּ
 טט): פִּלְגָא עָלַי וּפִלְגָא עֲלֶיךָ, שְׂמַקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ
 חֲצִי חֲטָאֲתִיָּהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְחֲצִי מוֹסֵר לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, פִּלְגָא עָלַי וּפִלְגָא עֲלֶיךָ, וְזֶה שְׂאֲנוּ
 מִבְּקָשִׁים נִהְיָה לוֹיֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב, רֹאשׁ הוּא הַצַּדִּיק
 שֶׁהוּא הָרֹאשׁ בֵּית (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן טז),
 שֵׁשׁ בְּכַחוֹ לְהַעֲלוֹת אֶת גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְשָׂרְשָׁם
 וְלִמְחַל עוֹנוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵה סוּד (בַּמִּדְבָּר יד,
 כ): "סִלַּחְתִּי כְּדַבְּרֶיךָ", דְּבַר רֵאשִׁי תְבוּת (תְּהִלִּים כג,
 ה): "ד' שְׁנֵת ב' שְׁמָן ר' אֲשִׁי", כִּי הַצַּדִּיק נֶעֱשֶׂה
 בְּחִינַת רֹאשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ בְּכַחוֹ לְמַחֵל עוֹנוֹת
 יִשְׂרָאֵל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעז). וְלֹא לְזָנָב,
 שֶׁלֹּא יִהְיֶה חֶלְקוֹ עִם הַסַּמ"ך-מ"ם וְכַת דִּילִיָּה
 הַנִּקְרָאִים זָנָב, שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְבוּת: זֶה גִּחְשׁ

בְּטִמְאָה, ב' נִשִּׁים זְוֹנוֹת, שֶׁהֵם אוֹרְבִים עַל הָאָדָם לְטִמְאוֹ בַּפֶּגֶם הַבְּרִית, וְאֵין עֲצָה כְּנִגְדּוֹ אֶלָּא נְיוֹתָן זְמִירוֹת בְּלִילָה, שֶׁהוּא עֲנִין תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה בְּלִילָה (שֵׁם, סִימָן נב), שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מִתְּבַטֵּל; וְעַל־כֵּן אָנוּ מְבַקְשִׁים עִכְשָׁו בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁנֵהִיָּה לְרֹאשׁ, שִׁיְהִיָּה חֶלְקֵנוּ רַק בְּחֶלְקוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק שְׁנִקְרָא רֹאשׁ, וְלֹא לְזָנָב, שֶׁלֹּא תִהְיֶה לָנוּ שׁוּם שִׁיכּוֹת אֶל הַקְּלָפוֹת וְהַסְּטָרָא אַחְרָא וְהַסְּמ"ך־מ"ם וְכַת דְּלִיָּה, שִׁיתְּבַטְלוּ לְגַמְרֵי מֵאֲתָנוּ.

ד.

בְּנֵי, בְּנֵי! בְּעֵת אֲכִילַתְךָ רֹאֵה לְלַמֵּד אַרְבָּעָה פְּרָקִים מִמִּסְכַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר הָאָרִיז"ל גָּלָה לָנוּ סוּדוֹת נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים בְּלִמּוּד זֶה, וְעַל־כֵּן רֹאֵה לִזְמַר אַרְבָּעָה פְּרָקִים שֶׁל מִסְכַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְתִכּוֹן בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הוּי"ה וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת אֲדנ"י (שֶׁעַר הַפְּנוֹת דְּרוּשֵׁי רֹאשׁ הַשָּׁנָה). וְתִזְהַר, בְּנֵי, כָּל הַשָּׁנָה לְלַמֵּד אֵיזָה לְמוּד בְּתוֹךְ הַסְּעָדָה, כִּי מַעֲלַת הַלְמוּד עַל הַשְּׁלֶחֶן — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, עַד שֶׁאֲמָרוּ בַזְהַר הַקָּדוֹשׁ (תְּרוּמָה קנג:): שְׁלֶחֶן דְּלֹא

איתמר עליה מלי דאורייתא, עליה כתיב (ישעיה
 כח): "כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי
 מקום", דלית ליה חולקא בסטרא דקדשה כלום,
 ובגין כך שלחן דלא איתמר עליה מלי דאורייתא
 איהו שלחן דקיא צואה, ואיהו שלחן דטענא
 אחרא, לית בההוא שלחן חולקא ברזא דאלקא
 עלאה, שלחן דמלי דאורייתא איתמרו עליה
 קדשא בריף הוא נטל ליה ההוא שלחן במלי
 דאורייתא איתמר עליה קדשא בריף הוא נטל ליה
 להאי שלחן ושוי ליה חולקיה וכי, עין שם, איך
 שפפליג ממעלת האדם הזוכה ללמד איזה למוד
 באמצע האכילה, שעל ידי זה יוצא פרוז בכל
 העולמות לפניו: "זה השלחן אשר לפני הונ"ה"
 (יחזקאל מא), ונהקדוש ברוך הוא בעצמו נהנה
 מסעדה זו שנאמר בה דברי תורה; ולכן ראה,
 אהובי, בני היקר, להזהר כל השנה בעת אכילתך
 ללמד איזה למוד, וזו תהיה לך קביעות גדולה
 מאד מאד, ומכל שפן עכשו בליל ראש השנה
 תעשה התחלה, ותהיה נזהר לומר את הארבעה
 פרקים ממסכת ראש השנה, ואם יהיה לך קשה,

אזי תחלקה לארבע סעדות, הינו בכל סעדה: בערב וביום, ובערב וביום שני, תלמד פרק אחד על-כל-פנים בכל סעדה, שלא יחסר לך יום מלמוד פרק משניות אחד בתוך הסעדה, כי בזה נעשה יחוד גדול בשמים; אשרי מי שלומד תורה בעת השלחן, שעל-ידי-זה מברר את המאכלים, ומעלה אותם לשמש, אשרי לו. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות פחד, סימן לב): על-ידי למוד תורה על השלחן בשעת סעדה נצל מפחד, שאינו מתפחד משום בריה שבעולם יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה; ועל-פן אשרי ואשרי מי שלומד תורה על השלחן, שעל-ידי-זה כל אכילתו תהיה נעשית אכילה רוחנית; אשרי לו בזה ואשרי לו בבא.

ה.

בני, בני! תדע שמצות עשה מהתורה לברך ברכת-המזון, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות כא): מנין לברכת המזון מן התורה? שנאמר (דברים ת, י): "ואכלת ושבעת וברכת", ועל-פן צריכים להזהר מאד בברכת-המזון. ואמר רבנו ז"ל (ספר

המדות, אות אכילה, חלק ב', סימן ג'): על-ידי ברפת-
המזון נתנדע השם יתברך בעולם, כי על-ידי
שאדם מברך על מזונו, מגלה ומפרסם אשר אין
בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מלך "ומלכותו
בכל משלה" (תהלים קג, ט), אשר כל עבודתנו
עכשו בראש השנה לגלות את מלכותו יתברך,
ועל-כן (שם, סימן ד'): על-ידי ברפת המזון מתישב
המלכות מן המריבות והמלקמות; כי על-ידי
שמברך ברפת-המזון נתגלה מלכותו יתברך, ואיך
שאפלו גשמיות המאכל גם-כן ממנו, ועל-כן
צריכים להזהר מאד מאד לברך ברפת-המזון
בשמחה עצומה, כמו שאמרו בזהר חדש: מאן
דבריך ברפת המזון חדי לעילא וחדוי לתתא,
ויצטרך לברך בחדנא ורעותא דלבא בגין דמחדי
וכו', עין שם; הינו מי שמברך ברפת-המזון, צריך
לברך בשמחה וברצון הלב, ועושה שמחה למעלה
ולמטה. ואמרו בזהר (ניקהל ריח): כל מאן דמברך
ברפת מזונא פדקא יאות בחדנה ברעותא דלבא פד
סליק מהאי עלמא אתר אתתקנא ליה גו רזין עלאין
בהיכלין קדישין ופאה איהו בר נש דנטיר פקודי

דמריה וידע וזא דלהון, עין שם; [כל מי שמברך
ברכת-המזון כראוי בשמחה וברצון הלב, כשיוצא
מהעולם הזה, מקום מתקן לו בהיכלות הקדושים,
אשרי האדם ששומר את מצוות בוראו, וידע הסוד
שלהן]. מפל זה רואים את מעלת ברכת-המזון
בשמחה; ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לברך
ברכת-המזון בכונה גדולה ומתוך הסדור היקא, כי
מי שמברך ברכת-המזון מתוך הסדור היקא, מבטח
לו שיהיה נעשה עשיר, ורב בני-אדם שהם עניים
זה רק מחמת שאינם נוהרים בברכת-המזון בכלל,
ואינם מברכים ברכת-המזון מתוך הסדור בפרט,
כי משה תקן לישראל ברכת הין בשעה שיברד הין,
יהושע תקן להם ברכת הארץ, כיון שגכנסו לארץ,
דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים (ברכות מח:),
ועל-כן צריכים להזהר מאד בברכת-המזון,
ולדקדק באותיותיה, ויברך מלה במלה בכונה
עליונה ומתוך הסדור היקא, ועל-ידי-זה מבטח לו
שהוא יהיה נעשה עשיר גדול, אשרי לו.

סדר חצות

בני, בני! אף שכל השנה מעלת קימת חצות אצל רבנו ז"ל היתה גדולה מאד מאד, והזהירנו מאד על קימת חצות, וכן נוהגים אנשי שלומנו הקדושים לומר בכל לילה סדר תקון חצות, כי אז פתוחים כל השערים העליונים, ותפלתו והתבודדותו שמתפלל ומתבודד לפניו יתברך נשמעת ונתקבלת, כי בשעת חצות אז האדם יושב מול השכינה ממש, על-כן בשעה שאדם זוכה לומר חצות, אז הוא עת רצון גדול בשמים, וכך מה שמבקש ומתחנן אז — נשמע ונתקבל, על אחת כמה וכמה עכשו בליל ראש השנה, אהובי, בני היקר, אל תהיה בטלן, אלא רויץ לך אל ציון רבנו ז"ל, ותפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך אליו יתברך, ותבקש ותתחנן על נפשך, כי עכשו בעת חצות הוא עת רצון גדול בשמים, וכך העולמות פתוחים לפניך, ומה שתפלל ותבקש ותתחנן ממנו יתברך יהיה נשמע ונתקבל. בני, בני, אל תהיה בטלן, ואל תבלה את העת רצון הזו פעם

בשנה בליל ראש השנה, ואתה נמצא באומן אצל ציון רבנו ז"ל, ראה לקחת את עצמך בידך, ובך לך אל ציון רבנו ז"ל, ותשפך את נפשך אליו: תברך, ותבקש ותתחנן כל מה שאתה צריך, ותרבה בתפלות, תחינות ובקשות, ותפייסו תברך שיחוס וירחם עליך, ויכתב לך שנה טובה ומתקה בספרן של צדיקים, ושתזכה כל השנה לבלות רק בתורה ותפלה, במצוות ובמעשים טובים, והלילות והימים שלך של כל השנה יהיו שלמים, ובפרט בכל לילה פשיגיע עת חצות, תתעורר משנתך העמקה, ותפרש את כל שיחתך וכל אשר עם לבך אליו תברך, כי דיקא אז הוא הזמן העקרי לבוא להתבודד אליו תברך, ולספר לו תברך את כל אשר עם לבבו, כמו שכתוב (תהלים עז): "אזכרה נגינתי בלילה עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי", הינו שאז עקר הזמן של התבודדות, להתבודד בינו לבין קונו, לפרש שיחתו לפני השם תברך ולשווח עם לבבו ולחפש הרוח טובה, דהינו הנקדות טובות שיש בו לברך מתוך הרוח רעה, שעל-ידי זה זוכה לזכר תכליתו האחרונה לעולם הבא,

וּלְחַשֵּׁב תָּמִיד עַל סוּפוֹ, וּלְדַבֵּק אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ
 בְּעִלְמָא דְאֵתִי תָּמִיד (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד);
 וְעַל-כֵּן אַל תִּהְיֶה בְטָלָן, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲלֵא
 רוּץ לָךְ עֲכָשׁוּ אֶל צִיּוֹן רַבְנוּ ו"ל, וְשֵׁם תִּשָּׁב וּתְפָרֵשׁ
 אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ, וּתְבַקֵּשׁ
 וּתְתַחַנֵּן עַל גַּפְשֶׁךָ שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, כִּי מָה
 אַתָּה יוֹדֵעַ מָה נִגְזַר עָלֶיךָ בְּשָׁנָה זוֹ, וְעֲכָשׁוּ בְּעֵת
 חֲצוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְנוּ ו"ל הוּא עֵת רְצוֹן גָּדוֹל מְאֹד
 מְאֹד בְּשָׁמַיִם, וְאַתָּה יְכוּל לִפְעַל בְּעִבּוּרְךָ הַרְבֵּה לְכָל
 הַשָּׁנָה, וְעַל-כֵּן אַל תּוֹזוּ מִשֵּׁם עַד שֶׁתּוֹזְכֶּה לְפָרֵשׁ אֶת
 כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאַז נִכּוֹן יִהְיֶה לְבַבְךָ
 וּבִטּוּחַ שְׁלֵא תִלָּךְ מִשֵּׁם עַד שֶׁתִּרְאֶה יְשׁוּעָה.

סֵדֵר קִיּוּמָה

.א.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, בְּנֵי, שְׂמוּבָא בְּפוֹסְקִים בְּשֵׁם
 הַירוּשָׁלַיִם: מֵאֵן דְּדַמִּיף בְּרִישׁ שְׁתָּא דְּמִיף מְזֻלְיָה,
 מִי שְׁיִשְׁן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲזִי מְזֻלוֹ יִשֵּׁן כָּל הַשָּׁנָה,
 וְלִכְּנֵן צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּיוֹתֵר בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְקוּם קִדְּם
 אוֹר הַיּוֹם, שְׂיִהְיֶה עַר, וְלִכְּנֵן תִּרְאֶה לְהִתְעוֹרֵר עוֹד

קדם אור היום, ותזרוז את עצמך לילך אל מקנה כשרה, ותטהר את עצמך, אשר גדל מעלת המקנה אין לתאר ואין לשער כלל, אפלו כל השנה פי בשעה שגופו של אדם טובלת בעולם הזה בו ברגע נטבלת נשמתו בעולם הבא, בעולם הבינה, ועל-כן טבילת מקנה הוא דבר גדול מאד מאד פי היא המתקת הדינים, ומכל שפן עכשו בראש השנה צריכים להזהר לטהר את עצמו לכבוד החג, ותבטל את עצמך בתוך המים, כדי שימתקו הדינים ממך, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות המתקת הדינים, סימן נד), על-ידי ישיבה במקנה פחת המים, עד שלא יכול להחזיק בעצמו הרוח והנשימה נמתק הדין, פי אז כשאדם מכסה את עצמו בתוך המים, עד שרוואה שאינו יכול לנשם כלל, והוא צריך רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו נמתק ממנו הדין, ועל-כן אמר רבנו ז"ל (שם סימן כב): על-ידי טבילת מקנה נתבטלות הצרות וישועה באה, וכמו שכתוב (ירמיה יד, ח): "מקנה ישראל מושיעו בעת צרה"; ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוהר בכל השנה לילך למקנה, פי הנשמה אינה חוזרת לאדם אלא

על-ידי טבילת מקנה (לקוטי-הלכות, גרים, הלכה א'),
ועל-פני ביותר צריכים להזהר בטבילת מקנה כל
השנה, ובפרט בראש השנה, כדי לקבל על עצמו
נשמה חדשה.

סדר תפלת שחרית

א.

בני, בני! אין לתאר ואין לשער כלל את גדל
התקונים בכל העולמות העליונים ממה שנעשה
על-ידי תפלת שחרית, אשר כל ברכה וברכה
מברכות השחר עושה תקון גדול למעלה בשמים,
כי כל ברכה וברכה יש בה צרופי שמות המחברת
ומשלבת את כל העולמות יחד, ומורידה על האדם
אור וזיו וחיות ודבקות, ועל-פני צריכים להזהר
מאד מאד בכל ברכה וברכה ובכל מזמור ומזמור,
כי הפל נתקן על-פי סודות עליונים, רזי דרזין
וסתרי נסתרות בתקון העולמות, ובפרט עכשו
בראש השנה, עקר תפלתנו היא להמשיך על

עצמנו ועל כל העולם כלו אמתת מציאותו יתברך, פי כל התפלות של ראש השנה הן להעלות המלכות, שתתגלה מלכותו יתברך לעיני כל; ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לומר את ברכות השחר בכונה גדולה עד מאד, ותפרשן על עצמך, וכן את כל סדר הקרבנות, תציר לעצמך שאתה נמצא בבית-המקדש, ואתה מצטרף עם הכהנים שנוטלים ידיהם ורגליהם מהפזיר, ומקריבים את הקרבנות, ותאמר פסוקי דזמרה להמשיך על עצמך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ותהלל ותשבח ותפאר ותרום את מלכותו יתברך, וכל התפלות שלך צריכות להיות רק כדי להמשיך על עצמך מחין עליונים, שתזכה להפיר את הבורא יתברך שמו, וכך תפרש את כל ברכה וברכה וכל מזמור ומזמור, ואם תזכה ויפתח לך הקדוש-ברוך-הוא את עיני שכלך, אז תראה את כל השמות והצורפים שיש בכל ברכה וברכה ובכל מזמור ומזמור, ולעת עתה ראה לאמרן בתמימות ובפשיטות גמורה פתינוק קטן בלי שום חכמות והשפלות כלל, ותכניס את עצמך בתוך המחזור,

ותאמר את התבות בתשוקה עצומה וכלב נשבר
 ובכביות עצומות, ואז לא תזוז משם עד שיאיר
 עליך אור ותשוקה וחיות ודבקות גדולה.

ב.

בני, בני! כשמגיע השליח-צבור אל תבת
 "המלך", אז מנהג אנשי שלומנו להכות כף על
 כף, כי בו ברגע ממליכים את הקדוש-ברוך-הוא
 בכל העולם כלו, וכדרך שממליכים מלך גשמי,
 ומושיבים אותו על כסא כבודו, אז מכים כף על
 כף, על-כן עכשו כשאומרים "המלך יושב על כסא
 רם ונשא", אזי מכים כף על כף, וראוי לך לשפף
 דמעות פנים, שזכית להברא מזרע ישראל, ואתה
 ממליך על עצמך את אורו ומלכותו ותברך, ועל-כן
 מתחילים: "המלך יושב על כסא רם ונשא", כי אז
 עקר התישבות מלכותו על כסאו בכיכול, כי
 "בראש השנה נברא העולם" שברא השם ותברך
 בפעלות משנות הרבה מאד, וזו כל עבודתנו
 בראש השנה — לגלות לכל באי עולם, שהשם
 ותברך ברא את העולם, שכל הפעלות משנות

נמשכות מאחדותו הפשוטה יתברך, ועל-כן
 עוסקים עכשו ברבוי הודאות ושירות ותשבחות,
 כדי לגלות שהכל חוזר אל אחדותו הפשוטה,
 ועל-כן מתחילים אז: "המלך יושב על כסא רם
 ונשא", ואומרים בלי ה"א דיקא, להורות כי אז
 עקר התחלת ישיבתו על כסא כבודו, כי בכל השנה
 אומרים: "המלך היושב", שישב מכבר הינו מראש
 השנה, שאז כביכול הושיבו אותו ישראל על
 כסאו, ועל-כן בראש השנה אומרים: "המלך
 יושב" בלא ה"א, כי עתה בראש השנה אז מגלים
 ישראל, שברא היום הקדוש-ברוך-הוא את העולם,
 והמשיך כל הפעלות משנות באחדותו הפשוטה,
 ועל-כן עתה דיקא הוא יושב על כסא מלכותו
 (לקוטי-הלכות, פריקה וטעינה הלכה ד', אות יט), ולכן
 באמרך: "המלך יושב על כסא רם ונשא" תתעורר
 מאד בתשובה, ותדמה בדעתך איך שהקדוש-
 ברוך-הוא יושב על כסא רחמים, ועכשו מקבל את
 מלכותו, כי באתערותא דלתתא אתער מלעילא, כי
 בזה שאנו ממליכים אותו יתברך ומושיבים אותו
 על כסא כבודו, על-ידי-זה נמשך עלינו אור וזיו

וחיות ודבקות; אשרי מי שנתעורר מאד באמרו
 "המלך יושב על כסא רם ונשא", שאז דיקא הוא
 כבניכול מושיב את הקדוש-ברוך-הוא על כסא
 מלכותו; אשרי לו בזה ואשרי לו בבא, אשרי ילוד
 אשה שזוכה לומר "המלך", וזוכה להושיבו על
 כסא רם ונשא, וזוכה לקבל עליו מלכותו, ועל-כן
 לא לחנם מכים כף על כף באימה וביראה
 ובשמחה עצומה, ברתת ובזיע, ושופכים דמעות
 כמים.

ג.

בני, בני! האר"י הקדוש גלה, שבין ברפת
 "ישתבח" ל"יוצר אור" אומרים מהתחלת ראש
 השנה עד יום הכפורים מזמור ק"ל בתהלים: "שיר
 המעלות ממעמקים", כי בכל יום יום מאלו
 העשרה ימים מתעורר אחד מהעמקים המזכר
 בספר היצירה, הינו שיש עשרה עמקים: עמק
 ראשית, עמק אחרית, עמק טוב, עמק רע, עמק רם,
 עמק תחת, עמק מזרח, עמק מערב, עמק צפון,
 עמק דרום; ועל-כן באמרך מזמור זה, תתעורר

מאד מאד בתשובה, כי אז נפתח פתח בעמקא דתהומא רבא שנפלת לשם, ואם תבכה ותתחנן אליו יתברך באמירת המזמור הזה, אז תצא מהעמק הרע שלך שנפלת לשם. כי יש עשרה כתרין דמסאבותא, עשרה עמקים שהאדם נופל לתוכם, ובכל יום ויום כשאומר את המזמור הזה, הוא יוצא מהעמק הרע שלו, ועל-כן באמרך מזמור "ממעמקים", על-ידי-זה נתגלות עצות עמקות, בסוד: "מים עמקים עצה בלב איש ואיש תבונות ידלנה" (משלי ב), כי כשאדם צועק ממעמקים אליו יתברך מעמקא דלבא, על-ידי-זה נתגלות לו עצות עמקות, "עמק עמק מי ימצאנו" (קהלת ז, כד), איך לצאת מעמק בור ודות שנפל לשם, כי על-ידי שהוא צועק ממעמקים אליו יתברך, על-ידי-זה נתגלית לו האמונה הקדושה (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה), וזוהי כל הצעקה שאנו צועקים בכל יום בעשרת ימי תשובה בתפלת ממעמקים, כדי שיתגלו לנו עצות עמקות איך להגיע אל האמונה הקדושה (לקוטי הלכות, הושענא רבא, הלכה א'); כי כל הצרות שעוברות על האדם בזה העולם עד שנופל

לעמקא דתהומא רבא ובעשרה עמקים, בעשרה
 כתרין דמסאבותא, הן מחמת שאין לו אמונה,
 ועל-ידי-זה אין לו עצות איך לצאת משם, אבל
 בזה שהוא צועק מתוך עמק לבבו: "ממעמקים
 קראתיך ה' ה' ה'", על-ידי-זה נפתחים לו שערים
 ופתחים לצאת מהעשרה עמקים שנפל לשם, שאלו
 הצעקות שצועקים מעמק הלב ובכיות עצומות,
 שיחוס וירחם עליו, ויפלל בו יתברך (לקוטי-הלכות,
 גויקין, הלכה ה', אות ט'); ועל-כן ראה, אהובי, בני
 היקר, לבקש ולהתחנן על נפשך בעת אמירת
 "ממעמקים קראתיך ה' ה' ה'", ותתודה בינך לבין
 עצמך על כל חטאיך המרבים שעשית כל השנה,
 כי עכשו הוא עת רצון גדול מאד בשמים, ותכוון
 בכל פסוק ופסוק שאתה אומר, שימחל לך על כל
 עוונותיך, ותזכה לצאת מעמק רע שנפלת אליו, ואז
 לא תזוז משם, אהובי, בני, עד שיתכפר לך הכל
 ביום הכפורים, כי כשאומרים בכונה בעשרה ימים
 אלו מראש השנה עד יום כפור בכל יום את מזמור
 "ממעמקים", וצועקין מעמק הלב, על-ידי-זה
 יוצאים מעשרה כתרין דמסאבותא, מעשרה

עמקים, והקדוש-ברוך-הוא מוחל לו, בסוד: "והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו" (תהלים קל, ו).

ד.

בני, בני! כשתגיע אל תפלת העמידה, תדע שעכשו אתה נכנס להיכל קדשי קדשים, ותכונ היטב בתפלתך, וכל עקר הפונה שלך צריך שתהיה לסלק דעתך וחקמתך לגמרי, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך שתתגלה עליך מלכותו יתברך, כי עקר התפלה בראש השנה צריך להיות בתמימות ובפשיטות, לגלות מלכותו יתברך בתמימות לבד, בלי שום חכמות כלל, לידע ולהודיע ולהודיע שהכל לכל אלקות גמור הוא (לקוטי-הלכות נטילת ידים שחרית, הלכה ג, אות א'), כי אלו כל התפלות שאנו מתפללין בראש השנה, על התגלות אלקותו יתברך לכל באי עולם (שם, גרים, הלכה ג, אות ה'), על-כן בשעה שאתה מתפלל תפלת העמידה, תכונ להמשיך על עצמך ועל כל העולם כלו מלכותו יתברך, ותכונ פרוש המלות על כל פרט ופרט, וחדע אשר נעשים עכשו דברים עליונים בשמים

על-ידי תפלתך, ואין צריכים יותר רק לקשר
 המחשבה אל הדבור, וכבר התעורר באמת
 בתשובה, כי עקר שלמות התפלה היא רק לכונן
 פרוש המלות מה שאומרים, שזה בעצמו כל
 הפונות, כי כל הפונות כלולות בתוך פרוש המלות,
 ועל-כן התעורר מאד מאד לקשר מחשבתך אל
 דבורך ותכונן בכל מה שאתה אומר, וזה בעצמו
 יעורר אותך, וכבר לא תצטרך לשום פונות, כי עקר
 הפונה הפשוטה היא שתתגלה מלכותו יתברך בכל
 העולם כלו, "מלך על כל העולם כלו בכבודך
 והנשא על כל הארץ ביקריך, והופע בהדר גאון
 עזך על כל יושבי תבל ארצך, וידע כל פעול, כי
 אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר
 כל אשר נשמה באפו הוי"ה אלקי ישראל מלך
 ומלכותו בכל משלה", שזו כל תכלית התפלה
 שאנו מבקשים ומתחננים בראש השנה הקדוש
 והנורא, שתתגלה מלכותו יתברך בעולם. ותסיר
 את כל המחשבות הטורדות אותך, רק תקשר
 מחשבתך אליו יתברך, וכן הפיוטים שאומרים
 בראש השנה הכל הוא ליחדו יתברך ולהמליכו

עלינו, כי זה עקר עבודת ראש השנה הקדוש
 והנורא, להמליך את הקדוש-ברוך-הוא עלינו ועל
 כל העולם כלו (לקוטי-הלכות, רבית, הלכה ה', אות מז),
 על-כּן צריכים לכּון היטב בעת אמירת הפיוטים, כי
 הפל עולה לכּונה אחת, שתתגלה מלכותו יתברך
 בכל העולם כלו, ואז יש לך חלק בעלית המלכות,
 ולא רק שמוחלין לו, אלא מוחלין לְכָל העולם כלו,
 וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ימא פו): אפלו
 יחיד שעשה תשובה מוחלין לְכָל העולם כלו,
 ועל-כּן תישב את עצמך עכשו, אולי אתה היחיד
 הזה שְׁכָל העולם כלו תלוי בידך, ואם אתה תשוב
 בתשובה אמיתית, אז ימחלו לְכָל העולם כלו,
 ועל-כּן באמרה התפלות והפיוטים תכּון בתמימות
 ובפשיטות פרוש המלות, ותשוב בלב שלם, ועל-
 ידי-זה ימחלו לך ולְכָל העולם כלו על כל
 עוונותיכם.

ה.

בני, בני! כשמתחילים לומר תפלת: "אבינו
 מלפנו אין לנו מלך אלא אתה", ראה להתעורר בה
 מאד מאד בתשובה וחרטה על העבר, ותבקש

ותתחנן ממנו יתברך, כי עכשו ספרי החיים וספרי
 המתים פתוחים לפניו, ואתה לא יודע במה ידונו
 אותך, ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לשפף
 דמעות במים, כי חכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה
 ח:): מראש השנה נדון מה יהיה סופו, על-כן עכשו
 דנין אותך מה יהיה עמך כל השנה, ולכן תתעורר
 מאד מאד בתשובה אמיתית, ותבכה בבכיות
 עצומות, ותבקש ותתחנן על נפשך ועל נפשות בני
 ביתך, ותציר לפניך שאתה עומד עכשו לפני שופט
 כל הארץ אשר שופט אותך, ולכן ראוי לך לזקוק
 מאד מאד בכל תפלה ותפלה להאריך ולבקש
 ולהתחנן על נפשך, ותאמר כל פסקא ופסקא
 בהתעוררות גדולה: "אבינו מלפנו חדש עלינו שנה
 טובה", ותאריך קצת ותוסיף בשפת האם שלך,
 "אבינו מלפנו בטל מעלינו כל גזרות קשות",
 ותוסיף ותרבה בלשון ובשפת עצמך, שזה ענין
 ההתבודדות, וכך תעשה בכל פסקה ופסקה,
 שתשלב לזה תפלות ותחינות, בקשות ופיוסים,
 לבקש ממנו יתברך שיחוס וירחם עליך, ואז נכון
 לך יהיה ובטוח שתפלתך תקרע את כל הדינים,

ותזכה להכתב בספר החיים, ותהיה לך שנה טובה
ומברכת.

סדר קריאת התורה

א.

בני בני! עכשו כשפותחים את ארון-הקדש,
נפתחים גם למעלה שערי הרחמים והרצון, ועל-כן
הוא עת רצון גדול מאד להתבודד עמו יתברך,
ולפרש את כל שיחתו וכל מה שעובר עליו, ולבקש
ולהתחנן על נפשו, ולכן אל תהיה בטלן, אהובי,
בני היקר, עכשו בעת פתיחת הארון תבקש ותתחנן
ממנו יתברך שיחוס וירחם עליך, ותעורר זכות
אבות עליך, ובודאי כל תפלה ותפלה וכל בקשה
ובקשה שתבקש ותתחנן ותתפלל אליו יתברך, לא
תלך לריק.

ב.

וקוראין "ויהי"ה פקד את שנה" וגו' (בראשית
 כא, א), הפרשה המדברת מענין לדת יצחק, פי יצחק
 הוא הראשון שניולד בקדשת ישראל, והיא שלמות
 הבריאה (לקוטי הלכות, הרכות הפרות, הלכה ד', אות י'),
 ועל-כן דיקא בראש השנה מזפירין את לדת יצחק,
 פי כל ענין ראש השנה הוא זכות יצחק אבינו,
 שמסר את נפשו בשביל הקדוש-ברוך-הוא, פי
 בראש השנה נפקדה שנה (ראש השנה י'), וכל הזכות
 שלנו שאנו באים אל הקדוש-ברוך-הוא שמתחל
 לנו, היא רק בזכות יצחק אבינו, שמסר נפשו
 בעבורו יתברך, ובעבור גשמות ישראל (שבת פט.),
 שאמר: פלגי עלי ופלגי עלך, ובזה המשיך יראה
 ופחד בעולם (לקוטי הלכות, בכור בהמה טהורה, הלכה ד',
 אות י'), והראה שהוא בן המלך, ואנו נמשכים מיצחק,
 וצריכים לגרש את בן האמה שהוא בן השפחה
 (ספורי מעשיות, מעשה יא, מן המלך וכן השפחה), אשר
 כל הצרות והיסורים שעוברים על האדם הם מחמת
 החלוף שנתחלף בין בן המלך לבין בן השפחה,
 עד שאין יודעים מי הוא בן המלך ומי הוא בן

השפחה, ועכשו בראש השנה אנו קוראין את לדת
 יצחק, ואיך שמגדשין את בן השפחה, שלא יירש
 עם בן המלך, ועל-כן צריכים לכוון ביותר בעת
 קריאת התורה בלדת יצחק, ולהתעורר מאד מאד
 בפחד וביראה שנוזכיר לעצמנו שגם אנחנו בני
 המלך, וכל השנה שכחנו את עצמנו ועשינו מעשי
 בן השפחה, ולכן עכשו הוא הזמן להתעורר
 בתשובה ולראות איך שמועילה תשובה. וכן
 הפטרת היום היא מלדת שמואל, איך שחנה פעלה
 אצלו לתברך על-ידי תפלתה, "והיה כי הרבתה
 להתפלל לפני ה' ה'ה" (שמואל-א א, יב), ונדרשו
 חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, פרק ד', הלכה א):
 מכאן שכל המרבה בתפלה — גענה, לרמוז לנו
 איך שחנה הרבתה בתפלה עד שפעלה אצלו
 לתברך והולידה את שמואל, אשר כל ענין שמואל
 היה תפלה, "כי מהני"ה שאלתיו" (שמואל-א א, כ),
 וכל זה לרמוז לנו שלדת יצחק, שנפקדה שרה
 בראש השנה, ולדת שמואל, שנפקדה חנה בראש
 השנה, הכל היה על-ידי גדל כח התפלה שהתפללו
 אליו לתברך ופעלה שרה לגרש את בן האמה,

ופעלה חנה "ניתן הוי"ה לי את שאלתי אשר
 שאלתי מעמו". ומסימין: "ניתן עז למלכו ויגרם
 קרן משיחו", כי עקר התנוצצות הגאולה הוא דיקא
 בראש השנה (לקוטי-הלכות, מתנה, הלכה ה', אות סד),
 אשר הגאולה תהיה בזכות יצחק אבינו, שמסר
 נפשו על קדוש שמו יתברך, והיה מוכן ומזומן
 להשחט בעבורו יתברך, שנה מרמוז, שבזכות אלו
 הצדיקים הקדושים שמוסרים את נפשם על קדשת
 שמו יתברך, והם מוכנים בכל עת ורגע להשחט
 על קדוש שמו יתברך, דיקא הם יביאו את משיח
 צדקנו. ושמואל משח את דוד שממנו צמיחת קרן
 משיח, להורות שכל ענין משיח יהיה תפלה
 ובקשה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), כי חרבו של
 משיח תהיה תפלה, ועל-כן כמו ששמואל נולד רק
 בזכות תפלת אמו, וכל הענין של שמואל היה רק
 תפלה, לכן משח את דוד מלך ישראל שממנו יצא
 משיח, שכל הענין של משיח הוא תפלה, לגלות
 ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, ועל-כן
 נתעורר דבר זה בראש השנה דיקא; ולכן, אהובי,
 בני היקר, בעת קריאת התורה מלדת יצחק וקריאת

ההפטרָה מלדת שמואל, תתעורר מאד מאד, ותכוון על גאֵלתנו שתבא במהרה בימינו.

סדר תקיעת שופר

.א.

בְּנִי, בְּנִי! עֲכָשׁוּ כְּשֶׁהִגַּעְנוּ כְּבֹר לְתִקְיעַת שׁוֹפָר, עֲכָשׁוּ זוֹהֵי תִכְלִית הָעֲלוּי שְׁכַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה סוֹבֵב עָלֶיהָ. וְלִכֵּן רָאֵה, בְּנִי, לִישָׁב עֲצָמָךְ הַיָּטֵב הַיָּטֵב אִיךָ עָבְרָה עָלֶיךָ כָּל הַשָּׁנָה, כִּי עֲכָשׁוּ דִיקָא זוֹהֵי הַנִּקְדָּה הָעֲקָרִית שֶׁל כָּל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי בַעַת תִּקְיעַת שׁוֹפָר אֲז נִפְתַּחִים כָּל הָעוֹלָמוֹת שֶׁהָיוּ סְגוּרִים כָּל הַשָּׁנָה, וְנִמְשָׁכִים חֲסָדִים וְרַחֲמִים כְּאֵלוֹ בְּעוֹלָם, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, עַד שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה נ"א, יג): כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה יִשְׂרָאֵל גָּאֲחוּזִים בְּעֵבְרוֹת וְנִסְתַּבְּכִים בְּצֵרוֹת, וּבְרֵאשׁ הַשָּׁנָה נוֹטְלִין שׁוֹפָר וְתוֹקְעִין בוֹ, וְנִזְכָּרִים לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא מוֹחֵל לָהֶם; עַל-כֵּן עֲכָשׁוּ בְּרַגְעַ זֶה שְׂמִינִים הַמִּתְפַּלְלִים אֶת עֲצָמָם לְשִׁמְעַ קוֹל שׁוֹפָר, עָלֶיךָ, בְּנִי,

להתחזק בשמחה עצומה מצד אחד, וברעדה ובחיל ובפחד גדול מצד שני, כי עכשו הגענו אל הנקדה העקרית של ראש השנה. ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא ובה כט, ח): כל ימות השנה ישאל עוסקים במלאכתם, ובראש השנה נוטלים שופרותיהם ותוקעין לפני הקדוש-ברוך-הוא, והוא עומד מפסא דין לכסא רחמים; ועל-כן עכשו הקדוש-ברוך-הוא כבִּיכּוּל יורד מפסא דין ויושב על פסא רחמים בעת תקיעת שופר, ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לחשב עצות איך לסלק ממך עכשו את כל המחשבות הטורדות וכל הבלבולים, ותחזק את עצמך בכל מיני חזוקים, ותשמח את עצמך בכל מיני שמחות, ותשפח את כל העבר שלך, כי עכשו בעת תקיעת שופר תזכה שיכפר לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך, ויזכה אותך בדין. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (הובא בפסיקתא דרב כהנא): הוּו זְהִירִין לְהִיּוֹת נוֹטְלִין שׁוֹפְרוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמְתַרְעִין לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא מְרַחֵם עַל יָדָם וּמְזַכֵּה אֶתְכֶם בְּדִין; וְעַל-כֵּן רֵאֵה, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, הִיכֵן אֶתְּהָ עוֹמֵד, וּמָה עוֹמֵד

לפניך, דיקא עכשו בעת תקיעת שופר תזכה שיכפר לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך המרבים שעשית כל השנה, ותזכה לחזר בתשובה שלמה, אם לא תהיה בטלן, ותעזב את כל המחשבות הטורדות והמבלבלות אותך, ואל תסתכל על אחרים כלל, אהובי, בני היקר, תסתכל רק על הקדוש-ברוך-הוא, ותדע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמורה, ואם היית מעיין בכתבי האריז"ל היית רואה כמה עולמות נהפכים עכשו, וכמה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו' מלאכים ושׂרפים וכו' וכו' רועדים ופוחדים מאימת הדין, שהקדוש-ברוך-הוא יורד מכסא דין ויושב על כסא רחמים, והוא מוחל לעם ישראל על עוונותיהם, על-כן עכשו הזמן שתישב את עצמך היטב היטב איך עברה עליך כל השנה, ותתחיל להתבודד עמו יתברך בבכיות נוראות, ותשמר את עצמך מכת לצים שאינה מקבלת פני שכינה (סוטה מב.), ולא יהיה לך שום עסק עמהם, כי בעוונותינו הרבים גם הסמ"ך-מ"ם עכשו בא עם שקים מלאים של

עברות שעשית כל השנה, והוא מלביש את עצמו באנשי לצון שבאים לעשות ליצנות מיראים ושלמים. הוי, הוי! ספרי החיים וספרי המתים פתוחים, ובגידאדם הם שוטים ואינם יודעים מה הולך להגזר עליהם השנה, והם מתלוצצים מזה או מזה ומדברים לשון הרע ורכילות, ואינם יודעים שהסמ"ך-מ"ם בעצמו מתלבש בהם וכו', וכו', אבל אמה, אהובי, בני היקר, ראה להסתכל על תכליתך הנצחית, ואל תאבה ואל תשמע אליהם כלל, ותברח ממחיצתם, כי הבל פיהם מזיק מאד (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מג), ותטה מחך ואזניך, עיניך ולבך אליו ותברך, ותישב את עצמך היטב היטב על מה נבראת בזה העולם, ומה עשית כבר, ומה עליך לעשות ואיך אמה יכול לרצות את הקדוש-ברוך-הוא שימחל לך, והנה הקדוש-ברוך-הוא נתן לנו מצנה אחת בשנה והיא תקיעת שופר, ועקר הכונה היא בתמימות ובפשטות (ראש השנה טז):

רחמנא אמר תקעו, אין אנו יודעים שום דבר, רק שהקדוש-ברוך-הוא צנה עלינו לתקע בשופר, ועל-די-זה נזכה לפתות אותו ותברך ולרצותו עלינו

שִׁמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאֵינוּ שְׁעֵשִׂינוּ כָּל
 הַשָּׁנָה; וְלִכְּזֶן, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, רְאֵה לְהַתְּעוֹרֵר
 בְּתִשְׁבּוּכָה שְׁלֵמָה, וְאִם יֵשׁ אֵיזָה מְקוֹם לְגִשְׁתׁ אֶל
 אֵיזָה אִישׁ יָרָא וְחָרַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַמְדַבֵּר עִכְשָׁו
 דְּבוּרֵי יִרְאָה וְהַתְּחַזְּקוֹת, רוּץ אֵלָיו, כִּי הוּא מְנַהֵג
 יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר קָדָם תְּקִיעַת שׁוֹפָר שׁוֹמְעִים לְהַחֲכֹם
 שְׁמַעוֹרֵר מִהַשָּׁנָה, כִּי כָל הַשָּׁנָה הָאָדָם יִשָּׁן (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן ס), וְעִכְשָׁו בְּעַת תְּקִיעַת שׁוֹפָר
 צָרִיכִין לְהַתְּעוֹרֵר מִן הַשָּׁנָה, וְעַל-כֵּן בְּדַאי לְלַכֵּת אֶל
 אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, הַמְדַבֵּר עִכְשָׁו דְּבוּרֵי
 אֲמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, דְּבוּרֵי הַתְּחַזְּקוֹת
 וְהַתְּעוֹרְרוֹת, וּמַעוֹרֵר מִהַשָּׁנָה הַעֲמָקָה שְׂאֵנוּ יִשְׁנִים
 כָּל הַשָּׁנָה, כִּי הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה נַעֲשִׂית דִּיקָא עַל-יְדֵי
 הַחֲכָם, וּבְרַח לָךְ מִכָּל מִינֵי לְצִים שֶׁהֵם שְׁלוּחֵי
 הַסַּמ"ךְ-מ"ם, וְלִמְעַן טוֹבֶתֶךָ הַנּוֹצְחִית בְּרַח לָךְ אֶל
 אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, יָרָא וְחָרַד, וְתִשְׁמַע
 אֶת דְּבוּרוֹ שְׁמַעוֹרֵר וּמְחַזֵּק אוֹתְךָ, וְאֵל תְּבַזְּבוּ אֶת
 הַרְגָעִים הָאֵלּוּ שֶׁקָּדָם תְּקִיעַת שׁוֹפָר, וּמוֹל "אֶת
 לְבַבְךָ וְיָאֵת לְבַב זְרַעֲךָ" (דְּבָרִים ל, ו), שֶׁהוֹצֵאתָ
 לְבַטְלָה כָּל הַשָּׁנָה, כִּי עִכְשָׁו הוּא הַזְּמַן לְהַתְּעוֹרֵר

מאד מאד, וגם הם יתעוררו במקום שהם נמצאים
 שם (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן קמא), ולכן ראה,
 אהובי, בני היקר, שתשמע היטב את דברי המוכיח
 שמוכיח לשם שמים, שכל תוכחתו היא לקשרך
 אליו יתברך, וימשיך עליך חוט של חסד שנקלע
 ונשזר ונעשה חוט מהנימין, שעל אלו הנימין יתנגן
 הנגון והשיר הזה של לעתיד לבוא, שהם ע"ב
 נימין כנגד שם י"ה יה"ו יהו"ה, שהוא סוד שיר
 פשוט כפול משלש מרבע, שהוא סוד (ישעיה נח, א):
 "כשופר הרם קולך והגד לעמי פשעם", פי
 כ'ש'פ'ר' ראשי תבות: פ'שוט, כ'פול, ש'לש,
 ר'בוע, שהוא השיר של לעתיד לבוא, שהוא קול
 המשקה את הגן (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ח'), פי
 עכשו על-ידי תקיעת שופר שומעים את הקול
 המשקה את הגן שהוא העולם הזה, על-בן דיקא
 כ'ש'פ'ר', ראשי תבות: פ'שוט, כ'פול, ש'לש,
 ר'בוע, שעכשו נתגלות העשר ספירות בעת תקיעת
 שופר, י' כנגד הכתר, י"ה כנגד חכמה בינה, יה"ו
 כנגד חסד, גבורה, תפארת, יהו"ה כנגד נצח, הוד,
 יסוד, מלכות, ולכן דיקא עכשו בשעה שתשמע את

קול השופר, תדע שאַתָּה שׁוֹמֵעַ אֶת קוֹל הַמּוֹכִיחַ שְׁמוֹכִיחַ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וּמְבִיא רֵיחַ טוֹב בְּתוֹךְ גִּשְׁמִתְךָ; וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לִשְׁמֹעַ עִכְשָׁו אֶת הַמּוֹכִיחַ הָאֵמֶת, שְׁמַעוֹרֵר אֶת לְבָבְךָ וּפּוֹתַח אֶת שַׁעְרֵי מַחֲךָ לְהִתְחִיל לְחַשֵּׁב עַל תְּכִלִּיתְךָ הַנִּצְחִית, וְאַל תִּהְיֶה בְּטֵלָן כָּלֵל, אֲלֵא הַדְּבָק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ דִּיקָא בְּרַגְעִים אֱלוֹ, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁתִּשְׁתַּנְּהַה לְגַמְרֵי, הַעֲקָר שֶׁתִּקְבַּל עַל עֲצֻמְךָ קִבְלָה חֲזָקָה, שְׁמַהִיּוֹם וְהִלְאָה כְּכֹר לֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַרְעָה וְהַחֲשֹׁף שְׁעִשִׁיתָ כֹּל הַשָּׁנָה, וְתִקְבַּל עַל עֲצֻמְךָ קִבְלוֹת חֲזָקוֹת שְׁמַהִיּוֹם וְהִלְאָה כְּכֹר תִּהְיֶה כְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז לֹא תִזוּז מִשָּׁם עַד שִׁימְחֵל לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

ב.

בְּנֵי, בְּנֵי! אִם יֵשׁ מִקְּוֵה בְּתוֹךְ בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, תִּרְדּוּ וְתִטְבַּל בְּמִקְוֵה טְהוּרָה, לְתוֹסַפֵּת קִדְשָׁה, אֲבָל אִם אֵין מִקְּוֵה בְּתוֹךְ בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, אֲלֵא אַתָּה צָרִיךְ לְצֵאת לַחוּץ, כְּדֹאֵי לְךָ לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי חָבֵל לְקַלְקַל אֶת הַהִתְעוֹרְרוֹת שֶׁקִּבַּלְתָּ עִכְשָׁו, וְהִרְחוּבוֹת מְלֵאִים פְּרִיצוֹת וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן כָּאֵן בְּאוֹמֵן שֶׁכֵּל הָעֲרָלוֹת

והנהגה, שקוץ, תעוב, ערם וזהוּם וכו' מסתובבים
 ברחוב וכו', אז יצא שָׁכְרוּ בְּהֶפְסְדוֹ; וְלִכְן יוֹתֵר טוֹב
 שֶׁתִּשָּׂאֵר בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וְתִתְעוֹרֵר עֲכָשׁוּ בְּתִשׁוּבָה
 אֲמִתִּית אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִבְקֶשׁ רַחֲמִים עַל עֲצֻמָּךְ,
 וְתִכִּין אֶת עֲצֻמָּךְ לִשְׁמַע קוֹל שׁוֹפָר, וְתִרְבֶּה
 בְּהַתְּבוּדוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִם תּוּכַל לִלְמַד אֶת
 מֵאֵם הַזֵּהָר שֶׁקִּדְּם הִתְקִיעוֹת — מֵה טוֹב וּמֵה
 נָעִים, שְׂאֵז תִּרְאֶה מְקַצֵּת מִן הַמְּקַצֵּת מֵה שְׁנַעֲשֶׂה
 לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּעֵת תְּקִיעַת קוֹל שׁוֹפָר, כִּי
 הַכֹּל קָשׁוּר וּמְשֻׁלָּב וּמְחַבֵּר לְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים,
 וְנִתְעוֹרְרִים מֵהַשְּׁנָה הָעֲמֻקָּה שִׁישְׁנִים (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 גְּדִרִים, הַלְכָה ד', אוֹת יא), כִּי עֲכָשׁוּ בְּעֵת תְּקִיעַת שׁוֹפָר
 נִתְעוֹרְרִים מִן הַשְּׁנָה הָעֲמֻקָּה, וּמִמְשִׁיכִים עַל עֲצָמָם
 מִחִין עֲלִיוֹנִים לְהַשִּׁיג הַשְּׁגוֹת אֱלֻקוֹת, וּמִכְנִיסִים
 בְּעֲצָמָם אֶת הַמְּקִיפִים הָעֲלִיוֹנִים, וְלִכְן חָבַל לְבַזּוֹ
 אֶת הַרְגָעִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּי; וְלִכְן רָאָה, אֱהוֹיָב,
 בְּנֵי הַיָּקָר, לְהִכִּין אֶת עֲצָמָךְ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ בְּתַפְלָה
 וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בִּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְתִחַזַּק אֶת
 עֲצָמָךְ בְּיוֹתֵר בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שְׂזָכִיתָ לְהַצְטַרֵּף אֶל
 הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִבְטִיחָנוּ לַעֲשׂוֹת

לנו טובה נצחית כשנבוא אליו, ותהלה לאל, גם אתה, אהובי, בני, וכית להצטרף אל אנשי שלומנו הקדושים, ובאת אל הקבוץ הקדוש, עליך לשמח מאד מאד בשמחה אמתית, ואף שמצד אחד אתה צריך להתעורר מאד מאד בתשובה, ולחפש ולבקש איה מקום כבודו, איה המקום שאוכל למצא את הקדוש-ברוך-הוא, איה המקום שאוכל להכנס אליו, ולדעת שאיך יודע כלל, מה חמית ומה פשפשת וכו', אך מצד שני עליך לדעת שמלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך נמצא אתך, עמך ואצלך, שלהשגה זו זוכים עכשו בתקיעת שופר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ז'), שמתחברים יחד דרי מעלה ודרי מטה; ועל-כן ראה, אהובי, בני, להתחזק ביותר להיות בשמחה מצד אחד, ובאימה וביראה מצד שני, ואז תוכל לקבל את ההשגה הזו, ונאיר עליך מלך הכבוד בהארה נוראה ונפלאה, ותקבל תשובתך ברחמים וברצון.

ג.

בני, בני! מתחילים לומר מזמור מ"ז שבתהלים, שכלו מדבר מהתקרות כל העמים להשם יתברך, שיתגירו כלם וישובו להשם יתברך, "כל העמים תקעו כף הריעו לאלהים בקול רנה, פי הוי"ה עליון נורא מלך גדול על כל הארץ, ידבר עמים תחתנו ולאמים תחת רגלינו" וגו', "מלך אלהים על גוים, אלהים ישב על כסא קדשו, נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם" וגו', כי כלם יתגירו וישובו אליו יתברך, וכל זה נעשה על-ידי קול השופר שהוא בחינת משפט, שעל-ידי-זה נעשים גרים (לקוטי-הלכות, גרים, הלכה ג', אות ז'); פי עכשו בעת שעומדים לתקע בשופר, בונים היכל-הקדש, פי בעת תקיעת שופר מקבצים את כל הנדחים שנדחו בין שבעים אמות העולם, כמו שכתוב (ישעיה עו, יג): "ובאו האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים, והשתחוו להוי"ה בהר הקדש בירושלים", פי השופר מקבץ ומקרב האובדים והנדחים שהם הרחוקים מן הקדשה, ומתקרבים להשם יתברך על-ידי קול השופר,

ועל-ידי-זה נבנה היכל-הקדש שהוא ירושלים, ויהשתחוו להוי"ה בהר הקדש בירושלים, ועל-כן אומרים מזמור זה שבע פעמים, פי במזמור זה יש שבע פעמים שם אלקי"ם שהוא מדת הדין, ושבע פעמים שבע הם מ"ט [ארבעים ותשע], שמזכירין מ"ט פעמים שם אלקים, שאפלו שאדם כבר נפל לנוקבא דתהומא רבא, ונמצא במ"ט שערי הטמאה, ומדת הדין פגעה בו מ"ט פעמים, על-ידי קול השופר, יזכה לבטל את כל הקלפות והסטרא אחרא וכל הגויים תחתיו, כמו שכתוב: "ידבר עמים תחתינו ולאמים תחת רגלינו"; ולכן אהובי בני, תאמר מזמור זה בהתעוררות גדולה מאד מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, פי בזה שתאמר מזמור זה בכונה גדולה, על-ידי-זה תכניע את כל אמות העולם, והטוב שנגאבד ונתערב באמות העולם יתברר עכשו, שהם כלל הגרים שמתגזרים, ויתחברו אל נשמות ישראל, פי הטוב הכבוש אצל השבעים אמות חוזר עתה בעת תקיעת שופר, ולכן תכון היטב אם פזרת, חס ושלום, טפי מחד במקום שפזרת, וגרמת על-ידי-זה שהטוב של

נשמות ישראל נאבד בין הגוים, שעל-ידי-זה מדת הדין שהיא "אלהים" בגימטריה "הטבע", מתגברת עליך ועל כל עם ישראל, ותתבטל עכשו, כי בעת תקיעת שופר נתקבצים כל הנדחים, וזוכה לחזור בתשובה שלמה, ולכן תאמר את המזמור הזה בהתעוררות גדולה מאד, כי יש בזה סודות גדולים רזין ורזי דרזין.

ד.

בני, בני! עכשו קדם השופר נוהגים כל ישראל לשבר לבם מאד ולהרבות ברחמים ובתחנונים פעני ורש, דל ואביון, ועל-ידי-זה דיקא זוכין אחר-כך להתחדשות המחין על-ידי שמיעת קול שופר (לקויטי-הלכות, דברים הבאים בסעדה, הלכה ד', אות ד'), ולכן תתחיל לומר את הפסוק: "מן המצר קראתי זה ענני במרחב זה", ותבון שאף שעכשו אתה נמצא במצר גדול, שנפלת על-ידי חטאיך ועוונותיך לתחת המקום ולתחת הזמן, עם כל זאת גדלה רחמנותו ותברך על כל בר ישראל, על-ידי שצוּעַק "מן המצר קראתי זה", ועל-ידי-זה "ענני

במרחב זה, הקדוש-ברוך-הוא מרחיב לו ומוציאו מתחת המקום אל למעלה מן המקום ומתחת הזמן אל למעלה מן הזמן (לקוטי-הלכות, ציצית, הלכה ג, אות טו); כי בזה שצוּעקים אל הקדוש-ברוך-הוא "מן המצר קראתי זה", על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא מרחם עליו, "ענני במרחב זה", שעונה לו בהרחבה, כי העקר לצעק מן המצר דיקא, ועל-פני כל ענין השופר מתחיל מן המצר, ששם הוא המקום שמכניסים את הקולות, ומהמקום שיוצא הקול שם ההרחבה, להורות כי דיקא "מן המצר", מהמקום הצר של השופר, צוּעקין ובוכין ומתחננין, "קראתי זה", ועל-ידי-זה "ענני במרחב זה", הקול יוצא מהרחבת השופר, ואחר-כך תאמר את הפסוקים שהראשי תבות שלהם: קר"ע שט"ן, כי בזה שצוּעקים במרירות עצומה אליו יתברך, ומבקשין ומתחננין על גפֿשנו, שחטֿאנו, עוינו ופֿשענו כל השנה כלה, על-ידי-זה נקבע השטן,

ונשמע קול תחנונינו אליו יתברך, וחזור ומרחם עלינו.

ה.

בשעה שהבעל תוקע מברך את הברכה: "לשמע קול שופר", תכונן היטב להתעורר בתשובה אמתית, כי אנו מברכין "לשמע קול שופר", ואין מברכין לתקע בשופר, כי העקר הוא "לשמע קול שופר", הינו את הקול המעורר לתשובה, פי זה עקר התשובה, "לשמע קול שופר" (לקוטי-הלכות, ראש השנה, הלכה ה', אות א'), פי העקר לשמע קול ההתעוררות, ועל-כן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'): מי ששומע תקיעת שופר מאיש גרא וחרד, בודאי לא ידאג כל השנה מרעמים, פי נתפשטת עקמומיות שבלבו, פי בזה ששומע קול שופר מאיש גרא וחרד, על-ידי-זה נתפשטת עקמומיות שבלבו, ואין לו שום קשיות וספקות כלל, לא על הקדוש-ברוך-הוא ולא על צדיקים אמתיים, פי כל הקשיות והספקות שגכנסים באדם הם רק מחמת פגם הברית שפגם, ועל-ידי שזוכה

לשמע קול שופר מאיש ירא וחרד, על-ידי-זה
 נתפשטת עקמומיות שבלבו, ואין לו שום קשיות
 כלל, כי תקיעות הן התעוררות השנה, שהוא חדוש
 המחין מאור פניו, ומשם נמשכת ההתפארות
 שהקדוש-ברוך-הוא מתפאר עם כל בר ישראל, כי
 זו מעלת גדולי הצדיקים, בשעה שהם תוקעים
 בשופר, הם מקשרים את עצמם אל השופר העליון,
 שהוא בינה אמא עלאה, ומכונים את כל הפגנות,
 ועל-ידי-זה נתאדמים פניהם באדמומית, שמעלים
 ומקבצים כל ההתפארות של עם ישראל, כי
 הקדוש-ברוך-הוא מתפאר עם כל בר ישראל
 (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז), ובשעה שהבעל-תוקע
 תוקע ומכון את כל הפגנות, על-ידי-זה הוא מקבץ
 יחד את כל ההתפארות של נשמות ישראל, ומעלה
 את זה אל הקדוש-ברוך-הוא (לקויטי-הלכות, ברפת
 המזון, הלכה ד', אות ה'), ועל-כן הוא ענין גדול
 להסתפל על פני התוקע, לראות איך שמתאדמים
 פניו, שזה סוד קרון הפנים של משה רבנו בעת
 קבלת התורה (שם, נקין, הלכה ג', אות ז'), ועל-כן
 עכשו בעת תקיעת שופר, תכון באמת שאתה חוזר

בתשובה, ואז בין התקיעות תראה, אהובי, בני
היקר, להתבודד עמו יתברך, ותפוש את כל
שיחתך אליו יתברך, ובין תקיעות לתקיעות תתודה
על חטאיך ועונותיך, ועל ידי־זה נכון יהיה לך
ובטוח, שתקבל תשובתך בחד וברחמים, ולא
תזוז משם עד שימחל לך הקדוש־ברוך־הוא על כל
חטאיך ופשעיך המרבים, כי בעת תקיעת שופר, אז
נעשית התעוררות עליונה בכל העולמות, ומי
שמתודה אז אליו יתברך ומתחרט באמת על
עונותיו, נתקבלת תפלתו לרחמים ולרחון, כי
הקדוש־ברוך־הוא מזכיר לו זכות עקדת יצחק,
המסירות נפש שמסר בשבילו יתברך, ועל־ידי־זה
נמחלים לו כל עונותיו, אשרי מי ששב בתשובה
בעת שמיצת קול שופר, ומתעורר באמת בתשובה
מעמקא דלבא, שעל־ידי־זה יכתב ויחתם לשנה
טובה ומתקה, וימתקו ממנו כל הדינים, וימשיך על
עצמו אורות צחצחות ומחין עליונים על כל השנה,
אשרי לו.

סדר תפלת מוסף

בני, בני! עכשו עומדים להתפלל תפלת מוסף, שיש בה רזין ורזי דרזין סתרי נסתרות. ואם באתי לכתב לך את כל הסודות והרמזין שיש באמירת פסוקי מלכיות, זכרונות, שופרות — תקצרנה המון יריעות, כי הבעל-תפלה והחזן שמתפלל, הוא בבחינת צדיק, והוא לובש את הקיטל שהוא בגד לבן, כי צריך להיות השליח-צבור המבחר מתוך הקהל (לקוטי-הלכות, חזקת משלטין, הלכה ה'), ועקר עבודתנו באמירת מלכיות, זכרונות ושופרות — לגלות ולהאיר ולהמשיך עלינו קדשת ארץ ישראל, שהיא נחלתנו ומקור קדשתנו, ואנו מבקשין ממנו יתברך שיכלה את המלכות הרשעה מארצנו הקדושה, ותתגלה אלינו מלכות דקדשה, שהיא מלכות משיח, שבוא שבוא יבוא ויגאלנו ויוציאנו מגלותנו והסתרתנו, שנעלמת ונסתרת אמת מציאותו יתברך, וכאו זרים וחללוה, ועל-כן אנו אומרים פסוקי מלכיות, להמליך עלינו מלכותו יתברך וקדשת ארץ ישראל, כי עקר התגלות

מלכותו יתברך הוא בארץ ישראל (לקוטי־הלכות, דברים הנוהגים בסעדה, הלכה ד', אות ה'), ועל־כן אנו שופכין לבנו כמים, שיחוס וירחם עלינו, ויביא לנו את משיח צדקנו, שיגלה לנו מלכותו יתברך, שזה כל הפסוקים של מלכות שאנו אומרים, להמליך אותו יתברך עלינו. כי בפסוקי מלכות אנו מגלים מלכותו יתברך, שהוא מלך העולם, כי ברא הכל, ומנהיג ומושל בכל, כמו שמתחילים במלכות: "עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדלה ליוצר בראשית וכו', שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ, ומושב יקרו בשמים ממעל ושכינת עזו בגבהי מרומים, הוא אלהינו אין עוד אמת מלכנו אפס זולתו" וכו' (לקוטי־הלכות, בית הכנסת, הלכה ה', אות

(כא).

ואחר־כך אנו אומרים זכרונות, שאנו מבקשים ממנו יתברך, שיזכר ברית אבותינו, וישיבנו אל ארץ ישראל שהיא בית חיינו, כמו שכתוב: "וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור", ומסיימים

הברכה: "זוכר הברית", שזוכר הברית שפנת עם אבותינו להשיבנו לארץ ישראל, ובתוף ברכת זכרונות אנו מזכירים את נח, שהוא להזכיר לפניו יתברך עצם חסדיו ורחמיו המרבים שעשה עמו, שעל-ידי-זה נשארה פלטה לעולם (לקוטי-הלכות, שבת הלקה ז', אות עא), "וגם את נח באהבה זכרת ותפקדהו בדבר ישועה ורחמים בהביאך את מי המבול לשחת כל בשר מפני רוע מעלליהם, על-כן זכרנו בא לפניך" וכו', וכמו אז שהיה מבול גדול בעולם, והקדוש-ברוך-הוא חס וחמל עליו, כמו-כן עכשו בזכות האבות הקדושים: אברהם, יצחק ויעקב ומשה וכל הנביאים והתנאים והאמוראים וכל הצדיקים אשר יודעים סוד קדשת ראש השנה, בזכותם אנו מבקשים ומתפללים ומתחננים אליו יתברך, שיחוס וירחם עלינו ויזכירנו לטובה, ואפלו שעשינו מה שעשינו, עם כל זאת עדין רחמיו וחסדיו גדולים מאד.

וזה שאנו מתפללים בסדר אמירת שופרות, ומזכירין קבלת התורה, כי תכלית הבריאה היתה

רק בשביל התורה, ואנו מבקשין ומתפללין ממנו יתברך, שיחוס וירחם עלינו, שנזכה עכשו לקבל את התורה בהתחדשות חדשה, כי בזה שאנו מזכירין מתן תורה בראש השנה, חוזרין וממשיכין את התורה מחדש בהתחדשות נפלאה ובתוספת אור יותר מבתחלה (לקוטי הלכות, הלואה, הלכה ד', אות י'). כי בזה שאדם חוזר בתשובה שלמה, ומבקש ומתחנן ממנו יתברך, על-ידי-זה נמשכת עליו ההתחדשות חדשה בקבלת התורה, העקר לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליו, שיתן לו חשק ללמד את התורה הקדושה, אשר זו התכלית של כל בריאת העולם, שנקבל עלינו ללמד את התורה הקדושה, ועל-כן מזכירין פסוקי קבלת התורה בראש השנה, כי הזכרת מתן תורה בראש השנה, זה עקר ברור המדמה מזגמת הנחש, שהיה בשעת מתן תורה, שאז היה ברור וזכוף האמונה מהפכיות והאמונות הפוזבות, וממשיכים קול הנגון בשלמות (לקוטי הלכות, חל המועד, הלכה ד', אות ד'). כי דיקא על-ידי קבלת התורה, אנו זוכין לברור וזכוף המחין, עד שעל-ידי-זה אנו זוכין להתגלות

אור התורה מחדש, ועל-כן בפסוקי מלכיות, זכרונות ושופרות, אומרים הרבה פסוקי תנ"ך בתפלה, שנה סוד שעושין מהתורה תפלה (לקוטי הלכות, ראש חדש, הלכה ה', אות י'); ולכן, אהובי, בני היקר, בפעה שאתה אומר את הפסוקים תכוון למה שאתה אומר בתמימות ובפשיטות גמורה, והעקר שתכוון פרוש המלות לבקש בפסוקי מלכיות, זכרונות ושופרות, שתתגלה מלכותו יתברך על-ידי משיח צדקנו, שזו התגלות מלכות דקדושה, שאז תתגלה לנו קדשת ארץ ישראל, ויתנצרו הרשעים והערב רב מארצנו הקדושה, ועל-ידי קול השופר יתקבצו כל הנדחים מכל הארצות, וישובו ויחזרו לארצנו הקדושה, ויקבלו מחדש את התורה הקדושה בהתחדשות חדשה, שכל זה הוא פסוקי המלכיות, זכרונות ושופרות; ולכן ראה אהובי, בני היקר, לכוון בתמימות ובפשיטות בכל סדר תפלת מוסף, אשר הדבורים בעצמם מעוררים, ואם רק מקשרים את המחשבה לדבור, מתעוררים מאד מאד בתשובה. ותשמע את התקיעות דמצמד ותכוון לצאת בהן, ותדע אהובי, בני, שאף שאתה אומר

בתמימות ובפשיטות פסוקי מלכיות, זכרונות ושופרות, אבל יש בכל זה פגנות וסודי סודות ורזין דרזין סתרי נסתרות ויחודי שמוותיו יתברך, ולכן יירא ויפחד לבבך בפעה שאתה אומר את פסוקי מלכיות, זכרונות ושופרות, ותשמע את התקיעות, ועל-ידי-זה יהיה לבך בטוח, שתתקבל תפלתך לרחמים ולרצון. והעקר — על-ידי גדל כח הצדיק, שיודע מהו ראש השנה, והוא דן את האדם לכף זכות, ועל-כן אף שמצד אחד אתה צריך לרעד ולפחד מאימת יום הדין, "כי הוא נורא ואים ובו תנשא מלכותך ויכון בחסד כסאך ותשב עליו באמת, אמת פי אתה הוא דין ומוכים, ויודע ועד וכותב וחותם וסופר ומונה, ותזכר את כל הנשפחות, ותפתח את ספר הזכרונות, ומאליו יקרא, וחותם יד כל אדם בו" וכו', "וכל באי עולם יעברון לפניך כבני מרון כבקרת רועה עדרו מעביר צאנו תחת שבטו, בן תעביר ותספור ותמנה ותפקד נפש כל חי, ותחתך קצבה לכל בריותיך ותכתב את גזר דינם", פי עכשו כותבים "מי יחיה ומי ימות מי בקיצו ומי לא בקיצו, מי במים ומי באש, מי

בְּחָרֵב וּמִי בְּחַיָּה, מִי בְּרָעֵב וּמִי בְּצָמָא, מִי בְּרָעַשׁ
 וּמִי בְּמַגָּפָה, מִי בְּחַנִּיקָה וּמִי בְּפַסְקִילָה, מִי יְנוּחַ וּמִי
 יְנוּעַ, מִי יִשְׁקֹט וּמִי יִטָּרֵף, מִי יִשְׁלוּ וּמִי יִתְיַסֵּר, מִי
 יַעֲשֶׂר וּמִי יַעֲנִי, מִי יִשְׁפֹּל וּמִי יָרוּם"; וְעַל־כֵּן רָאה,
 אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְשׁוֹב בְּתִשְׁבָּה אֲמִתִּית מֵעַמְּךָ
 הַלֵּב, וְתִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְתִקְבֹּל עֲלֶיךָ לְתַן
 הַרְבֵּה צְדָקָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יַעֲבִירוּ מִמֶּךָ אֶת רַע
 הַגְּזֵרָה. וּמֵצֵד שְׁנֵי עֲלֶיךָ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד שְׂזֻכִּיתָ
 לְהִתְקַבֵּץ בְּקִבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִבְטִיחַנוּ
 שְׂעֵשֶׂה לָנוּ טוֹבָה נְצֻחִית, וַיִּתְאַמֵּץ בְּעִבּוּרֵנוּ, וַיּוֹצִיא
 אֶת מִשְׁפָּטָנוּ לְאוֹר; וְלִכֵּן רָאה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר,
 לְשִׂמְחָה עַל נֵעַם חֻלְקֶיךָ, שְׂזֻכִּיתָ לְהִתְפַּלֵּל בֵּין אַנְשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, וְתִבְקֹשׁ וְתִתְפַּלֵּל מִמֵּנוּ יִתְבַּרֵּךְ,
 שְׂיַחוּס וַיִּרְחַם עֲלֶיךָ, שְׂתִהְיֶה כָּל הַשָּׁנָה אִישׁ כְּשֶׁר
 בְּאֲמֵת, וְכִךָ תִּתְפַּלֵּל אֶת פְּסוּקֵי מַלְכֵיּוֹת זְכוֹרוֹנוֹת
 וְשׁוֹפְרוֹת בְּכוֹנָה עֲצוּמָה, וְאִזּוֹן גְּבוּרָה לְבָד יִהְיֶה וּבְטוּחַ
 שְׂיֵצֵא מִשְׁפָּטָךְ לְאוֹר, וְתִכְתֹּב וְתִחַתֵּם לְשָׁנָה טוֹבָה
 וּמִתְקָה, אִתָּהּ וּבֵיתְךָ וְכָל אֲשֶׁר לְךָ.

סדר הסעדה ביום ראש השנה

א.

בני! אחרי שזכית לסיים תפלת מוסף, לך ותקנים שמחת היום, ותאכל את הסעדה, שעל זה נאמר (נחמיה ח): "אכלו מעדנים ושתו ממתקים כי חרות הונ"ה היא מעונכם", וזה נאמר על ראש השנה, שצריכים לאכל בשמחה, ואם תוכל ללמד עוד פעם בעת הסעדה את הארבעה פרקים ממסכת ראש השנה, מה טוב ומה נעים, ואם לא אזי תלמד פרק אחד, והוא פרק שני, כדי להשלים את שם הונ"ה ברונך הוא, ותברך ברפת המזון בכונה גדולה עד מאד, מלה במלה.

ב.

ראה, אהובי, בני הנקר, לנצל את היום הקדוש והנורא הזה, ואל תדבר ואל תפספט עם שום ברנה שבעולם שום דבר, ואפלו פשינצה מישהו לדבר עמך מעבודת השם, תתחמק ממנו, כי עכשו לא

הזמן לדבר עם אף אחד, אפה נמצא במקום קדוש
פנה על נד ציון רבנו ו"ל, רוץ וברח לך אל ציון
רבנו ו"ל, ותבא לשם, ותפרש את כל שיחתך אליו
יתברך, ואם תזכה לסיים את כל ספר התהלים בציון
רבנו ו"ל, אין לתאר ואין לשער כלל מה שנעשה
מזה, ובפרט בראש השנה הקדוש והנורא, שהוא
זמן שאסור לישן, ואז אם תזכה לסיים את כל ספר
תהלים בציון רבנו ו"ל, אין אפה יכול לתאר
ולשער מה אפה עושה בעולמות העליונים, העקר
אל תבלה את הזמן היקר בהבל וריק, ובפספופוטי
דברים בטלים, אלא שוב לציון רבנו ו"ל, ותבכה
בדמעות שליש, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה
צריך, כי עכשו הוא הזמן, וזכור תזכר היכן אתה
נמצא — אצל ציון רבנו ו"ל, שכל־כף התנגעת כל
השנה להגיע לכאן; ועל־כן ראה, אהובי, בני
היקר, לא לבלות את הזמן היקר הזה, אלא לקחת
את ספר התהלים, ואם תזכה לסיים את כל ספר
התהלים אצל ציון רבנו ו"ל, ותבכה בבכיות
עצומות — אין למעלה מזה, כי מעלת אמירת
תהלים — אין לתאר ואין לשער כלל. ואמרו

חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שׁוֹחֵר טוֹב, תְּהִלִּים יח): לֹא הֵנִיחַ דָּוִד אֵיבָר שֶׁלֹּא קָלַס בּוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: קָלַסוּ בְּרֵאשׁוֹ וּבְעֵינָיו וּבְכַפָּיו וּבְאָזְנוֹ וּבַגְּרוֹנוֹ וּבַלְּשׁוֹנוֹ וּבְשַׁפְּתָיו וְכוּ'; וְעַל-כֵּן רָאָה לוֹמֵר אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים בְּבִכּוּת עֲצוּמוֹת, וְתַתְּבוּדָה עֲצֻמָּה הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי חָבַל עַל כָּל רִגְעַ לְבַלּוֹת בְּמִקּוֹם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא פְּזֹה, וְתַבְּרַח מִכָּל מִינֵי לְצִים שְׁלוּחֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם שֶׁמְסַתּוּבְּכֵים פָּאן, וּבְרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְשֶׁלֹּא יִהְיֶה לָךְ שׁוּם מַגָּע וּמִשָּׂא עִם אֶף אֶחָד, רַק עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִזּוּ תִּצְלִיחַ בְּרַכָּה תָּמִיד.

סדר תפלת המנחה

א.

בְּנֵי! הִנֵּה כָּל הַשָּׁנָה תְּפִלַּת מְנַחָה הוּא דְבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְכִמּוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת ו:): לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֹהִיר בְּתְפִלַּת הַמְּנַחָה שֶׁכָּשׁוּ אֵלָיו לֹא נִעְנָה אֵלָּא בְּתְפִלַּת הַמְּנַחָה, עֲכָשׁוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה צְרִיכִין לְהִזְהַר בְּיוֹתֵר בְּתְפִלַּת הַמְּנַחָה,

פי כל ענין ראש השנה הוא כנגד יצחק, ויצחק תקן
 תפלת מנחה, ועל-פני צריכים להתפלל בכונה
 גדולה תפלת מנחה, ולדקדק מאד מאד, ולבקש
 ממנו יתברך על חיים אמתיים, חיים נצחיים, כי זה
 שאנו מבקשים בראש השנה חיים, כוננתנו על חיים
 נצחיים, שהם חיים אמתיים, דהינו שנוזפה לקיים
 את התורה שהיא חיינו וארך ימינו (לקוטי-הלכות,
 ספה, הלכה ו', אות א'), ובפרט עכשו בתפלת המנחה,
 צריכין לבקש הרבה ממנו יתברך לתקון המשפט,
 שיוציא משפטנו לאור, שביותר שנה בתפלת
 המנחה, שאז הוא בחינת דין ומשפט כל השנה,
 ובפרט בראש השנה, שאז עוסקין בתקון המשפט,
 שעל-ידי-זה יוציא כאור משפטנו (לקוטי-הלכות,
 גוקין, הלכה ה', אות ט'), וצריכין לכוון בעת אמירת
 המלה הקדוש, שאומרין בראש השנה, כי נתגלה
 רוחו של משיח שהוא שרש המלכות, כי התגלות
 מלך המשיח הוא התגלות מלכותו יתברך, שבוא
 יבוא ויגאלנו, והכל בזכות יצחק (לקוטי-הלכות, ראש
 השנה, הלכה ב', אות א'), ואף שעדין הכל נעלם ונסתר
 מאתנו אף ומה, על-כל-פנים צריכין להרבות

בתפלה, ובפרט בעת תפלת המנחה, שאנו מזכירין
המלך הקדוש, להורות שעכשו נתגלה מלכותו
שהוא קדוש והוא סתום ונעלם מעיני כל (לקוטי-
הלכות, ראש השנה, הלכה ו', אות ו'), ואף שכל השנה
בעת תפלת המנחה דינים מצויים, אבל בראש
השנה, אז שרש הדין, ואז יכולים להמתיק את כל
הדין, ולהמליך על עצמנו מלכותו יתברך, ולהוציא
משפטנו לאור, על-ידי התגלות מלך המשיח שבא
יבוא ויגאלנו, ויקבץ את גדחנו מארבע כנפות
הארץ, ויבנה לנו את בית-המקדש ויחזירנו לארצנו
הקדושה, שכל זה צריכים לכון בעת תפלת
המנחה, ולבקש ולהתחנן הרבה ממנו יתברך,
שיסיר את כל השקרים והדמיונות שנדבקו בנו,
וביותר בענין הגאולה, כי עלינו לדעת שהגאולה
תהיה רק בזכות יצחק אבינו, שהוא מסר נפשו
בעבורו יתברך ובעבור כלל ישראל, והוא הראה
לנו דרך למסר את נפשנו בכל עת ורגע אליו
יתברך, שעל-ידי-זה גזפה שימתקו כל הדינים
מאתנו, כי ראש השנה הוא המשכת המתקת תקף
הדין של יצחק על-ידי שעלה לסוד מקומו של

עולם, למעלה מן המקום ששם נמתקים כל הדינין (לקוטי הלכות שלוחין, הלכה ד', אות ח'), ועל-כן עכשו בעת תפלת המנחה צריכין להתפלל ולבקש הרבה על המתקת הדינים, שתתגלה מלכות משיח בעולם, שהוא התגלות מלכותו יתברך בכל העולם כלו, "וידע כל פעול פי אתה פעלתו, ויבין כל יצור פי אתה יצרתו", כי עכשו הוא הזמן הכי מסגל זה.

סדר תשליך

.א.

מנהג קדמון ללכת בראש השנה ליד מים, ולומר פסוקים ותפלות, בסוד (מיכה ז, יט): "ותשליך במצלות ים כל חטאתם", ויש בזה סודות נוראים פלאי פלאים, למה הולכים דיקא אל המים, כי ראש השנה הוא זמן תפירת הבארות שחפרו האבות, ואז פותחים הבאר, להמשיך משם מימי התורה (לקוטי הלכות, דברים הנוהגים בסעודה, הלכה ד', אות ט'), ודיקא על-ידי שזורקים את העוונות לתוך

המים, יוצאת מזה תורה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), בסוד (ירמיה נ, כ): "ובצת ההיא נאם ה' יבקש את עון ישראל ואיננו", פי לעתיד יהיה רק תשובה, ועל-ידי התשובה זדונות נעשים זכיות (ימא פו:), ויהיה נעשה מעברות ישראל תורה, ועל-פן יבקשו אז העוונות, פי יבקשו ויחפשו אחר עוונות ישראל, איך לוקחים עוד איזה עון כדי לעשות ממנו תורה — ואיננו, פי יהיו כל העוונות נכללים באין, הינו באין סוף, ששם העוונות נתהפכים לזכיות על-ידי התשובה, שזה סוד "ירידה תכלית העליה", ועל-פן אנו באים אל המים דיקא, ושופכין לבנו במים, פי סוד חפירת בארות המים היה בראש השנה, והוא סוד הקולות והצעקות להשם יתברך, ששופכים לבם במים, בסוד (איכה ב, יט): "שפכי כמים לבך נכח פני הוי"ה" (לקוטי-הלכות ערלה, הלכה ד', אות טו), ועל-פן צריכין להרבות אז בתחנונים, ולבקש רחמים ממנו יתברך שיחוס וירחם עלינו, ויתקיים אצלנו בשלמות "ותשליך במצלות ים כל חטאתם", והעוונות יתהפכו לזכיות, והוא סוד השלום, כמאמרם ז"ל (ברכות נו:): הרואה באר

הנהגות ראש השנה

קעט

בְּחֵלֹם רוּאָה שְׁלוֹם, שְׁנֹאֲמַר (בראשית כו, יט):
”וַיַּחֲפְרוּ עֲבָדַי יִצְחָק בְּנַחַל וַיִּמְצְאוּ שָׁם בְּאֵר מַיִם
חַיִּים”, כִּי כָל הַמַּחְלֶקֶת שֵׁשׁ בֵּין בְּנֵי-אָדָם הִיא רַק
מַחֲמַת פָּגַם הִבְרִית, שֶׁהֵם הַפְּלִשְׁתִּים שִׁסְתְּמוּ אֶת
הַבְּאֵרוֹת, כִּי פְלִשְׁתִּים הֵם בְּחִינַת פָּגַם הִבְרִית,
שֶׁמַּעֲקָמִים אֶת לֵב הָאָדָם וְאֶת דַּעְתּוֹ וּמַעוֹרְרִים אוֹתוֹ
לְרִיב וְלַחֲלֶק, וְזֶה שִׁיּוּצָאִים אֶל הַמַּיִם דִּיקָא, לְבַקֵּשׁ
וְלִהְתַּחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ שְׁיָחוּס וִירַחֵם עָלֵינוּ,
”וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאתֶם”, וְעַל-יְדֵי-זֶה
בְּעֲצָמוֹ נַעֲשׂוֹת חֲפִירוֹת הַבְּאֵרוֹת, מַחֲמַת שֶׁמַּשֵּׁם יוֹצֵא
הַשְּׁלוֹם. וְהַמַּיִם מְרַמְזִין גַּם עַל תּוֹרָה (תַּעֲנִית ז.): מֵה
מַיִם מְנִיחִים מְקוֹם גְּבוּהָ וְהוֹלְכִים לְמְקוֹם גָּמָד, אֵף
דְּבָרֵי תּוֹרָה אֵין מִתְקַיְמִין אֲלָא בְּמִי שֶׁדַּעְתּוֹ שְׁפָלָה,
וְעַל-כֵּן בְּשַׁעוֹמְדִים לִיד הַמַּיִם שֶׁהֵם מְקוֹם טְהָרָה,
וְשׁוֹפְכִים לָבָם כַּמַּיִם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמְרַבִּים שֵׁם
בְּתַפְלוֹת, תְּחִינּוֹת וּבְקִשׁוֹת, שְׁיִמְחַל לָנוּ עַל
חַטָּאוֹתֵינוּ, וּמְקַבְּלִים עָלֵינוּ לְבַטֵּל אֶת הַגְּאוּת
וְהַיִּשׁוּת מֵאִתְּנוּ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִהְיֶה כָּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת
תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְאֵין מַיִם אֲלָא תּוֹרָה, שְׁנֹאֲמַר
(ישעיה נה, א): ”הוֹי כָּל צִמָּא לְכוּ לַמַּיִם” (בְּבֵא קִמָּא

י. ון כף-ומיד כשאדם מבטל את הישות והגאות שלו, יכול לקבל תורה וללמד תורה ולקיים את התורה, כי מנמיך את עצמו, שזה סוד מים שיורדים למקום נמוך מאד, ובזה שעומדים על יד המים, ושופכים לב פנים, גורמים נחת רוח להקדוש-ברוך-הוא. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה ה): מתחלת בריאתו של עולם לא היה קלוסו של הקדוש-ברוך-הוא עולה אלא מן המים, כך עכשו כשבאים אל המים ומקלטים להקדוש-ברוך-הוא על המים, על-ידי-זה נמחליט כל עוונותינו, ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דעי אליהו רבה, פרק יח): מה המים הללו קורת רוח הם לכל באי עולם בין בימות החמה ובין בימות הגשמים, כך יהיה האדם עושה קורת רוח להקדוש-ברוך-הוא; כך עכשו נקבל על עצמנו מהים ונהלאה להיות תמיד דבוקים בו יתברך, וכמו למהמים מטהרים את האדם מפל מיני טמאות, כמו-כך עכשו בזה שאמרנו תפלות ובקשות על יד המים, ונזרקנו את העוונות לתוך המים, על-ידי-זה

יתהפך הכל לזכיות, ונזכה להיות נקיים וטהורים
 כל השנה.

ב.

בני, בני! עכשו אחר סדר התשליך מנהג אנשי
 שלומנו לשמח מאד מאד, ומרבים בשמחה עצומה
 וברקודים, פי עכשו היא השמחה והרקודים
 הראשונים של השנה החדשה, פי עד אחר תשליך
 נוהגים לא לרקד, אבל עכשו אחר סדר אמירת
 התשליך שנתקיים: "ותשליך במצלות ים כל
 חטאתם", רוקדים בשמחה עצומה ובמחיאת פנים,
 שהיא המתקת הדינים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'),
 ומאירים בזה ביותר, פי אנו בטוחים בחסדו יתברך
 ובכחו הגדול של רבנו ז"ל, ובכלל כל הצדיקים
 היודעים לעשות ראש השנה, שבודאי נכתב ונחתם
 בספרן של צדיקים גמורים; ועל-כן ראה, אהובי,
 בני, להצטרף אל השמחה והרקודים, ותרקד מרב
 שמחה ביחד עם כל אנשי שלומנו, פי באמת זה
 עקר השמחה, שזכו פעלות משנות להתאחד
 באחדות הפשוטה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'),

וּשְׂכָלִיִּים פְּרִטִיִּים נְכַלְלִים בְּשֶׁכֶל הַכּוֹלָל (לקוטי-
 מוה"ר ז', חלק א', סימן סא), שְׁזָה עֵקֶר הַשְּׂמֻחָה, כִּי
 עַל-יְדֵי שְׂנֻכְלָלִים יַחַד כָּל הַנְּפָשׁוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה
 נַעֲשִׂית שְׂמֻחָה, בְּסוּד (מְשָׁלִי יג, ט): "אוֹר צְדִיקִים
 יִשְׂמַח", כִּי כְּשֻׁנְכָלְלִים יַחַד נִשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂכָל
 אֶחָד נִקְרָא נֵר, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (מְשָׁלִי כ, כז): "נֵר הַנְּוִי"ה
 נִשְׂמַת אָדָם", וְכֻשְׁנֻכְלָלִים כָּל הַנְּרוֹת בְּיַחַד, נַעֲשֶׂה
 מְזֶה אוֹר גְּדוֹל, שְׁזֶה אוֹר צְדִיקִים יִשְׂמַח, כִּי אֵין עוֹד
 שְׂמֻחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה שְׂכָל הָאֲבָנִים נִתְאַחֲדִים
 בְּאֶבֶן שְׂתִיָּה, שְׂמִשֵּׁם הַשְּׂתֵת הָעוֹלָם, וְעַל זֶה נֶאֱמַר
 (שְׂמוּאֵל-א ב, ח): "כִּי לַהֲוִי"ה מְצוּקֵי אֶרֶץ וַיִּשֶׁת
 עֲלֵיהֶם תִּבֵּל", שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים שְׂעֲלִיהֶם נִשְׂתֵּת
 הָעוֹלָם (יוֹמָא לח:), כִּי עַד עַכְשָׁו הָיוּ הָאֲבָנִים פְּרוּדוֹת
 וּמְפֹזְרוֹת, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (אִיכָה ד, א): "תִּשְׂתַּפְּכְנָה אֲבָנֵי
 קִדְשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת", וְעַכְשָׁו שְׂבָאוּ כָּלָם יַחַד,
 וְנֻכְלָלִים בְּתוֹךְ צְדִיק הַדּוֹר, אֵין לָךְ עוֹד שְׂמֻחָה
 גְּדוֹלָה מִשְׂמֻחָה זוֹ; וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר,
 לְרַקֵּד מֵרַב שְׂמֻחָה, שְׂזָכִית לְהַתְּעוֹד יַחַד עִם אֲנָשִׁי
 שְׁלוֹמְנוּ הַיֶּקֶרִים. וְהַשְּׂמֻחָה הַזֶּה תִּמְשִׁיף עַל כָּל
 הַשְּׂנָה, כִּי הָעֵקֶר הִיא שְׂמֻחָה, וְתַכְף-וּמִיד שְׂהֶאָדָם

רוצה להיות איש פשוט, עברה גדולה פשהוא בעצבות (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח); וְעַל-כֵּן זוּהי מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, וְלִהְיֶהגֵבַר לְהַרְחִיק אֶת הָעֲצָבוֹת בְּכָל כּוּחוֹ (שם, סימן כד), וְלִכְן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אַחַר שֶׁזָּרַק מֵעַל עֲצָמוֹ אֶת הָעוֹנוֹת לְתוֹךְ הַמַּיִם, רְאוּי לְשַׂמֵּחַ בְּיֹתֵר וְלִהְיֶהשִׂיף אֶת הַשְּׂמִחָה הַזֹּאת עַל כָּל הַשָּׁנָה.

ג.

צריך שתדע, אהובי, בני, שרבונו ז"ל נהג לומר תורה בין הערבים בראש השנה, שזה היה אצל אנשי שלומנו היקרים הנקדה העקרית שאליה באו לקבל הנהגה והדרך מרבונו ז"ל עצות והתחזקות אף להתזיק מעמד כל השנה, שזה כלל התורות הארכות המובאות בלקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא שאמר רבונו ז"ל בראש השנה, וכן מוהרנ"ת ז"ל התנהג כן, ובאר באריכות את דברי רבונו ז"ל וחדש חדושים נוראים ונפלאים, הלא הם נדפסים בספרי לקוטי-הלכות, כי עכשו בראש השנה צריכין להמשיך באורי התורה (לקוטי-הלכות, דברים

הנוהגים בסעדה הלכה ד', אות ג'), שנה סוד התורות שאומרים הצדיקים בראש השנה בעת שמתקבצים אליהם, וכן נוהגים אנשי שלומנו לחזור אז מאמר מספרו של רבנו ז"ל, ומחדשים בזה חדושים נוראים ונפלאים מאד מאד; ולכן ראה אהובי, בני היקר, להצטרף אל קבוץ קדוש פנה שמדברים שם דבורי רבנו ז"ל, ומבארים את תורתו לעבדה ולמעשה, ובחר לה מבין כל התלמידים תלמיד אחד שתוכל לקבל ממנו עצות רבנו ז"ל (לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה', אות יב), פי בודאי נשארו תלמידים ותלמידי תלמידים וכו', שיכולים להסביר את דברי רבנו ז"ל ואת רוח קדשו, וצריכים להאמין שבודאי נמצאים אחד או רבים שהם תלמידים שקבלו תורתו ודרכיו ועצותיו ורמזיו הקדושים שיכולים להחיות את הכל, פי אין דור יתום, ובודאי לא נסתלק הצדיק, עד שהשאיר אחריו ברכה שהם התלמידים האמתיים שלו, שהם החליפות שלו, שכשהם מגלים תורתו הקדושה, הוא מתלבש בדבריהם, והוא חי ממש; ועל-כן, אהובי, בני היקר, ראה להצטרף רק אל אחד

שמדבר לעבדה ולמעשה, ומחזק ומאמץ אותך להתקרב אליו יתברך, ושתזכה כל השנה לטוב אמתי ונצחי, לקום בכל לילה בתצות ולהתפלל אז ולהתבודד עמו יתברך, וכן תתפלל התפללות: שחרית, מנחה, מעריב, בכונה גדולה ובמנין, ותתמיד ביותר בלמוד התורה הקדושה, ותזכה להיות בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות, אגדות, ברייתות ותוספות, ותקיים את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה כל השנה, ותמשיך על עצמך אמונה פשוטה בו יתברך, עד שתזכה להרגיש על עצמך תמיד נעם, ערכות, ידידות, זיו, חיות אלקותו יתברך, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, וכל זה תקבל אצל זה מאנשי שלומנו שיכול לחזר ולבאר היטב היטב את תורות רבנו ז"ל, ותברח מאד מאד מכל מיני שקרנים וצבועים ומפוליטיקה של שקר, כי הכל הבל ורעות רוח, הדבק את עצמך רק אל נראים אמתיים, ותעשה את עצמך כאסקפה הנדרסת, ותקבל דבוריהם בתמימות ובפשיטות. והעקר שתוציא לעצמך עצות נוראות ונפלאות,

איך שפתחיל מהשנה להיות איש כשר, ואז נכון
 יהיה לבך ובטוח, שבודאי תקבל התחזקות
 והתעוררות כזו שתשאר אצלך הרשימו לכל השנה.
 ואל יקל בעיניך דבר זה, כי בכל מקום שמתקבצים
 יראים ושלמים, מתחברים אליהם גם שלוחי
 הסמ"ך-מ"ם, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות
 ו:). האי דוחקא דהוה בכלא מינייהו, כי הם תמיד
 נמצאים שם, הני ברפי דשלהי מינייהו הוא, כי הם
 אשר שוברים את האדם, ומחלישים דעתו, והנהו
 מאני דרבנן דבלו מחופיא דידהו, כל המחלקת
 שבאים בין התלמידים עד שמתקרעים מלבושיהם,
 הכל מהסטרא אחרא שלוחי הסמ"ך-מ"ם, שאינם
 יכולים לסבל לראות, איך שיש קבוץ נפלא הרוצים
 וחפצים רק את התכלית הנצחית; ועל-כן ראה,
 אהובי, בני, מה לפניך, ותברח מפל מיני לצים,
 שועלים קטנים מחבלים בכרמים, ותחפש רק אחר
 התכלית האמתית, אחר הרוח-הקדש של הצדיק
 האמת, שמאד מאד הזהירנו לחפש ולבקש אחר
 הרוח-הקדש שלו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח);
 ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לברח מפל אלה

הליצנים המסתובבים בין אנשי שלומנו, ותרוץ ותברח רק אל קבוץ רציני, שאינם חפצים בשום הבל מהבלי העולם הזה, וכל מגמתם היא רק תורה ותפלה ועבודת השם יתברך, ולגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ולהפיץ אמונה פשוטה בין עם ישראל, רק ביניהם תסתובב עכשו בראש השנה, וכן כל השנה כלה, ואז תיקא תצליח דרכך תמיד.

סדר תפלת ערבית ושחרית ליום השני

צריך שתדע, אהובי, בני הקר, שראש השנה הוא שני ימים, כמאמרם ז"ל (ערובין מ:): שני ימים טובים של ראש השנה הם מתקנת נביאים הראשונים, כי שני ימי ראש השנה הם פיומא אריכתא דמ'א (ביצה ד:), ועל-כך אותה ההתעוררות שהיתה עליך בליל ראשון, תתעורר גם בליל שני, כי ראש השנה שהוא יומא אריכתא, הוא סוד

למעלה מן הזמן, שהוא יום שכלו ארץ (לקוטי-הלכות, ציצית, הלכה ג', אות טז), ועל-כן שני הימים של ראש השנה שהוא יומא אריכתא, באים לרמוז לאדם, שיבדע אשר כל הימים קשורים למעלה למעלה, ועל-כן נקרא ראש השנה יום הזכרון, שזוכרין בעלמא באתי (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), שזו שלמות הדעת, שעל-ידי-זה נתבטל הזמן, כי אז בתחילת השנה מעלין כל הזמן לתחילת הזמן, ששם סוד בטול הזמן (לקוטי-הלכות, ראש השנה הלכה ה', אות יג), להורות שהכל לכל אין סוף ברוך הוא, כי אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והזמן בעצמו הוא בריאה שהלביש עצמו הקדוש-ברוך-הוא בתוך הזמן, שמשם נתהוים הימים והשעות והרגעים. אבל באמת צריכין לדעת, כי הכל למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן, שהוא סוד גלוי דעת משיח, שיגלה איך שכל השבעים שנה אינם עולים אלא כרבע שעה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), ועל-כן אסור לפל בדעתו כלל, אלא לקשר את כל החיים אל למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן, ובהו אנו עוסקים

עכשו בראש השנה שהם שני ימים נפרדים, ואף-על-פי-כן נקראים יומא אריכתא, להורות ולגלות איה שכל הימים קשורים אליו יתברך, והם לבושים לגבי האור אין סוף; ועל-כן אהובי, בני הקר, גם בליל שני וביום השני, תעורר ותתחזק בהתעוררות ובהתחזקות עצומה בדיוק כמו היום הראשון, כי הם כיומא אריכתא דמא, ועל-כן כל העבודות וההתעוררות והמסירות נפש והשמחות והבכיות שהיו לה ביום הראשון, תעורר גם ביום שני, וזה יתן לה כח והתחזקות עצומה לכל השנה, לידע שכל הימים קשורים ומשולבים זה בזה.

סדר קריאת התורה ליום השני

ביום שני דראש השנה קורין את פרשת העקדה, כי קריאת והזכרת פרשת העקדה בראש השנה הוא לעורר זכותו של יצחק אבינו, אף שהיה תקף הדין סוד פחד יצחק, אף-על-פי-כן על-ידי מסירות נפשו שמסר את עצמו לגמרי לאין סוף

ברוך הוא, וְהִיָּה מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְהַשְׁחֵט בְּעִבּוּרוֹ יִתְבַּרֵךְ, נִמְתַּק הַדִּין מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ-כֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי חַטָּאֵיו וְעוֹנוֹתָיו הַמְרֻבִּים, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה הַמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ דִּינִים קָשִׁים, אֲשֶׁר לְפִי תַקְוָה דִּינוֹ אֵי אֲפָשֶׁר שְׂיִתְקַיֵּם הָעוֹלָם, כִּי חַטָּא וְהִשְׁחִית הַרְבֵּה בְּעוֹלָם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עִם כָּל זֹאת הָעֲצָה הַיְעוּצָה הִיא רַק לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִבְרוּחַ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִקְבֹּל עַל עֲצָמוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה, שְׁזֶה סוּד הָעֵקֶדָה, עֵקֶדַת יִצְחָק (לְקוּשֵׁי-הַלְכוֹת, תְּפִלַּת עֲרֻבִית, הַלְכָה ד', אוֹת טו), וְלִכְן דִּיקָא בְּיוֹם שְׁנֵי קוֹרְאִין פְּרֻשַׁת הָעֵקֶדָה, לְהוֹרוֹת וּלְגַלוֹת לְאָדָם, שְׂאֵפְלוֹ שְׁעָשָׂה כְּכֹר מַה שְׁעָשָׂה, עִם כָּל זֹאת עֲדִין יֵשׁ לוֹ תַקְוָה טוֹבָה לְתַקֵּן הַכֹּל, אִם רַק יִמְסֹר נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ שְׁעָשָׂה יִצְחָק אֲבִינוֹ שְׁהִיָּה תַקְוָה הַדִּין, אַף-עַל-פִּי-כֵן הִיָּה מוֹכֵן לְהַשְׁחֵט עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַמְּתִיק אֶת הַדִּין, כְּמוֹ-כֵן כָּל בֶּר יִשְׂרָאֵל שְׂמַסְבֵּב בְּדִינִים, אִם יִקְבֹּל עַל עֲצָמוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ אֲמִתִּית, אֲזִי יִמְחַלּוּ לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, כְּמוֹכָא בְּפִנּוֹת (נְפִילַת אֲפִיס), בְּסוּד (תְּהִלִּים כה, א): "לְדוֹד אֵלֶיךָ הַיְיָ" הַנֶּפֶשׁ

אָשׂא", כי פְּרֻשֵׁת הַעֲקֵדָה שְׁקוּרִין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, על-יְדֵי-זֶה עָקַר הַמִּתְקַת הַדֵּינִים, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיכִים חֲסָדִים חַדְשִׁים לְהוֹרוֹת וְלַגְלוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד עֲצוֹת, אֵיךְ לְצַאֵת מִהַסֶּבֶךְ שְׁנֹסְתִבֶּךָ בּוֹ (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, מִתְנָה, הַלְכָה ה', אוֹת נח); וְלִכְן בְּעֵת קְרִיאַת פְּרֻשֵׁת הַעֲקֵדָה תִּתְעוֹרֵר מְאֹד גַּם אַתָּה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִקְבֹּל עַל עֲצֻמְךָ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ אֲמִתִּית, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִקְבֹּל עַל עֲצֻמְךָ לְהִתְפַּלֵּל הַיּוֹם וְכָל יְמֵוֹת הַשָּׁנָה בְּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה, כִּי (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלָּה, הַלְכָה ה', אוֹת ב'): הַזְּכָרֶת זְכוֹת עֲקֵדַת יִצְחָק בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְכָל יוֹם בַּיּוֹם הַשָּׁנָה הוּא סוּד הַזְּכָרֶת הַשְּׁבוּעָה לְאַבוֹת שְׁנֹשְׁבַע לָהֶם, שֶׁלֹּא יַעֲזֹב אֶת בְּנֵיהֶם, וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי תְּפִלָּה בְּכַח (לְקוּטֵי-מִוֶּהֲרֹן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה בְּכַח נִתְחַדְּשֵׁת הַשְּׁבוּעָה לְאַבוֹת. וְכֵן הַפְּטָרַת הַיּוֹם קוֹרְאִין וּמְזַכֵּרִין לְאָדָם, שְׂאֵפְלוֹ שְׁנַפֵּל לְמָקוֹם שְׁנַפֵּל, וְהוּא רְחוּק מְאֹד, עַל-כֵּל-פָּנִים אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים בְּיַרְמְיָה פָּרַק לֹא: "מְרַחוּק הֵנִי" הֵ גִרָאָה לִי וְאַהֲבַת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךָ

על-כן משכתיך חסד", כי אפלו שאדם רחוק בתכלית הרחוק, עדין חסדיו יתברך גדולים עליו, ואסור להתנאש, "עוד אבנה ונבנית בתולת ישראל" וגו' "הגני מביא אותם מארץ צפון וקבצתים מירפתי ארץ" וגו', "ויש תקנה לאחריהך נאום הו"ה" וישבו בנים לגבולם" וגו', "הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים, כי מדי דברי בו זכר אפרנו עוד על-כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאם הו"ה", כי כל ההפטרנה סובבת מגדל ההתחזקות ששואבים אצל הצדיקים בראש השנה, ואיך שאין שום יאוש בעולם כלל, ואסור להתנאש בשום אפן שבועולם, ואפלו שהוא הגרוע שבגרועים, כי עדין לא אבדה תקותו, ותמיד יכולים לחזור אליו יתברך על-ידי גדל כח הצדיק האמת אשר יודע לעשות ראש השנה (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'), ויכול לדון את כל אחד ואחד לכף זכות ולהוציאו מעוונותיו המרבים, ולהמשיך עליו שנה טובה ומתקה.

סדר תקיעת שופר ותפלת מוסף ותפלת מנחה ליום השני

בני, בני! מובא בכתבי האריז"ל, שהיום הראשון של ראש השנה נקרא דינא קשיא, ויום השני נקרא דינא רפיא, להורות לאדם אף שביום הראשון הוא דינא קשיא, יכולים להמתיקו על-ידי התפלות והתקיעת שופר שמעוררים מאד מאד אליו תברך, כי אין לה דבר שעומד נגד התשובה (ירושלמי פאה א, א), וכשאדם שב בתשובה שלמה, הוא כורת את כל גזרי הדינים מעליו, שעל זה מרמז היום הראשון של ראש השנה, שאפלו בתוך תקף דינא קשיא, יכולים להמתיק את הדין הקשה. ויום שני של ראש השנה נקרא דינא רפיא, הינו אף שפבר גמתק הדין, עדין נשארו עוד דינים על האדם, שעליו למתק את הדינים האלו על-ידי סדר תקיעת שופר ותפלת מוסף, והפל לעורר את האדם על ענין התחדשות, שיחדש את עצמו בכל פעם בהתחדשות חדשה, כי דבר זה למד אותנו רבנו ז"ל, שהעקר הוא

התחדשות, לחדש את עצמו בכל פעם מחדש, ודיקא על-ידי-זה מצליחים להמתיק כל הדינים מעצמו, כי אפלו שעשה אתמול את כל העבודות הכי קשות, ובכה בבכיות עצומות, והתפלל בכונה גדולה עד מאד, עם כל זאת צריכין לדעת, שהיום צריכין להתחדש בהתחדשות חדשה, וזה נתינת כח על כל השנה, שלא יאמר האדם, מאחר שאתמול התפללתי בכונה גדולה, ובכיתי בבכיות עצומות אליו יתברך, והתבודדתי ועשיתי תשובה, והמתקתי את כל הדינים הקשים מעלי, על-פן עלי כבר להפסיק, על זה בא לרמז יום שני של ראש השנה, שהוא דינא רפיא, שאף שיהיה נדמה לו שכבר נמתק הדין, עם כל זאת צריכין לחדש את עצמו בכל פעם מחדש ולהתפלל בהתחדשות חדשה, ולהתבודד ולשוב בתשובה בהתחדשות חדשה לגמרי, כאלו עדין לא התחיל כלל, וזה סוד ההצלחה של כל הצדיקים שהצליחו במיניהם, שתמיד חדשו את עצמם, ועשו תשובה על תשובה הראשונה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), כי דיקא על-ידי-זה זכו להגיע למדרגות עליונות והשגות

הנהגות ראש השנה

קצה

גבוהות עד מאד, ותמיד חֲדָשׁוּ עֲצָמָם בְּהִתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה, וְלֹא אָמְרוּ, מֵאַחַר שְׂאֵתְמוֹל כְּבָר הִשְׁקַעְנוּ כָּל-כָּף הַרְבֵּה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתִשׁוּבָה וּבִתְפִלָּה וּבִצְעָקָה וּבִקּוֹל שׁוֹפָר, וְהִמְתַּקְנוּ אֶת כָּל הַדְּינִים הַקָּשִׁים, עַל-כֵּן אוֹלֵי כְּבָר מִסְפִּיק?! לְזֹאת בָּא יוֹם הַשְּׁנִי שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, לְגַלּוֹת שְׂצָרֶיךָ לְחֲדָשׁ עֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת עוֹד פְּעַם כָּל הָעִבּוּדוֹת שְׂעֵשָׂה אֶתְמוֹל, הֵן תְּפִלַּת שַׁחֲרִית וְקִרְיַת הַתּוֹרָה וְתִקְיַעַת שׁוֹפָר וְתְּפִלַּת מוֹסֵף וְתְּפִלַּת מְנַחָה וְכוּ', הַכֹּל לְגַלּוֹת וּלְהוֹרוֹת לָנוּ דֶרֶךְ חֲדָשָׁה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂצָרֶיךָ לְחֲדָשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל פְּעַם מִחֲדָשׁ, וְהָעִבּוּדָה צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּכֹל יוֹם מִחֲדָשׁ, כְּאִלוֹ אִךְ פְּעַם לֹא עָשָׂה אֶת הָעִבּוּדָה הַזֶּה, וְזֶה הֵלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁהוּא "עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצָאֵנוּ" (קהלת ז, כד). וְעַל-כֵּן אָמַר עַל עֲצָמוֹ (תִּי-מוֹתֵרִין. סִימָן רמו): חֲדוּשׁ כְּמִנֵּי עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, הֵינּוּ שְׂכָל הֵלְמוּד שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, הוּא לְמוּד שֶׁל הִתְחַדְּשׁוֹת, לְחֲדָשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל פְּעַם מִחֲדָשׁ, וְכֹל זְמַן שְׂאִין הָאָדָם מְקַבֵּל אֶת הַנְּהִגָּה זוֹ, לְחֲדָשׁ עֲצָמוֹ בְּכֹל פְּעַם מִחֲדָשׁ, אִפְלוֹ שְׂעֵשָׂה כְּבָר אֶת כָּל הָעִבּוּדוֹת הַכִּי

קשות, עדין לא התחיל פלל להפגס אל תוך הקדשה, ועל זה בא לרמוז יום השני של ראש השנה, לדעת שצריכין לחדש את עצמו לעשות בדיוק אותן העבודות שעשה אתמול, ובתוספת חדוש יותר גדולה; אשרי מי שמכניס בעצמו את הלמוד הזה, והולך עמו כל השנה, שאז בודאי יפגס לבטח אל תוך הקדשה; אשרי לו בזה ואשרי לו בבא.

תם ונשלם, שבה לאל בורא עולם!

מוד"ה ליראיו ובריתו להודיעם זה שמו נאור לו

ומסגל מאד גם לפרנסה וקהילה
בכל הענינים משמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרום בכל יום

תמון נורא ונפלא מאד מאד
לכל צרכי חיים
הוא שגם חפזות, רחמנות לצלן

ת'קון הפלאי

ישדו, תקנו, גלו וצדו לפרסמו לכל ישראל
רבעו הקדוש והנורא אור הנגנו והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבינו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

הוצא לדפוס על-ידי
הסידו פרסלב
ע"ה"ק ודיש"קם תובב"א

מבאר בלקוטי מוהר"ן. חלק א'. סימן ר"ה. אשר
הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית נקראת לילית
אשר מספר שמה עם חמש האותיות עולה כמספר
תהלים. כי יש כח באמירת תהלים להוציא את הטפה
מהקלפה שלקחה אותה ותהלים גימטריא שמות א"ל
אלהים במלואם כזה: אל"ף למ"ד, אל"ף למ"ד
ה"י יו"ד מ"ם.

ויש עשרה מיני זמרה. שהם בחינת העשרה לשונות.
שנאמר בהם ספר תהלים. ויש כח בכל לשון ולשון של
העשרה לשונות לבטל כח הקלפה לילית. ועל-כן צריך
לומר עשרה מזמורי תהלים דיקא. ולכן כשתאמר את
העשרה מזמורי תהלים. תכנין את שני שמות אלו. א"ל
אלהי"ם, במלואם כזה: אל"ף למ"ד, אל"ף
למ"ד ה"י יו"ד מ"ם ועל-ידי-זה תתקן את חטאך.

* * *

והמקום הנכון לכוננם הוא באמרך מזמור ע"ז בפסוק:
"קולי אל אלהים ואצעקה. קולי אל אלהים והאזין
אלי".

* * *

תהלים ראשי-תבות תקון הברית לומר יו"ד מזמורים.

הַקְדָּמָה

אֵי תָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַרְ"ן, חֶלֶק א' סִימָן ר"ה וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ:
תִּקּוּן לְמִקְרָה-לִילָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לֹמַר עֲשֶׂרָה קְפִיטָל
תְּהִלִּים בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁאַרְע לּוֹ, חֶס וְשְׁלוֹם, כִּי יֵשׁ כַּח
בְּאֵמִירַת תְּהִלִּים לְהוֹצִיא הַטְּפָה מֵהַקְּלִפָּה שְׁלֹקְחָה אוֹתָהּ,
כִּי "תְּהִלִּים" בְּגִימָטְרִיא "לִילִית" עִם הַחֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁל
שְׁמָה, שֶׁהִיא הַמְּמִנָּה עַל זֶה, כִּידוּעַ, וְצָרִיף לְכַוֵּן בְּשַׁעַת
אֲמִירַת תְּהִלִּים, שְׁתִּהְלִים בְּגִימָטְרִיא תִּפְהָ, שֶׁהוּא מְכַוֵּן
כְּמִסְפַּר הַשְּׁנֵי שְׁמוֹת אֵל אֱלֹהִים בְּמִלּוּאוֹ כֹּהֵן: אֵל־הָ
לִמ"ד, אֵל־הָ לִמ"ד ה"י יו"ד מ"ם, שְׁעַל־יְדֵי הַשְּׁנֵי
שְׁמוֹת אֵלוֹ יוֹצֵאָה הַטְּפָה מֵהַקְּלִפָּה, כִּי הַטְּפָה הִיא בְּחִינַת
חֶסֶד וּגְבוּרָה, כִּידוּעַ, כִּי יֵשׁ בָּהּ כַּח אֵשׁ וּמִים — חֲמִימוֹת
וְלַחּוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֶסֶד וּגְבוּרָה. וְעַל־יְדֵי הַשְּׁנֵי שְׁמוֹת אֵל
אֱלֹהִים הַנּוֹצְרִים לְעֵיל, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֶסֶד וּגְבוּרָה, כִּידוּעַ,
שֶׁהֵם גִּימָטְרִיא "תְּהִלִּים", כְּנֹזֶפֶר לְעֵיל, עַל־יְדֵי־זֶה מוֹצִיאִין
הַטְּפָה מִשָּׁם, וְזֶה צָרִיף לְכַוֵּן בְּשַׁעַת אֲמִירַת תְּהִלִּים, וְעַל־כֵּן
צָרִיף לֹמַר עֲשֶׂרָה קְפִיטָל, כִּי יֵשׁ עֲשֶׂרָה מִיְנֵי זְמָרָה, שֶׁהֵם
בְּחִינַת הַעֲשֶׂרָה לְשׁוֹנוֹת, שְׁנֵאמַר בָּהֶם סֵפֶר תְּהִלִּים, (כְּמוֹכָא
בְּגִמְרָא פְּסָחִים ק"ז וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ), שֶׁהֵם: אֲשֶׁרֵי וְלִמְנַצַּח
וּמְשָׁכִיל וְהַלְלוּיָהּ וְכוּ', עִין פְּרוּשׁ רַש"י, וְיֵשׁ כַּח בְּכָל לְשׁוֹן
וְלְשׁוֹן שֶׁל עֲשֶׂרָה לְשׁוֹנוֹת הַנּוֹצְרִים לְעֵיל לְבָטֵל כַּח הַקְּלִפָּה

הקדמה

הנזכרת לעיל, כי כל אחד מאלו הלשונות הם הפך הקלפה הנזכרת לעיל, כי אשרי הוא לשון ראיה והסתכלות, הפך הקלפה הנזכרת לעיל, שעקר כחה — מקלקול הראות, מבחינת נתכהין עיניו מראות, בחינת: יהי מאלת-חסר: ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (תקוני זהר, תקון מ"ד): דא לילית, נמצא, שעקר כחה — מקלקול הראיה, ואשרי, שהוא לשון ראיה, הוא הפך ממנה, וכן משכיל, כי הוא בבחינת משכל, ומשכיל הוא הפך מזה, וענן זה עין במקום אחר, כי עקר כחה — להחטיא את האדם במקרה, חס ושלום, הוא על-ידי לשון תרגום, שהוא בחינת משכיל על-ידי תרגמן, שהוא מערב טוב ורע, לפעמים משכל ולפעמים משכיל, עין שם, וכן הללויה הפך הקלפה, ששמה לילית על-שם שהיא מיללת ביללה תמיד, והללי-הפך יללה, כי אותיות הללי הם הפך יללה. (והשאר לא פרש). גם הטפה באה מהדעת, שהוא בחינת חסד וגבורה, כידוע, כי גם הטפה היא בחינת חסד וגבורה, כנזכר לעיל, וידוע, שהדעת הוא בחינת חמשה חסדים וחמש גבורות, על-כן צריך לומר עשרה קפיטל, וזה בחינת: לדרך משכיל אשרי נשוי פשע ראשי-תבות "נאף", שהוא נכנע על-ידי בחינת "לדרך משכיל", דהינו תהלים: עד כאן לשונו.

ובלקוטי-תנינא (סימן צ"ב) איתא בזו הלשון: תקון
 למקרה, חס ושלום, לומר עשרה קפיטל תהלים, כמבאר
 בספר הראשון (בסימן ר"ה), עין שם וכו'. נדע, כי הענין
 של העשרה מיני נגינה הנזכרים לעיל, שהם כנגד פגם
 הנזכר לעיל, הוא מרמז בפסוקים אלו. ברכה — אברך את
 ה' אשר יעצני אף לילות וכו'. אשרי — אשרי נשוי פשע
 כסוי חטאה. משכיל — ומה' אשה משקלת. שיר —
 ובלילה שירה עמי. נצוח — למנצח אל תשחת. נגון —
 אזכרה נגינתי בלילה. תפלה — היאכל תפל מבלי מלח.
 הודו — פן תתן לאחרים הודך. מזמור — הנותן זמירות
 בלילה. הללויה — אשה יראת ה' היא תתהלל (והבן היטב
 רמזים אלו). נדע, כי אלו הם העשרה קפיטל תהלים: ט"ז,
 ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ — והם
 תקון גדול מאד מאד לענין הנזכר לעיל, ומי שזוכה
 לאמרם באותו היום אין צריך לפחד עוד מפגם הנורא של
 המקרה, חס ושלום, כי בנדאי נתתקן על-ידי-זה: עד כאן
 לשונו בקצור.

נדע, אחי, כי בתחלה אמר הוא, זכרונו לברכה, התורה
 הנזכרת לעיל, המתחלת: תקון למקרה-לילה, ובתחלה,
 בעת שהתחיל לגלותה, לא הייתי לפניו אז, אך השם
 יתברך זפני וקאתי אצלו סמוך מאד לאותה העת שהתחיל

לגלותה, וספר לי אחד בשמו התורה הנזכרת לעיל כפי מה ששמעתי מפיו הקדוש, ובתוך כך באותה השעה ששמעתי מפי אחר בשמו התורה הנזכרת לעיל, בתוך כך סבב השם יתברך, שדברתי עמו מזה וחסר ואמרה לפני בקצור, כנזכר לעיל. ובאותה העת שגלה התורה הנזכרת לעיל, לא גלה אז איזה קפיטל לומר, רק אמר סתם: לומר עשרה קפיטל תהלים לתקון הנזכר לעיל. ושמעתי מפיו הקדוש אז שאמר, שהיה ראוי לגלות איזה הם עשרה קפיטל תהלים שצריכין לומר, אף איזה עשרה קפיטל תהלים שיאמרו הם תקון לזה, כי כל עשרה קפיטל תהלים איזה שהם, כלם הם כנגד עשרה מיני נגינה, שהם תקון לנזכר לעיל.

ואז, בעת שגלה התורה הנזכרת לעיל, אמר בתחלה, שתקון הראשון הוא המקנה, שצריכין לטבל במקנה (ואמר בזה הלשון: דאס ערשטע איז מקנה), ואחר-כך גלה התקון הנזכר לעיל — לומר עשרה קפיטל תהלים כנזכר לעיל. גם פעם אחת אמר, שצריך לזהר מאד לטבל באותו היום שיהיה האדם בלתי טהור, ואפלו אם לא יוכל לטבל בבקר, על-כל-פנים יטבל באותו היום אפלו לפנות ערב, כי צריכין לזהר מאד לטבל באותו היום דיקא (ועין בסוף ספרי-מצוות שאמר, שטוב מאד לטבל תכף ומיד וכו', עין שם).

אֲחֵר־כֶּף, אַחַר שְׁעֵבֶר קָרוֹב לְאַרְבַּע שָׁנִים — וּמָה שְׁעֵבֶר בְּאֵלוֹ הַשָּׁנִים יִקְצְרוּ רַבּוֹת יְרִיעוֹת לְסִפּוֹר — וּכְבֹר הָיָה לוֹ הַחֹלְאָת שְׁלוֹ, שְׁנִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ, וּכְבֹר חֲזַר מְלַעַמְבְּרֵג, פַּעַם אַחַת בַּחֲרָף שָׁכַב עַל מִשְׁתּוֹ, וְאַנְחָנוּ עֲמַדְנוּ לְפָנָיו, וְהִתְחִיל לְדַבֵּר מִצְנִן הָעֲשָׂרָה קִפִּיטַל תְּהֵלִים, שֶׁהֵם תִּקּוֹן לְהַזְכֹּר לְעֵיל, וְאִז צָנָה עָלַי לְכַתֵּב עַל הַנִּיר הַפְּסוּקִים, שְׁמַרְמֹז בָּהֶם הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה, שֶׁהֵם תִּקּוֹן לְהַנְזַכֵּרֶת לְעֵיל; וְיִשְׁכַּחְתִּי לְכַתֵּב, וּמִפְּיוֹ יִקְרָא אֵלַי וּגְלָה לִי הַפְּסוּקִים, וּכְתַבְתִּים עַל הַסִּפּוֹר (כִּפְאֲשֶׁר הֵם נִדְפְּסִים בְּלִקוּטֵי־תַנְיָנָא סִימָן צ"ב הַנְּזַכֵּר לְעֵיל), וְאִז גְּלָה דַעְתּוֹ, שְׁרַצוֹנוֹ לְגַלּוֹת בַּפְּרֻטִיּוֹת אִיזוֹ הֵם הָעֲשָׂרָה קִפִּיטַל תְּהֵלִים, שְׁצָרִיכִין לוֹמַר בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, וְהֵינּוּ עוֹמְדִים וּמְצַפִּים, שְׁיִגְלָה לָנוּ — וְלֹא זָכִינוּ מִיָּד, וְאַחַר כֶּף נִסְעָנוּ מֵאֲתוֹ.

וְאַחֵר־כֶּף הֵיחִי אֶצְלוֹ בְּאִיזָה שִׁבְתָּ, וְהַזְמִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁרֵאִיתִי בְּעֵינַי כְּתִיבַת יְדוֹ הַקְּדוּשָׁה, שְׁכָבֶר רֶשֶׁם לְעַצְמוֹ הָעֲשָׂרָה קִפִּיטַל תְּהֵלִים שְׁצָרִיכִין לוֹמַר, אֵף לֹא הָיָה מִדְּרָךְ־אַרְץ שְׁאֵקַח כְּתַב־יְדוֹ בְּעַצְמִי בְּלִי רְשׁוֹתוֹ, וְרִצִּיתִי לְתַפְסֵם בְּמַחִי בְּעַל־פֹּה, וְלֹא יִכְלַתִּי מִחֲמַת אֵימַת רַבִּי פֶּן יִקְפִיד, כִּי בִּאתִי לְחַדְרוֹ וּמִצְאֵתִי כְּתַב־יְדוֹ הַנְּזַכֵּר לְעֵיל וְהִסְתַּכַּלְתִּי בּוֹ בְּלֹא רְשׁוֹתוֹ (כִּי הִמְעַשָּׂה הַזֶּה הָיָה בְּשִׁבְתָּ פְּרֻשַׁת שְׁקָלִים תִּק"ע * , שֶׁהוּא, זָכְרוֹנוֹ לְבִרְכָה, יֵצֵא מִחַדְרוֹ וְנִכְנַס לְפִית *) עֵין בְּסִפּוֹר "פְּעֻלַת הַצֹּדִיק", אוֹת תַּחֲצִיחַ, עֵין שֵׁם.

הקדמה

הגדול שלו בעת קריאת התורה, ואז נכנסתי בחדרו וראיתי כתב-ידו הנזכר לעיל). ואחר-כך, ביום ראשון, בעת שלקחתי רשות מאתו לשוב לביתי, דברתי עמו ושאלתי ממנו, שיגלה לי העשרה קפיטל תהלים הנזכר לעיל, כי ידעתי, שכבר נרשמים אצלו, כנזכר לעיל, ולא רצה ואמר, שיהיה עת אחר לזה, והלכתי מאתו.

אחר-כך, סמוך לאותו העת, בעת שהייתי אני בביתי בנעמרוב, אז גלה עשרה קפיטל תהלים לפני הרב דפה ברסלב ולפני חברי, ר' נפתלי מנעמרוב, ויחד אותם לעדות על זה, וכך אמר להם: היות בענין זה הידוע (הינו מקרה-לילה, חס ושלום) נלכדים בנדאי שלשה חלקי העולם, אני לוקח אתכם לעדות, ותדעו, שאלו העשרה קפיטל תהלים מועילים מאד מאד לתקון קרי, והם תקון גמור ומועיל מאד מאד. ויש מי שיקרה לו על-ידי רבוי אכילה ושתייה או על-ידי חלשות ועיפות או על-ידי שאינו שוכב כראוי — וכל זה אינו כלום (והוא כמו תינוק שמשתיין בשנה). גם יש ששומרים אותו מלמעלה ונצול מהמקרה, או הפזל שומר אותו ונצול: גם לפעמים נדמה להאדם בשנה בחלום כאלו הוא נופל, ואחר-כך מתעורר משנתו — גם זה מן השמים, שמצילין אותו מזה. רק מי שיקרה לו, חס ושלום, מחמת הרהורים, מזה נכראים ממש קלפות, חס

ושלום, כמבאר בספרים. אבל מי שיאמר באותו היום אלו העשרה קפיטל תהלים בודאי יתקן בזה מאד מאד.

וכמה צדיקים גדולים, שרצו לעמד על ענני זה — ונתנגעו למצא לזה תקון גמור, וקצתם לא ידעו כלל מהו ענני זה, וקצתם התחילו לידע קצת בענני תקון זה, ונסתלקו לעולמם באמצע עסקם בזה, ולא גמרו. ולי עזר השם יתברך, שזכיתי לעמד על זה בשלמות, וענני תקון זה על-ידי אמירת העשרה קפיטל תהלים הנזכר לעיל, הוא דבר חדש לגמרי, חדוש נפלא, כי הוא תקון נפלא ונורא מאד מאד (עין למטה).

ומי שיוכל לילך למקנה ואחר-כך יאמרם — בודאי מה טוב, אף אפלו אם הוא אנוס, שאי אפשר לטבל, כגון שהוא חולה או בדרך, אף-על-פי-כן אם יאמרם — אשרי לו, כי הם תקון גדול ונורא מאד, ואם יאמרם בכונה פראוי — בודאי מה טוב, אף גם האמירה בעצמה מסגל מאד, ואמר, כי לא נודע זאת מיום בריאת העולם, מסתמא הייתי רוצה לבטל זאת לגמרי, אף אי אפשר זאת לא בגשמיות ולא ברוחניות: בגשמיות אי אפשר, כי היה צריך לבטל ולשנות הטבע של כלליות בני-האדם בתמידות, וזה דבר שאי אפשר, כי אפלו משה רבנו, עליו השלום, וכיוצא, שבטלו הטבע, היה רק לפי שעה ובדבר פרטי, כגון קריעת ים-סוף או בקיעת הירדן וכיוצא, שהיה רק לפי שעה, אבל

הקדמה

לכטל הטבע של כלליות בני-אדם, כי כל אחד ואחד, בהכרח לכטל ולשנות הטבע אצלו, וגם צריך לכטל ולשנות הטבע תמיד, וזה דבר שאי אפשר, וגם ברוחניות אי אפשר וכו'. אף העשרה קפיטל הם דבר נפלא ויקר ומועיל מאד.

גם יחד אותם לעדות ואמר, שגם כי ימלאו ימיו, אני אחר הסתלקותו, מי שיבא על קברו ויאמר שם אלו העשרה קפיטל תהלים הנזכרים לעיל ויתן פרוטה לצדקה עבורו, אפלו אם גדלו ועצמו עוונותיו וחטאיו מאד מאד, חס ושלום, אני אתאמץ ואשתדל לאורך ולרחב להושיעו ולתקנו. ואמר בזה הלשון: איך וועל מיה לייגען אין דער לענג און אין דער ברייט איך זאל איהם א טובה טהון, ביי די פאות וועל איך איהם ארויס ציהן פון שאול תחתיות *). ואני חזק בכל הדברים שלי, אף בזה אני חזק ביותר, שאילו העשרה קפיטל תהלים מועילים מאד מאד, ואלו הן העשרה קפיטל תהלים וכו'. (רק בספר ספורי-מעשיות נדפסו בפעם הראשון בטעות הקפיטל של קל"ז על-ידי עוות המדפיסים, ומשם נתפשט הטעות בכמה ספרים וסדורים, שהעתיקו משם). ויאמרם כסדר, שהם כתובים בתהלים. ואמר, שהוא תקון הקללי, כי כל עברה, יש לה תקון מיוחד, אכל תקון הנזכר לעיל הוא תקון הקללי.

(* מנתחו כבוד בקהלת קדש אומאן, פלך קעב, מדינת רוסיא.

גם אמר אז שענין הנזכר לעיל של העשרה קפיטל תהלים יאמרו ויגלו בפני הכל, ואמר: אף-על-פי שהוא דבר קל לומר עשרה קפיטל תהלים, אף-על-פי-כן גם זה יהיה כבוד מאד לקיים, וכן נתקיים עתה בעוונותינו הרבים, שמחמת רבוי המחלקת רב ההמון רחוקים, לקיים זאת, והוא, זכרונו לברכה, הודיע כל זאת מקדם; ואנחנו עשינו מה שמטל עלינו להודיע התקון לכל התפץ להתתקן — וכל אחד, הטוב בעיניו יעשה: השומע ישמע והחדל יחדל — ואנחנו את נפשנו הצלנו.

ומה שהרב בעל המחבר סדר תקון שבת מביאם בשם ספר עשרה הלולים, זה אינו, כי ידידי הקורא, עין נא בספר תקון-מועד ותראה שמוכאים שם בשם רבנו, זכרונו לברכה, וגם נוס וחפש בכל הספרים, שמוכאים שם שלא בשם רבנו, זכרונו לברכה, ותראה, שכלם נדפסו אתר פטירת רבינו זכרונו לברכה, שנפטר תחלת שנת תקע"א בחל-המועד סכות, ואפשר, שהרב הנזכר לעיל וכיצא, מגדל תשוקתם לזכות בהם את הרבים בתקון גדול כזה, וידעו שיש שנמצאים מתנגדים וחולקים על רבנו, זכרונו לברכה, על-כן קימו בנפשם מאמר חקמינו, זכרונם לברכה, שמתר לשנות בדבר השלום, ובפירט בדבר גדול ותקון כזה.

ועתה בין תבין שצדקו הנאמר לעיל, שהם תקון חדש לגמרי, ולא ידע מזה שום נכרא מימות עולם, ותאמרם בשם רבנו, זכרוננו לברכה, בכדי ששפלותיו יהיו דוכבות וכו', אשר כל הצדיקים מתגעגעים לזה, ומזה אשר אלצוני לגלות כל הנזכר לעיל. וזכותו יעמד לנו, ומכל פגמינו וצרותינו יתקננו ויושיענו, אמן כן יהי רצון.

ומבאר גם בהשיחות שאחר הספורי-מעשיות, שהזהיר לאנשיו, שפשיקרה להם מקרה בלתי טהור, חס ושלום, שילכו תכף ומיד למקנה לטבל, כי על-ידי המקרה, חס ושלום, נעשה מה שנעשה, על-כן טוב מאד, שקדם שמתחיל להעשות מזה איזה דבר, חס ושלום, שיקדים עצמו האדם ויטבל ויטהר עצמו.

והזהיר מאד לכל יתפחד האדם מזה כלל, כי הפחד והמרה-שחונה בענין זה מזיק מאד מאד. בפרט אחר שגלה אלו העשרה קפיטל תהלים הנזכר לעיל אז אמר, שמי שיזכה לקים זאת, לומר אלו העשרה קפיטל תהלים הנזכרים לעיל, באותו היום שיקרה לו חס ושלום, אזי בודאי יתקן חטאו, ושוב אל ידאג כלל.

גם הנה מתלוצץ מאלו החסידים והיראים, שפשמיגע להם איזה הרהור, אזי הם מתפחדים שלא יבואו לידי מקרה, חס ושלום, ומחמת זה, הם רגילים בהתר מחמת פחד שלא

יבואו לידי מקרה, והוא, זכרונו לברכה, היה מתלוצץ מזה. ועקר פונתו היה, שהאדם צריך לבלי להתפחד ולהתירא כלל מדברים כאלו ולבלי לחשב מחשבות כלל בענין זה. רק יהיה כגבור חיל לעמד כנגד תאנתו ויסיח דעתו מזה לגמרי, ואל יתפחד כלל — וה', הטוב בעיניו יעשה עמו מה שהוא יתברך חפץ.

וְרִמָּז בְּדַבְּרֵי, שְׁנֵה הִיָּה בְּחִינַת פָּגֶם שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלִיו הַשְּׁלוֹם, בְּכַת־שֶׁבַע וְכוּ', וְלֹא בְּאֵר הַדָּבָר הַיָּטִב. וּמֵאֵד מֵאֵד צָרְכִין לְהִתְחַזֵּק בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְאֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל מִשׁוֹם דָּבָר שְׁבַעוּלָם, אִף אִם יַעֲבֹר עָלָיו מִזֶּה מָה שְׁיַעֲבֹר, וְאִם יִהְיֶה חֶזֶק בְּדַעְתּוֹ, וְלֹא יִתְפַּחַד כָּלֵל, וְלֹא יִחְשַׁב מִחְשְׁבוֹת כָּלֵל (שְׁקוּרִין אֵיבַעַר טְרַאכְטִין), וְיִלָּךְ בְּתַמּוֹ בְּשִׁמְחָה, יִזְכֶּה לְסוּף לַעֲבֹר עַל הַכֹּל בְּשְׁלוֹם. וְדַבְּרִים כְּאֵלוֹ אֵי אֲפֹשֶׁר לְבָאֵר בְּכַתָּב, וְעָרוֹם יָבִין לְאַשׁוּרוֹ.

גַּם בְּלֹא זֶה הַזְּהִיר מֵאֵד לְהִיּוֹת רְגִיל בְּטְבִילַת מְקוּנָה, וְאָמַר, שְׁבִימִים, שְׂאִין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן, כְּגוֹן בְּיוֹמֵי דְנִיָּסָן וְכִיוּצָא, הַמּוֹכָאִים בְּשִׁלְחֵן-עָרוּף אַרְח־חַיִּים, צָרִיכִין לְהִיּוֹת רְגִיל בְּיֹתֵר בְּטְבִילַת מְקוּנָה. כֵּן נִזְכֶּה לְקַיֵּם כָּל דְּבָרָיו בְּאַמַּת וּבְתַמִּים, אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

אמר המעתיק: כתיב: תפוחי זהב במשפיות כסף דבר דבר על אפניו. לכן אמרתי להציג פה מעט מזער ממאמרי חכמינו, זכרונם

לברכה, אשר שם מבאר גדל זכות הצדיקים אחר הסתלקותם למעלה למעלה, וכמה גדול הזכות והתועלת של המהלכים על קברם הקדוש, זכותם יגן עלינו, אמן כן יהי רצון.

בְּמִדְרַשׁ רַבָּה, פְּרַשְׁת כִּי־תִשָּׂא פְּרִשָּׁה מִ"ד, עַל פְּסוּק:
זְכוֹר לְאַבְרָהָם וְכו', הַדָּא הוּא דְכְּתִיב: גִּפְּן מִמְצָרִים תִּסְיַע
וְכו', וּלְבִסוּף מוּבָא בְּזוּ הַלְשׁוֹן: מָה הַגִּפְּן הִיא חֲמִיה וְנִשְׁעֲנַת
עַל עֲצִים מְתִים, כִּף יִשְׂרָאֵל הֵם חַיִּים וְקַיָּמִים וְנִשְׁעֲנִים עַל
הַמְּתִים, אֱלוֹ הָאָבוֹת. וְכֵן אֵתָּה מוֹצֵא כְּמָה תְּפִלוֹת הַתְּפִלָּל
אֵלֵיהוּ בְּהַר הַפְּרָמֵל שֶׁתֵּרַד הָאֵשׁ כְּמָה דָּאָתָּ אָמַר: עֲנִי ה'
עֲנִי — וְלֹא נִעְנָה. אֲלֵא כִּינֵן שֶׁהַזְּכִיר אֵת הַמְּתִים וְאָמַר:
ה', אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל — מִיָּד נִעְנָה. מָה כְּתִיב
שָׁם — נִתְּפַל אֵשׁ ה'. וְכֵן מִשָּׁה, בְּשַׁעֲה שְׁעֵשׂוֹ יִשְׂרָאֵל אוֹתוֹ
הַמַּעֲשֵׂה, עָמַד וְלָמַד זְכוֹת אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, וְלֹא
נִעְנָה אֲלֵא כִּינֵן שֶׁהַזְּכִיר אֵת הַמְּתִים — מִיָּד נִעְנָה, שְׁנֵאמַר:
זְכוֹר לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וְלְיִשְׂרָאֵל. מָה כְּתִיב: וַיִּנְחַם ה' עַל
הַרְעָה: הַנִּי: כְּשֵׁם שֶׁהַגִּפְּן הַזֹּאת חֲמִיה וְנִשְׁעֲנַת עַל עֲצִים
מְתִים, כִּף יִשְׂרָאֵל חַיִּים וְנִשְׁעֲנִים עַל הָאָבוֹת כְּשֵׁהם מְתִים,
הַנִּי: זְכוֹר לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וְלְיִשְׂרָאֵל וְכו'.

ובזהר הקדוש, פְּרַשְׁת אַחֲרֵי, דִּף ע"א, מוּבָאִים שָׁם דְּבָרִים
נְפִלְאִים וְנוֹרָאִים מְזֵה הַעֲנִינֵן הַקְּדוּשָׁה, וְזֵהוּ: תָּאנָא, אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, יוֹמָא חַד הוּוּ אָזְלוּ רַבִּי חִזְקִיָּה וְרַבִּי יִיסָא בְּאַרְחָא,

עָרְעוּ בְּגוֹשׁ חֶלֶב, וְהָיוּ חָרִיב, יִתְּבוּ סְמִיךְ לְבֵי קְבָרֵי וְכוּ'.
 עֵין שֵׁם הַמַּעֲשֵׂה הַנִּפְלְאָה. וּבְסוֹף אֵיתָא בְּזוּ הַלְשׁוֹן: אָמְרֵי
 נִדְאֵי בְּשַׁעְתָּא דְּזַכָּאִין לֹא אֲשַׁתְּכּוּ בְּעֵלְמָא. עֵלְמָא לֹא
 מִתְקַיְמָא אֲלֵא בְּגִינְהוֹן דְּמִתְיָא. אָמַר רַבִּי יִיסָא: בְּשַׁעְתָּא
 דְּאֶצְטְרִיךְ עֵלְמָא לְמַטְרָא, אֲמַאי אֲזִלְיָנָן לְגַבִּיהוֹן דְּמִתְיָא.
 וְהָא כְּתִיב וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמַּתִּים, וְאָסִיר. אָמַר לִיה: עַד כַּעַן לֹא
 חֲמִיתָא גְּדַפָּא דְּצַפְרָא דְּעָרָן, וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמַּתִּים, אֶל הַמַּתִּים
 דְּיָקָא. דְּאִינָן חֲכִיבֵי וְכוּ' דְּאֲשַׁתְּכּוּ תְּדִיר מַתִּים, אֲבָל יִשְׂרָאֵל
 דְּאִנּוּן זַכָּאֵי קְשׁוּט, שְׁלֵמָה קָרָא עֲלֵיהוּ: וְשַׁבַּח אָנִי אֶת
 הַמַּתִּים שְׂכָרָא מִתּוּ בְּזַמְנָא אַחְרָא וְלֹא הַשְׁתָּא, שְׂכָרָא מִתּוּ
 וְהַשְׁתָּא אֲנּוּן חֲיִין. וְעוֹד, דְּשָׂאָר עֲמִין, כִּד אֶתָּא לְמִתְיָהוֹן
 אֶתְּנָן בְּחִרְשִׁין לְאַתְעָרָא עֲלֵיהוּ זִינִין בִּישִׁין, וְכִד יִשְׂרָאֵל
 אֶתָּאן לְמִתְיָהוֹן, אֶתְּנָן בְּכַמָּה תְּשׁוּבָה לְקַמֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּתַבִּירוּ דְּלִבָּא בְּתַעֲנִיתָא לְקַבְּלָהּ, וְכֹלָא בְּגִין דְּנִשְׁמַתִּין
 קֳדִישִׁין יַבְעוּן רַחֲמֵי לְקַמֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲיִים עַל עֵלְמָא
 בְּגִינָה. וְעַל דָּא תְּנִינָן: צְדִיקָא, אַף-עַל-גַּב דְּאַתְפֹּטֵר מֵהָאֵי
 עֵלְמָא, לֹא אֶסְתַּלַּק וְלֹא אֶתְאַבִּיד מְכַלְהוּ עֲלֵמִין, דְּהָא
 בְּכַלְהוּ עֲלֵמִין אֲשַׁתְּכַח יִתִּיר מַחֲיוֹ, דְּבַחֲיוֹי אֲשַׁתְּכַח בְּהָאֵי
 עֵלְמָא בְּלַחֲדוּדֵי, וְלִכְתֵּר אֲשַׁתְּכַח בְּתַלְתָּ עֲלֵמִין וְזַמִּין
 לְגַבִּיהוּ, דְּכְתִיב: עֲלָמוֹת אֶהְבוּד, אֵל תִּקְרִי עֲלָמוֹת אֲלֵא
 עוֹלָמוֹת, זַכָּאָה חֲלַקְהוֹן. תֵּאנָא, כְּתִיב: וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדוּנֵי
 צְרוּרָה בְּצְרוּר הַחַיִּים, וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדוּנֵי, נִשְׁמַת אֲדוּנֵי

מבְּעֵי לֵה. אֵלֵא כְּמָה דְאַמְרֵן. דְּנִזְכָּא חִלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקָנָא
 דְּכֻלָּא אֲתִקְשֵׁר דָּא בְּדָא. נַפְשׁ בְּרוּחַ. וְרוּחַ בְּנִשְׁמָה. וְנִשְׁמָה
 בְּקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא. אֲשִׁתְּכַח דְּנַפְשׁ צְרוּרָה בְּצְרוּר הַחַיִּים.
 עַד כְּאֵן לְשׁוֹנוּ הַקְּדוּשׁ. וְעוֹד מוּכָא בְּהַפְרוּשׁ שֶׁל הָעֵין-
 יַעֲקֹב וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: שֶׁכָּבֵר מֵתוֹ — בְּפִלְחָנָא דְּמֵאֲרִיִּהוֹן.

מָכַל הַמְּאֲמָרִים הַנִּזְכָּרִים לְעֵיל רוֹאִין גְּדֹל יִקְרַת זְכוּת
 הַצַּדִּיקִים, אֲשֶׁר כָּבֵר הֵלְכוּ לְעוֹלָמָם. אֲשֶׁרִי הָאִישׁ, אֲשֶׁר
 יִסְמָךְ עַל זְכוּתָם כֹּל יְמֵי חַיָּו וְלֹא יִתְיַאֲשׁ אֶת עַצְמוֹ מִן
 הַרְחָמִים לְעוֹלָם, וּבְכֹל מָה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו כֹּל יְמֵי חַיָּו, הֵן
 בְּרוּחָנִיּוֹת וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת. יִסְמָךְ עַל זְכוּתָם וַיִּשָּׂא יָדָיו וְלִבּוֹ
 לֹא לְאַמוּנָה יִתְבָּרֵךְ — וּבְיַדָּאֵי יוֹשֵׁעַ, כֹּל-שֶׁכֵּן לְקְדוּשִׁים
 אֲשֶׁר בְּאַרְצֵי הַמָּה וְאֲדִירֵי כֹל חִפְצֵי בָּם, וּבִכְפֻרְט כְּשֶׁהוֹלְכִין
 עַל קְבָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, כְּמוֹכֵן מִפְּרוּשׁ רַש"י בְּפִרְשֵׁת שֶׁלַח-
 לָךְ עַל פְּסוּק: וַיָּבֵא עַד חֲבֻרוֹן, וּפְרַשׁ רַש"י, וְהוּא מְאָמֵר
 חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה, שֶׁכָּלֵב לְבָדוּ הֵלָךְ לְשֵׁם הַשְׁתַּטַּח
 עַל קְבָרֵי אֲבוֹת לְהַצִּילוֹ מַעֲצַת מְרַגְלִים. וְכֵן מִפְּרוּשׁ רַש"י
 בְּפִרְשֵׁת וַיְחִי עַל פְּסוּק: וְאֲנִי בָּבוֹאֵי מִפְּדֵן, וְהוּא גַם-כֵּן
 מְאָמֵר רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה: וְאֶקְבְּרָהּ שָׁם, וְלֹא
 הוֹלְכֵתִיהָ אֶפְלוּ לְבֵית-לְחָם וְכוּ', וַיַּדְעֵתִי שֶׁיֵּשׁ בְּלִבְךָ עָלַי,
 אֲכַל דַּע לָךְ, שֶׁעַל-פִּי הַדְּבוּר קְבַרְתִּיהָ שָׁם, שֶׁתֵּהָא לְעֻזָּה
 לְכַנְיָהּ, כְּשֶׁיִּגְלֶה אוֹתָם נְבוֹנֵרְאָדָן, יֵהִיו עוֹבְרִים דְּרָף שָׁם,
 וַיִּצְאֵת רַחֵל עַל קְבָרָהּ וּבְכַתָּהּ וּמְבַקֶּשֶׁת עֲלֵיהֶם רַחֲמִים.

הַקְדָּמָה

יז

שְׁנֵאמַר: קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע וְגוֹ', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְשִׁיבָה: יֵשׁ שָׂכָר לַפְעֻלָתָךְ, נְאוּם ה', וְשָׂבוּ כְנִים לַגְּבוּלָם
עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

וּבְמִסְכָּתָא סוּטָה, דָּף י"ג, אֵיתָא: וְאָמַר רַבִּי חֲמָא בַר
תַּנְיָנָא, מִפְּנֵי מָה נִסְתַּתַּר קַבְרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה מֵעֵינֵי כְּשֶׁר-נָדַם:
מִפְּנֵי שְׁגָלוֹי וְיָדוּעַ לִפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁעָתִיד בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ לַחֲרֹב וּלְהַגְלוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם, שֶׁמָּא יָבֹאוּ
לְקַבְרֹתָיו שֶׁל מֹשֶׁה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה וַיַּעֲמֵדוּ בְּכִכְיָה וַיִּתְחַנְּנוּ
לְמֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ לוֹ: מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲמַד בְּתַפְלָה בְּעַדְנוּ —
וְעוֹמֵד מֹשֶׁה וּמְכַסֵּל אֶת הַגְּזֵרָה מִפְּנֵי שְׁחַכְבִּים צַדִּיקִים
בְּמִיתָתָם יוֹתֵר מִבְּחִיָּיהֶם וְכוּ'.

מִכָּל זֶה מוֹכֵן, אֲשֶׁר לִהְיוֹת עַל קַבְרָם מִמֶּשׁ מוֹעִיל בְּיוֹתֵר
וַיִּוֹתֵר מִלְּהַזְכִּיר זְכוּתָם לְבַד וְלִבְלֵי לִהְיוֹת עַל קַבְרָם מִמֶּשׁ,
כִּי גַם לְהַזְכִּיר זְכוּתָם לְבַד גַּם-כֵּן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד וּמוֹעִיל
מְאֹד, אֲבָל לִהְיוֹת עַל קַבְרָם מִמֶּשׁ, זֹאת מוֹעִיל בְּיוֹתֵר וַיִּוֹתֵר
בְּלֵי שְׁעוֹר, כַּמּוֹכֵן מִמֶּאֱמַר חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, בְּדַבֵּר
כָּלֵב וְרַחֵל אֲמֵנוּ וּמִמֶּאֱמַר חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה,
מִהִסְתַּרְתָּ קַבְרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְהֵבֵן כֵּן
נִזְכָּה לִילָף וּלְהַשְׁתַּטַּח עַל קַבְרֵי הַצַּדִּיקִים וּלְהַרְבּוֹת בְּעֵתָר
וּלְשַׁפּוֹף לְבָנוּ כַּפַּיִם נִכַח פְּנֵי ה', אֲזַי בְּוֹדָאֵי בָהֶם עוֹלָם
נִנְשָׁע, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

יהי רצון שאומרים קודם אמירת תהלים בחול אומרים כאן:
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, הבוחר
 בְּדוֹד עֲבָדוֹ וּבְזָרְעוֹ אַחֲרָיו וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָחוֹת,
 שֶׁתִּפֶּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא כְּאִלוֹ
 אִמְרָם דְּדוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם בְּעֲצֻמוֹ זְכוּתוֹ יְגַן עָלֵינוּ,
 וְיַעֲמֵד־לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוּתֵיהֶם
 וְאוֹתוֹתֵיהֶם וּנְקִידוֹתֵיהֶם וְטַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם
 מִרְאשֵׁי־תְבוּת וּמְסוּפֵי־תְבוּת לְכַפֵּר פִּשְׁעֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ
 וְחַטָּאתֵינוּ וְלִזְמַר עֲרִיצִים וְלַהֲכָרִית כָּל הַחֹחִים וְהַקּוֹצִים
 הַסּוֹכְבִים אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וְלַחֲבֵר אִשֶׁת נְעוּרִים עִם
 דוֹדָהּ בְּאַהֲבָה וְאַחֲנָה וְרַעוּת, וּמִשֵּׁם יִמְשָׁךְ לָנוּ שֶׁפַע לְנַפְשׁ
 רוּחַ וּנְשֵׁמָה לְטַהֲרָנוּ מִעוֹנוֹתֵינוּ וְלַסְלִיחַ חַטָּאתֵינוּ וְלַכַּפֵּר
 פִּשְׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסְּלַחַת לְדוֹד שֶׁאָמַר מְזֻמְרִים אֵלָיו לִפְנֵיךְ כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר: גַּם יִהְיֶה הָעֶבֶר חַטָּאתְךָ לֹא תָמוּת, וְאֵל תִּקְחֵנוּ
 מִהָעוֹלָם הַזֶּה קִדְּם זְמַנְנוּ עַד מְלֵאת שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם (שְׂבָעִים
 שָׁנָה) בְּאוֹפֵן שְׁנוּכָל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ, וּזְכוּת דְּוֹד
 הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יְגַן עָלֵינוּ וּבְעֲדָנוּ שֶׁתֹּארוּךְ אַפְּךָ עַד
 שׁוּבָנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לִפְנֵיךְ, וּמֵאוֹצַר מִתְּנַת חַנּוּם
 חֲנָנוּ כְּדוֹכְתִּיב: וְחַנּוּתִי אֶת אֲשֶׁר אָחוֹן וְרַחֲמֵתִי אֶת אֲשֶׁר
 אֲרַחֵם, וּכְשֵׁם שֶׁאֲנוּ אוֹמְרִים לִפְנֵיךְ שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי
 נִזְכָּה לומר לִפְנֵיךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׂבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא,
 וְעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבָצְלַת הַשְּׁרוֹן וְלִשִׁיר
 בְּקוֹל נְעִים בְּגִילַת רִנָּה כְּבוֹד הַלְּבָבוֹן נִתֵּן לָהּ, הוֹד וְהַדָּר
 בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה:

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים
 הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו
 לכל הצדיקים האמתיים שבדורינו ולכל הצדיקים
 האמתיים שוכני עפר קדושים אשר בארץ המה ובפרט
 לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה
 רבנו נחמן בן פיגא זכותו יגן עלינו שגלה תקון זה.
 לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו
 בתורה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול
 על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי
 לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על
 ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז. מכתם לדוד שמרני אל, כי חסיתי בך:
 אמרת ליהנה אדני אתה, טובתי בלעליך:
 לקדושים אשר בארץ המה, ואדירי כל חפצי
 כם: ירבו עצבותם אחר מהרו, בל-אסוף
 נספיהם מדם, ובל אשא את שמותם על-
 שפתי: יהנה מנת-חלקי וכוסי, אתה תומיך
 גורלי: חבלים נפלו-לי בנעימים, אף-נחלת

שְׁפָרָה עָלַי: אֲבָרַךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצָנִי, אַף
 לִילֹת יִסְרוּנִי כְלִיּוֹתַי: שׁוֹיִתִּי יְהוָה לְגַגְדִּי
 תָּמִיד, כִּי מִיְמִינִי בַל אָמוּט: לְכֵן שָׂמַח לְבִי
 וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אַף־בְּשָׂרֵי יִשְׁכֵּן לְבַטָּח: כִּי לֹא
 תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרֹאוֹת
 שָׁחַת: תוֹדִיעַנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת־
 פְּנִיךָ, נַעֲיִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:

לב. לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי
 חֲטָאָה: אֲשֶׁר־אָדָם, לֹא יַחֲשֵׁב יְהוָה לוֹ עוֹן,
 וְאִין בְּרוּחוֹ רַמְיָה: כִּי הַחֲרַשְׁתִּי בְלוּ עֲצָמַי,
 בְּשֹׂאֲגָתִי כָל־הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִכְבַּד עָלַי
 יָדְךָ, נִהַפֵּף לְשֵׁדִי בַחֲרֻבוֹנִי קִיץ סְלָה: חֲטָאתִי
 אוֹדִיעֶךָ, וְעוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אוֹדָה עָלַי
 פֶּשַׁעִי לִיהוָה, וְאַתָּה נָשֵׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סְלָה:
 עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חֲסִיד אֱלֹיֶךָ לְעַת מְצֹא, רַק
 לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים אֱלִיוֹ לֹא יִגִּיעוּ: אַתָּה סִתַּר
 לִי* (מִצַּר תִּצְרֹנִי, רְנִי פִלַּט תְּסוּבְּבֵנִי סְלָה:
 אֲשִׁכִּילְךָ וְאוֹרֶךְ בְּדָרְךָ זֶה תִלְךָ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ

* אחר אתה סתר לי, צריך להפסיק מעט (עי' בלקור'מ ח"א סי' ר"ג).

עֵינַי: אֵל תְּהִי כְסוּס, כְּפָרֵד אֵין הָבִין, בְּמַתָּג-
 וְרֶסֶן עֲדִיו לְכֹלֹם, בַּל קָרַב אֵלַיָּךְ: רַבִּים
 מִכְּאוּבִים לְרָשָׁע וְהַבוֹטֵחַ בִּיהוָה חֶסֶד
 יִסּוּבְכֶנּוּ: שְׂמַחוּ בִיהוָה, וְגִילוּ צְדִיקִים,
 וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל:

מא. לְמַנְצָח מְזֻמּוֹר לְדָוִד: אֲשֶׁר־י מִשְׁפִּיל
 אֶל-דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה: יְהוָה
 יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וְאֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ
 בְּנֶפֶשׁ אִיבִיו: יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי, כָּל
 מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכֶת בְּחֲלִיו: אֲנִי-אָמַרְתִּי יְהוָה חֲנּוּנִי,
 וְפָאָה נִפְשִׁי כִי חָטָאתִי לָךְ: אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע
 לִי, מָתִי יָמוּת וְאָבֵד שְׁמוֹ: וְאִם-בָּא לְרְאוֹת,
 שׂוֹא יְדַבֵּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֹזֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ
 יְדַבֵּר: יַחַד עָלַי יִתְּלַחֲשׁוּ כָּל-שֹׁנְאָי, עָלַי
 יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי: דְּבַר-בְּלִיעַל יְצוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר
 שָׁכַב לֹא-יִוְסִיף לְקוּם: גַּם-אִישׁ שְׁלוֹמִי, אֲשֶׁר-
 בְּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגִּדִיל עָלַי עֶקֶב:
 וְאַתָּה יְהוָה חֲנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֹמָה לָהֶם:

בזאת ידעתי כי־חפצת בי, כי לא־יריע איבי
עלי: ואני, בתמי, תמכת בי, ותציבני לפניך
לעולם: ברוך יהוה אלהי ישראל מהעולם
ועד העולם, אמן ואמן:

מב. למנצח משכיל לבני קרח: כאיל תערג
על־אפיקי־מים, כן נפשי תערג אליך אלהים:
צמאה נפשי לאלהים לאל חי, מתי אבוא
ואראה פני אלהים: היתה־לי דמעת ללחם
יומם ולילה, באמר אלי כל־היום, איה
אלהיך: אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי כי
אעבר בסף, אדדם עד־בית אלהים בקול־רנה
ותודה, המון חוגג: מה־תשתוחחי נפשי
נתהמי עלי, הוחלי לאלהים, כי עוד אודנו
ישועות פניו: אלהי, עלי נפשי תשתוחח, על־
כן אזכרה מארץ ירדן, וחרמונים, מהר מצער:
תהום־אל־תהום קורא לקול צנוריה, כל
משבריה וגליה עלי עברו: יומם יצוה יהוה
חסדו, ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי:

אומרה לאל סלעי למה שכחתני, למה קדר
אלך, בלחץ אויב: ברצח בעצמותי חרפוני
צוררי, באמרם אלי כל היום איה אלהיך:
מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי, הוחילי
לאלהים כיעוד אודנו, ישועת פני ואלהי:

נט. למנצח אל תשחת לדוד מכתם, בשלח
שאול וישמרו את הבית להמיתו: הצילני
מאיבי אלהי, ממתקוממי תשגבני: הצילני
מפעלי און ומאנשי דמים הושיעני: כי הנה
ארכו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא-
חטאתי יהנה: בלי עון ירצון ויכוננו, עורה
לקראתי וראה: ואתה יהנה אלהים צבאות
אלהי ישראל, הקיצה לפקד כל הגוים, אל-
תחון כל בגדי און סלה: ישובו לערב, יהמו
כפלב, ויסוכבו עיר: הנה יביעון בפיהם,
חרבות בשפתותיהם, כיעמי שמע: ואתה
יהנה תשחק למו, תלעג לכל גוים: עזו, אליך
אשמרה, כי אלהים משגבי: אלהי חסדי

יִקְדַּמְנִי, אֱלֹהִים יְרַאֲנִי בְּשַׁרְרֵי: אֶל־תִּהְרַגְם,
 פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי: הִנִּיעַמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ,
 מִגִּנְנוּ אֲדָנָי: חֲטֵאת־פִּימוּ דְבַר־שִׁפְתֵימוּ
 וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וּמֵאֲלֵה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: כֹּלֵה
 בַּחֲמָה, כֹּלֵה וְאִינְמוּ, וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מִשַּׁל
 בְּיַעֲקֹב, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: וַיֵּשְׁבוּ לְעָרֵב,
 יִהְמוּ כְּכֹלֵב, וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: הִמָּה יִנְיַעוּן לְאָכֹל,
 אִם־לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ: וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאֲרַנֵּן
 לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ, כִּי־הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי, וּמְנוּס, בְּיוֹם
 צַר־לִי: עֲזֵי אֵלֶיךָ אֲזַמְרָה, כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי
 אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז. לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוֹן לְאַסָּף מִזְמוֹר:
 קוֹלִי * אֶל־אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים
 וְהֶאֱזִין אֵלָי: בְּיוֹם צָרָתִי אֲדָנָי דַּרְשָׁתִי, יְדִי
 לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאֲנָה הַנַּחֵם נַפְשִׁי:
 אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמֶיָה, אֲשִׁיחָה, וְתַחֲטַעֲטֵף
 רוּחִי סֵלָה: אַחֲזַתְּ שְׁמֹרוֹת עֵינָי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
 אֲדַבֵּר: חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים:

* באמרך אל אלהים תכוון המילוי כזה אל־ךָ למַד אל־ךָ למַד הַיּ יוֹד מִם

אֲזַכֶּרָה נְגִינָתִי בַלֵּילָהּ, עִם־לִבִּי אֲשִׁיחָה,
 וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: הֲלֵעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי, וְלֹא־יִסִּיף
 לְרִצּוֹת עוֹד: הָאֶפֶס לְנֹצַח חֲסִדוֹ, גָּמַר אָמַר
 לְדֹר וָדֹר: הֲשָׁכַח חֲנוּת אֵל, אִם־קִפֵּץ בָּאָף
 רַחֲמָיו סָלָה: וְאָמַר חֲלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת יָמַי
 עָלְיוֹן: אֲזַכּוֹר מֵעַלְלֵי־יָהּ, כִּי אֲזַכֶּרָה מִקֶּדֶם
 פְּלֹאֵף: וְהִגִּיתִי בְכָל־פְּעֻלָּהּ, וּבַעֲלִילוֹתֶיהָ
 אֲשִׁיחָה: אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכָהּ, מִי־אֵל גָּדוֹל
 בְּאֱלֹהִים: אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֹא, הוֹדַעְתָּ
 בְּעַמִּים עֲזָף: גָּאַלְתָּ בְּזִרוּעַ עַמָּהּ, בְּנֵי־יַעֲקֹב
 וַיּוֹסֶף סָלָה: רָאוּף מִיָּם אֱלֹהִים, רָאוּף מִיָּם,
 יַחֲלִיף, אֵף יִרְגְּזוּ תְהוֹמוֹת: זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת,
 קוֹל נְתָנוּ שְׁחָקִים, אֵף־חֲצָצְרִיף יְתַהַלְכוּ: קוֹל
 רַעֲמָף בַּגְּלָגֶל, הָאִירוּ בְּרָקִים תַּבַּל, רַגְזָה
 וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: בְּיָם דְּרָכָהּ וּשְׁבִילָהּ בְּמִיָּם
 רַבִּים, וַעֲקֹבוֹתֶיהָ לֹא נוֹדְעוּ: נַחֲיֵת כְּצֹאן עַמָּהּ,
 בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ. תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים, אֲדָנִי.

מֵעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: בְּטָרִם הָרִים
יִלְדוּ, וַתְּחַלֵּל אֶרֶץ וְתַבַּל, וּמֵעוֹלָם עַד-עוֹלָם,
אַתָּה אֵל: תָּשַׁב אָנוּשׁ עַד-דָּפָא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ
בְנֵי-אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כַּיּוֹם אֶתְמוּל
כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמֹרֶה בְלִילָה: זָרַמְתָּם, שָׁנָה
יְהִיוּ, בַּבֶּקֶר כְּחֹצִיר יַחֲלֶף: בַּבֶּקֶר יִצִּיץ וַיִּחַלֶף,
לְעָרֵב יִמּוּלֵל וַיִּבֶשׁ: כִּי-כִלִּינוּ בְּאַפֶּךָ, וּבַחֲמַתְךָ
נִבְהַלְנוּ: שִׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ, עַל־מִנּוּ, לְמֵאוֹר
פְּנֶיךָ: כִּי כָל-יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ, כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ
כְּמוֹ-הֶגְהָה: יְמֵי-שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה,
וְאִם בְּגִבּוֹרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַהֲבָם עָמַל וְאוֹן,
כִּי-גֹז חֵישׁ וְנִעְפָּה: מִי-יֹדַע עַז אַפֶּךָ, וּכְיִרְאַתְךָ
עִבְרַתְךָ: לְמִנּוֹת יְמֵינוּ כֵּן הַיּוֹדֵעַ, וְנִבְיֵא לְכַב
חֲכָמָה: שׁוֹכָה יְהוָה עַד-מָתִי, וְהִנָּחֵם עַל
עֲבֹדֶיךָ: שְׁבָעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֲסֵדְךָ, וַיִּנְרָנָה וַיִּנְשַׁמְחָה
בְּכָל-יְמֵינוּ, שְׁמַחְנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ, שָׁנוֹת רָאִינוּ
רָעָה: יִרְאָה אֶל-עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּךְ, וַהֲדַרְךָ עַל-
בְּנֵיהֶם: וַיְהִי נֵעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה
יְדֵינוּ כֹּונָנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כֹּונָנָהוּ:

קה. הודו ליהנה קראו בשמו הודיעו
 בעמים עלילותיו: שירו-לו זמרו-לו שיחו
 בכל נפלאותיו: התהללו בשם קדשו, ישמח
 לב מבקשי יְהוָה: דרשו יְהוָה ועזו, בקשו
 פניו תמיד: זכרו נפלאותיו, אשר עשה, מפתיו
 ומשפטי-פיו: זרע אברהם עבדו, בני יעקב
 בחיריו: הוא יְהוָה אלהינו, בכל-הארץ
 משפטיו: זכר לעולם בריתו, דבר צוה, לאלה
 דור: אשר כרת את אברהם ושבועתו לישחק:
 ונעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם:
 לאמר, לך אתן את-ארץ-כנען, חבל נחלתכם:
 בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה:
 ויתהלכו מגוי אל-גוי, מממלכה אל-עם אחר:
 לא-הניח אדם לעשקם, ויזכח עליהם מלכים:
 אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: ויקרא
 רעב על-הארץ, כל מטה-לחם, שבר: שלח
 לפניכם איש, לעבד נמפר יוסף: ענו בכפל
 רגלו, ברזל באה נפשו: עד-עת בא דברו,
 אמרת יְהוָה צרפתהו: שלח מלך וניתירהו,

משל עמים ויפתחהו: שמו אדון לביתו,
 ומשל בכל-קנינו: לאסר שריו בנפשו, וזקניו
 יחבם: ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ-
 חם: ויפר את-עמו מאד, ויעצמהו מצריו:
 הפך לבם לשנא עמו להתנכל בעבדיו: שלח
 משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: שמו-בם
 דברי אתותיו, ומופתים בארץ חם: שלח חשך
 ויחשך, ולא-מרו את דברו: הפך את-מימיהם
 לדם, וימת את דגתם: שרץ ארצם צפרדעים,
 בחדרי מלכיהם: אמר, ויבא ערב, כנים, בכל
 גבולם: נתן גשמיהם ברד, אש להבות
 בארצם: ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ
 גבולם: אמר ויבא ארבה, וילק, ואין מספר:
 ויאכל כל-עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם:
 ויך כל-בכור בארצם, ראשית לכל-אונם:
 ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו כושל:
 שמח מצוים בצאתם, כיי-נפל פחדם עליהם:
 פרש ענן למסך, ואש להאיר לילה: שאל
 ויבא שלו ולחם שמים ישביעם: פתח צור,

וַיִּזְכְּבוּ מַיִם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: כִּי־זָכַר אֶת־
 דְּבַר קִדְשׁוֹ, אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ: וַיּוֹצֵא עִמּוֹ
 כְּשֶׁשׁוֹן, בְּרָנָה אֶת בְּחִירָיו: וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת
 גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: בְּעֵבֹר יִשְׁמְרוּ
 חֻקָּיו, וַתּוֹרַתּוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

קלז. עַל־נְהַרֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁכְּנוּ, גַּם־בְּכִינוּ
 בְּזָכְרָנוּ אֶת־צִיּוֹן: עַל עַרְכִּים בְּתוֹכָהּ תְּלִינוּ
 כְּנֹרֹתֵינוּ: כִּי שָׁם, שְׁאַלּוּנוּ שׁוֹכֵינוּ דְבַר־יְשִׁיר,
 וַתּוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אֵיךְ
 נִשִּׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה, עַל אֲדַמַּת נֶכֶר: אִם־
 אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי
 לְחִפֵּי, אִם־לֹא אֲזַכְּרֶנּוּ, אִם־לֹא אֲעֲלֶה אֶת
 יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחַתִּי: זָכַר יְהוָה לְבָנֵי
 אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם, הָאוֹמְרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד
 הַיְסוֹד בָּהּ: בַּת־בְּכָל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁר־יִשְׁלַם־
 לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ אֲשֶׁר־יִשְׂאֲחַז
 וַנִּפֹץ אֶת־עַלְלֶיךָ אֶל הַסָּלַע:

קנ. הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ־אֵל, בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ

בַּרְקִיעַ עֲזוֹ: הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב
 גְּדֻלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל
 וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֶף וּמַחֲוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים
 וְעֶגְב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ, הַלְלוּהוּ
 בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כָּל הַנְּשָׁמָה, תְּהַלֵּל יְהוָה,
 הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר שלשה פסוקים אלו

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב יְהוָה שְׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל
 יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה מְעוֹזָם בְּעַת
 צָרָה: וַיַּעֲזְרֵם יְהוָה וַיַּפְלְטֵם, וַיַּפְלְטֵם מִרְשָׁעִים, וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי
 חָסוּ בוֹ:

ואחר העשרה קפיטל תהלים טוב לומר תפלה זו:

אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיִּי, אֲזַמְרָה לֵאלֹהֵי בְעוֹדֵי, יַעֲרֹב עָלַי
 שִׁיחֵי אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּיהְנוּה: הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוּר, בְּנִבְל
 עֲשׂוֹר וְזָמְרוּ לוֹ: אֲלֹהִים, שִׁיר חֲדָשׁ אֲשִׁירָה לָךְ בְּנִבְל
 עֲשׂוֹר אֲזַמְרָה לָךְ: עָלַי עֲשׂוֹר וְעָלַי נִבְל, עָלַי הַגִּיּוֹן
 בְּכִנּוּר: כִּי שָׁמַחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂי יְדִידֶךָ אֲרַנֵּן:
 רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲדוֹן כָּל, בּוֹרָא כָּל הַנְּשָׁמוֹת, רַבּוֹן כָּל
 הַמַּעֲשִׂים, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זַמְרָה, עֲזַרְנִי וְחַנּוּנִי בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים וּבְחַסְדֶיךָ הַעֲצוּמִים, שְׁאֲזָכָה לְעוֹרֵר וּלְהוֹצִיא
 וּלְגַלּוֹת כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם סֵפֶר
 תְּהִלִּים, וּבְזָכוֹת אֱלוֹהֵי הָעֲשָׂרָה קְפִיטַל תְּהִלִּים שְׁאֲמַרְתִּי
 לְפָנֶיךָ, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה, שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם סֵפֶר
 תְּהִלִּים, שֶׁהֵם: אֲשֶׁר־י, בְּרָכָה, מִשְׁכִּיל, שִׁיר, נְצוּחַ, נְגוּן,
 תְּפִלָּה, הוֹדָאָה, מְזֻמּוֹר, הַלְלוּיָהּ — בְּזָכוֹת הַמְּזֻמּוֹרִים
 וּבְזָכוֹת הַפְּסוּקִים וּבְזָכוֹת תְּבוֹתִיָּהֶם וְאוֹתִיּוֹתִיָּהֶם
 וּנְקֻדוֹתִיָּהֶם וְטַעְמֵיָּהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהֶם מְרָאשֵׁי-
 תְּבוֹת וּמְסוּפֵי תְּבוֹת, וּבְזָכוֹת דָּוִד הַמְּלֶךְ, עָלַי הַשְּׁלוֹם,
 עִם כָּל הָעֲשָׂרָה צַדִּיקִים, שִׁיְסָדוּ סֵפֶר תְּהִלִּים: (וּבְזָכוֹת
 הַצַּדִּיק יְסוּד עוֹלָם, נֶחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמֵן
 בֶּן פִּינְא, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר גָּלָה וְתַקֵּן לֹמֵר אֱלוֹ
 הָעֲשָׂרָה קְפִיטַל תְּהִלִּים בְּשִׁבִיל תַּקּוּן הַבְּרִית) וּבְזָכוֹת

כָּל הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים הָאֲמִתִּיִּים, תִּזְכְּנִי וְתִחַנְנִי,
 שְׂאֻזָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהוֹצִיא כָּל הַטְּפוֹת קָרִי,
 שִׁיִּצְאוּ מִמֶּנִּי לְבִטְלָה, בֵּין בְּשׁוּגָג בֵּין בְּמַזִּיד, בֵּין בְּאַנְס
 בֵּין בְּרִצּוֹן, (אם יאמר חס ושלום בשביל מקרה שנזדמן לו
 באותו הלילה, יאמר זה: ובפרט כל הטפות שיצאו ממני בלילה
 ואת, על-ידי מקרה-לילה, שקרה לי בעונותי הרבים) כְּלָם
 אֻזָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַמְלַתְךָ הַגְּדוּלָה וּבְכַחֲךָ
 הַגְּדוֹל, לְהוֹצִיאֵם מִהַקְּלָפוֹת וּמִהַסְטָרִין אַחֲרֵנִי, מִכָּל
 הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּפְלוּ וְנִתְפָּזְרוּ וְנִפְּצוּ וְנִדְּחוּ לְשָׁם, וְאֵל יִדַּח
 מִמֶּךָ נִדַּח, וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁבַּר וְתִתְהַרְגַּ וְתִעַקֵּר וְתִכְלֶה
 וְתִבְטֵל, כָּל הַקְּלָפוֹת וְכָל הַרוּחִין וְשִׁדְיֵין וְלִילִין, שֶׁנֶּעְשׂוּ
 וְנִבְרְאוּ וְנוֹצְרוּ עַל-יְדֵי אֱלֹהֵי הַטְּפוֹת, שִׁיִּצְאוּ מִמֶּנִּי
 לְבִטְלָה, וְתִסִּיר מֵהֶם חַיּוּתָם, וְתוֹצִיא וְתַגְּזֵל מֵהֶם הַחַיּוּת
 דְּקִדְשָׁהּ, וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבָּלְעוּ:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵל חַי וְקַיִם, חַי הַחַיִּים, מְלֵא רַחֲמִים,
 הִדָּן אֶת כָּל הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת תְּמִיד, הַחֲפִץ הַסֵּד
 וּמְרַבֵּה לְהִיטִיב, אָבִי אָבִי, גּוֹאֲלִי וּפּוֹדִי, יִדְעֵתִי יְהוָה
 יִדְעֵתִי, כִּי אֲנִי בְּעַצְמִי הַחַיִּב וְהַפּוֹשֵׁעַ אֶפְלוּ בְּהַמְּקוֹרוֹת
 שֶׁנִּזְדַּמְּנוּ לִי בְּשׁוּגָג, כִּי לֹא שְׁמַרְתִּי אֶת הַמַּחֲשָׁבָה כָּלֵל
 וְהִרְתִּיתִי בַּיּוֹם, עַד שֶׁבָּאתִי לְיַדִּי טְמֵאָה בְּלִילָה, וְעַל-

ידי זה קלקלתי מה שקלקלתי, וגרמתי מה שגרמתי, ושחתתי מה ששחתתי. אוי אוי אוי, אויזה על נפשי, אוי לנפשי, כי גמלתי לי רעה. מה אמר, מה אדבר, מה אצטדק. מה אמר, מה אדבר, מה אצטדק. האלהים מצא את עוני. הנני לפניך באשמה רבה, הנני לפניך מלא בוש וכלמה, מלא טנופים וכלוכים, מלא תועבות רעות, ואין שום לשון בעולם שאוכל לכנות בו עצם הרחמנות שיש עלי, כי רע ומר, כי נגע עד הנפש, מר לי מאד, אבי שבשמים; מר לי מאד, רבון כל העולמים. ראה אנחתי ואנקתי, כי נפשי מרה לי מאד, עד אשר איני יודע איך אני יכול לחיות מעצם מרירות נפשי, אשר עד גבהי שמים יגיע, כי קצתי בחיי, למה לי חיים כאלה, חיים מרים ומרוזים ממות, את קבעת כוס התרעלה שחית, מצית, נפשי.

רבונו של עולם! אתה לבד ידעת רבוי ועצם הפגמים הגדולים, העצומים והנוראים, שנעשים על-ידי-זה בכל העולמות, ועתה איך אוכל לתקן זאת ובמה יזכה נער כמוני לתקן את אשר שחתתי, אף אף-על-פי-כן ידעתי, ואני מאמין באמונה שלמה, כי אין שום יאוש בעולם כלל. ועדין יש לי תקוה, ועדין לא אבדה

תותלתי מיהנה, כי חסדי יהנה כי לא תמנו, כי לא כלו
 רחמי. על פן באתי לפניך, יהנה אלהי ואלהי אבותי,
 אלהי אברהם, אלהי יצחק ואלהי יעקב, אלהי כל
 הצדיקים והחסידים האמיתיים ואלהי כל ישראל,
 אלהי הראשונים והאחרונים, שתרחם עלי ותעשה את
 אשר בחקיך אלך ואת משפטיך אשמר, ותכף את יצרי
 להשתעבד לך, ותגער בהיצר הרע ותגרשו ממני מעתה
 ועד עולם, ותשמרני ותצילני ותפלטני מעתה מכל מיני
 ההרורים רעים וממחשבות רעות ומפגם הראות ומפגם
 הדבור, ותצילנו מעתה מכל מיני פגם הברית שבְעוֹלָם
 במחשבה, דבור ומעשה, ותהיה עמי תמיד ותשמרני
 ותצילני ממקרה, בין ביום ובין בלילה, מעתה ועד
 עולם:

אבינו, מלך אל חי וקיים, גואל חנק, שטחתי אליך
 כפי, הצל הצל, הושיעה הושיעה, הצל לקוחים למנות,
 הצל נרדף וחיב כמוני, הצילני מן השאול תחיתות. תן
 לי תקנה, ולא אבד, חס ושלום, כי מה בצע בדמי,
 בְרַדְתִּי אֵל שַׁחַת, הַיּוֹדֵךְ עֶפְרוֹ, הַיְגִיד אִמְתְּךָ, דָּלוּ עֵינַי
 לְמָרוֹם, יי עֲשֶׂה לִּי, עֲרַבְנִי, עֲרַב עִבְדְּךָ לְטוֹב, אֵל
 יַעֲשֶׂה לִּי שׁוֹם כַּח אֵלָא כְּפִי, אֵין לִי שׁוֹם

לה תפלה לתקון הכללי

מנוס ומבטח, כִּי־אם עֲלִיךָ לְבַד, עַל חֲסָדֶיךָ הַעֲצוּמִים לְבַד, עַל רַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים, עַל חֲמִלְתְּךָ הָאֱמֵתִית, עַל חֲנִינוּתֶיךָ הַנִּצְחִיּוֹת וְעַל כַּחַ וּזְכוּת הַצַּדִּיקִים, שֶׁשָּׁמְרוּ אֶת הַבְּרִית בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו, בָּהֶם תִּמְכְּתִי יְתֵדוּתִי, בָּהֶם אֲשַׁעַן וְאֶסְמְךָ, בְּזְכוּתָם וְכַחֵם אֲבֹטָח וְאֶקְוֶה, כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תִתֵּן חֲסִידֶךָ לְרֵאוֹת שְׂחַת. אֲהֵה יְהוָה, מִלְטָנִי! אֲהֵה יְהוָה, פִּדְנִי! רֵאה מִסְכֵּן כְּמוֹנֵי טוֹרֶךָ בְּלֵב יָמִים, תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צְנוּרֶיךָ, כֹּל מִשְׁבְּרֶיךָ וְגַלְיָד עָלַי עֲבְרוּ, צוּד צְדוֹנֵי כְּצַפּוֹר, אִיבֵי חֲנָם. צַמְתוּ כְּבוֹר חַיִּי, וַיְדוּ אָבֶן בִּי. צַפּוּ מַיִם עַל רֹאשִׁי, אֲמַרְתִּי נִגְזַרְתִּי. קְרֵאתִי שְׁמֶךָ, יְהוָה, מְבוֹר תַּחֲתִיּוֹת; קְרֵאתִי שְׁמֶךָ, יְהוָה, מְבוֹר תַּחֲתִיּוֹת:

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! מְלֵא רַחֲמִים, מְלֵא חֶסֶד חֲנָם, מְלֵא חֲנִינוּת, מְלֵא רַחֲמָנוּת, מְלֵא טוֹב, מְלֵא רְצוֹן. כִּכֵּר קִבְּלָנוּ עָלֵינוּ לְקַרֵּא אֵלֶיךָ תָּמִיד, וְהִנְנִי מְקִים קִבְּלָתְנוּ, וְהִנְנִי קוֹרֵא אֵלֶיךָ מִמְּקוֹם שְׁפֵל כְּזֶה, מִמְּקוֹמוֹת מְגִינִים כְּאַלֶּה. מִמַּעַמְקִים קְרֵאתֶיךָ, יְהוָה, מִמַּעַמְקֵי עַמְּקִים, מִן הַמַּצַּר קְרֵאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה וְאִם בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים יִרְדְּנוּ לְמָקוֹם שֶׁיִּרְדְּנוּ, וְיִרְדְּנוּ עִכְשָׁו

בְּעִקְבוֹת מְשִׁיחָא לְמִקּוּמוֹת נְמוּכִים וְשִׁפְלִים מְאֹד מְאֹד,
 שְׁלֹא יִרְדּוּ יִשְׂרָאֵל לְתוֹכֶם מְעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: וְתַרְדּוּ
 פְּלָאִים, אִין מְנַחֵם לֵה; אַף־עַל־פִּי־כֵן, אִין אָנוּ מִיֵּאֲשִׁים
 עֲצֻמְנוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּשׁוּם אַפֵּן בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי כָּר
 הִבְטַחְתָּנוּ לְהַשִּׁיבֵנוּ מִמְצוּלוֹת יָם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: אָמַר
 אֲדָנִי מִבְּשֵׁן אָשִׁיב, אָשִׁיב מִמְצוּלוֹת יָם, וְכָתִיב: וְאֵף גַּם
 זֹאת, בְּהִיּוֹתֶם בְּאֶרֶץ אֲיֻבֵיהֶם לֹא מֵאֲסֹתִים וְלֹא גַעְלֹתִים
 לְכַלְתֶּם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתְּם, כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! פָּתַח פִּיךָ לְאֵלִים כְּמוֹנֵי, וְתִשְׁלַח לִי
 דְבוּרִים מִמְּעוֹן קִדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם, בְּאֶפֶן שְׂאוּכַל לְנַצַּח
 אוֹתְךָ, לְרִצּוֹת וּלְפִיִּס אוֹתְךָ, שֶׁתִּקְבַּל בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 וּבְחֶסְדֶיךָ הָעֲצוּמִים אֶת אֱלוֹ הָעֲשָׂרָה קְפִיטֵל תְּהַלִּים
 שְׁאֲמַרְתִּי לְפָנֶיךָ, כְּאֱלוֹ אֶמְרָם דְּוֵד הַמֶּלֶךְ, עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם,
 בְּעֲצֻמוֹ, וְאַף־עַל־פִּי שְׂאִינִי יוֹדֵעַ לְכוּן שׁוּם כְּוֹנָה
 מִהַכְּנֻוֹת הָעֲצוּמוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת, שֶׁיֵּשׁ בְּאֱלוֹ הָעֲשָׂרָה
 מִזְמוּרִים, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אַבּוֹתַי,
 שֶׁתְּהֵא חֲשׂוּבָה לְפָנֶיךָ הָאֲמִירָה בְּפֹה לְבַד, כְּאֱלוֹ הַשְּׁגָתִי
 וְכַנְנֵתִי כָּל הַסּוּדוֹת וְהַכְּנֻוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם, וְיִהְיֶה אֶמְרֵי
 לְרְצוֹן לְפָנֶי אֲדוֹן כָּל, וְהַנְּנִי מִשְׁלִיךְ יְהִי עָלֶיךָ, וְהַנְּנִי
 מִקְשֶׁר עֲצֻמֵי לְכָל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שֶׁבְּדוֹרֵנוּ וְלְכָל

הצדיקים האמיתיים, שוכני עפר, קדושים אשר בארץ
המה, (ובפרט להצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור
חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, אמן) ועל
דעתם ועל פונתם אמרתי כל אלו העשרה קפיטל
תהלים, ובזכותם וכחם אזכה לעורר ולגלות כל
העשרה מיני נגינה, שנאמר בהם ספר תהלים, שהם:
שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע, שהם כלולים בשמך
המיוחד, הגדול והקדוש, ובזכות כח השני שמות
הקדושים האלו במלואם, שהם "אל אלהים" (כזה):
אל"ף למ"ד, אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ס, שהם עולים
במספר תפ"ה [ארבע מאות שמונים וחמש], כמספר
תהלים, ככח אלו השמות תופני להוציא כל הטפות
קרי לבטלה מבטן הקלפה שבלעם, אשר מספר שמה
עם האותיות עולה תפ"ה [ארבע מאות שמונים
וחמש], שהיא בקלפה כנגד קדשת ספר תהלים, ובכח
אלו העשרה מזמורי תהלים תעורר השני השמות
הקדושים "אל אלהים", ותהרג, ותשבר ותכניע,
ותעקר ותכלה ותבטל את הקלפה הזאת שבלעם,
ותכריח אותה להפליט כל הטפות הקדושות מבטנה
וקרבה, ותמחה שמה וזכרה מן העולם, ותקים מקרא
שכתוב: חיל בלע ויקיאנו, מבטנו יורישנו אל, ותהרג

כל הקלפות, שנבראו על-ידי אלו הטפות, ותוציא ותגזל מהם החיות דקדושה, וכל הניצוצות הקדושות שבלעו על-ידי פגם חטא זה, כלם תוציאם, ותחזר ותקבצם בקדושה שנית, ותזכנו לקבל עלינו על מלכות שמים באהבה תמיד, ונזכה לעסק כל ימינו בתורה ותפלה ומעשים טובים באמת ובלב שלם, באפן שנוזף לברא גופים וכלים קדושים לכל הנשמות דאזלין ערטילאין על-ידי עונותינו הרבים על-ידי פגם הטפות קרי, שיצאו ממני לכטלה.

רבונו של עולם, אמיץ כח, ורב אונים! עשה מה שתעשה ברחמיך הרבים באפן שנוזף לתקן פגם הברית, פגם טפי המח, בין מה שפגמנו בזה בשוגג, בין במזיד, בין באנס, בין ברצון — על הכל תמחל ותסלח לי, אלוה סליחות, חנון המרבה לסלח, ונזכה לתקן כל הפגמים בשלמות בחיינו בזכות הצדיקים הקדושים אשר בארץ המה*).

אם יהיה על קברו הקדוש יאמר זה:

* ובזכות הצדיק הזה, השוכן פה, צדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, אשר אני מכתת רגלי וטלטלתי עצמי בטלטול הקשה בשביל לבוא הנה להשתטח על קבר הצדיק האמת הקדוש הזה, אשר הבטיחנו בחייו הקדושים לעמוד

וכפר לי על כל החטאים והעונות והפשעים, שחטאתי
 ושעויתי ושפשעתי לפניך ברמ"ח איברי ושס"ה גידי,
 במחשבה, דבור ומעשה, ובחמשה חושים ובשאר
 כחות הגוף, ובפרט מה שחטאתי ופשעתי ופגמתי
 נגדך בפגם הברית, שהוא כלל כל התורה כלה, והרע
 בעיניך עשיתי מנעורי עד היום הזה. על הכל תמחל
 ותסלח ותכפר, מלא רחמים, ותמלא כל השמות
 שפגמתי בשמך הגדול. הרב בכסני מעוני ומחטאתי
 טהרני, תחטאני באזוב ואטהר, תכבסני, ומשלג אלבין,
 תשמיעני ששון ושמחה, תגלנה עצמות דכית, הסתר
 פניך מחטאי, וכל עונותי מחה. מחה פשעי למענך,
 באמור: אנכי אנכי, הוא מוחה פשעיך למעני,
 וחטאתיך לא אזכור.

ותמלא עלי ברחמים, ותהיה בעזרי תמיד בזכות נח
 הצדיקים האמתיים, ותשמרני ותצילני תמיד, ותתן לי
 כח להתגבר על יצרי ולכף ולשבר את תאנותי, ולא
 אפגם עוד מה שפגמתי, ולא אעשה עוד הרע בעיניך.

בעזרתנו סלה תמיד כשנבוא על קברו הקדוש, ונתן פרוטה
 לצדקה, ונאמר אלו העשרה קפיטל תהלים. והנה עשיתי מה
 שמטל עלי — עשה מה שעליך.

ולא אשוב עוד לכסלה. אם און פעלתי — לא אוסיף,
 כי כבר הבטחתנו, שגם על זה מועיל תפלה ובקשה
 להנצל להבא, ברחמיך האמתיים, מן היצר הרע וכת
 דילה (אם יהיה על קברו הקדוש יאמר זה: ובפרט על מקום
 ציון הקדוש הזה עזרני בזכות הצדיקים הגנוזים פה) ורחם
 עלי, ותן לי כח וגבורה מאתך, שאזכה להתגבר ולכבש
 את יצרי תמיד, עד שאזכה ברחמיך לגרשו ולסלקו
 ולבטלו מעלי לגמרי מעתה ועד עולם, כי כבר כלי
 בידו חזי, ושנותי באנחה, כשל בעוניי כחי, ועצמי
 עששו, עד אשר כשל כח הסבל. רחם עלי, אבי, אב
 הרחמן: רחם עלי, שומע תפלה; חוס וחמל עלי,
 שומע צעקה, שומע אנחה, שומע אנקה, רחם רחם,
 הצל הצל, הושיעה הושיעה! אל יפל דמי ארצה
 לקניף, אל תתן לשחת נפשי, הצילני מדמים, אלהים,
 אלהי תשועתי, תרגן לשוני צדקתך, חוסה עלי, כרב
 רחמיך, כרב חסדיך, יהמו נא מעיך ונחנינותיך על עלוב
 נפש כמוני, על נרדף כמוני, על מלכלך בחטאים
 כמוני, על חסר דעה, חסר עצה כמוני, כי לך לבד
 עינינו תלויות, לך לבד רעיוני צופיות, דלו עיני
 למרום, עזר נא, הושיעה נא, חוס וחמל נא עלי
 והושיעני לשוב אליך בתשובה שלמה, באמת ובלב

שָׁלֵם. וְאִזְכָּה לִהְיוֹת תָּמִיד פְּרָצוּנָךְ הַטּוֹב מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם. כְּחֶסֶדְךָ חַיִּינִי. וְאַשְׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ. לֵב טָהוֹר
בְּרָא לִי אֱלֹהִים. וְרוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ בְּקַרְבִּי:

וּבְכֹן, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהִנֶּה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
אֲדוֹן הַשְּׁמֵחָה וְהַחֲדָנָה. אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ אֵין שׁוֹם עֲצָבוֹת
כָּלֵל לְעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: הוֹד וְהָדָר לְפָנֶיךָ, עוֹ וְחֲדָנָה
בְּמִקוֹמוֹ, שְׁתַּעֲזְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים וְתוֹפְנֵי לִהְיוֹת
בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. מְשִׂמַּח נַפְשוֹת עֲגוּמִים, שְׂמַח נַפְשֵׁי
הָאֲמֻלָּה מְאֹד, הָעֲלוּכָה מְאֹד, הָעֵינָפָה וְהַצְּמָאָה
וְהָרַעֲבָה אֵלֶיךָ מְאֹד, הַסֵּר מִמֶּנִּי יְגוֹן וְאַנְחָה, שְׂמַח נַפְשִׁי
עֲבֹדְךָ, כִּי אֵלֶיךָ, יְהִנֶּה, נַפְשֵׁי אִשָּׁא. תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים.
שְׂבַע שְׂמֵחוֹת אֶת פְּנֵיךָ, נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח. הַשִּׁיבָה לִּי
שְׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי. שְׂבַעֲנִי מִטּוֹבֶךָ.
וְשִׂמַּח נַפְשֵׁי בִישׁוּעָתְךָ, וְטַהֵר לְבִי לְעֲבֹדְךָ בְּאַמֶּת. עוֹרָה
כְּבוֹדִי, עוֹרָה הַנִּבָּל וְכִנּוֹר, אַעֲיֶרָה שְׁחָר. זַכְּנוּ לְכָל
הָעֲשָׂרָה מִיְּמֵי נְגִינָה דְקַדְשָׁה, שֶׁהֵם מְכַנִּיעִים וּמְתַקְּנִים
פָּגַם הַבְּרִית, כְּאֲמֹר: אֲכַרְךָ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אִף
לַיְלֹת יִסְרוּנִי כְּלִיּוֹתַי. לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרֵי נִשׁוּי פִּשְׁעֵי
כְּסוּי חֲטָאָה. בֵּית וְהוֹן נִחְלַת אֲבוֹת, וּמִיְהוָה אִשָּׁה
מִשְׁפָּלַת. יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה חֲסֵדוֹ, וּבְלַיְלָה שִׁירָה עִמִּי.

תפלה לאל חיי. למנצח על תשחת לדוד מכתם בשלח
 שאול וישמרו את הבית להמיתו. אזכרה נגינתי בלילה.
 עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי. היאכל תפל מבלי מלח.
 אם יש טעם בריר חלמות. פן תמן לאחרים הודך
 ושנותיך לאכזרי. ולא אמר. איה אלהי עשי הנותן
 זמירות בלילה. שקר החן והכל היפי. אשה יראת יהנה
 היא תתהלל. ונאמר: הללויה. הללו אל בקדשו.
 הללויה ברקיע עזו: הללויה בגבורותיו. הללויה כרב
 גדלו. הללויה בתקע שופר. הללויה בנבל וכנור:
 הללויה בתף ומחול הללויה במנים ועגב: הללויה
 בצלצלי שמע. הללויה בצלצלי תרועה: כל הנשמה
 תהלל יה הללויה.

רבונו של עולם! תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס
 לקבץ גליותינו וקרב פזורנו מבין הגוים, ונפוצותינו
 כגס מירכתי ארץ: וקבץ נדחנו יחד מארבע כנפות
 הארץ לארצנו: וקם בנו מקרא שכתוב: ושב יהנה
 אלהיך את שבותך ורחמך, ושב וקבצך מכל העמים,
 אשר הפיצך יהנה אלהיך שמה. אם יהיה נדחך בקצה
 השמים, משם יקבצך יהנה אלהיך ומשם יקחך.
 והביאך יהנה אלהיך אל הארץ, אשר ירשו אבותיך.

וירשתה והיטיבך, והרבך מאבותיך: ונאמר: נאם יהוה
 אלהים, מקבץ נדחי ישראל, עוד אקבץ עלי לנקבציו.
 ונאמר: בונה ירושלים יהוה, נדחי ישראל יכנס. ותמהר
 ותחיש לגאלנו, ותביא לנו את משיח צדקנו, ותכנה
 את בית קדשנו ותפארתנו, והביאנו לציון עירך ברנה,
 ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם. כמו שפתוב:
 ופדויי יהוה ישוכון, וכאו ציון ברנה, ושמחת עולם על
 ראשם, ששון ושמחה ישיגו, ונסו יגון ואנחה: ונאמר:
 כי בשמחה תצאו, ובשלוט תוכלון, ההרים והגבעות
 יפצחו לפניכם רנה, וכל עצי השדה ימחאו כף. ונאמר:
 כי נחם יהוה ציון, נחם כל חרבותיה, וישם מדברה
 כעדן וערבתה כגן יהוה, ששון ושמחה ימצא בה,
 תודה וקול זמרה. שמחו ביהוה וגילו צדיקים, והרנינו
 כל ישרי לב: אור זרוע לצדיק, ולישרי לב שמחה.
 שמחו צדיקים ביהוה, והודו לזכר קדשו, אמן נצח
 סלה ועד:

(זאת התפלה מצאנו באמתחת הכתבים והיא מעט הכמות ורב
האיכות)

רבונו של עולם, עלת העלות וסבת כל הסבות. אנת
לעלא. לעלא מן כלא. ולית לעלא מנף. דלית מחשבה
תפיסא כף כלל, ולף דומיה תהלה. ומרום על כל
ברכה ותהלה. אותף אדרש, אותף אבקש, שתחת
חתינה דרף כבושה מאתף, דרף כל העולמות, עד
השתלשלות שלי, במקום שאני עומד, כפי אשר נגלה
לך, יודע תעלומות. ובדרף ונתיב הנה תאיר עלי אוף,
להחזירני בתשובה שלמה לפניך באמת כפי רצונך
באמת, כפי רצון מבחר הפרואים, לכלי לחשב
במחשבתי שום מחשבת חוץ ושום מחשבה וכלבול,
שהוא נגד רצונך, רק לדבק במחשבות זכות צחות
וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך ובתורתך. הט לבי
אל עדותיך, ותן לי לב טהור לעבדך באמת. וממצולות
ים תוציאני לאור גדול חיש קל מהרה. תשועת יהנה
כהרף-עין, "לאור באור החיים" כל ימי היותי על פני
האדמה; ואזכה לחדש נעורי, הימים שעברו בחשך,
להחזירם אל הקדשה, ותהיה יציאתי מן העולם
כביאתי, בלא חטא. ואזכה לחזות בנעם יהנה ולבקר
בהיכלו, כלו אומר כבוד. אמן נצח סלה ועד:

איזה עצות טובות מיסודים על-פי ספרי
 אדוננו, מורנו ורבנו, מוהר"ן מברסלב,
 זכותו יגן עלינו, איך להנצל מכל רע
 לנצח

(א) צריכין לשמר את עצמו מאד מהרהור, כי
 הרהור מזיק ופוגם מאד מאד, מה שאי אפשר לציר
 בודעת האדם כלל עצם פגם ההרהור; השם יתברך
 יצילנו.

(ב) המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו למקום
 שהוא רוצה, כי הכלל — שאי אפשר בשום אופן,
 שיהיו שני מחשבות ביחד בפעם אחת, על-כן בקל
 יכולין לגרש המחשבות רעות רק בשב ואל תעשה,
 דהינו שלא לחשב אותה המחשבה, רק לחשב אינה
 מחשבה אחרת, בתורה ועבודה או אפלו משא ומתן
 וכיוצא בזה, שימשך מחשבתו לאינה מחשבה אחרת,
 ועל-ידי-זה יפטר ממילא מההרהורים והמחשבה רעה
 שבאין אליו, ואפלו אם לפעמים הולכת מחשבתו
 ופורחת ומשוטטת בדברים רעים וזרים, רחמנא
 לצלן, גם-כן ביד האדם לחזר ולהטותה בעל-כרחו

אל הדרך הישר לחשב מה שראוי, והוא ממש כמו
 סוס, שפונה מן הדרך וסר לדרך אחרת, שתופסין
 אותו ברסנו ומחזירין אותו בעל-כרחו אל הדרך
 הישר, כמו-כן ממש במחשבה, שתכף כשרואה,
 שהוא תועה מן הדרך — צריך לתפסה בעל-כרחו
 ולהשיבה אל הדרך הראוי, וכבר מבאר, שאין צריכין
 לנענע ראשו הנה ונהנה כדי לגרש המחשבות רעות,
 כי אין זה מועיל כלל, רק יחשב מחשבה אחרת,
 כנזכר לעיל, ואל יביט לאחוריו אם נסתלקו ממנו, רק
 יעשה את שלו במה שהוא עוסק, וממילא יסתלקו
 ממנו.

(ג) עקר הנסיון והצרוף, שמנסין את האדם בעולם
 הזה, הוא בתאנה זאת של נאוף, ולכן כשפאים על
 מחשבתו הרהורי זנות, והוא משבר תאנתו ומסיח
 דעתו מהם, זהו עקר תשובתו ותקונו על פגם הברית
 שפגם מקדם, כל אחד כפי ענינו, כי זהו בחינת
 תשובת המשקל ממש, ובזה הוא מוציא ניצוצי
 הקדשה, שנפלו על-ידי פגם הברית, ועל-ידי-זה זוכה
 לתקון הברית.

(ד) בעוונותינו הרבים בדורותינו אלה נתפשטה

הפריצות והשחץ וההפקרות באפן אים ונורא. רחמנא לצלן. ועל-ידי-זה נכשלים בחורי ישראל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. רחמנא לצלן. אשר הוא חטא ועוון חמור מאד מאד, כי על-ידי-זה הורג את הנפשות. שהיו יכולים להולד מהם, וזה גורם עכוב גאלתנו.

ולכן צריך כל אב לרחם על בנו ולהשיאו בעודו צעיר לזמנים דיקא, ועל-כל-פנים ימסר נפשו, שיהיה קדם היותו בן עשרים, כאשר החמירו על זה חכמינו, זכרונם לברכה, הקדושים מאד (קדושין כ"ט:). ואל יחשב בזה שום חשבונות פרטיים, כגון ממון או יחוס או כבוד וכיו' וכיו', רק ישתדל בכל מיני השתדלות להשיא את בנו ואת בנותיו סמוך לפרקן. ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה, (יבמות ס"ב:): וידעת, כי שלום אהלך — זה המשיא את בנו ואת בנותיו סמוך לפרקן.

(ה) טוב מאד בגוף ובנפש לשלח את בנו ללמד בישיבה חוץ לעיר, ובפרטיות בחדשי הקיץ, ועל-ידי-זה יהיו נשמרים מראיות אטורות ומנהגיה הנוראה והקלפות, המסתובכים בהרחובות, וינצלו על-ידי-זה

מהרהורים רעים ומחשבות זרות. המביאים לידי פגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה.

(ו) בעוונותינו הרבים נתפשטה מאד קלפת פגם
הברית להסיח ולהדיח רבים מבני עמנו, שלא להוליד
בנים מחמת חסרון פרנסה וכיוצא; ואיזהו מהם עוד
מתגברים ברשעותם להמית הילדים בכטן אמם, שלא
יצאו חיים לאויר העולם. ומוכא בזהר הקדוש, פרשת
שמות, שזה גורם אסתלקותא דשכינתא מעלמא, ובני
נשא צועקין מרב צרות, ואינם נענים, וגם הבחורים
נמנעים מלשא נשים בזמן הנרצה על-פי התורה
הקדושה, וממתינים עד שישלמו להם נדוניא גדולה
כזו, שיהיו בטוחים בה על פרנסה וכיוצא. וכל זה
עצת נחש הקדמוני להכשילם בפגמי הברית שונים
ולהביאם לידי טמאה, רחמנא לצלן. וידוע מכל ספרי
אמת, כי פגם הברית הוא פגם כל התורה בלה,
רחמנא לצלן, ואין לשער גדל הרעות והצרות,
שמביאים בזה עליהם ועל העולם בלו, רחמנא לצלן,
ומאריכים בזה את הגלות מאד, כמובא בספרים,
וכגלות מצרים נאמר: ובני ישראל פרו וישרצו וירבו
ויעצמו במאד מאד, ותמלא הארץ אותם, וכל זה כפי

לקרב הגאולה. והקלפה הנזכרת לעיל נתגברה גם אז נגדם, כמו שכתוב: פן ירבה וכו', ועלה מן הארץ. וכמעט שנפלו לטעות, שבזמן גזרות קשות ורעות אין צריכין לפרות ולרבות, אבל רוח הקדש של אבותינו הקדושים גרזים "פן ירבה". הינו שגם בצר ובמצוק מלכות הרשעה, אשר עמדה עליהם להמעיטם, אין להם עצה אחרת כי-אם לקים מצות ה' באמונה שלמה ובבטחון גדול, ולכן זכו להגאל אז מהר באותות ובמופתים ובכיד חזקה. ובכן העצה למי שמתגברים עליו הנסיונות הנזכרים לעיל, הן מצד יצרו הרע והן מצד מי שמסית ומכריח אותו לזה, שיצעק הרבה להשם יתברך, שיצילהו מרשת הבעל-דבר ומשאל תחיתות. גם יתיעץ עם אנשי אמת איך לעמד על נפשו ולנצח היצר הרע הזה למען יזכה לילך בדרך החיים להיטיב לו ולכל העולם כלו.

(ז) וכן בעוונותינו הרבים אורב הס"מ [הסמ"ך] מ"ם] מאד מאד לקלקל את השלום-בית של בני-הנעורים ומתנפל בנכלי ערמימיותו להביאם לידי מחלקת ומריבות וכו', עד שבאים על-ידי-זה לידי גרושין וכו', ואז לוקדם בעברות גמורות, רחמנא

לצלן. לכן כל מי שיראת ה' בלבבו, יעשה כל מה שבכחו וישתדל לעסק במצוה הנוראה הזו של להשים שלום בין איש לאשתו, ומכל-שכן שלא יהיה לו, חס ושלום, שום חלק בקלקול השלום-בית של איזה בר ישראל, כי לא יאבה ה' לסלח לו. ואל יפתהו יצרו במצוות כאלו, כי היא עברה חמורה, ומגרשים על-ידי-זה את השכינה מהעולם, ומפרידים בין קדשא-בריהוה ושבכנתיה, רחמנא לצלן.

(ח) רב ורבים של הגטין שנארעו, רחמנא לצלן. בעתים הללו, בעוונותינו הרבים, הוא מספת ההורים בעצמם, ולא מספת הזוג כלל, כי על-פירב מתערבים ההורים בחייהם הפרטי של הזוג. וכן כשנעשה איזה מריבה ומחלוקת בין ההורים, כאשר מצוי דבר זה ברוב הפעמים, כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה, (שבת ק"ל): ליבא כתבה דלא רמו בה תיגרא, ועל-ידי-זה מסית אחד על השני: זה — את בנו, וזה — את בתו, ומזה מתחילים המריבות והמחלוקת, עד שבאים על-ידי-זה לידי גט, רחמנא לצלן. ואם היו ההורים מדברים יחד, והיו חושבים עצות ואפנים איך לעשות שלום בין הזוג, והיו

עוזרים להם. כודאי היה נעשה שלום.

(ט) כשהולכים לשאל עצה עבור שלום-בית או בענין תקון הברית, צריכים לחפש ולבקש הרבה הרבה אחר ירא-שמים וצדיק גדול, הדבוק בו יתברך בדבקות אמת, ולא פאשר נהוג עכשו, בעוונותינו הרבים, שהולכים אצל צבועים וכו', אשר אינם יכולים לתקן ולהנהיג אפלו את עצמם, ואיך יעלה על דעת נבון, שיכולים לתקן ולהנהיג אחרים? (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ס"א). ובפרט בענין שלום-בית צריכים לילף ולהתייעץ עם ירא-שמים אמת, ולא אל צבוע וכו', כי עבור כמה מאות זהובים יוצאים מהם עם גט, רחמנא לצלן, ויהיה מענת, אשר לא יוכל לתקן.

(י) עצה כללית לכל דבר ולכל צרה ומארע שרק יארע עמו, חס ושלום, ובפרט לתקון הברית הוא לפרש שיחתו ותפלתו לפני השם יתברך בלשון אשכנז שמדברים בו (או כל אחד כפי לשונו הרגיל בו), ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בתמימות ובפשיטות גמור, פאשר ידבר איש עם רעהו; וכל מה שעובר עליו בכל עניניו — המחשבה

והדבור והמעשה — שאינם כרצונו יתברך; בשוגג
 ובמזיד, באנס ובכצון — הכל לכל יהיה רגיל לספר
 לפניו יתברך, ויצעק ויבקש מלפניו יתברך, שיעזרהו
 על דבר כבוד שמו, שיתקדש באמת, ויהיה רגיל
 בדרך זה מאד מאד, כי באמת אין לאדם עוד אב
 רחמן ואוהב נאמן כמו הוא יתברך, אשר הוא מלא
 רחמים, ועל-כן ראוי ונכון לדבר עמו יתברך ולספר
 לו הכל בלי שום חכמות כלל. ואף שרואה, שבין כף
 ובין כף עוברים ימים ושנים, ונדמה לו, שאין מי
 שומע לו, חס ושלום; או רואה, שמתגבר יצרו בכל
 פעם בהתגברות יותר גדולה, אף-על-פי-כן צריך
 להיות עקשן גדול על דבר זה מאד מאד, ואז סוף
 הכבוד לבוא, שיזכה שיתגלה אליו הארת זיו נעם
 ערבות ידידות חיות אלקותו יתברך, אשר מלא כל
 הארץ כבודו, ויזכה לחזות בנעם ה' וילבקר בהיכלו
 לנצח, אמן. כן יהי רצון!

מַעֲלַת הַזִּכּוֹה לְכוּא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ,
 זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה, בְּעִיר אוֹמִין
 וְעֲצוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת
 וְהַתְּחִזְקוֹת לְזָכוֹת
 לְהַגִּיעַ לְשֵׁם

כָּבֵד יְדוּעַ וּמִפְרָסָם בְּכֹל הָעוֹלָם גְּדֹל הַהִבְטָחָה
 הַחֲזָקָה, שֶׁהִבְטִיחַ רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, צַדִּיק יְסוֹד
 עוֹלָם, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרֵנוּ וְרַבְּנוּ רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב,
 זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ לְכֹל יִשְׂרָאֵל, וַיִּיחַד שְׁנֵי עֲדִים
 כְּשֵׁרִים עַל זֶה (אֶחָד — ר' אֶהְרִן מִבְּרֶסְלֵב, וְהַשְּׁנִי — ר'
 נִפְתָּלִי מִנְעַמְרוֹב) שֶׁכְּשִׁיסְתַּלַּק וַיְבוֹאוּ עַל קִבְרוֹ וַיִּתְּנוּ
 פְּרוּטָה לְצַדָּקָה וַיֹּאמְרוּ שֵׁם הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים
 שִׁגְלָה, שֶׁהֵם "תְּקוּן הַכְּלָלִי" — אִזּוֹ יֵנִיחַ אֶת עֲצָמוֹ
 לְאַרְךָ וְלִרְחֹב לְעֲשׂוֹת טוֹבָה לְזֶה הָאָדָם; וַאֲמַר,
 שֶׁבְּהַפְּאוֹת יוֹצִיא אוֹתוֹ מִהֲגִיחָנוּס, אֶפְלוֹ אִם יִהְיֶה
 אוֹתוֹ הָאָדָם כְּמוֹ שִׁיְהִיָּה, וַאֲפְלוֹ אִם עֵבֶר מֵהַשְּׁעָבֵר,
 רַק מֵעַתָּה יִקְבֹּל עַל עֲצָמוֹ, שְׁלֵא יֵשׁוּב לְאַנְלָתוֹ, חֵס
 וְשָׁלוֹם, וְכוּ' וְכוּ', וּבְשִׁיחֹת הַר"ן, סִימֵן קמ"א, אֵיתָא,
 שֶׁאֲמַר רַבְּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה: אֲנִי חִזַּק מְאֹד בְּכֹל

נד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

הדברים שלי, אף בזה אני חזק ביותר, שאלו היו"ד קפיטל תהלים מועילים מאד מאד וכו' וכו', ועל-כן מי הוא השומע דבורים אלו, ורואה אותן נדפסים בספר, שלא יתלהב לבו, ויתעורר חשקו לזכות להוציאו מכח אל הפעל, על-כל-פנים פעם אחת בימי חייו, אף שיתפשט על זה כל מיני מניעות ועכובים והסתרות וכו', כי מה לא יתן האדם בעד חייו הנשמיים וכו', ומכל-שכן וקל וחמור מה לא יעשה האדם בעד חייו הרוחניים והנצחיים וכו'?

וידוע שיחת מורנו הרב רבי נתן, זכרוננו לברכה, שדבר פעם ממה שאמר רבנו, זכרוננו לברכה, מענין הגלגול, שהוא ענש קשה מאד מאד, כי יכול לקלקל יותר ויותר, אף-על-פי-כן אם יתעקש האדם בבית-דין של מעלה ויאמר: "עקט מיט מיר דא" [הכו בי פה], יועיל לו כוונתו, הינו אם יתעקש האדם, שאינו רוצה להתגלגל, יועיל לו, שלא יתגלגל עוד להיות בסכנה עצומה בזה העולם, ואף-על-פי-כן סיים מורנו הרב רבי נתן, זכרוננו לברכה, שבאם היה יודע שכשיתגלגל יזכה גם להשתטח על ציון רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין, היה מרצה גם להתגלגל. עמד

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל נה

ותשתומם על דבורים עמקים האלו להבין מרחוק מעט גדלת הציון הקדוש של רבנו, זכרוננו לברכה. ופעם אחת אמר רבנו, זכרוננו לברכה, לבתו (עין שיחות הר"ן, סימן קנ"ו): כשאני בחדר, והדלת סגורה, ואת תבואי ותצעקי: אבי! אבי! וכו' — בודאי אשמע וכו', כמו־כן בהסתלקות הצדיק הוא כמי שנוכח רק בחדר השני, וכשצועקין ובוכין ומבקשים שם — בודאי ישמע דבריו ויעזר ויושיע לו, וישתדל את עצמו למעלה להמתיק כל הדינים ממנו וכו', עין שם. וכמו־כא בזהר הקדוש (אחרי ע'): ובשעתא דאצטריך עלמא רחמי וחייא, אזלי ומודעי להו לנפשיהו דצדיקא, ובכאן על קברייהו וכו' כדי אתערין נפשיהו דצדיקא וכו', עין שם, ועין בגמרא (ברכות י"ח): במעשה דזעירי וכו' ושמאל וכו', שהלכו בבית־הקברות ודברו שם כאשר ידבר איש עם רעהו וכו'.

ועין בגמרא (תענית כ"ג): רבי מני הוי קא מצערי ליה אישתטח על קברא דאבוה. אמר ליה: אבא, אבא! הני קא מצערי לי וכו', (עוד שם ט"ז). למה יוצאין לבית־הקברות? — כדי שיבקשו מתים

נו מעלת הזוּכָה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל

רַחֲמִים עָלֵינוּ וְכוּ'. וְעַיִן בְּגִמְרָא (חֲגִיגָה כ"ב): הַלֵּךְ ר' יְהוֹשֻׁעַ וְנִשְׁתַּטַּח עַל קִבְרֵי בֵּית שְׁמַאי וְכוּ', וּבְגִמְרָא (סוּטָה ל"ד): מְלַמֵּד, שֶׁפָּרַשׁ כָּלֵב מַעְצַת מְרַגְלִים וְהֵלֵךְ וְנִשְׁתַּטַּח עַל קִבְרֵי אֲבוֹת. אָמַר לָהֶם: אֲבוֹתַי! בִּקְשׁוּ עָלַי רַחֲמִים, שֶׁאֲנֹצֵל מַעְצַת מְרַגְלִים וְכוּ', וּבִמְדַרְשׁ (בְּרַאשִׁית רַבָּה, פָּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח, פָּרָק פ"ב, סִימָן י"א): מָה רָאָה אָבִינוּ יַעֲקֹב לִקְבֹר אֶת רַחֵל בְּדֶרֶךְ אַפְרָתָה? — אֲלֹא צָפָה יַעֲקֹב אָבִינוּ, שֶׁהַגְּלִיּוֹת עֲתִידוֹת לַעֲבֹר שָׁם וְכוּ', עַיִן שָׁם.

וְהִנֵּה כָּל זֶה נֹאמֵר בְּשֵׁאר הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, כְּשֶׁהוֹלְכִים עַל קִבְרָם וּמִבְקָשִׁים שָׁם רַחֲמִים — מִיָּד נְעֻנִים, מִכָּל-שֵׁפָן וְכָל-שֵׁפָן וְקָל וְחֹמֶר כְּשֶׁהוֹלְכִים וּבָאִים עַל קִבְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, בְּעִיר אוּמִין, אֲשֶׁר הִזְהִיר וּבִקְשׁ שֶׁיָּבֹאוּ שָׁם (מָה שֶׁכִּמְעַט לֹא נִמְצָא צְדִיק בְּעוֹלָם שֶׁהִזְהִיר וּבִקְשׁ וְהִבְטִיחַ עַל זֶה כְּרַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה) עַל אַחַת פְּמָה וּכְמָה, שֶׁצָּרִיךְ לִשְׁבֹר כָּל הַמְּנִיעוֹת וּלְבוֹא שָׁם עַל-כָּל-פְּנִים פְּעַם אַחַת בִּימֵי חַיָּו, וּבִפְרָט אַחֲרֵי שֶׁהִבְטִיחַ הַבְּטָחָה חֲזָקָה כְּזוֹ.

וּבִבְאֻמַּת כֶּף הָיָה רְאוּי, שֶׁכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם יַעֲזֹבוּ הַכֹּל

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל נז

ויברחו שם על-כל-פנים להיות שם פעם אחת בחייהם, כי הלא ימינו כצל עובר, והימים והשנים פורחים, ובקרוכ יהיה ההכרח להפשיט את הגוף, והנשמה תעלה אליו יתברך, ומה טוב ומה נעים יהיה אז ההבטחה שהבטיח רבנו, זכרוננו לברכה, וכו', אף בעוונותינו הרבים נתקיים (דברים ל"ד): ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה, כי הבעל-דבר הסתירו מאד מאד, ולא יהיה נחשב בעיניהם, חס ושלום, אף שפבר נתגלה ונדפס ונתפרסם הבטחת רבנו, זכרוננו לברכה, אף-על-פי-כן: ולא ידע איש את עצם מעלת קבורתו; וכעין שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה, במדרש (קהלת רבה, פרשת י"ב, סימן י'): אם יאמר לך אדם: מתי קץ הגאלה וכו' — שלשה סימנים סמנתי לך בקבורתו של משה וכו', ואף-על-פי-כן: ולא ידע איש את קברתו וכו', עיין שם. אף שפבר נתגלה, שגאלתו הפרטית תלויה בציונו של רבנו, זכרוננו לברכה, דיקא, ולא במקום אחר, אף-על-פי-כן: ולא ידע איש את קברתו — שמתרשלים מאד מאד מהתקון הנצחי הזה וכו'.

ועיין בספר המדות, אות צדיק, סימן קע"ג: על-ידי

נה מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

השתטחות על קברי הצדיקים הקדוש-ברוך-הוא עושה לו טובות אף-על-פי שאינו ראוי לקב. עין שם. וידוע אצלנו השיחה, שציון רבנו, זכרוננו לכרכה, מועלת, והוא תקון גמור אפלו למי שנולד שלא בקדשה, ואפלו וכו' שיתהפך גופו לגמרי לגוף קדוש מגן-עדן. כי המקום הזה הוא מקומו של עולם, והוא גורם (שמות ג') ל"של-נעליך מעל רגליך" שהוא גופא דנגעה בה בת פרעה (כמוכא בתקונים) כי המקום, אשר אתה עומד עליו, אדמת-קדש הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ק"ט), ונתרפא מצרעתו, ונתלבש בלבוש קדוש של גן-עדן ונתרומם מזלו, כי על ידי פגם הברית מוציא זרע לבטלה הוא אוכד את מ'ז'ליו, אבל שם נתרומם ונחזר מזלו, וזוכה לעשר ברוחניות וכגשמיות, ונתחזק יצרו הטוב בכחינת (יחזקאל ל"ו): לב בשר (עין כל זה בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פ"ג) שזוכה לגופא שפירא ולהתחדשות המחין ברצונות וכסופין טובים אליו יתברך כל ימי חייו, כי האור האין סוף, ברוך הוא, שזוכין להכניס בעצמו שם, כבר מאיר לו כל ימי חייו לשוב אליו יתברך ונתעורר בכל פעם מחדש מתרדמתו וכו'.

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל נט

וגדל הפלגת מעלת האיש הישראלי, שזכה כבר להיות בציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, זה אין לשער ולספר כלל, ואי אפשר לצירו אפלו במחשבה, מכל-שכן לרשמו על-פי הכתב, כי (לקוטי-הלכות, הלכות חל-המועד, הלכה ד') שם עקר התקון של כל אחד, הרוצה לצאת ממקום שנפל לשם, אפלו אם הוא בין שני הס"מ [הסמ"ך-מ"ם] ונטמא בכל מיני חטאים ועונות וכו' וכו', הצדיק האמת הזה יכול להוציאו, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבסטיהן (חלין ז:) וכמו שכתוב (קהלת ד'): ושבח אני את המתים שכבר מתו וגו'. ומוכא בזהר הקדוש (אחרי ע:): שכבר מתו — בהאי עלמא בפולחנא דמאריהון וכו', כי מיתת הצדיק הגדול גבוה ונעלה מאד מאד, כי כל ימי חייו בעלמא הדין הוא ממית את עצמו במסירות-נפש עצום וכו' ונכלל באור האין סוף ברוך הוא, עד כשמגיע העת שנפרד לגמרי מגופו, אז דיקא מתגבר בכל כחו ונאחדין אצלו שתי הרוחות — רוחא דלעילא, ורוחא דלתתא — יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ס"ו), וגומר מה שצריך לגמר וכו', כמו שהתפאר רבנו, זכרונו לברכה, בעצמו: גמרתי ואגמר וכו', כי הוא זכה להעשות הבעל-השדה (עין

ס מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

לקוטי־מוהר"ן, חלק א. סימן ס"ה), שנמסר לו ממנו יתברך לעסק בתקוני הנשמות להשקות את הגן ולנקות וליפות את העשבים והדשאים, שהם נשמות ישאל הגדלים בהגן.

ומחמת שהעסק הקדוש והנורא הזה לעסק עם נשמות ישאל הוא דבר נעלם מאד מאד, ועל־כן מטעמים כמוסים אשר עמו יתברך, לא היה יכול לגמר את גמר תקון כל העולמות בעודנו בלבושו הגשמי, והצרך להפשיט את גופו הגשמי דיקא, ועל־ידי־זה יכול להכניע את הקלפות והסטר־א־א־חרא, הנאחזין בהנשמות הנפולים בעוונותיהם (עין לקוטי־הלכות, הלכות נזקין, הלכה ג') בסוד (שופטים ט"ז): ויהיו המתים, אשר המית במותו, רבים מאשר המית בחייו. שהצדיק האמת מיחדי הדורות הזה, שהשגתו הוא מרישא דלא אתידע ולית מאן דקימא ביה ג"ר [שלש ראשונות] דעתיק וכו' ממית שונאי הקדשה והקלפות והסטר־א־א־חרא האוחזים עצמם בהירוודים והנפולים במותו יותר מבחירו, כי בודאי הצדיק האמת עוסק כל ימי חייו הקדושים בעודנו מלבש בלבוש הגשמי, וכן אחר־כך, כשהפשיט את לבושו הגשמי ונתעבר

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סא

והתלבש עצמו בתלמידיו הקדושים שבכל דור להוכיח את ישראל ולהחזירם למוטב. כי זה פל מגמתו, והוא מוסר נפשו בשביל זה כל ימיו, וכן אחר-כך על-ידי תלמידיו הקדושים, שהוא שורה ונמצא ביניהם.

אבל זה ידוע, שלבעל בחירה קשה מאד להועיל, כי הבחירה של האדם, יש לה תקף גדול מאד מאד, כי הכל נברא בשביל הבחירה [ובשביל זה יש כל-כך כבודות ומניעות עצומות על כל דבר קטן, שתלוי בעסקו של רבנו, זכרונו לברכה, כי על-ידו משתנה הבחירה לגמרי, והוא דבר הכי קשה בזה העולם, שישתנה בחירת האדם לגמרי מההפוך אל ההפוך, והבעל-דבר עושה את שלו להסתיר את הצדיק האמת, שהוא רבנו, זכרונו לברכה, ואנשיו האמתיים, אשר יכולים לעזר לבעלי בחירה ויכולים להאיר בהם חשיקה עצומה לשוב ולחזר אליו יתברך ולהתמיד מאד מאד בתורה הקדושה שעורים כסדרן ולטיל ולהיות בכל מקומות של התורה הקדושה [וכו'].

ומחמת שלבעל בחירה קשה מאד מאד לעזר, כי היום תאמר לו כן וכו', ומחר יבוא אחר ויאמר לו

סב מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

כך וכו', ועל-כן אי אפשר לעזר לבעל בחירה כִּי-אם כְּשִׁיתְעוֹרֵר מַעֲצָמוֹ לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, בְּעִיר אוֹמִין וַיִּתְּנָה שָׁם וַיִּסְפֹּר אֶת כָּל לְבוֹ וְכוּ'; וְכִמוֹ שֶׁאָמַר פֶּעַם אַחַת רַבְּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, (חַיִּימוֹהֵר"ן, גְּדֻלַּת הַשְּׁגָתוֹ, סִימָן ס"ז): אֲנִי אֵין לִי מַה לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, כִּי בְּשִׁבְלֵי אֵינִי צָרִיף לַעֲשׂוֹת כָּלֵל, רַק בְּאִתִּי לְהָעוֹלָם לְקָרֵב נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל אֵינִי יְכוֹל לְקָרֵב כִּי-אִם מִי שֶׁבָּא אֲצִלִּי וּמִסְפֹּר לִי חֲסָרוֹנוֹ אֲנִי יְכוֹל לְתַקְּנוֹ וְכוּ' בְּתַקּוֹן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר (שָׁם, סִימָן ס"ד): מַה אַתֶּם יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וְכִי מִסְפִּיקִים יְמִיכֶם וְכַחֲכֶם לְתַקֵּן פָּגַם אֶחָד מִמֶּה שֶׁקְּלַקְלַתֶּם?! רַק אֲנִי עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּשִׁבְלֵכֶם, וַיֵּשׁ לְאֵל יְדֵי לְתַקֵּן הַכֹּל — כָּל מַה שֶׁקְּלַקְלַתֶּם עַד הַנְּהָ, רַק הָעֶקֶר — מַעֲתָה לֹא תַעֲשׂוּ עוֹד וְכוּ'.

על-כָּל-פָּנִים כְּשִׁזְכוּה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, בְּעִיר אוֹמִין, מִתְחִיל עִמּוֹ דְּבַר חֲדָשׁ לְגַמְרֵי, כִּי אַז מְרַגְיִשִׁים טַעַם אַחַר בְּכָל הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, וְכוּ', כִּי שָׁם יוֹרֵד נִשְׁמַת הַצְּדִיק אֶל זֶה שֶׁבָּא לְשֵׁם לְהִתְחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ עַל נַפְשׁוֹ, כִּי הַצְּדִיק

האמת — כל תשוקתו היא תמיד לעלות מדרגא לדרגא; ואפלו כשעולה למקום שעולה, אינו מסתפק עצמו בזה כלל, רק חותר ומתגעגע ומשתוקק וכו' לעלות יותר ויותר וכו' וכו', וזה עבודת הצדיק כל ימי חייו, אבל אי אפשר לעלות מדרגא לדרגא כִּי־אם על־ידי ירידה שקדם העליה; וכל זמן שהצדיק חי בזה העולם, אף־על־פי שהוא גדול במדרגה עצומה מאד, אף־על־פִּי־כן שִׁיף אצלו איזה בחינת ירידה לפי בחינתו קדם כל עליה, אבל כשנסתלק והפשיט גופו, שם בעולם הבא, אין שִׁיף ירידה, והצדיק משתוקק גם שם בכל פעם לעלות יותר ויותר, כי לגדלתו יתברך אין חקר, אבל אי אפשר לעלות כִּי־אם על־ידי ירידה, ושם אין שִׁיף ירידה.

על־בן כשבא אחד על קברו הקדוש וצועק שימחל ויסלח לו השם יתברך על רבוי עוונותיו ושיקרבהו לעבודתו יתברך, והצדיק מוריד עצמו למקומו של זה שבא על קברו להושיעו שם, ואזי נחשב להצדיק כאלו ירד בעצמו, ועל־ידי־זה הצדיק עולה עוד לעילא ולעילא וכו' לפי בחינתו, בבחינת ירידה תכלית העליה, כי זוכה לחתור ולמצא עוד חסדים

סד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

נפלאים ונעלמים מאד מאד ולגלות אותם מהעלם אל הגלוי באפן שיוכל להושיע ולהעלות את זה הצועק ובוכה שם גם מאותה הירידה העצומה, שהוא בה עכשו על-ידי רבוי עוונותיו.

וזה עקר תענוגיו ושעשועיו של הצדיק יותר מכל תענוגי עולם הבא שיש לו — כשהוא עושה איה טובה נצחית לאינה איש ישראלי שירד למקום שירד, כי זהו עקר עבודתו בחייו בעודנו מלבש בלבוש הגשמי בעלמא הדין, ולאחר הסתלקותו והפשטת לבוש גופו בעלמא דאחי, שהוא עומד ומשמש עדין במרום, ועקר העבודה והשמוש הוא לעזר לישראל בכלל ובפרט, והעקר — להוציאם מצרות הנפש ומעמק ירידתו של כל אחד ואחד לפי בחינתו ולגלות ולפרסם ולהמשיך בכל פעם חסדים חדשים ונפלאים מאד מאד, שהם גדלת הבורא יתברך, שנתגלין דיקא על-ידי שמקרבין ומעלין את הרחוקין והירודים מאד מאד.

נמצא שדיקא על-ידי האיש הזה, שכא מירידה צמקה כזאת להשתטח על קבר הצדיק להתפלל ולחתור משם לזכות לתשובה שלמה, על-ידו דיקא

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סה

זוכה הצדיק אחר הסתלקותו לבחינת ירידה תכלית העליה. ואז עולה הצדיק בעליה גדולה כזו וממשיך חסדים נפלאים כאלו. עד שיכול גם הרחוק והירוד הזה להתקרב להשם יתברך וכו' (עין פל זה בלקוטי הלכות. הלכות מתנה. הלכה ה'). ועל-פן טוב ונכון להשתדל להיות שם בכל פעם. כי על-ידי-זה גורם שהצדיק יעלה בכל פעם בעליות יותר גדולות וכו' וימשיך עליו הארות עצומות והתעוררות ותשוקה עצומה לשוב אליו יתברך ולזכות להכלל בו יתברך לגמרי.

אבל העקר הוא. שצריכין לשפר מניעות הרבה קדם שזוכין לבוא אל ציונו הקדוש אומינה. כי המניעות רבים ועצומים מאד מאד בלי שעור. ועקר הוא מניעות המח. שנדמה לו שהוא דבר שאי אפשר. ומה גם שיש הרבה שנפלו כבר כל-כף בדעתם. עד שאינם מאמינים בעצמם. שהם גם-כן יכולין לקבל שם איזה תקון לפי עצם רבוי קלקולם בכל פעם בלי שעור. אף-על-פי שתולין הקלקלה בעצמם. גם זה הוא בחינת מניעת המח. שאינם מאמינים בגדלת הבורא ובחסדיו אשר לא תמנו ולא כלו לעולם. וכן בגדלת

סו מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

הצדיק האמת, שיש לו כח לתקן הכל בכל פעם, יהיה איך שיהיה וכו', כי עולה בכל פעם מעלה מעלה, עד שממשיך חסדים חדשים בכל פעם, שכל מי שחפץ לקבלם, יכול לזכות לתקון על-ידו וכו' (עין לקוטי-הלכות, הלכות הכשר כלים, הלכה ד').

והנה כל הענין הקדוש והנפלא הזה, הינו לזכות להגיע אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין ולהשתטח שם ולומר שם העשרה מזמורים שגלה, שהם תקון הפללי, הוא נפלאות תמים דעים, כי נסגר בכמה וכמה מיני מסגרים וסבכהו בחומות ברזל ממש, עד אשר נעלם ונסתר בעיני האדם איך יזכה להגיע לשם; וכן יש הרבה, שכבר נסו כמה פעמים להבנס ולבוא שם — ולא עלתה בידם, על-פני הם נופלים בדעתם, עד שמתאשים עוד מלנסות עוד פעם; ויש הרבה, שיש להם מניעות אחרים; ויש הרבה, שיש בדעתם לנסע לשם, אך נדמה להם כאלו הוא דבר, שיאמרו להם "עלה לרקיע", ואינם מאמינים לעצמם, שעוד יש להם תקנה להגיע לשם, ועוד מניעות ובלבולים ועקמומיות פאלה מה שעובר על כל אחד ואחד, הרוצה לזכות להגיע אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין.

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סז

אָף-על-פּי-כֵן אָנוּ רוֹאִין יְשׁוּעוֹת ה' כְּהֵרֵף עֵינַי, וּמִן הַמִּצַּר הִרְחִיב לָנוּ, וּבִפְרָט בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלֹהִים, אֲשֶׁר מִפְעַם לִפְעַם נוֹסְעִים לְשֵׁם זֻזְכִּים לְהַכְנִס בְּשָׁלוֹם וְלִצְאָת בְּשָׁלוֹם, וּמִשְׁתַּטְּחִים עַל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְאִין פּוֹצֵה פֶּה וּמִצְפָּצֵף, וְכֵן לְהִפָּךְ גַּם רוֹאִים, שֶׁהֲרֵבָה נִסֵּי כַּמָּה פְּעָמִים לְהַכְנִס לְשֵׁם, וּנְתַפְשֵׁט עֲלֵיהֶם הַמְּנִיעוֹת כָּל-כָּף, עַד שֶׁהִיָּה הִתְקַרְח לָהֶם לְחִזּוֹר, וְלֹא זָכוּ לְהִגִּיעַ לְשֵׁם, וְעַל-כֵּן בְּהִתְקַרְח לְחִתּוֹר וְלְהַבִּין עַל מָה עָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כֵּכָה, שִׁיתַּפְשֵׁט כָּל-כָּף הַמְּנִיעוֹת בְּכִלְלִיּוֹת בְּעִנְיַן הַתְּקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעִנְיַן לְזִכּוֹת לְהִגִּיעַ אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְכֵן לְמָה אֱלוֹ זֻזְכִּים לְבּוֹא לְשֵׁם, וְאֱלוֹ אֵינִם זֻזְכִּים לְבּוֹא לְשֵׁם.

וְהִנֵּה בְּעֵצֶם הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, שִׁמְתַּפְשֵׁט כָּל-כָּף הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲפוּבִים, הַסְּפָקוֹת וְהַבְּלוּלִים, כְּכֹר גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, בְּעֵצְמוֹ, (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ה') שֶׁהוּא מְסַבֵּת אֵלּוֹ הָאֲנָשִׁים בְּעֵצְמָם, מִחֲמַת שִׁפְגָמוֹ בְּבִרְיַת וְהוֹצִיאֹו טְפֵי מַחֵם לְבִטְלָה, שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ב'): כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוֹן וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים, וְעַל-כֵּן נִשְׁמָע

סח מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

לאזנם המחלקת עליו, וזה בעצמו הנסיון שלהם (עין לקוטי-הלכות, הלכות תפלין, הלכה ד') כי באמת ראוי להרחיקם מלשוב בתשובה, כי לא ישובין ולא ישיגו ארתות חיים, ונסתר מהם אורו יתברך לגמרי, ומר ומרור להם מאד מאד, אבל תכף ומיד כשמרגישין זאת ורואים ומבינים שמרחקים אותם, הנה ראוי להם להתישב באמת מה עשו עד עכשו וכו', ועל-כן איך יעלה על דעתם הפגומה והמבלבלת להכניס את עצמם במחלקת שבין הצדיקים; ובנדאי אלו לא הנה נפגם מחף — לא הנה נשמע לה המריבות שבין הצדיקים, ואין המריבה אלא בשבילך, לנסות אותך מה תעשה: או שתזכה להתקרב אל רבנו, זכרונו לברכה, ועל-ידי-זה תזכה לתקון נצחי וכו', או שתמשיך את עצמך אל אלו החולקים עליו, ועל-ידי-זה תפל לבאר שחת יותר ויותר וכו'.

ועל-כן כל אלו המניעות והעכובים והמחלקת, שיש על עצם ההתקרבות אל רבנו, זכרונו לברכה, אינם אלא בשבילך, וכזה משמיעין אותך תזכה על שפגמת בטפי מחף, ודיקא על-ידי-זה הוא תקונם, כי כשרואין ומתישבין בעצמן, שנשמע לאזניהם

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סט

המחלקת שבין הצדיקים השלמים, ומדברים על הצדיק המפלג במעלה מה שמדברים, ורוצים לעקרם ולרחקם ממנו, אזי הם מבינים, שמרחקין אותם מהקדושה, מתחילין לרחם על עצמן ומסתכלין בעצמן היכן הם בעולם, שפגמו כל-כך, עד שמרחיקין אותן, ואזי ההתרחקות הוא תכלית ההתקרבות, כי באמת לאמתו אין שום דבר, שיעמד בפני התשובה; ואף-על-פי שכתוב על חטא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה: כל באיה לא ישובון, ואיתא בזהר הקדוש, שאין מועיל תשובה על פגם טפי המח, אף-על-פי-כן מועיל תשובה גם על זה, כמו ששמעתי מפי רבנו, זכרוננו לברכה, בפרוש, רק מחמת שפגם כל-כך, על-כן הוא צריך להתנסות ולהצטרף ולעמד בנסיון הזה של התרחקות הזאת, דהינו שירחיקו אותו כל-כך בכל מיני התרחקות, דהינו שכותבין עליו, שאין מועיל תשובה על חטא זה וכו', וכן מרחיקין אותו מזה הצדיק האמת המפלג במעלה נפלאה מאד מאד, שערב להשם יתברך, שיתקן את כל הפגמים והרחוקים והמלכלכים וכו', שיזכו להתקרב אליו; וכשהוא פתי וסכל ואינו מרחם על עצמו, שלא לאבד את עולמו, חס ושלום, אזי

ע מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

מוצא פטור לעצמו להתרחק מן התשובה מאחר שִׁכְבֵּר נכתב עליו, שאין מועיל לו תשובה, חס ושלום, וכן מתרחק מהצדיק האמת — מרבנו, זכרונו לברכה, באשר שגדול זה אמר עליו כִּף וכו', ובאשר שצדיק זה דבר על ספריו כִּף וכו', ובאשר שראשי־שיבה זה התלוצץ מאנשיו באפן כִּזֶּה וכו' וכדומה פתויים והכלים שמדברים וחולקים עליו, ועל־כן מכל זה נספם בדעתו הפגומה, שאין להתחבר אליו ואל אנשיו.

אבל מי שחושב באמת על התכלית שלו, ויש לו רחמנות על עצמו, אזי אף־על־פי שרואה כל מיני התרחקות שבעולם, ואף־על־פי שכתוב עליו, שאין מועיל לו תשובה, וכן מדברים על רבנו, זכרונו לברכה, ועל אנשיו מה שמדברים וכו', אף־על־פי־כן אינו מסתכל על זה כלל, אדרבה, יש לו רחמנות יותר על עצמו, כי אף־על־פי־כן מה יהא בסופו ומה יעשה ליום פקדה? ומי שאינו רוצה להטעות את עצמו, שלא לאבד את עולמו, חס ושלום, רק חושב היטב היטב מה יהיה נעשה ממנו כשיגיע עתו, ויהיה גוסס ומת, ויניחו אותו אל תוף הקבר וכו' — אז אדם

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עא

כְּזֶה, שְׂזוּכָה כְּכֹר לְיִשׁוּב־הַדַּעַת אֲמַתִּי וְנִצְחֵי כְּזֶה, כֵּל
מֵה שְׂמוֹצָא וְרוֹאֵה שְׂמַרְחִיקִין אוֹתוֹ יוֹתֵר, הוּא מְרַחֵם
עַל עֲצָמוּ יוֹתֵר, וְצוּעַק אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר
מֵעֲמֵק הַלֵּב, וּמִתְקָרֵב יוֹתֵר אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה,
וְאֶל אֲנָשָׁיו, וְאִינוּ מִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, וְאִף
שְׁבִין כֶּף עוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׂעוֹבֵר מְנִיעוֹת וּבִלְבוּלִים
עֲצוּמִים, הֵן מֵאַחֲרִים וְהֵן מֵעֲצָמוּ, שְׁנוֹפֵל בְּכָל פַּעַם
יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְנִחְלַשׁ דַּעְתּוֹ, וְנִשְׁכַּר רוּחוֹ — אֶף-עַל-
פִּי-כֵן הוּא עוֹמֵד עַל עֲמָדוֹ כְּעִמּוּדָא תְּקִיפָא.

כִּי בְּאֵמַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ חֲפִץ חֶסֶד הוּא, וּמְרַבֵּה
לְהִיטִיב, וְהוּא מְלֵא רַחֲמִים, וְאִין שׁוֹם דְּבַר שְׂיַעֲמַד
בְּפָנֵי הַתְּשׁוּבָה, וּכְמוֹ שְׂמַצִּינוּ כְּכֹר בְּכִמְהָ וּכְמֵה
רְשָׁעִים גְּדוּלִים, שְׂפַגְמוּ בְּטַפֵּי הַמַּח וְכִפְרוּ בְּעֵקֶר,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן נִתְקַבְּלוּ בַתְּשׁוּבָה; וְאִזִּי
כְּשִׂזוּכָה לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה וְשָׁב בַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֶף-
עַל-פִּי שְׂמַרְחִיקִין אוֹתוֹ, וּמִתְקָרֵב אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ
לְבִרְכָה, אֶף-עַל-פִּי שֵׁשׁ עָלָיו מַחֲלַקַת וְכוּ', אִזִּי הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ מְרַחֵם עָלָיו, וְנִתְקָרֵב עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא עַל-יְדֵי
שְׂעַמֵּד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה שֶׁל הַתְּרַחֲקוּת, וְהִבֵּן.

וְאָמַר רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א.)

עב מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

סימן קפ"ה) שְׁכַל מִי שֵׁישׁ לוֹ יְגִיעוֹת וּטְרָחוֹת יוֹתֵר בַּתְּחִלַּת הַהִתְקַרְבוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבַּרְךָ. דְּהִינּוּ שֵׁישׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת וְגִדּוּלוֹת, כְּגוֹן מַאֲבִיו וְאִשְׁתּוֹ וְחֻתְנּוֹ אוֹ מִשְׁאֵר בְּנֵי־אָדָם, שְׂמוֹנְעִים וּמַעֲכָבִים אוֹתוֹ מְאֹד, וּמְנִיעוֹת מַחֲמַת מָמוֹן וּשְׂאָרֵי מְנִיעוֹת וּבִלְבוּלִים, שֶׁמִּשְׁתַּטְּחִים לְפָנָיו וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ מְאֹד, וְהוּא צָרִיף לַהֲתַיְגַע וְלִטְרוֹחַ מְאֹד לְשִׁבְרָם — כָּל אֵלּוּ הַיְגִיעוֹת וְהַטְּרָחוֹת, שֵׁישׁ לוֹ בַּתְּחִלַּת הַהִתְקַרְבוֹת, הֵם טוֹבָה גְּדוּלָה לַהֲאָדָם, כִּי עַל־יְדֵי הַיְגִיעוֹת שֶׁבַתְּחִלָּה נַעֲשֶׂה הַכְּלִי, וְכֹל מֵה שֵׁישׁ לוֹ יוֹתֵר יְגִיעוֹת וּטְרָחוֹת וְכוּ', יֵשׁ לוֹ כְּלֵי גְּדוּל בְּיוֹתֵר לְקַבֵּל אַחֲרֵי־כֵן בְּתוֹכוֹ שִׁפְעַת קִדְשָׁה וְטַהֲרָה לַהֲתַקְרַב לַהֵשֶׁם יִתְבַּרְךָ, עֵינֵי שָׁם.

כִּי בְּאֵמַת הַצַּדִּיק הָאֵמַת הַמְּפֹלֵג בְּמַעֲלָה נִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, רֹאשׁ כָּל הַצַּדִּיקִים, אוֹרוֹ וְהַשְּׁגָתוֹ שֶׁהַשֵּׁיג בְּאוֹרוֹ הָאֵין סוּף, בְּרוּךְ הוּא, הוּא גְּדוּל מְאֹד אֶלְפֵי אֶלְפִין וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים כְּנֶגֶד הָעוֹלָם כֻּלּוֹ (עֵינֵי לְקוּטֵי מוֹתֵרֵינִי, חֵלֶק א. סִימָן קל"ג). וּמִהֲרָאוּי הָיָה, שְׁלֹא תוּכַל הָעוֹלָם לַהֲעֵלִים וְלַהֲסַתִּיר אוֹר הַגְּדוּל הַזֶּה, מֵאַחַר שֶׁהָעוֹלָם קָטָן מְאֹד מְאֹד כְּנֶגֶד אוֹרוֹ הַגְּדוּל שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמַת, אֵךְ מַחֲמַת שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד בְּסֻמוֹךְ לְפָנָיו

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עג

העינים, על-ידי-זה העולם חוצץ וסותם בפני העינים
מלאות אורו הגדול של הצדיק האמת, אבל מי
שהוא חכם מעט ומטה עיניו קצת מן העולם, תכף
יוכל להאיר לו אור הנפלא של הצדיק האמת, ויראה
ונבין כי כל העולם אין נאפס נגד האור הגדול הזה,
והכל רק דמיונות, הרוצים לכסות ולהסתיר את אורו
הגדול של הצדיק האמת, והנה מי שזוכה להתבונן
בהאמת ומסתכל בעין האמת, ומחפש תמיד אחר
האמת, אז יזכה להתקרב אל הצדיק האמת, ומי
שזוכה להתקרב אליו, בודאי יזכה לכל טוב נצחי
לנצח; אשרי לו (עין לקוטי-הלכות, הלכות פלאי בגדים,
הלכה ד'), ונאפלו אם קלקל מאד מאד עד עכשו במה
שקלקל וכו' וכו', אף-על-פי-כן כח הצדיק האמת
גדול עד מאד, כי הוא מאיר במקרביו אור גדול
ונורא פזה, עד שעל-ידי-זה נתקן הכל.

אבל צריך לידע, כי גם אורו הגנוז של זה הצדיק
האמת אי אפשר לקבלו, כי אף-על-פי שהוא מכסה
ומלביש אורו הגדול בכמה לבושין נפלאים, אף-על-
פי-כן אין העולם כדאי לקבל אורו, ומחמת זה
נמצאים מונעים ומעכבים ומסכים המבדילים מלקבל

עד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

אור הצדיק הזה, והם כל עסקי העולם הזה והמחלקת, שהם מונעים מלהתקרב להצדיק האמת, כִּי-אם מי שמתגבר לשבר כל המניעות והמעכבים, וזה טובה גדולה, כי אם לא היה אלו המסכים והמניעות, לא היה העולם יכול לסבל אורו כלל, אכל עתה, שהעולם הזה חוצץ ומפסיק מלהתקרב להצדיק האמת, אזי מי שזוכה לשבר המניעות ולהתקרב אליו, נעשה על-ידי-זה לכושין וכלים, ועל-ידי-זה דיקא יכול לקבל אורו הגנוז והנפלא מאד, וכל מי שזוכה לשבר מניעות יותר גדולות, כמזכר זוכה לכלים חזקים יותר ויותר, ומשיג אורו הגנוז והנפלא יותר ויותר; ומי שאינו מתגבר לשבר המניעות של העולם הזה, אזי העולם הזה עומד בפני עיניו וחוצץ מלראות אור הצדיק האמת, וגם זה טובה גדולה, כי על-ידי-זה אין הכל רואין אור הצדיק האמת, כי בודאי מי שאינו כדאי, דהינו שלא שבר מניעות העולם הזה, בודאי אין צריך לראות אור הצדיק האמת.

וכמו שאמר רבנו, זכרנו לברכה, (לקוטי-מוהר"ן, חלק א. סימן קי"ד) על פסוק: המכסה שמים בעבים וכו'.

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עה

שהוא טובה להצדיק מה שחולקים עליו וכו'. וכן על פסוק צופה רשע לצדיק וכו' (לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ר"ח) כי מעט המחלקת היא טובה שלא יתפרסם יותר מהצורך וכו'. ע"ן שם, פי ישרים דרכי ה', וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם, כי אלו המתקרבים להצדיק — טובה לפניהם מה שהיה להם מניעות מזה העולם, כי דיקא על-ידי-זה היו יכולים לקבל אור הצדיק האמת; ואלו שאין מתגברים לשבר המניעות, ואין יכולין לקבל אורו, כי העולם חוצץ בפניהם, גם זה לטובה, כדי שלא יתפרסם הצדיק יותר מדי. נמצא כי דרכי ה' ישרים, כי הכל לטובה, רק שהפושעים נכשלין בעצמן, לעצמן מגיע מכשול. שאינם זוכין להתקרב להצדיק האמת, אבל להעולם הוא טוב.

ובאמת גם בהרחוקים יש חלוקים רבים, פי יש שאינו יכול לקבל כלל אור הצדיק האמת מחמת שאינו מתגבר לשבר המניעות, אבל אף-על-פי-כן אינו חולק עליו, אבל יש שמחמת גשמיות העולם שעומד בפניהם הם חולקים על הצדיק האמת, וגם זה בחינת צדיקים ילכו ופושעים יכשלו, כי אלו

עו מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

החולקים הם בחינת פושעים יכשלו, כי רק הם נכשלים על-ידי חציצת העולם הזה שהתגבר כנגדם כל-כף, עד שנכשלו לגמרי וחלקו עליו, אבל אלו שאינם חולקים, על-כל-פנים נחשבים צדיקים נגדם, והם בחינת צדיקים ילכו, כי אצלם טובה מה שנעלם מהם אור הצדיק האמת, כי מאחר שאינם זוכים לשבר המניעות, ואין להם פלים לקבל האור, אין צריכין לידע ממנו, כי יכול להיות, שאם יראו אור הצדיק, יסמא את עיניהם מרבוי האור, והיו נעשים מתנגדים וחולקים לגמרי.

נמצא, שבהכרח שיתפשט הכבוד והמניעות והעפובים בשביל התקרבות לרבנו, זכרונו לברכה, ואם האדם חזק בדעתו ברצונות חזקים ומביט מרחוק איזה אורות צחצחות יזכה באם שיאחז עצמו אצל זה הצדיק האמת ותלמידיו האמתיים שבכל דור ודור, ואף שעכשו עדיין הוא מלכלך בחטאים ועונות וכו', על-כל-פנים הוא אוחז את עצמו בו, זכרונו לברכה, ומתחבר עם אנשיו הקדושים, אז בודאי סוף כל סוף יזכה גם-כן להגיע בזה העולם למה שצריך להגיע, וכל מי שזוכה לסלק דעתו ביותר (עין לקוטי-מוהר"ן).

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עז

חלק א. סימן קכ"ג) ומציית את הצדיק האמת על כל אשר יאמר כי הוא זה, והוא מקים עצותיו, ויש לו יותר עזות ועקשנות דקדושה (עין לקוטי-מוהר"ן. חלק א. סימן רע"א) כמזכר זוכה לקבל מזה הצדיק האמת ביותר, כי העקר תלוי בזה — לסלק דעת עצמו לגמרי ולהתנהג בתמימות ובפשטות גמור, וכן שיהיה לו עזות ועקשנות דקדושה נגד כל הקמים עליו.

וכל זה נאמר בעצם ההתקרבות אל רבנו, זכרוננו לברכה; על אחת כמה וכמה כשנתעורר בהאדם רוח קדושה וטהרה ונכנס בו הרהור תשובה, ורוצה לנסע אל ציון רבנו, זכרוננו לברכה, — אזי מתחיל לעבר עליו מה שעובר, כי קדם בוער לבו מאד מאד אל זה, ואחר-כך מתגבר עליו היצר-הרע ונופל מתשוקתו שהיה לו בתחלה, ויש אפלו שכבר סמוכים אל הציון הקדוש מתגבר עליהם היצר-הרע עוד יותר ואובדים כל חשקם (עין לקוטי-מוהר"ן. חלק א. סימן ע"ב) אל יקשה בעיניך זאת, ואל יבהלוך רעיונך על זה, כי דע, שזה נמשך מחמת כי בתחלה, כשבא לו ההרהור תשובה מחמת הטוב שהתעורר בתוכו על-ידי מעשיו

עח מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

באותו שעה, המית יצרו, ונתבטל יצרו הרע שהיה לו, כי המיתו בזה ההרהור תשובה והעבדא של אותו השעה, ואחר-כך כשרוצה לנסע מתגבר עליו יצר הרע אחר, כי כל הגדול מחברו — יצרו גדול הימנו (סכה נ"ב:) ויש לו עתה יצר הרע גדול ממה שהיה לו בתחלה, על-כן אם אינו מתחזק נגדו, אזי מתגבר עליו זה היצר-הרע החדש ונופל מתשוקתו שהיה לו תחלה, כי צריך התגברות חדש ביותר נגד זה היצר-הרע שבא לו, עין שם.

ומזה נבין גדל השנויים שיש בין אלו הנוסעים אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, באומין, אשר הרבה נכנסים בשלום, ומגיעים אל מחוז חפצם בשלום, הינו בציונו הקדוש; וכן יש הרבה, שכבר הגיעו אל "מדינה ההיא" — מלכות הרשעה, ארץ רוסיא — ונתגברו עליהם המניעות, עד שהצרכו לחזור בלא פלוס; וכן יש הרבה שמעקרא נתגברו עליהם המניעות, ולא נתנו להם רשיון אפלו לכנס אל מדינתם; וכן עוד הרבה שנויים: יש אשר אין לו אפלו פרוטה אחת, על-כן אינו יכול אפלו להתחיל לעסק בזה, וכן יש שמתפשטים עליהם כל-כף המניעות מבית ומבחוץ

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עט

מאביו ואשתו וחותרנו וכו', עד שקשה וכבד להם
לשבר מניעות כאלו, ולכל אחד נדמה מניעה שלו
להמניעה הכי גדולה; וכאן הבן שואל: מדוע חברי
זכה ונכנס בשלום ויצא בשלום, בלי שום עכובים,
ואני כבר מקרב עשירות שנים יותר ממנו — ועדין
לא זכיתי לזה וכו' וכדומה קשיות כאלו שנכנס בלב
רבים, עד שנחלש דעתם ורצונם לגמרי, ואף שהיה
להם פעם רצון לנסע לציון רבנו, זכרונו לברכה, אך
מחמת שרואים לפניהם מניעות כחומות ברזל, על-כן
הם מתרשלים לגמרי מזה ונופלים בדעתם מאד,
ונדמה להם, שהם כבר לעולם לא יגיעו לשם ומכל-
שכן אלו אשר כבר נסו כמה פעמים, ולא עלתה
בידם, הם מתרשלים אחר-כך מאד מאד.

והתרוץ הוא פשוט, כי אי אפשר להגיע אל ציון
רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין בלי תפלה
והתבודדות ורצונות וכסופים חזקים מאד מאד בשום
אפן שבעולם, כי אפלו יהיה פתוח הגבול, ויהיה לו
ממון להוצאות הנסיעה, אם לא יהיה לו רצונות
וכסופים ותפלות ובקשות על זה — לא יבוא לשם
בשום אפן, וזה ברור מאד, ולהפך: אפלו הגבול

פ מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

סגור ומסגור בחומות ברזל וכריחים וכו', ואין לו אפלו פרוטה אחת לפרטה, על-ידי תקף הרצונות והכסופים והתפלות ובקשות, יזכה להגיע לשם. ועל-כן כשרואין שאחד זכה להגיע לשם, בודאי היה לו רצונות וכסופים חזקים ובקש על זה ימים ושנים ושפך לבו כמים אליו יתברך באמת מעמקא דלבא; ומה שזה לא זכה עדין להגיע לשם הוא מסבת מעוט הרצונות והכסופין ומעוט התפלות והבקשות על זה. והנה אין לה דבר העומד בפני הרצון, ועקר כל המניעות הוא רק בשביל שיתגבר ברצונות וכסופים יותר חזקים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ס"ו) ועקר העזות והעקשנות הוא בהרצון, שצריך האדם הרוצה להכנס בעבודת השם יתברך ובפרטיות בשרוצה להגיע אל ציון רבינו, וזכרונו לברכה, בעיר אומ"ן, שיהיה עקשן גדול בהרצון, ולא יעזב ולא ירפה את הרצון משום מניעה בעולם, וזהו עקר העקשנות דקדושה (עין לקוטי-הלכות, הלכות ברכת הפזון, הלכה ד') והתפארותו יתברך מה שהשם יתברך מתפאר בעמו ישראל הוא רק בהעקשנות והרצונות של כל אחד, וכל מי שיש לו רצונות וכסופים יותר טובים, כמו-כן מעלה לפניו יתברך התפארות יותר גדולה.

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל פא

ואם אמנם, שעל-פי-רב מתפשטים המניעות מאד מאד, עד שאי אפשר בשום אופן שבעולם להוציא מכח אל הפעל רצונו וכסופיו, אף שכבר שבר מניעות עצומות מאביו ומחותנו ואשתו וכו' עדין יש לו מניעות מחמת ממון וכו', ואם אפלו שבר גם מניעות אלו שהפקיר כל מה שיש לו ומכר הכל או משכן בסותו וכו' בשביל לנסע אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, אף-על-פי-כן אם מתגברת עליו מדת הדין, חס ושלום, למנעו, חס ושלום, יכולים למנעו בנדאי במניעות כאלה, שלא יוכל לשברם, כי בנדאי יש מניעות כאלה, שלא יוכל לשברם, כגון תפיסה בכבלי ברזל, חס ושלום, או חולאת, חס ושלום, וכיוצא בזה הרבה מאד, כגון שעת מלקמה או אין ספינה או אירון לעבר הדרך וכו' וכו' — אף-על-פי-כן העקר הוא הרצון והכסופים, ויגדיל את עצמו לבקש בכל יום ויום לפניו תהרהר ויגלה רצונותיו וכסופיו, שרוצה על-כל-פנים פעם אחת בימי חייו הקדושים לזכות להוציא מכח אל הפעל ולהיות בציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, ויבקש על זה מדי יום ביומו בסבלנות גדול, ולא ידחק את השעה כלל. ואף-על-פי שיעדין עכשו רואה

פב מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

בעצמו, שזה דבר שאי אפשר, ומכל-שפן כשכבר בקש על זה ימים ושנים רצופים, ועדין לא נושע, צריך להתחזק בעקשנות גדול על-כל-פנים בהרצון בעצמו, ולא יחלש אצלו הרצון בשביל זה. ואפלו שכבר נסע כמה פעמים איזה נסיעות בשביל זה ולא עלתה לו — אל יחלש רצונו עבור זה כלל, רק בכל יום ויום יבוא אליו יתברך מחדש ויגלה לפניו רצונותיו וכסופיו ויבקש על זה — אזי מבטח הוא, שיגיע לשם, אף העקר — לא להתיאש מתפלה, ואף שעובר בין כך ימים ושנים, ועדין אינו רואה שום מראה-מקום לישועה, ונדמה לו, כאלו, חס ושלום, לעולם לא יגיע לשם, הוא יעשה את שלו בכל יום ויום לבקש ממנו יתברך — ואז סוף כל סוף, אם יהיה חזק ואמיץ בכסופים ורצונות ובתפלות ובקשות — יזכה להגיע לשם ולהכנס בשלום ולצאת בשלום, וזה ברור מאד מאד.

פי מה שתפלה פועלת, זה אינו פועל שום דבר שבעולם, שום שחד ושום השתדלות כלל. וראינו בעינינו אנשים מאנשי-שלומנו, שהתפללו ארבעים שנים רצופים מדי יום ביומו על דבר זה — לזכות

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל כג

להגיע אל ציונו הקדוש, וכשנשלם הבנין שלהם, שנבנה מהתפלות והבקשות, זכו להכנס בשלום ולצאת בשלום, והגיעו לשם בנקל מאד, ולהפך ראינו, מי שנתן הרבה שחד, והיה לו הפרות גדול עם הממנים הכי גדולים — לא הועיל להם כלל, כי לזכות להגיע אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, אי אפשר כי-אם על-ידי תפלות ובקשות וכסופים חזקים של ימים ושנים.

ועל-כן, אהובי אחי, אל תתיאש את עצמך כלל מלזכות לבוא אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, אשר הוא הזכות הכי גדול בהחיים וכו', והוא יסוד גדול בהתקרבות אל רבנו, זכרונו לברכה, וכו', ואף שעכשו אתה מסבב במניעות עצומות, הן מאביך או מאשתך וכו' או מניעות מחמת קמון או מניעות מחמת מלחמה או שארי מניעות וכו', על-כל-פנים תהיה חזק מאד מאד ברצונות וכסופים חזקים ולחזק את עצמך, שעוד יבוא היום, שאזכה להיות שם, ותפציר על זה מדי יום ביומו בסבלנות גדול, בלי שום דחיקת השעה, ואז סוף כל סוף תזכה לראות נפלאות רבות מה שלא שערך מימך, כי התפלה הוא

פד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

שדוד הטבע לגמרי, והתפלה מועלת תמיד, רק כִּבְר
אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבָרְכָה, הַקְדוּשִׁים בְּמַדְרֵשׁ רַבָּה
(פְּרֻשַׁת דְּבָרִים, פָּרָק ב', סִימָן י'): יֵשׁ תְּפִלָּה שְׁנַעֲנִית
לְאַרְבָּעִים יוֹם, וַיֵּשׁ — לְעֶשְׂרִים יוֹם, וַיֵּשׁ — לְשִׁלְשָׁה
יָמִים וַיֵּשׁ — לְיוֹם אֶחָד, וַיֵּשׁ תְּפִלָּה, שְׁעַד שֶׁלֹּא יוֹצִיא
אוֹתָהּ מִפִּיּוֹ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲנֶהוּ, עַיִן שָׁם. עַל-כֵּן
הַעֲקָר הוּא סְבָלְנוּת, וְעַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה בּוֹא יָבוֹא גַם
יוֹם יְשׁוּעָתְךָ אִם לֹא תִתְיַאֵשׁ אֶת עַצְמְךָ, יִהְיֶה אִיךָ
שְׂיִהְיֶה, אֶפְלוּ שִׁיתְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים רַבִּים, אִז עַל-יְדֵי
אֲמִץ לְבָבךָ וְחֹזֶק רְצוֹנְךָ וְכִסּוּפִיךָ תִזְכָּה לְהִגִּיעַ אֶל צִיּוֹן
רַבְּנוּ, זְכוּרָנוּ לְבָרְכָה, בְּעִיר אוּמִין וְתִזְכָּה לְהִתְקוֹן
הַנְּצָחִי הַכּוֹלָל כָּל הַתְּקוּנִים, אָמֵן, כֵּן יְהִי רְצוֹן!

הַעֲקָר מֵה שְׁצָרִיךְ לִידַע — כִּי לְזָכוֹת
 לְהִגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבָּנוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה, תְּלוּיָה רַק
 עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וְהַתְּבוּדָה וְרִצּוֹנוֹת
 וְכִסּוּפִים חֲזָקִים. כָּל מֵה שֶׁתְּבַקֵּשׁ וְתַתְּחַנֵּן מִמֶּנּוּ
 יִתְּבַרְךָ לְזָכוֹת לְבוֹא לְשֵׁם, כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה לָזֶה.
 וְאַפְלוּ שְׁבִין כָּךְ יִתְעַכֵּב כַּמָּה שָׁנִים, סוּף כָּל סוּף
 אִם לֹא תִנִּיחַ אֶת הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין וְהַתְּפִלוֹת
 וּבִקְשׁוֹת, תִּזְכֶּה לְהִגִּיעַ לְשֵׁם, וּבְלִי תְּפִלָּה
 וּבִקְשָׁה לֹא תוּכַל לְהִגִּיעַ לְשֵׁם בְּשׁוּם אִפֶּן
 שְׁבַעֲוֹלָם, וְעַל-יְדֵי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה תִּזְכֶּה לְנִסִּים
 נְגָלִים מִמֶּשׁ, וְתִכְנַס בְּשָׁלוֹם וְתִצֵּא בְּשָׁלוֹם, וְלֹא
 יֵאָרַע עִמָּךְ שׁוּם גִּזְק וּמִכְשׁוֹל, חֵס וְשָׁלוֹם,
 וְתִפְעַל שֵׁם כָּל מֵה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ בְּרוּיָחְנִיּוֹת
 וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתִזְכֶּה לְבוֹא אֶל תְּקוּנָךְ הַנִּצְחָנִי.
 אַמֵּן. כֵּן יְהִי רְצוֹן!

הנהגות ישרות שהם תקון הברית, על־פי דברי רבנו הקדוש והנזיר, אור האורות, רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

זהר מאד לטבל בכל יום במקנה, ובפרטיות פשטא בפגם הברית, לשמך הדבר הראשון לטבל במקנה אשר הוא התקון הראשון, כמו שאמר רבנו ז"ל: "דאס ערשטע איז מקנה" (הדבר הראשון הוא מקנה).

לשמך לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהם תקון גמור לפגם הברית, והם: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"ג, ותכף־ומיד פשוטקה לאמרם, אל תחשב יותר מזה כלל, כי בודאי נתפטר לו.

לשמך מאד מאד על מחשבתו, וירגיל את עצמו לחשב רק מחשבות קדושות וטהורות, כי המחשבה גבוהה עד מאד, ולהפוך לשמר את עצמו מהרהורים רעים, אשר הם אבי־אבות הטמאה, וכשפכניס במחשבתו אמתת מציאותו תברך, אז הוא אצלו תברך ממש, כי במקום שהמחשבה חושבת, שם כל האדם.

לקדש האדם את העינים שלו, כי עקר הנאוף תלוי בעינים, כי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים, ועל־כן יקדש את העינים, וירגיל את עצמו להסתכל בכל דבר בחיות אלקות שיש בכל דבר, ויוציא לעצמו רמזים איה להתקרב אליו תברך מכל דבר, וכן לשמר מאד לא להסתכל בדברים מאסים, כי אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה): אין יצר הרע שולט אלא במה שעיניו רואות, ואמרו (ברכות יב): אתרי עיניכם - זה הרהור עברה, ועל־כן צריכים לקדש מאד מאד את העינים, כי הכל תלוי בעינים.

יְהִיר בַּעֲצָמוֹ מֵאֵד לְקֹדֵשׁ אֶת הָאֲזָנוֹת שֵׁלוֹ, וַיִּרְגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְשִׁמְעַ
בְּקוֹל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבְקוֹל הַחֲכָמִים וְהַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים,
וַיְהִיר מֵאֵד מֵאֵד לֹא לֵישֵׁב בֵּין לְצִיִּים וּבְלִים וְרִיקִים, מֵיָנִים וְאֶפִּיקוֹרְסִים,
וְלֹא יָצִחַ לְדַבְּרֵיהֶם הַטְּמָאִים לְהַכְסִי בְּאֲזָנוֹ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(בַּמִּנְחָה ה'): אֵל וְשָׁמִיעַ אָדָם לְאֲזָנוֹ דְּבָרִים בְּטָלִים, מִפְּנֵי שֶׁהֵן נִכְוֹת
תַּחֲלָה לְאִי־דְבָרִים, וְאָמְרוּ שֵׁם עַל פְּסוּק: "וַיַּחַד תַּהֲרֶה לָךְ עַל אֲזָנוֹךָ"
(דְּבָרִים כג): אֵל תִּקְרֵי אֲזָנוֹךָ, אֲלֵא עַל אֲזָנוֹךָ, שֶׁאִם יִשְׁמַע אָדָם
דְּבַר שְׂאִינוֹ הַגּוֹן, יָצִיחַ אֲצַבְעוֹ בְּאֲזָנוֹ, כִּי כִּשְׂאָדָם שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל
הַרְשָׁעִים וְהַטְּלִים יִהְיֶה נִמְשָׁךְ אַחֲרֵיהֶם, וְלֹהֲפוֹף כִּשְׂאִישׁוֹמֵעַ בְּקוֹל
הַתּוֹרָה וְהַחֲכָמִים וְהַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, יִמְשָׁךְ אַחֲרֵיהֶם.

יְהִיר מֵאֵד מֵאֵד מֵהַמִּדָּה הַמְּגִנָּה שֶׁל בַּעַס וּקְפִירוֹת, וְכַמְעַט שֶׁכָּל תַּקֵּן
הַדַּעַת, תַּקֵּן הַבְּרִית, תְּלִוּי בְּזָה — שִׁיחָה הָאָדָם סִבְלָן וּמֵאֲרִיף
אִפּוֹ עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי אֶת הַנּוֹאֵף מִפִּירִים בָּאֵף שֵׁלוֹ, כִּי
גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, הֵינּוּ כִּפֵּי כַּעַסוֹ וְרִצְחוֹתוֹ שֵׁשׁ לוֹ, כְּמוֹ-כֵן יוֹדְעִים
שֶׁהוּא נוֹאֵף, וְחֲמָא לְצִלָּן, וְעַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְהִגִּיעַ לְתַקֵּן הַבְּרִית
בִּשְׁלֵמוֹת, צָרִיף שֶׁיִּרְגֵּיל אֶת עַצְמוֹ מֵאֵד בַּמִּדָּה הַיְקָרָה שֶׁל סִבְלָנוֹת,
וַיִּסְבֵּל כָּל הַבָּא עָלָיו, וַיֵּאֲרִיף אִפּוֹ עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו — הֵן
מַעֲצָמוֹ וְהֵן מַבְעַל בְּחִירָה, וְכִפֵּי שִׁיזָּקָה לְהִיּוֹת סִבְלָן וּמֵאֲרִיף אֵף,
כְּמוֹ-כֵן יִזְקָה לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, וַיִּתְקַן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַל בְּבְרִיתוֹ.

יְקַדֵּשׁ הָאָדָם וַיִּטְהַר מֵאֵד אֶת דְּבוּר פִּיו, וַיִּדְבֹּר תְּמִיד דְּבוּרֵי תּוֹרָה
וְדְבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וַיִּשְׁמַד מֵאֵד מֵאֵד שֶׁלֹּא יִנְבֵּל
אֶת פִּיו בְּדִבְרֵי נִבְלָה וְנֹאֵף, כִּי הַדְּבוּר וְכִרְיָחוֹ לַעֲשׂוֹת כָּל מָה שְׂמוֹצִיא
מִפִּיו, חֵס וְשִׁלּוּם, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא, שְׂרָשָׁה כה, סִימָן ז):
"וַיְהִי מִחֲנִיף קְדוּשׁ וְלֹא יִרְאֶה בּוֹ עֲרוֹת דְּבַר", אֵל תִּקְרֵי עֲרוֹת דְּבַר
אֲלֵא עֲרוֹת דְּבוּר - זֶה נְכוּל הַפֶּה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מְסַלְקִין מִמֶּנּוּ אֶת
הַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה, וְגוֹרְמִים רַעָה לְעַצְמוֹ וְלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְעַל-כֵּן
מִי שִׁיזְדַּע בְּנַפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם בְּבְרִיתוֹ, וּבְפְרָטִיּוֹת בְּהוֹצָאת וְרַע לְבַטְלָה,
יְקַדֵּשׁ מֵאֵד אֶת דְּבוּרוֹ וְלֹא יִדְבֹּר שׁוֹם דְּבָרִים בְּטָלִים, וּמְכַל שִׁבּוֹן

דבורים אסורים, כגון: לשון־הרע, רכילות, ליצנות, גבול פה, חס
ושלום, כי עקר תקינת הברית תלוי בתקנת הלשון.

יחזיק מאד באמונה יתרה, שיכניס את עצמו בתוך האמונה הקרושה,
ותמיד יצייר בדעתו איך שמלא כל הארץ כבודו, ואין שום
מציאות בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואין
בלעדיו ותברך כלל, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם,
והוא עומד באמצע, וקשיחשב את זה תמיד, על־גריזה יודבר לגמרי,
וימחל לו הקדוש־ברוך־הוא על הכל.

יהיה תמיד שמח וטוב לב, וישתדל לעשות תמיד רק צדקה וחסד
עם כל בר ישראל, וירקוד מרב שמחה על נקדת יהדותו ושזכה
להפרא מנרע ישראל, ולא עשני גוי, וימסר את נפשו על נקדת
השמחה, כי כל עקר פגם הברית בא לאדם רק מחמת עצבות, כי
הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית נקראת ללה, וצל־פן עקר
שלמות תקינת הברית הוא — שיהיה תמיד שמח בשמחה עצומה,
ואף שזה קשה וכבד לו מאד מאד מרב עוונותיו בפגמי הברית
שלו, שזה מכניס באדם דכאון ועצבון פנימי, עם כל זאת עקר תקינת
הברית תלוי אף ורק במדת השמחה והסדרה, וצריך למסור את נפשו
להגיע אל המדה היקרה הזו של שמחה, שזה מכניס באדם רוח
טובה ומדת הרחמנות, ולעשות צדקה וחסד עם כל בר ישראל.